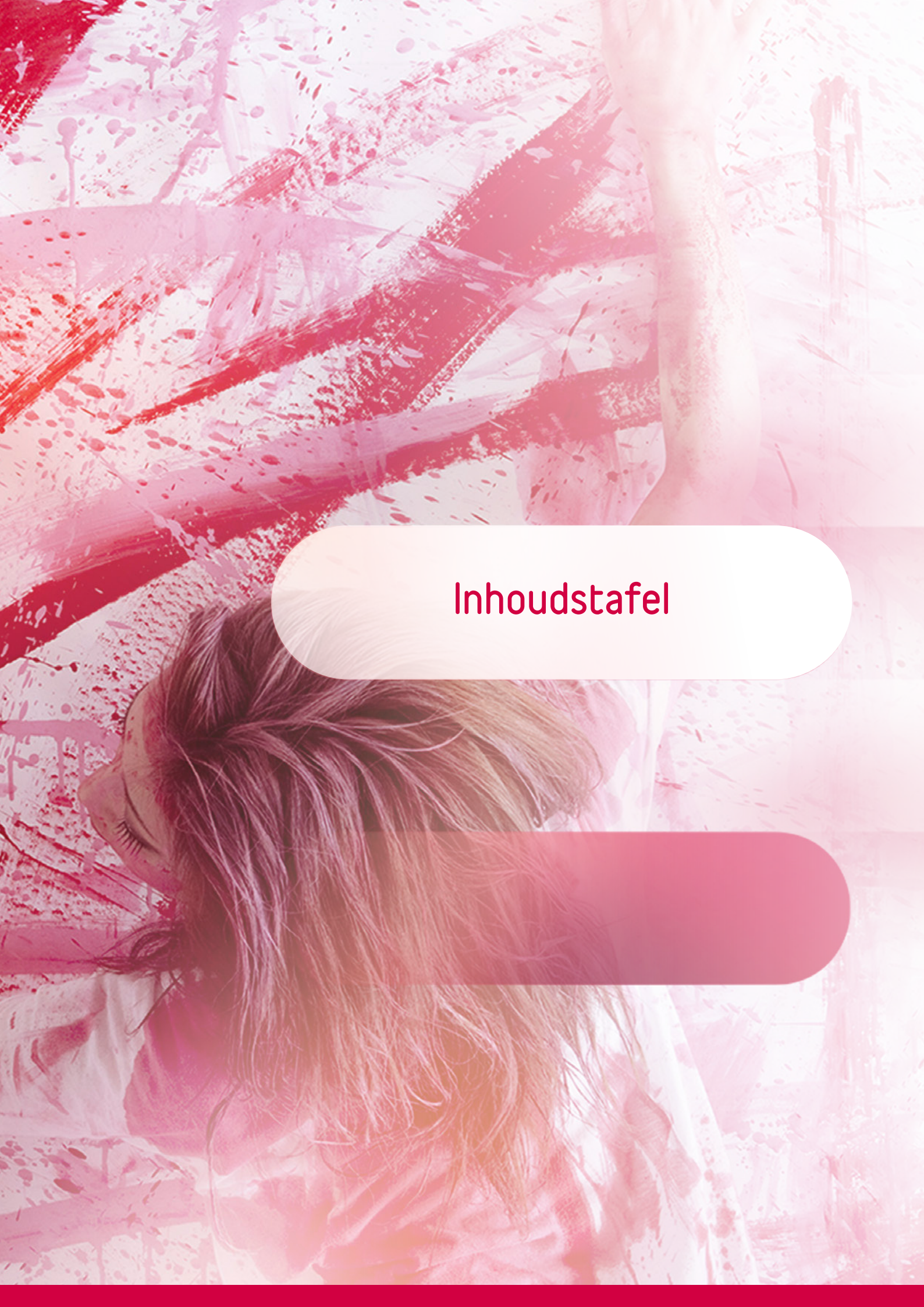

JAARVERSLAG 2019

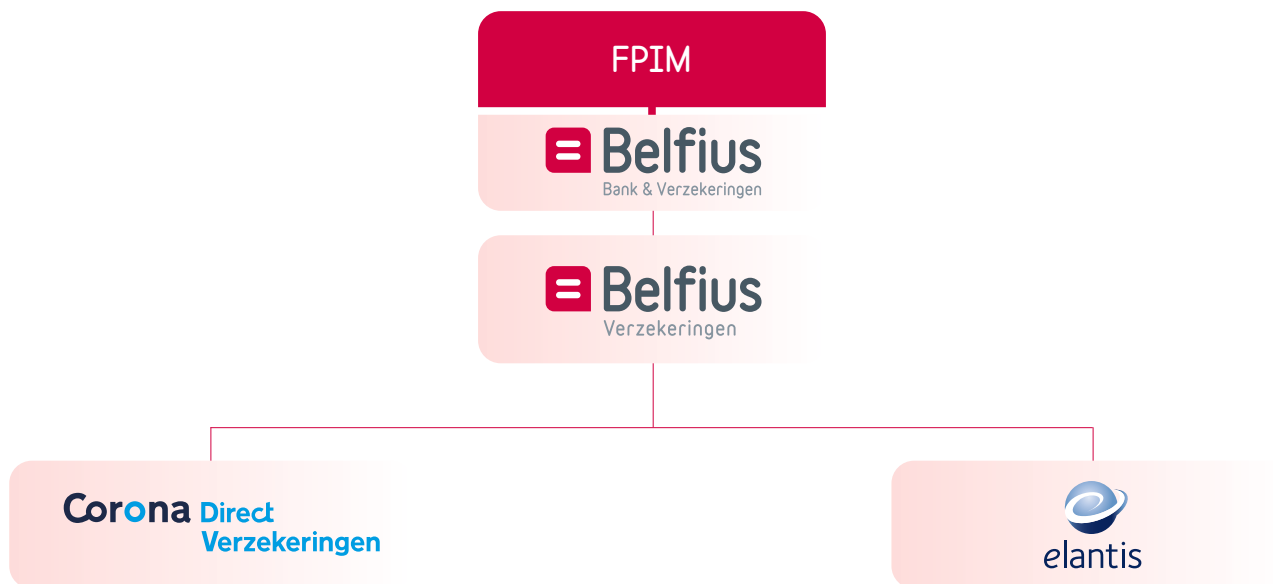

Inhoudstafel

Profiel van de groep	2
Kerncijfers van Belfius Insurance	4
Beheersverslag	7
Geconsolideerde jaarrekening	62
Aanvullende inlichtingen	189

Profiel van de groep

Onze structuur

Onze merken

Belfius Insurance behoort tot de niet-beursgenoteerde groep Belfius Bank & Verzekeringen, die sinds einde 2011 eigendom is van de Belgische Staat via de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM), aan wie het beheer van de participatie is toevertrouwd.

Als 5e⁽¹⁾ grootste verzekeraar op de Belgische markt biedt Belfius Insurance particulieren, zelfstandigen, ondernemingen, social-profitbedrijven en overheidsinstellingen een compleet gamma verzekeringsproducten aan, zowel voor Leven als Niet-Leven.

Dankzij een multimerk- en multikanaalbenadering, die uniek is op de Belgische markt, kan Belfius Insurance al zijn klanten zeer gedifferentieerde producten en diensten aanbieden en hen de oplossingen aanreiken die het best inspelen op hun behoeften.

In 2018 besliste Belfius Insurance om zijn activiteiten Niet-Leven binnen Public en Corporate Insurance (PCI) te concentreren op het segment van de sociale sector via directe distributie en om de activiteiten Niet-Leven naar andere institutionele en corporate klanten via het makelaarskanaal in run-off te zetten. De vrijgekomen middelen zullen worden toegewezen aan de sterk groeiende activiteiten Niet-Leven in het Business segment met kmo-klanten en dit via de eigen (bank- en DVV-) distributiekkanalen.

(1) 2018 cijfers - Assuralia: 2019 cijfers nog niet beschikbaar

Belfius Bank & Verzekeringen

Via de Belfius-bankkantoren verdeelt Belfius Insurance een ruim gamma gestandaardiseerde producten voor zowel Leven als Niet-Leven. Via dit kanaal richt Belfius Insurance zich tot de retail- en commercial banking-klanten, particulieren, kleine ondernemingen en zelfstandigen, die voor al hun financiële behoeften graag op dezelfde plaats aankloppen: hun Belfius-bankkantoor.

Klanten uit de Publieke Sector, de Social Profit en Ondernemingssector kunnen bij Belfius Insurance terecht voor een correct gamma levensverzekeringsproducten op maat via het bancaire kanaal en het directe kanaal.

DVV Verzekeringen

DVV Verzekeringen, de gezinsverzekeraar, verdeelt zijn producten via een exclusief consultantennetwerk dat zich uitstrekt over het hele land. Via de 321 DVV-kantoren krijgen particulieren, zelfstandigen en kleine ondernemingen een compleet gamma verzekeringsproducten en hypothecaire kredieten aangeboden, met kwaliteitsservice en op maat.

Corona Direct Verzekeringen

Corona Direct Verzekeringen, is de directe verzekeraar van de groep Belfius Insurance. Corona Direct Verzekeringen biedt zijn producten aan vooral via het directe, hoofdzakelijk digitale kanaal. De verzekering per kilometer, de brandverzekering, de familiale verzekering, de hondenverzekering en de uitvaartverzekering zijn de belangrijkste producten van Corona Direct Verzekeringen.

Elantis

Het in Luik gevestigde Elantis verstrekt hypothecaire leningen en consumentenkredieten via zelfstandige makelaars en heeft alle producten in huis om elke kredietnemer een oplossing op maat te bieden.

Onze groep

- 5e verzekeraar op de Belgische markt
- 1.224 werknemers
- 21,6 miljard EUR balanstotaal
- 1,5 miljard EUR kern eigen vermogen
- 4 distributiekanaalen

Niet-leven

- 714 miljoen EUR bruto ontvangen premies
- 610.221 verzekerde voertuigen
- 624.945 verzekerde gebouwen
- 1.744.656 P&C-polissen

Leven

- 15,3 miljard EUR totale reserves
- 11,6 miljard EUR wiskundige reserves tak 21/26/27
- 3,7 miljard EUR reserves unit linked
- 1.135 miljoen EUR bruto ontvangen premies
- 5e levensverzekeraar op de Belgische markt

Kerncijfers van Belfius Insurance

Geconsolideerde balans

(in miljoen EUR)	31/12/2017 (IAS 39)	31/12/2018 (IFRS 9)	31/12/2019 (IFRS 9)
Totaal van het actief	22.455	20.309	21.612
Totaal van de verplichtingen	20.283	18.514	19.468
Totaal eigen vermogen	2.173	1.794	2.144

Geconsolideerde resultatenrekening

(in miljoen EUR)	31/12/2017 (IAS 39)	31/12/2018 (IFRS 9)	31/12/2019 (IFRS 9)
Nettoresultaat voor belastingen	270	258	273
Belastingen	(86)	(65)	(71)
Nettoresultaat ⁽¹⁾	184	192	204

(1) Belfius Insurance Groep Resultaat

Solvabiliteitsratio's

	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019 ⁽¹⁾
Solvency II-ratio (voor dividend)	230%	219%	212%
Solvency II-ratio (na dividend)	219%	203%	212%

(1) Merk op dat de Solvency II-ratio, voordien gecommuniceerd in het persbericht van Belfius Bank op 21 februari 2020, 199% bedroeg en een voorgesteld dividend van 120 miljoen EUR omvatte. Echter, ten gevolge van de uitbraak van de COVID-19-crisis, heeft de raad van bestuur van Belfius Insurance aan de Algemene Vergadering voorgesteld om het dividend over 2019 op te nemen in het overgedragen resultaat in afwachting van de analyse van alle gevolgen van de COVID-19-crisis op de financiële positie van Belfius Insurance; apart van de uitkering van het dividend op grond van de contractuele toewijzing van de winst ten belope van 4,6 miljoen EUR.

Premie-incasso

(in miljoen EUR)	31/12/2017 (IAS 39)	31/12/2018 (IFRS 9)	31/12/2019 (IFRS 9)
Bruto ontvangen premies Leven (inclusief tak 23)	1.055	1.214	1.135
Bruto ontvangen premies Niet-Leven	674	704	714

Beheersverslag

Boodschap van de voorzitters	8
Personeelszaken	12
Financiële resultaten	16
Activiteitenverslag	24
Beheer van het kapitaal	30
Risicobeheer	33
Management van de onderneming	50
Verklaring van niet-financiële informatie	60

Dirk Vanderschick

Marc Raisière

Boodschap van de voorzitters

Mevrouw
Mijnheer

Met genoegen stellen we u de jaarresultaten van Belfius Insurance voor 2019 voor.

“ ”

Ons resultaat
duidt eens
te meer op
de cruciale
plaats van de
verzekeringen
binnen de Groep.

Het boekjaar 2019 werd gekenmerkt door mooie commerciële en financiële prestaties. Het nettoresultaat steeg verder tot 207 miljoen EUR, en dat ondanks de uitdagende financiële context en de aanhoudend lage rente. Belfius Insurance draagt hiermee voor meer dan 30% bij tot het nettoresultaat van Belfius, wat eens te meer duidt op de cruciale plaats van de verzekeringen binnen de Groep.

Deze uitstekende prestatie is te danken aan onze langetermijnstrategie: de versterking van het bankverzekeringsmodel, de voortdurende focus op innovatieve verzekeringsoplossingen, de controle over onze kosten met bijzondere aandacht voor de rentabiliteit van al onze kanalen, de ontwikkeling van de portefeuille Niet-Leven, een adequaat beheer van onze activiteit Leven, de digitalisering van ons aanbod en de tevredenheid van onze klanten.

Mooie commerciële prestaties voor al onze kanalen

In Niet-Leven steeg het premie-incasso verder met 1,4% tot 714 miljoen EUR. In ons segment Public & Corporate Insurance daalde het incasso logischerwijs door de run-off, maar onze sterke resultaten in het segment Retail & Commercial Insurance maakten dat ruimschoots goed.

Het premie-incasso via de bancaire kanalen stijgt 12% en komt uit op 238 miljoen EUR in Niet-Leven. Dit bewijst eens te meer het potentieel van het bankverzekeringsmodel. DVV ziet zijn incasso voor Niet-Leven 3% toenemen tot 309 miljoen EUR: een mooie prestatie voor een mature portefeuille. Bij Corona Direct gaat het incasso 6% omhoog tot 69 miljoen EUR: de sterke groei van ons direct kanaal zet zich dus verder door. De Net Combined Ratio (NCR) van onze activiteit Niet-Leven verbeterde tot 95%.

In Leven stijgt de productie met 12% tot 1,91 miljard EUR. Die sterke groei is vooral te danken aan de succesvolle lancering van vernieuwende producten met kapitaalbescherming, die de productie van tak 23-beleggingsverzekeringen met 30% de hoogte injoeg. De reserves Leven stijgen licht tot 15,3 miljard EUR. In lijn met de strategische afbouw van tak 21 ten voordele van tak 23, dalen de reserves tak 21. Deze daling wordt gecompenseerd door de uitgesproken toename van de reserves tak 23 met 30% tot 3,7 miljard EUR.

Belfius en Corporate Social Responsibility (CSR)

Verzekeraars vervullen van oudsher een belangrijke maatschappelijke rol in de samenleving door met hun producten en diensten bij te dragen tot duurzame oplossingen voor verschillende risico's waarmee we vandaag geconfronteerd worden. Voorbeelden zijn de vergrijzing (aanvullende pensioenvorming, hospitalisatieverzekeringen...), risico op vroegtijdig overlijden, dekking tegen natuurrampen, enz.

Tendensen met een belangrijke maatschappelijke impact zoals het pensioen-thema, de verouderingsproblematiek en de mobiliteit van de toekomst krijgen speciale aandacht bij de verfijning van het productengamma van Belfius Insurance, en dat zowel in het segment Leven als Niet-Leven.

Impact COVID-19

Sinds het begin van dit jaar lag de COVID-19-pandemie aan de basis van een wereldwijde maatschappelijke en economische crisis zonder voorgaande.

Zoals uit onze resultaten 2019 blijkt, vertrekt Belfius Insurance vanuit een zeer gezonde basis om de schokken van deze crisis in de mate van het mogelijke op te vangen. In deze ongezien moeilijke tijden nemen we dan ook onze verantwoordelijkheid op, en zullen we alles doen om ten dienste te staan van zowel onze particuliere als business en corporate klanten. Tegelijk werden ook strikte voorzieningen getroffen om de gezondheid van onze medewerkers te beschermen.

De economische impact van de COVID-19-pandemie op de Belgische economie is momenteel onvoorspelbaar. Bijgevolg is het ook voor Belfius Insurance onmogelijk om in dit stadium een gedetailleerde en correcte inschatting te maken van de financiële impact van de crisis. Als verzekeraar met een zeer solide solvabiliteitspositie eind 2019 beschikt Belfius Insurance niettemin over aanzienlijke buffers om deze crisis aan te pakken.

Klaar voor de toekomst

Om de uitdagingen van de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien, stellen we onze klanten een innovatieve verzekeringsaanpak voor. We willen ons daarbij niet alleen positioneren als digitale bank-verzekeraar, maar willen ook een partner zijn in het leven van onze klanten.

Dat uit zich door de uitbreiding van ons digitaal verzekeringsaanbod, de continue verbetering van onze klantenervaring via de chatbot MyBo die de klant 24/7 online door zijn schadeaangifte loodst en de lancering van oplossingen "Beyond Insurance": vertrekkend van de verzekeringsnoden van de klant nieuwe opportuniteiten aanboren. Na Jaimy in 2018 lanceerden we eind 2019 Jane, een innovatieve start-up die artificiële intelligentie gebruikt om senioren langer veilig thuis te laten wonen. Specifiek voor DVV blijven we ook in de toekomst inzetten op de expertise van onze agenten, ondersteund door digitale tools. Corona Direct Verzekeringen willen we dan weer laten evolueren van directe naar digitale verzekeraar.

Dit alles laat ons toe de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien. We blijven volop investeren in onze operationele diensten en distributiekanaal om het aanwezige potentieel ten volle te benutten, dit alles binnen een doorgedreven kostenbeheer.

Het vertrouwen van onze aandeelhouder en onze klanten, het dynamische engagement van onze medewerkers, onze zelfstandige agenten en hun medewerkers staan garant voor die toekomst. We zijn hen hier oprecht dankbaar voor.

Brussel, 27 maart 2020

Dirk Vanderschrick
Voorzitter van het directiecomité

Marc Raisière
Voorzitter van de raad van bestuur

Personeelszaken

53% vrouwen

47% mannen

1.294 actieve medewerkers*

43 gemiddelde leeftijd

14 gemiddelde anciënniteit

98,7% medewerkers met een contract van onbepaalde duur

28,4% medewerkers jonger of gelijk aan 35 jaar

(*) Effectief

De medewerkers in cijfers

Belfius Insurance en zijn dochterentiteiten Corona Direct Verzekeringen, Caring People, Elantis, Belfius Insurance Finance in Luxemburg, Jane en Jaimy stelden op 31 december 2019 in totaal 1.294 personeelsleden tewerk (1.224 FTE's).

Die medewerkers vertegenwoordigen samen 16 verschillende nationaliteiten, waarvan het merendeel de Belgische nationaliteit (97,5%) heeft, gevolgd door de Franse, Italiaanse, Nederlandse, Spaanse en Congolese nationaliteit (telkens tussen 0,8% en 0,2%).

De gemiddelde leeftijd bedraagt 43 jaar en blijft op het niveau van 2018.

Over het algemeen is er binnen Belfius Insurance (en dochterondernemingen) een goed evenwicht tussen het aantal mannen en vrouwen. De vrouwen vertegenwoordigen 53% en de mannen 47% van de medewerkers. Bij Belfius Insurance Finance, Caring People, Elantis en Corona Direct Verzekeringen zijn de vrouwelijke medewerkers ruim in de meerderheid (meer dan 60% van de medewerkers in elke entiteit). Bij Belfius Insurance, de grootste entiteit met 1.058 personeelsleden, is de verhouding evenredig met 50% vrouwen en 50% mannen.

De werkzekerheid is groot binnen de diverse entiteiten. Bijna 99% van de medewerkers werkt met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

In een steeds sneller veranderende wereld en context, werken Belfius Insurance en zijn dochterentiteiten aan de oplossingen van de toekomst. Hiervoor is het cruciaal om o.a. jong talent aan te trekken. Zo was op eind 2019 bijna 29% van de medewerkers jonger of gelijk aan 35 jaar.

Focus 2019: naar een flexibel verloningssysteem, een duurzaam mobiliteitsbeleid en een versterkt aanbod tot zelfzorg

Belfius Insurance heeft de ambitie om een moderne en toekomstgerichte werkgever te zijn. Vanuit die visie, traden op 1 januari 2019 een aantal nieuwigheden in werking: een nieuw en modern loonbeleid met de implementatie van een flexibel verloningssysteem (cafetariaplan), structurele maatregelen die een duurzaam woon-werkverkeer sterk aanmoedigen, een verzekering ambulante zorgen en een hernieuwd welzijnsbeleid.

Deze nieuwigheden zijn gestoeld op 6 pijlers (Flexibiliteit, Zekerheid, Duurzaamheid, Motivatie, Concurrentiekracht en Transparantie).

Met het flexibel verloningssysteem wil Belfius Insurance ook in de toekomst marktconform blijven verlonen en hiermee zowel het engagement van zijn huidige medewerkers correct belonen als competente nieuwe medewerkers blijven aantrekken.

Als maatschappelijk geëngageerde werkgever, vindt Belfius Insurance het daarenboven zeer belangrijk dat zijn medewerkers zich bewust zijn van het belang van duurzame maatregelen inzake woon-werkverkeer. Daarom bevordert Belfius Insurance het gebruik van het openbaar vervoer en van alternatieve vervoermiddelen via werkgeverstussenkomsten en worden er maatregelen genomen om het gebruik van de wagen te ontmoedigen.

Door de uitbreiding van het hospitalisatieplan met een waarborg ambulante zorg, het lanceren van een veerkracht-enquête gekoppeld aan een persoonlijk actieplan dat de mentale weerbaarheid bewaakt, en de invoering van een hulpprogramma voor medewerkers, moedigt Belfius Insurance zijn medewerkers ten slotte aan om de nodige aandacht te besteden aan hun fysieke en mentale gezondheid.

Via die verschillende elementen wil Belfius Insurance zijn medewerkers blijven motiveren in hun bijdrage aan de realisatie van zijn bedrijfsstrategie, zowel nu als in de toekomst.

Belfius Together

Belfius gelooft dat binnen alle entiteiten van de Groep de juiste talenten en competenties aanwezig zijn om zijn doelstellingen te bereiken, maar beseft ook dat die bij gebrek aan interne mobiliteit soms onvoldoende benut worden. Via een nauwere dagdagelijkse samenwerking tussen Belfius Bank en Belfius Insurance (Belfius Together) in gemengde teams, kunnen onze talenten beter ingezet worden om zo, vanuit diversiteit en complementariteit, verder te bouwen aan de toekomst.

“ ”

Het brede scala van talenten bij Belfius geeft een extra impuls aan de succesvolle realisatie van onze strategie.

Opleiding en ontwikkeling

Met het open aanbod aan vaardigheidsopleidingen voor Belfius Bank en Belfius Insurance, waaronder een vernieuwde e-learning-module die specifiek gewijd is aan verzekeringen, biedt Belfius Insurance elke medewerker de mogelijkheid om zich op continue basis te ontwikkelen. Het open aanbod is in 2019 verder uitgegroeid tot één geheel en is toegankelijk voor medewerkers van zowel Bank als Verzekeringen.

Daarnaast werden een aantal, gezamenlijk met Belfius Bank, opgestarte trajecten en initiatieven verdergezet:

- om de leidinggevenden voor te bereiden op de uitdagingen van de toekomst, heeft Belfius het **LeaderShift**-programma gelanceerd. Investeren in medewerkers is immers investeren in de toekomst. Het programma bestaat uit een mix van onderdompeling in leiderschapsoefeningen, workshops en bedrijfsbezoeken. Hiermee wil Belfius zijn leidinggevenden en, via hen, alle Belfius-medewerkers, de juiste manier van denken (mindset), tools en praktijken bijbrengen om samen te leren en vooruit te gaan in een VUCA (Vluchtig, Onzeker, Complex, Ambigue) wereld. De aftrap van de Belfius LeaderShift werd reeds in 2018 gegeven in aanwezigheid van de leden van de directiecomités van Belfius Insurance en Belfius Bank en van ongeveer 600 leidinggevenden. In 2019 hebben reeds meer dan 600 managers het Leadershift-traject gevolgd (de laatsten volgen nog begin 2020). In 2020 zal op dit traject verder gebouwd worden en zullen o.a. intervisie-sessies, lezingen en seminars worden voorzien.
- **Bridge Builders** is een initiatief dat tot doel heeft “bruggen te bouwen” en wel op verschillende vlakken. Een brug tussen oudere en jongere collega's, tussen Bank en Insurance, tussen Belfius en de buitenwereld. Tijdens de Bridge Builders-sessies focussen de deelnemers (duo's van een medewerker met 25 jaar of meer ervaring en een jongere medewerker) op 2 specifieke rollen van het Belfius-leiderschapsmodel. Hierbij gaan de deelnemers op basis van uitwisselingen met externe organisaties op zoek naar innovatieve ideeën die ook binnen Belfius kunnen worden geïmplementeerd. In 2019 namen in totaal 111 medewerkers, van zowel Belfius Insurance als Belfius Bank, deel aan een Bridge Builders-tweedaagse.

De betrokkenheidsenquête

Zoals elk jaar werd opnieuw de jaarlijkse betrokkenheidsenquête gelanceerd om de betrokkenheid van het personeel en de personeelstevredenheid te peilen. 87% van de medewerkers geeft aan tevreden te zijn om bij Belfius Insurance te werken (t.o.v. 91% in 2018). Het niveau van betrokkenheid daalde naar 79% (t.o.v. 85% voor 2018). Beide resultaten tonen aan dat Belfius Insurance ook in intensieve periodes van veranderingen het volste vertrouwen in de toekomst kan behouden, want betrokken en tevreden medewerkers vormen de basis voor tevreden klanten.

Financiële resultaten

Voorafgaande opmerkingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1. Wijzigingen in de consolidatiekring

Belfius Insurance breidde zijn commercieel niet-verzekeringsaanbod uit door de lancering van 2 nieuwe entiteiten: Jaimy en Jane. De laatste heette Charlin bij initiële opstart.

Jaimy ging commercieel in de 2e helft van 2019 en biedt een onlineplatform aan waarop gebruikers kleine herstellingen op hun thuisadres kunnen aanvragen. In maart 2019 werd extra aandelenkapitaal uitgegeven ter waarde van 11,6 miljoen EUR. De extra aandelen werden uitgegeven aan Belfius Insurance en Boston Consulting Group. Boston Consulting Group kocht de aandelen met cash, terwijl Belfius Insurance aandelen ontving voor de bijdrage van zelf ontwikkelde software die gebruikt wordt door het platform. Het aandeel van Belfius Insurance in Jaimy nam af van 100% tot 78,5% als gevolg van deze kapitaalverhoging.

Jane ging eind 2019 commercieel van start en levert een monitoringsysteem op basis van een sensor waarmee oudere personen langer thuis kunnen blijven wonen zonder speciale bijstand. In maart 2019 werd extra aandelenkapitaal uitgegeven ter waarde van 15,1 miljoen EUR. De extra aandelen werden uitgegeven aan Belfius Insurance en

Boston Consulting Group. Boston Consulting Group kocht de aandelen met cash, terwijl Belfius Insurance aandelen ontving voor de bijdrage van zelf ontwikkelde software die gebruikt wordt door het platform. Het aandeel van Belfius Insurance nam af van 100% tot 77,4% als gevolg van deze kapitaalverhoging.

Vastgoedonderneming Immo Trèfles, gespecialiseerd in rust- en verzorgingstehuizen, werd aangekocht door Belfius Insurance en wordt volledig geconsolideerd vanaf december 2019.

De investeringsmaatschappij Belfius Insurance Invest is gefuseerd met Belfius Insurance met ingang van 1 juli 2019, wat leidde tot een flexibeler liquiditeitsbeheer van de afnemende activaportefeuille.

De investeringsvennootschap Auxipar heeft op 4 februari 2020 zijn naam veranderd in Capline.

2. Grondslagen van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening van Belfius Insurance gaat uit van een continuïteitsperspectief en wordt opgesteld conform IFRS-normen, zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Voorafgaande opmerkingen

Door de invoering van een uniform boekhoudmodel stroomlijnt IFRS 16 de manier waarop leasingnemers boekhoudkundig hun contracten verwerken. Voor alle betrokken contracten boekt de leasingnemer op de balans enerzijds een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief (een actief dat het recht van een leasingnemer vertegenwoordigt om gedurende de leasingperiode van een onderliggend actief gebruik te maken) en anderzijds een leaseverplichting die de huidige waarde vertegenwoordigt van de toekomstige leasebetalingen. In de resultatenrekening genereert het met een gebruiksrecht overeenstemmend actief een afschrijvingskost en de leaseverplichting een rentelast.

Belfius Insurance maakt ook gebruik van de mogelijkheid tot vrijstelling van opname voor leasingcontracten van korte duur en contracten waarvan het onderliggende actief een lage waarde heeft. De met deze leasingcontracten samenhangende betalingen worden lineair over de leasingperiode in de kosten opgenomen.

Belfius Insurance heeft ervoor gekozen om IFRS 16 retroactief toe te passen en het cumulatieve effect op de datum van de eerste toepassing te verwerken als een aanpassing van het beginsaldo van overgedragen resultaten in het eigen vermogen (modified retrospective application). Daardoor is een herwerking van de vergelijkende cijfers niet vereist.

Op de datum van de eerste toepassing werd een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief (47.164 EUR) en een leaseverplichting (49.357 EUR) in de balans opgenomen met een beperkte negatieve impact van 2.193 EUR op de overgedragen resultaten in het eigen vermogen.

Analyse van de geconsolideerde balans

Het balanstotaal steeg met 1.304 miljoen EUR of 6,4% tot 21.612 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 20.309 miljoen EUR op 31 december 2018. Deze stijging wordt op het actief voornamelijk verklaard door de aangroei van de reserves tak 23 ten belope van 833 miljoen EUR en de toename van het uitstaande volume hypothecaire leningen met 455 miljoen EUR. Op het passief is er een symmetrische aangroei in tak 23 van 833 miljoen EUR en een daling in de technische voorzieningen van 729 miljoen EUR. Deze daling van de reserves wordt meer dan gecompenseerd door de aangroei van de repo-schulden met 849 miljoen EUR.

1. Activa

Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen

Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen daalden met 23 miljoen EUR of 5,7% tot 378 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 401 miljoen EUR op 31 december 2018 als gevolg van een daling van het saldo van de zichtrekeningen. In 2019 werd 8 miljoen EUR betaald aan zekerheden in het kader van de derivaten en gerelateerde repo-transacties.

Leningen en voorschotten

Leningen en voorschotten **gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs** stegen met 455 miljoen EUR of 11,4% tot 4.436 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 3.981 miljoen EUR op 31 december 2018, een evolutie die wordt verklaard door de sterke toename van het volume hypothecaire leningen die via het DVV-kanaal en Elantis worden verkocht. Daarnaast was er een daling met 23 miljoen EUR van de leningen aan de publieke sector die einde termijn gekomen zijn.

De leningen en voorschotten **gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies** daalden met 20 miljoen EUR tot 101 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 121 miljoen EUR op 31 december 2018. Kredietverlener Elantis volgt sinds enkele jaren een multi-fundingstrategie waarbij een deel van de nieuwe leningen wordt overgedragen naar derden (waaronder ook Belfius Bank), in afwachting van de overdracht houdt Elantis deze leningen voor een beperkte tijd aan onder de vorm van warehousing. De daling met 20 miljoen EUR is een rechtstreeks gevolg van de stopzetting van het contract met één van de fundingpartners.

Samenvattende geconsolideerde balans

(in miljoen EUR)	31/12/2018	31/12/2019	Evolutie
TOTAAL VAN HET ACTIEF	20.309	21.612	1.304
Waarvan			
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	401	378	(23)
A. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	401	378	(23)
Leningen en voorschotten	4.101	4.536	435
A. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.981	4.436	455
C. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	121	101	(20)
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten	11.878	11.947	69
A. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.987	6.082	96
B. Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.999	5.041	42
C. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	892	823	(69)
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.838	3.671	833
Derivaten	28	1	(27)
Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie	32	42	10
Materiële vaste activa	492	544	53
Immateriële activa	53	53	0
Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten - deel van de herverzekeraars	100	108	8
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN	18.514	19.468	954
Waarvan			
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	541	1.390	849
A. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	541	1.390	849
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.838	3.671	833
Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	13.920	13.191	(729)
Achtergestelde schulden	583	583	0
A. Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	583	583	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	1.794	2.144	350
Waarvan			
Kern eigen vermogen	1.499	1.546	47
Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	279	573	295
Minderheidsbelang	16	25	9

Schuldbewijzen en eigen vermogensinstrumenten

De **schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs** stegen met 96 miljoen EUR of 1,6% tot 6.082 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 5.987 miljoen EUR op 31 december 2018 door herinvesteringen in overheidsobligaties.

De **schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat** namen toe met 42 miljoen EUR of 0,9% tot 5.041 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 4.999 miljoen EUR op 31 december 2018. De financiële activa daalden door de verkoop van aandelen en door aflossingen en verkopen van bepaalde Belgische overheidsobligaties om onder andere het concentratierisico en de duration gap binnen de balans van Belfius Insurance te beheren. Deze daling werd gecompenseerd door positieve reële waardeaanpassingen op schuld- en eigenvermogensinstrumenten als gevolg van lagere rentetarieven, lagere kredietspreads en verbeterde aandelenmarkten ten opzichte van eind 2018.

De **schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies** daalden met 69 miljoen EUR of 7,7% tot 823 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 892 miljoen EUR op 31 december 2018, voornamelijk wegens een daling van het uitstaande bedrag aan monetaire fondsen.

Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten

De unit linked-producten (tak 23) stegen met 833 miljoen EUR of 29,4% tot 3.671 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 2.838 miljoen EUR op 31 december 2018, als gevolg van transfers van tak 21-contracten, netto cashinstroom en door de positieve evolutie van de reële waarde.

Derivaten

Belfius Insurance heeft derivaten (spreadlock) afgesloten om de asset swap spread op bepaalde obligaties af te dekken met als doel de Solvency II-ratio te beschermen. De totale notionele waarde van de derivaten bleef stabiel ten opzichte van vorig boekjaar en bedroeg 1,3 miljard EUR eind 2019. Voor deze transacties is een reële waardeafdekking opgezet met de specifieke obligatieposities als afgedekte positie. De totale gecumuleerde wijziging van de reële waarde van deze indekkingsderivaten bedraagt 1 miljoen EUR.

Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie

De investeringen in ondernemingen in vermogensmutatie stegen met 10 miljoen EUR tot 42 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 32 miljoen EUR op 31 december 2018 voornamelijk als gevolg van kapitaalvolstorting bij de investeringsmaatschappij M80 Capital.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa stegen met 53 miljoen EUR tot 544 miljoen EUR op 31 december 2019 of 10,7%, vergeleken met 492 miljoen EUR op 31 december 2018, een evolutie die ten belope van 19 miljoen EUR verklaard wordt door de aankoop en integrale consolidatie van de vastgoedentiteit Immo Tréfles en door de acquisitie van investeringsvastgoed.

Immateriële activa

De immateriële activa bleven stabiel op 53 miljoen EUR op 31 december 2019.

Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten - deel van de herverzekeraars

Het deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen steeg met 8 miljoen EUR of 8,2% tot 108 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 100 miljoen EUR op 31 december 2018 en is gerelateerd aan de toegenomen schade-reserves op het passief van de balans.

2. Passiva

Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen

De schulden aan en deposito's van kredietinstellingen (gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) stegen met 849 miljoen EUR of 157% tot 1.390 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 541 miljoen EUR op 31 december 2018 als gevolg van een toename van de repo-financiering. Merk op dat in 2018, 24 miljoen EUR zekerheden werden ontvangen in het kader van de derivatentransacties. In 2019 werden 7 miljoen EUR zekerheden betaald, die werden erkend op de activazijde van de balans.

Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten

De unit linked-producten (tak 23) stegen met 833 miljoen EUR of 29,4% tot 3.671 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 2.838 miljoen EUR op 31 december 2018, als gevolg van transfers van tak 21-contracten, netto cashinstroom en door de positieve evolutie van de reële waarde.

Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten

De **voorzieningen voor verzekeringen Leven** daalden met 0,7 miljard EUR tot 11,9 miljard EUR op 31 december 2019, vergeleken met 12,6 miljard EUR op 31 december 2018. In het huidige lage renteklimaat stelt Belfius Insurance een verdere verschuiving vast van tak 21-producten naar alternatieve beleggingsvormen zoals tak 23 of tak 44 (een combinatie van tak 21 en tak 23) -producten. Als gevolg hiervan wordt een aanzienlijk deel van de op de vervaldag komende tak 21-beleggingscontracten niet geherinvesteerd in nieuwe tak 21-beleggingscontracten. Voor de gekantonneerde fondsen Leven beheerd door Belfius Insurance werd bovendien een bedrag van 28 miljoen EUR (na belastingen) erkend als gevolg van "shadow accounting". Dit is een stijging van 13 miljoen EUR (na belastingen) ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk als gevolg van de lagere rente, de lagere kredietspreads en de beter presterende aandelenmarkten.

De **technische voorziening Niet-Leven** steeg licht met 22 miljoen EUR tot 1,3 miljard EUR op 31 december 2019, voornamelijk door een toename van de schadevoorzieningen als gevolg van de groei van de portefeuille en enkele extra IBNR-reserves binnen het Public en Corporate segment, deels gecompenseerd door een terugname van 5 miljoen EUR in lijn met het Niet-Leven Risk Appetite Framework (RAF).

Achtergestelde schulden

De achtergestelde schulden van Belfius Insurance ten belope van 583 miljoen EUR zijn integraal onderschreven door Belfius Bank en kaderen in een optimalisatie van de kapitaalsstructuur in lijn met de vereisten van Solvency II.

3. Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen van Belfius Insurance steeg met 350 miljoen EUR of 19,5% tot 2.144 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 1.749 miljoen EUR op 31 december 2018. De stijging wordt verklaard door de toename van het kern eigen vermogen en de positieve evolutie van de niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen.

Kern eigen vermogen

Het kern eigen vermogen steeg met 47 miljoen EUR of 3,1% tot 1.546 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 1.499 miljoen EUR op 31 december 2018. De stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de winst van het boekjaar van 204 miljoen EUR, gedeeltelijk gecompenseerd door de uitbetaling van een dividend van 160 miljoen EUR aan Belfius Bank over het resultaat 2018. Bovendien werden de gerealiseerde resultaten op verkopen van eigenvermogensinstrumenten rechtstreeks in het "overgedragen resultaat" erkend. In 2019 werd 3 miljoen EUR (na belastingen) aan gerealiseerde meerwaarden op dergelijke transacties gerapporteerd ten opzichte van 16 miljoen EUR in 2018.

Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen

De niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen stegen met 295 miljoen EUR of 105,6% tot 573 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 279 miljoen EUR op 31 december 2018. De reële waarde van de schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat steeg met 118 miljoen EUR tot 342 miljoen EUR op 31 december 2019. Deze positieve evolutie is het gevolg van een daling van de rentevoeten en kredietspreads ten opzichte van vorig jaar en is gedeeltelijk gecompenseerd door gerealiseerde meerwaarden als gevolg van verkopen. De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat steeg met 194 miljoen EUR tot 204 miljoen EUR als gevolg van verbeterde marktcondities.

Voor de gekantonneerde fondsen Leven, beheerd door Belfius Insurance, werd "shadow accounting" geboekt voor 28 miljoen EUR (na belastingen), een stijging van 13 miljoen EUR ten opzichte van vorig jaar.

Minderheidsbelang

De minderheidsbelangen stegen met 9 miljoen EUR tot 25 miljoen EUR op 31 december 2019 of 55,3%, vergeleken met 16 miljoen EUR op 31 december 2018 en is grotendeels gerelateerd aan de kapitaalsverhogingen bij de dochterondernemingen Jaimy en Jane.

Analyse van de geconsolideerde resultatenrekening

Samenvattende geconsolideerde resultatenrekening

(in miljoen EUR)	31/12/2018	31/12/2019	Evolutie
OPBRENGSTEN	487	520	6,7%
Waarvan			
Nettorenteopbrengsten	421	409	-2,8%
Dividenden	59	52	-11,6%
Nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie	1	1	39,1%
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening	(22)	(1)	-95,1%
Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen	66	57	-14,1%
Nettocommissieopbrengsten	19	16	-13,1%
Technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten	(71)	(37)	-48,0%
KOSTEN	(232)	(248)	7,1%
BRUTORESULTAAT	256	272	6,3%
Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen	2	7	184,5%
Waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	0	(5)	-
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN	258	273	5,8%
Belastingen	(65)	(71)	8,6%
(Kosten) inkomsten belastingen lopend boekjaar	(46)	(48)	4,4%
(Kosten) inkomsten uitgestelde belastingen	(19)	(22)	-
Aandeel minderheidsbelangen	1	(1)	-
NETTORESULTAAT - GROEPSAANDEEL	192	204	6,1%

1. Opbrengsten

De opbrengsten van Belfius Insurance stegen met 33 miljoen EUR of 6,7% tot 520 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 487 miljoen EUR op 31 december 2018.

Nettorenteopbrengsten

De nettorenteopbrengsten daalden met 12 miljoen EUR, of 2,8%, tot 409 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 421 miljoen op 31 december 2018. De lagere uitstaande bedragen in tak 21 en herbeleggingen tegen lagere markttrentes hadden een negatief effect op de nettorenteopbrengsten.

Dividenden

De inkomsten afkomstig van aandelen en fondsen bedroegen 52 miljoen EUR, tegenover 59 miljoen EUR in 2018, en weerspiegelen het grote belang van deze activa in de totale portefeuille. Merk op dat in 2018 uitzonderlijke dividenden werden ontvangen.

Nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie

Het nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie bleef stabiel op 1 miljoen EUR op 31 december 2019.

Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening

Het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening verbeterde met 21 miljoen EUR tot -1 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met -22 miljoen EUR op 31 december 2018.

Verbeterde aandelenmarkten en gedaalde kredietspreads hadden een positief effect op de reële waarde van private equity, obligatie- en aandelenfondsen. Aangezien deze instrumenten niet voldoen aan de SPPI-toets (Solely Payments of Principal and Interest-test), worden de reële waardeschommelingen rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

Bovendien heeft Belfius Insurance derivaten (spreadlock) afgesloten om de asset swap spread op bepaalde obligaties af te dekken met als doel de Solvency II-ratio te beschermen. De effectiviteitstesten van de hedge werden steeds gerespecteerd. De resterende inefficiëntie, die voornamelijk te wijten is aan de illiquiditeit van de spreadlock-transactie, werd opgenomen in het resultaat en bedroeg op 31 december 2018 -8 miljoen EUR. Op 31 december 2019 moest 0,4 miljoen EUR worden opgenomen.

“ ”
Voorjaarsstorm
2019:
12.500 extra
schadeaangiftes,
80% afgehandeld
in minder dan
2 maanden,
43% digitaal
geopend.

Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen

Het nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen daalde met 9 miljoen EUR of 14,1% tot 57 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 67 miljoen EUR op 31 december 2018.

In 2019 realiseerde Belfius Insurance 57 miljoen EUR meerwaarden, voornamelijk op obligaties om onder andere het concentratierisico en de duration gap binnen de balans van Belfius Insurance te beheren.

In 2018 realiseerde Belfius Insurance meerwaarden op verkopen van obligaties voor 60 miljoen EUR. Een deel van deze meerwaarden (25 miljoen EUR) werd gerealiseerd als gevolg van de terugbetaling van een gekantonneerd fonds aan de klant en werden bijna volledig gecompenseerd door een tegengestelde beweging in het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten leven.

Nettocommissieopbrengsten

De nettocommissieopbrengsten daalden met 3 miljoen EUR, of 13,1%, tot 16 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 19 miljoen EUR op 31 december 2018. Ze vertegenwoordigen de ontvangen en betaalde commissies op niet-verzekeringsproducten, zoals tak 23-producten en hypothecaire leningen. De evolutie is een gevolg van de toename van de betaalde commissielonen aan makelaars als gevolg van een gestegen productie hypothecaire leningen.

Technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten

Het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten verbeterde met 34 miljoen EUR, tot een verlies van 37 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met een verlies van 71 miljoen EUR op 31 december 2018.

Het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten Leven verbeterde het afgelopen jaar met 29 miljoen EUR. De toewijzing van technische interesten aan de voorzieningen daalde met 37 miljoen EUR als gevolg van de afnemende reserves in tak 21 en door de dalende gemiddelde gegarandeerde rente op de resterende volumes.

In 2018 evalueerde Belfius Insurance zijn technische voorzieningen Leven, in overeenstemming met het Leven Risk Appetite Framework (RAF), rekening houdend met de resterende onzekerheden, modelrisico's en gevoeligheden, wat resulteerde in een positieve impact van 45 miljoen EUR in de resultatenrekening. De herevaluatie in 2019, die voortdurend uitgevoerd wordt, had geen impact op de resultatenrekening. Merk op dat in 2018 het technisch resultaat Leven negatief werd beïnvloed door de overdracht van een gekantonneerd fonds, waarbij deze kost werd gecompenseerd door een tegengestelde beweging in het nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen.

In Niet-Leven verbeterde de technische marge met 5 miljoen EUR. De schadelast voor natuurrampen en catastrofes steeg met 11 miljoen EUR ten opzichte van 2018. Deze schadelast werd ruimschoots goedge maakt door uitstekende resultaten tijdens de 2e helft in het segment Retail & Commercial Insurance. Na de herbeoordeling van de technische voorzieningen Niet-leven, in lijn met de afname van de onzekerheden boven het Niet-Leven risicobereidheidskader, werd in 2019 een terugname van de voorzieningen voor schadegevallen van 5 miljoen EUR geboekt, vergeleken met 10 miljoen EUR in 2018. De negatieve evolutie in sommige takken Niet-Leven wordt voornamelijk verklaard door enkele grote schadegevallen en bijschrijvingen in bestaande schadedossiers in het segment Public & Corporate, waar de portefeuille, die voorheen aangebracht werd door de bank- en makelaarskanalen, in run-off geplaatst werd.

2. Kosten

De kosten stegen met 16 miljoen EUR of 7,1% tot 248 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 232 miljoen EUR op 31 december 2018.

Personeelskosten

De personeelskosten stegen met 2 miljoen EUR tot 111 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 109 miljoen EUR op 31 december 2018 en is voornamelijk het gevolg van organische loonaangroei.

Algemene en administratieve kosten

De algemene en administratieve kosten stegen met 7 miljoen EUR tot 116 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 109 miljoen EUR op 31 december 2018 als gevolg van nieuwe activiteiten zoals Jaimy en Jane en door gestegen IT-kosten.

Afschrijvingen op vaste activa

De afschrijvingen op vaste activa stegen met 8 miljoen EUR tot 22 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 14 miljoen EUR op 31 december 2018 en volgen voornamelijk uit de investeringen in eigen ontwikkelde software die Belfius Insurance sinds 2016 activeert in het kader van de vernieuwing van zijn coresystemen en de uitwerking van digitale distributiekanaalen. De verdere toename wordt verklaard door de afschrijvingen op de activa van de nieuw geconsolideerde maatschappijen Jaimy en Jane.

Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen

Ondanks gestegen volumes heeft Belfius Insurance 7 miljoen EUR terugnames van waardeverminderingen geboekt in 2019, waarvan 4 miljoen EUR op hypothecaire leningen en 3 miljoen EUR op schuldinstrumenten door een verbetering van de algemene kredietwaardigheid van de portefeuille.

Waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa

Er werd een waardevermindering van 5,4 miljoen EUR geboekt op de immateriële activa die werden geïnvesteerd in het kader van het project Jane, waarbij Belfius Insurance een sensorgestuurde monitoringoplossing wil aanbieden voor de ouderen, zodat ze langer in hun eigen huis kunnen blijven zonder speciale hulp. Het management besliste over deze aanpassing naar aanleiding van het herziene businessplan dat een break-even verder in de tijd aangeeft, rekening houdend met nieuwe commerciële hypothesen.

3. Belastingen

De belastingkost, inclusief uitgestelde belastingen, steeg met 6 miljoen EUR tot 71 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 65 miljoen EUR op 31 december 2018 en vloeit voornamelijk voort uit de stijging van de belastbare grondslag.

Het standaard berekend belastingtarief bedraagt 25,94% in 2019 en is in lijn met een tarief van 25,27% vorig boekjaar.

4. Nettoresultaat

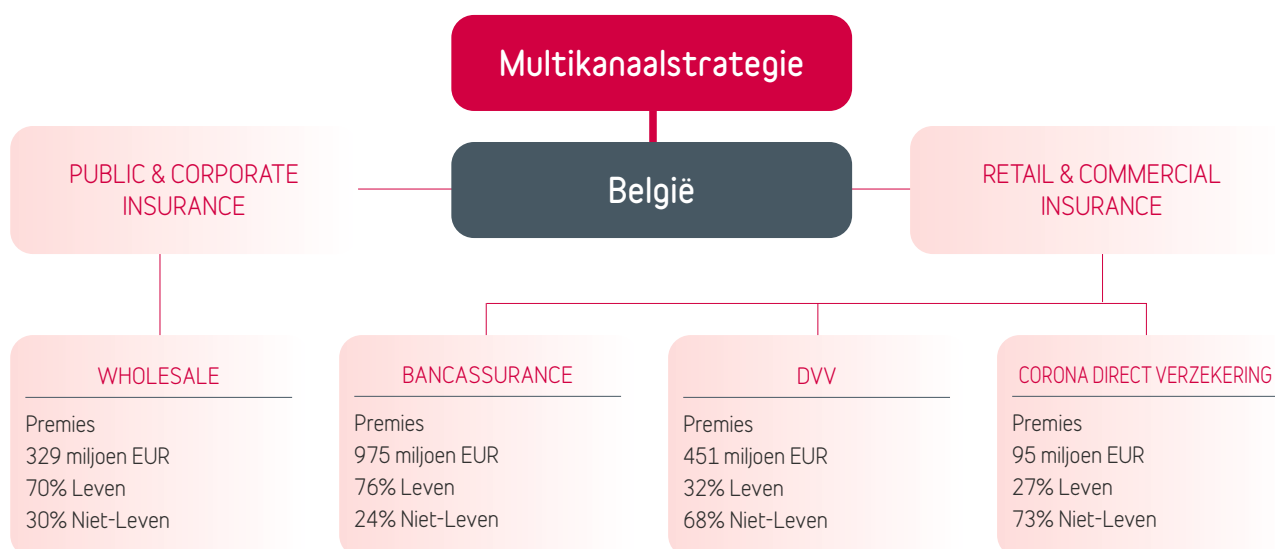
Het nettoresultaat bedroeg 202 miljoen EUR op 31 december 2019. De bijdrage van derden in dit resultaat bedroeg -1,4 miljoen EUR. Het groepsresultaat bedroeg 204 miljoen EUR op 31 december 2019, een stijging van 6,1% ten opzichte van het gerealiseerde groepsresultaat van 192 miljoen EUR op 31 december 2018.

Activiteitenverslag

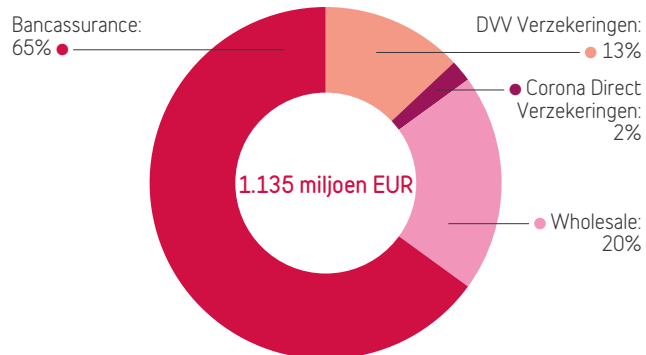
De productiecijfers in het activiteitenverslag hebben betrekking op de activiteiten rechtstreekse zaken Leven en Niet-Leven, inclusief tak 23. Die cijfers houden geen rekening met de ontvangen herverzekering, noch met een aantal IFRS-technische en reglementaire boekingen, aangezien het activiteitenverslag de klemtoon wil leggen op de commerciële productie.

In 2019 bedroeg het bruto totale premie-incasso 1.849 miljoen EUR, waarvan 1.135 miljoen EUR Leven en 714 miljoen EUR Niet-Leven, tegenover 1.918 miljoen EUR in 2018.

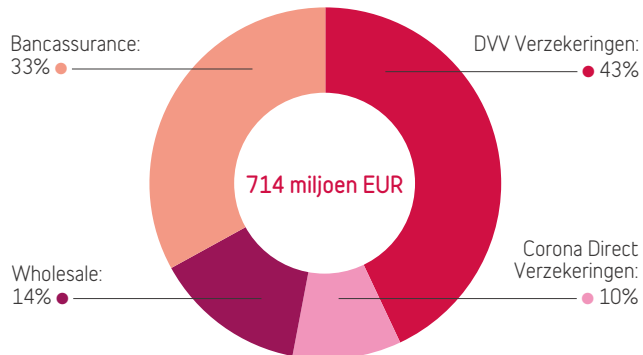
Onderstaande grafieken geven een overzicht van het premie-incasso dat werd gerealiseerd door Public & Corporate Insurance (PCI) en Retail & Commercial Insurance (RCI).

Premieverdeling Belgische kanalen Leven

Premieverdeling Belgische kanalen Niet-Leven

Public & Corporate Insurance (PCI)

Leven

PCI Life & Health profileert zich binnen Belfius groep meer en meer als het competentiecentrum voor de pensioenen van loontrekkenden. Hierdoor werd het productgamma in 2019 uitgebreid met de VAPW (Vrij Aanvullend Pensioen voor Werknemers) en werd het management van de eigen Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening (IBP) van Belfius Bank overgenomen door PCI Life & Health. Dit is de eerste fase in het plan om ook de IBP's van derden te beheren op actuariael en administratief vlak als specialist in pensioenoplossingen voor de toekomst. De ontwikkeling van de nodige software en de verkoop van deze nieuwe dienstverlening zal in de eerste jaarhelft van 2020 starten.

De migratie van de grote collectieve pensioenplannen naar een nieuw beheerssysteem, dat in 2019 van start is gegaan, zal naar verwachting in de loop van 2021 grotendeels voltooid zijn. Dankzij dit nieuwe platform zal de kwaliteit naar de klant verhogen en zal Belfius Insurance de efficiëntie kunnen verhogen.

Midden 2019 is de verkoop van tak 26-investeringsproducten stopgezet door de aanhoudende lage renteomgeving. Dit gecombineerd met de druk op het rendement van de tak 21-verzekeringsproducten, verklaart waarom PCI in het 4e kwartaal van start is gegaan met de ontwikkeling van pensioenoplossingen tak 23 met collectieve kapitalisatie, waarvoor de voorbereidingen in 2020 verder zullen lopen.

Het premie-incasso Leven bedraagt 230,1 miljoen EUR in 2019, een daling ten opzichte van 2018 (253,5 miljoen EUR) enerzijds door de stopzetting van een sectorpensioenplan (-28 miljoen EUR) en anderzijds door de stopzetting van de productie van tak 26-investeringsproducten (-5 miljoen EUR). De productie van pensioenproducten (eerste en tweede pijler) nam daarentegen toe met 5,5% of 9 miljoen EUR in vergelijking met 2018.

Niet-Leven

In 2018 besliste Belfius Insurance om zijn activiteiten Niet-Leven binnen PCI te concentreren op het segment van de sociale sector via directe distributie en om de activiteiten Niet-Leven naar andere institutionele en corporate klanten via het makelaarskanaal in run-off te zetten. Deze strategie is in 2019 verder uitgevoerd en weerspiegelde zich in een drastische daling van de portefeuille via het makelaarskanaal met 41,5%. Tevens werd er niet meer deelgenomen aan tenders die op de markt kwamen voor het segment van de publieke sector, waardoor de portefeuille daalde met 16,1%.

De directe distributie hield goed stand. De klanttevredenheid zorgde voor een stabiel omzetcijfer. Echter kende deze portefeuille in het eerste kwartaal van 2019 enkele uitzonderlijke grote schadegevallen. De rentabiliteit heeft zich in de loop van 2019 hersteld. De Net Combined Ratio (NCR) kwam uit op 99% eind 2019.

Het premie-incasso Niet-Leven is gedaald van 128 miljoen EUR in 2018 naar 98 miljoen EUR in 2019. Deze daling is voornamelijk te wijten aan het besluit om de activiteiten via het makelaarskanaal in run-off te zetten.

Retail & Commercial Insurance (RCI)

1. DVV

DVV Verzekeringen is al 90 jaar actief op de Belgische verzekeringsmarkt met het aanbod van Levens- en Niet-levensverzekeringen. DVV Verzekeringen biedt aan particulieren, zelfstandigen en kleine ondernemingen een volledig gamma verzekeringsproducten en hypothecaire kredieten via een netwerk van 321 kantoren met exclusieve DVV-consulenten.

De strategie van DVV is gericht op uitbouw en verjonging van het klantenbestand, met een kwalitatief hoogstaand productaanbod van schade- en levensverzekeringen en op de verdere digitalisering als ondersteuning van de lokale DVV-consulent. Dat maakt van de lokale DVV-consulent een eigentijdse verzekeringsspecialist.

Commerciële resultaten

In 2019 realiseerde DVV in Niet-Leven een groei van 3,3%, tot 309 miljoen EUR incasso, waarmee de groei in lijn ligt met het marktgemiddelde.

De uitval op de portefeuille Niet-Leven is licht toegenomen, maar blijft over het algemeen vrij stabiel. De productie Auto lag wat lager dan in de (record-)jaren 2017 en 2018, vooral door de hevige concurrentie voor de betere risico's op de markt.

De fiscale levensverzekeringen, genietend van de fiscale voordelen, hadden niet te lijden onder de lage rentestand.

Voor de vastrentende tak 21-beleggingsproducten was er een terugval van het premie-incasso van 55%, dit voornamelijk als gevolg van de aanhoudende lage rente. Ook de productie in tak 23-producten is gedaald met 36%.

De aanhoudende focus op de verdere uitbouw van de klantenbasis bleek ook in 2019 vruchten af te werpen. De commerciële inspanning om te streven naar een volledig uitgeruste klantenbasis resulteerde in het bestendigen van het aandeel BLAF-1 klanten: dit betekent dat meer dan 43% van de particuliere DVV-gezinnen uitgerust is met minimaal 3 van de 4 basisproducten (BLAF: Brand, Leven, Auto, Familiale). Dit vertaalt zich ook in een lage uitval op de portefeuille.

Belangrijkste speerpunten in de digitalisering waren het intensifiëren van het lead management om de commerciële slagkracht te verhogen en de verdere uitbouw van het elektronisch serviceplatform ten behoeve van de klanten. Ook werden er diverse projecten voortgezet om de digitale transitie van DVV te realiseren.

DVV verbindt zich ertoe om, op basis van de feedback van de klanten, kwaliteitsvolle verzekeringsoplossingen aan te bieden. Een regelmatig klantencontact door middel van check-up gesprekken, gecombineerd met de persoonlijke service van de DVV-consulent, resulteert in een hoge klanttevredenheid en klantentrouw. De mooie resultaten van de diverse klantenbevragingen weerspiegelen dat, want uit de meest recente klantenbevraging blijkt dat de klanttevredenheid boven 95% blijft.

2. Bankverzekeren

Langs het Belfius-bankkanaal richt Belfius Insurance zich tot particulieren, zelfstandigen en kmo's die een oplossing zoeken via de Belfius-bankkantoren. Belfius Bank biedt zijn klanten de verzekeringsproducten Leven en Niet-Leven van Belfius Insurance aan. Het productgamma omvat de niet-levensverzekeringswaarborgen, o.a. de autoverzekering (BA en Casco), de burgerlijke-aansprakelijkheidsverzekeringen, de brandverzekering en de risicoverzekeringen.

Daarnaast worden ook levensverzekeringen aangeboden zoals pensioensparen, gemengde levensverzekeringen, spaarverzekeringen, verzekeringen gewaarborgd inkomen, overlijdensverzekeringen en schuldsaldoverzekeringen gekoppeld aan hypothecaire kredieten. Met dit complete aanbod neemt Belfius Insurance zijn rol op als lokaal verankerde verzekeraar met zorg voor en bescherming van de Belgische gezinnen en ondernemingen, voor het behoud van het gezinsinkomen en de aangroei van het gezinsvermogen.

Strategie

Het doel van Belfius Insurance is om in 2025 een toonaangevende verzekeraar te zijn:

- die in de activiteiten Leven en Niet-Leven wil groeien door interne groei en met gerichte overnames;
- die verankerd is op de Belgische markt, aanwezig wil zijn in alle sectoren van de economie en in zo veel mogelijk gezinnen, en die grotendeels bijdraagt aan de behoeften van alle Belfius-klanten;
- die zichzelf wil positioneren als een benchmark op het gebied van de end-to-end klantervaring;
- die dankzij zijn digitale expertise en zijn efficiënte verkoopteams zich voldoende ontwikkelt in alle klantsegmenten om zodoende een stabiele en groeiende bijdrage te leveren aan de groep Belfius.

De strategische prioriteit van Belfius Insurance om een uitstekende service aan de klanten aan te bieden, is gebaseerd op:

- efficiënte en duurzame distributiemodellen die voldoen aan de verwachtingen van de klanten;
- het gebruik van het gegevensbeheer en de digitale expertise van Belfius op alle belangrijke momenten van de customer journey.

Met betrekking tot verzekeringsactiviteiten voor kmo's en zelfstandigen, wenst Belfius

- de sterke punten van de 2 netwerken, zowel het Belfius-bankkanaal als DVV, te benutten;
- het marktaandeel te vergroten voor zowel de activiteiten Leven- als Niet-Leven.

Commerciële resultaten

2019 is het 6e jaar waarin Belfius Insurance heeft ingezet op het verzekeringsbankieren en de groei heeft bevestigd. De verkoopinspanningen zijn goed geïntegreerd in het kantorennetwerk en de omzet is toegenomen. Voor de producten Niet-Leven namen de premies toe met 12%.

De agentschappen hebben hun organisatie aangepast aan de strategie. De cross-selling tussen verzekeringen en kredieten, de check-up interviews enz. werpen hun vruchten af. Het comfort van de klant en de kwaliteit van de dienstverlening en van de producten vormen de kern van deze one-stop-shopping benadering. Vanaf 2019 zorgt een speciale Bank Assurance Unit voor de concretisering van die op distributie gerichte strategie en versterkt deze Unit de samenwerking tussen Belfius Bank en Belfius Insurance. Door de toepassing van de klantensegmentatie zullen scherpere prijzen kunnen worden aangeboden. Voor meer specifieke producten vervolledigt een gespecialiseerde service van Belfius Insurance's huismakelaar Qualitass het aanbod aan klanten.

Premie-
incasso
Niet-Leven
via bankkanaal
+12%

Voor bankverzekeren overschreed het premie-incasso Niet-Leven 238 miljoen EUR in 2019, een groei van 12% tot 12,5% en dit reeds 3 jaar op rij. Deze prestatie wordt verklaard door de verkoop van bijna 120.000 waarborgen, een stijging die geldt zowel voor Auto, Brand als Familiale en Assistance.

De enorme vraag naar hypotheekverzekering versterkte de cross-sell naar verzekeringsproducten en bevestigde het sterke bank-verzekeringsbedrijfsmodel van Belfius. Het cross-sellingspercentage voor de schuldsaldoverzekering (Leven) verbeterde naar 143% en bleef stabiel op 85% voor de brandverzekering.

Het jaar 2019 bleef belangrijk voor de activiteiten Leven. Macro-economische omstandigheden zorgden ervoor dat klanten de voorkeur gaven aan een omzetting van tak 21-verzekeringsproducten naar tak 23- en tak 44-beleggingsproducten (d.w.z. een combinatie van een tak 21 met een gewaarborgd minimumrendement en een tak 23 met een hoger stijgingspotentieel via beleggingsfondsen). Dat is in lijn met Belfius Insurance zijn diversificatiestrategie. In die context werden diverse producten op de markt gebracht in 2019. Een groei van 30,5% in de reserves voor tak 23-beleggingsproducten is op zijn minst indrukwekkend te noemen en is een betere groei dan die van de markt. Ook in lijn met de strategie is de terugval van tak 21-reserves door het op vervalddag komen van contracten, welke niet geherinvesteerd werden in nieuwe tak 21-beleggingscontracten.

Voornaamste realisaties

Een optimale organisatie van de agentschappen en kennisverbetering zorgen voor een betere verkoop en klantenservice. De lancering van het aanbod van een digitale autoverzekering (app-normale autoverzekering) benadrukt de innovatieve, gebruikersvriendelijke en omni-channel klantervaring die Belfius Insurance aanbiedt. De klanten kunnen nu in enkele minuten een autoverzekering afsluiten via het kanaal van hun keuze: in een agentschap, via videochat of volledig online, op al onze digitale kanalen (Belfius Mobile, Belfius Tablet en Belfius Direct Net). De klant kan steeds worden bijgestaan door een adviseur in het kantorennet of via Belfius Connect. Bovendien heeft het Belfius Assistance-verzekeringsaanbod via digitale kanalen de verkoop in de agentschappen aanzienlijk versneld. Momenteel wordt bijna 15% van de nieuwe contracten digitaal afgesloten. Ook is de schadeaangifte onder een brandverzekering verder geautomatiseerd via myBo. Klanten moeten niet meer naar de verzekeraar bellen of op kantoor langsgaan, maar kunnen online de aangifte doen via chatbot. Dankzij deze digitaliseringsinspanningen ontving Belfius in 2019 de "Trends Award" voor Digital Pioneer.

Er is een nieuwe innovatieve productlijn van tak 23 gelanceerd, nl. Belfius Kite, waarin de belangrijkste producten van tak 23 zijn samengebracht. Hierdoor genieten klanten binnen hetzelfde contract meer flexibiliteit. Naast meer traditionele financiële producten werd het aanbod van Kite ook uitgebreid met duurzame producten. Dat speelt in op de verhoogde belangstelling die waargenomen wordt bij de klanten van Belfius Insurance. Verschillende gestructureerde tak 23-producten met een thematische focus op "Sustainable & Responsible", "Inspiring & Meaningfull" en "Belfius Conviction" werden in 2019 met succes gelanceerd.

Daarnaast werden er nieuwe producten ontwikkeld en breiden zij het levensverzekeringsaanbod uit: Belfius Gift Protect en Belfius Uitvaartverzekering. De eerste is een verzekeringsoplossing om bankdonaties te beschermen. De uitvaartverzekering heeft tot doel begrafenis kosten te dekken door de garantie van een kapitaal (vast of geïndexeerd). Het is een tak 21-producttype met een gegarandeerd kapitaal en een levenslange looptijd zonder medische acceptatie.

3. Corona Direct Verzekeringen

Corona Direct Verzekeringen verkoopt standaard verzekeringsproducten (o.a. Auto, Brand, Familiale, Hondenverzekering en Uitvaartkosten) aan retailklanten via het directe, hoofdzakelijk digitale, kanaal.

De autoverzekering is met 63% van het incasso het belangrijkste product, gevolgd door de uitvaartverzekering met 24% van het incasso.

Corona Direct Verzekeringen heeft een totaal premie-incasso van 95 miljoen EUR gerealiseerd ten opzichte van 90 miljoen EUR in 2018. Dit is een groei van 6,1%.

Bij Niet-Leven bedraagt het premie-incasso meer dan 69 miljoen EUR. Dit is een toename van 5,9% ten opzichte van 2018. Deze stijging werd verwezenlijkt in het directe kanaal, waar het premie-incasso steeg met 9,3% tot 55,7 miljoen EUR. In het affinity-kanaal werd de samenwerking met de belangrijkste partner Alcopa stopgezet op 31 december 2019.

Voor de levensverzekeringen bedraagt het premie-incasso 26 miljoen EUR. Dit is een toename van 6,8% ten opzichte van 2018 en dit in een omgeving van historisch lage rentestanden en een toenemende concurrentie in het segment van de uitvaartverzekeringen.

Om de uitdagingen van de toekomst met vertrouwen tegemoet te gaan, heeft Corona Direct Verzekeringen in de loop van 2019 een aantal belangrijke projecten in de steigers gezet. Deze moeten bijdragen tot een verbetering van de klantenervaring en een beter digitaal aanbod van verzekeringsproducten en -diensten.

Tevens verbetert Corona Direct Verzekeringen voortdurend zijn processen om de efficiëntie en de impact ervan op de klanttevredenheid te verhogen. In dit kader heeft Corona in 2019 bijzonder veel aandacht besteed aan Customer Experience.

Beheer van het kapitaal

1. Prudentieel toezicht

Belfius Insurance rapporteert elk kwartaal aan zijn toezichthouder, de Nationale Bank van België (NBB), o.m. over de solvabiliteitsmarge en de liquiditeit, zowel op geconsolideerde als op statutaire basis.

Daarnaast wordt aan de NBB in het kader van het prudentieel toezicht op systemische verzekeraars zeer gedetailleerde informatie verstrekt over onder meer de strategie, het ALM-beleid en de toereikendheid van de technische reserves.

2. Reglementair eigen vermogen

De risico's van de onderneming worden weerspiegeld in de Solvency II-solvabiliteitsvereisten, die van toepassing zijn voor alle EU-lidstaten. Het eigen vermogen van Belfius Insurance ter dekking van deze solvabiliteitsvereisten wordt bepaald op basis van de principes inzake waardering en de criteria met betrekking tot in aanmerking komend eigen vermogen die zijn vastgelegd in de Solvency II-regelgeving, Richtlijn 2009/38/EU.

Het reglementair eigen vermogen van Belfius Insurance bedroeg 2.466 miljoen EUR eind december 2019. Het beschikbaar kapitaal bestond voor 85% uit kapitaal van de hoogste kwaliteit, het Tier 1-kapitaal. Het Tier 2-kapitaal van 371 miljoen EUR omvat voornamelijk 2 achtergestelde leningen verstrekt door Belfius Bank.

In vergelijking met december 2018 is het reglementair eigen vermogen van Belfius Insurance gestegen met 235 miljoen EUR. De verdere daling van de interestcurve leidde tot een verhoging van de beste schatter van de technische voorzieningen, maar dit werd meer dan gecompenseerd door de stijging in de marktwaarde van de investeringen, ondersteund door de sterke aandelenmarkt. Verder noteerde Belfius Insurance een daling in uitgestelde belastingsschulden en werd er geen verwacht dividend voorzien wegens de COVID-19-crisis.

Belfius Insurance geconsolideerd

(in miljoen EUR)	31/12/2018	31/12/2019
BESCHIKBAAR KAPITAAL VOOR VERWACHT DIVIDEND	2.391	2.466
Tier 1	1.859	1.925
IFRS Eigen vermogen	1.794	2.144
Waarderingsverschillen (na belastingen)	65	(219)
Begrensde Tier 1	170	171
Tier 2	362	371
Achtergestelde leningen	351	360
Overige	11	11
BESCHIKBAAR KAPITAAL NA VERWACHT DIVIDEND	2.231	2.466
AFR voor verwacht dividend	2.391	2.466
Verwacht dividend	(160)	0

3. Solvabiliteitsvereiste

De Solvency II-kapitaalvereiste (SCR) wordt berekend op basis van de geconsolideerde activa- en passivaportefeuille van Belfius Insurance, Corona Direct Verzekeringen en de beleggingsentiteiten die volledig geconsolideerd zijn voor Solvency II-doeleinden.

De SCR wordt bij Belfius Insurance bepaald volgens de Standaardformule, uitgeschreven in de Solvency II-richtlijn, en houdt rekening met volatiliteitsaanpassing, de specifieke overgangsmaatregel voor aandelen. In de SCR, moet Belfius Insurance de beperking toepassen van het gebruik van het verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen zoals bepaald door de NBB.

(in miljoen EUR)	31/12/2018	31/12/2019
SOLVENCY II-KAPITAALVEREISTE	1.097	1.162
Marktrisico	1.024	917
Kredietrisico	170	188
Verzekeringsrisico	640	667
Operationeel risico	94	97
Diversificatie	(511)	(528)
Verliescompensatievermogen van technische voorzieningen en uitgestelde belastingen	(318)	(178)

De kapitaalvereiste voor Belfius Insurance bedroeg 1.162 miljoen EUR eind december 2019, een stijging met 65 miljoen EUR ten opzichte van eind 2018. Het afnemend positief effect van het verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen samen met de positieve invloed van de door de NBB herziene behandeling van de waarborgen toegezegd door regionale overheden en lokale autoriteiten (RGLA) en van lange-termijn en niet-genoteerde aandelen (LTE), hebben gezorgd voor een beperkte toename van de SCR.

Het grootste aandeel in het vereiste kapitaal wordt nog steeds gevormd door de marktrisico's, voornamelijk omwille van het spread- en aandelenrisico. Het vereiste kapitaal voor het interestrisico is eerder beperkt, omwille van Belfius Insurance's ALM-beleid van een strikte beperking in het verschil tussen duratie van activa en deze van passiva op de balans van Belfius Insurance.

4. Solvabiliteitsratio's voor Belfius Insurance

SOLVENCY II-RATIO

(in %)	31/12/2018	31/12/2019
Solvency II-ratio (voor dividend)	219%	212%
Solvency II-ratio (na dividend)	203%	212%

De Solvency II-ratio (voor dividend) van Belfius Insurance is gelijk aan 212% eind december 2019, een lichte daling ten opzichte van eind december 2018. De Solvency II-ratio werd voornamelijk negatief beïnvloed door de stijging in de SCR, welke niet kon goedge maakt worden door een evenredige stijging in beschikbaar kapitaal.

Merk op dat de Solvency II-ratio, voordien gecommuniceerd in het persbericht van Belfius Bank op 21 februari 2020, 199% bedroeg en een voorgesteld dividend van 120 miljoen EUR omvatte. Echter, ten gevolge van de uitbraak van de COVID-19-crisis, heeft de raad van bestuur van Belfius Insurance aan de Algemene Vergadering voorgesteld om het dividend over 2019 op te nemen in het overgedragen resultaat in afwachting van de analyse van alle gevolgen van de COVID-19-crisis op de financiële positie van Belfius Insurance; apart van de uitkering van het dividend op grond van de contractuele toewijzing van de winst ten belope van 4,6 miljoen EUR.

Bovenop de reglementaire vereiste van 100% heeft Belfius Insurance, in de huidige marktvoorwaarden en met toepassing van de actuele wetgevingen, een minimum operationele Solvency II-ratio vastgelegd van 160%, op statutair en geconsolideerd niveau.

De Solvency II-regelgeving omvat, naast de opzet van een volledig risicokader, ook een self-assessment waarbij, rekening houdend met het strategisch plan, de toekomstige kapitaalbuffers geschat worden en een aantal sensitiviteitsanalyses uitgevoerd worden. In deze analyses beschikt Belfius Insurance over de nodige kapitaalmarges om schokken te kunnen opvangen, zoals bepaald wordt in de risicobereidheid die werd goedgekeurd door de raad van bestuur.

	Schok	Solvency-II-Ratio (in %)
Basis-scenario (na dividend)		212%
Stress-scenario		
Rente	-50 bp	202%
Aandelen	-30%	203%
Spread		
Credit spread op corporate obligaties	+50 bp	204%
Credit spread op overheidsobligaties	+50 bp	195%
Credit spread op corporate & overheidsobligaties	+50 bp	186%
Vastgoed	-15%	204%
Volatiliteitsaanpassing	no	202%
Ultimate forward rate (UFR)	3%	201%

Zo leidt een daling van de rente met 50 bp (t.o.v. het niveau eind 2019) tot een impact van -10 pp op de Solvency II-ratio. Een beurschok van -30% op de aandelenkoersen zou een impact hebben van -9 pp terwijl een daling van 15% van de vastgoedportefeuille tot een daling met -8 pp van de Solvency II-ratio zou leiden. Een stijging van de kredietspreads met 50 bp over de volledige obligatie- en kredietportefeuille zou de Solvency II-ratio doen dalen met -26 pp en het weglaten van de volatiliteitsaanpassing in de waardering van de technische provisies zou leiden tot een impact van -10 pp. De vermindering van de Ultimate Forward Rate (UFR) van het huidige niveau van 3,90% tot een niveau van bijvoorbeeld 3%, zou een impact van -11 pp hebben.

Risicobeheer

Macro-economische omgeving in 2019

De economische groei in de eurozone bleef in 2019 teleurstellen en liep verder terug. De vertraging was het sterkst in Duitsland door de krimp van de industriële productie en tegenvallende exportcijfers. De consumptie door de huishoudens zorgde ervoor dat de bbp-groei in Frankrijk stand hield, maar tegen het einde van het jaar verspreidde het tanende bedrijfssentiment zich naar de rest van de eurozone.

In België vertraagde de economische groei van 1,5% in 2018 tot 1,4% in 2019 door de zwakkere externe vraag, met name in Duitsland, de belangrijkste handelspartner. Het producentenvertrouwen verslechterde in de eerste 9 maanden van 2019, maar de investeringsgroei hield goed stand met een groei van minstens 3%. Het consumentenvertrouwen kende een bescheiden daling, maar onvoldoende om de positieve groei-bijdrage van de consumentenbestedingen in gevaar te brengen.

In het 4e kwartaal daalde het BBP in Frankrijk en Italië. De economische activiteit vertraagde door de daling van de industriële productie en de privéconsumptie kreeg last van onzekerheid inzake het economische beleid. Naar het einde van het jaar toe kon het economisch sentiment in de eurozone opnieuw wat verstevigen en de positieve bevestiging in de bedrijfspeilingen van januari suggereren dat 2020 beter van start is gegaan.

Sinds het begin van 2020 lag de COVID-19-pandemie aan de basis van een wereldwijde maatschappelijke en economische crisis zonder voorgaande. De verspreiding van het COVID-19-virus buiten China riskeert om zwaar te wegen op de globale economische groei in 2020.

Voor België wordt verwacht dat de binnenlandse vraag opnieuw de belangrijkste motor van de economische groei zal zijn in 2020. De groei-bijdrage van de netto-handel zal waarschijnlijk negatief blijven door het moeizame herstel van de wereld-handel, en een lage economische groei bij de belangrijkste handelspartners van België.

De missie van het risicobeheer

De missie en de rol van het risicobeheersdepartement is het definiëren en implementeren van een robuust risicobeheerskader dat het volgende omvat:

- een aanvaardbaar risicobereidheidskader dat rekening houdt met de bedrijfsstrategie;
- een reeks onafhankelijke en geïntegreerde instrumenten om het risico te meten voor verschillende risicotypes aangevuld met interne limieten en triggers die in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid;
- een effectief proces voor het identificeren, meten, analyseren en definiëren van gepaste maatregelen voor de risico's waarmee Belfius Insurance en zijn filialen worden geconfronteerd op de korte en lange termijn;
- een passende rapportering om de directie bewust te maken van het globale risicoprofiel zodat een passende besluitvorming alsook duidelijke risicoaanbevelingen gewaarborgd zijn.

Belfius missiecharter

- Belfius Insurance, als onderdeel van de groep Belfius, is een lokaal verankerde autonome verzekeringsgroep die zijn diensten verleent aan particulieren, zelfstandigen, ondernemingen, social-profitbedrijven en overheidsinstellingen in België;
- Belfius Insurance engageert zich om de klanttevredenheid en zijn meerwaarde in de Belgische samenleving te maximaliseren door producten en diensten met een toegevoegde waarde te leveren via een modern proximateitsmodel (digitaal en menselijk);
- Belfius Insurance streeft naar een gezond financieel profiel, wat zich vertaalt in een prudente verzekerings- en beleggingsstrategie en een zorgvuldig beheerd risicoprofiel, wat op zijn beurt resulteert in een gezonde solvabiliteits- en liquiditeitspositie.

Risicobereidheid

Het risicobereidheidskader is de risicovertaling van het missiecharter en drukt de maximale risicotoleranties uit die de raad van bestuur wil nemen, met inachtnaam van:

- de strategie van Belfius Insurance, zoals bepaald door de raad van bestuur en omgezet in het financieel plan door het directiecomité;
- de huidige en toekomstige capaciteiten van Belfius Insurance (d.w.z. beschikbare financiële middelen, winstgenererende capaciteit, liquiditeitsbuffers en toegang tot financiering maar ook niet-financiële middelen zoals bijvoorbeeld reputatie, personeel, talenten en IT-capaciteit);
- de risicoconditie zoals zichtbaar in de omgeving en de markt (sommige tolerantiezones zijn gedefinieerd via benchmarking).

Het risicobereidheidskader is de definiëring van de risicolimieten op het hoogste niveau en bestaat uit een breed gamma aan financiële en niet-financiële risico's.

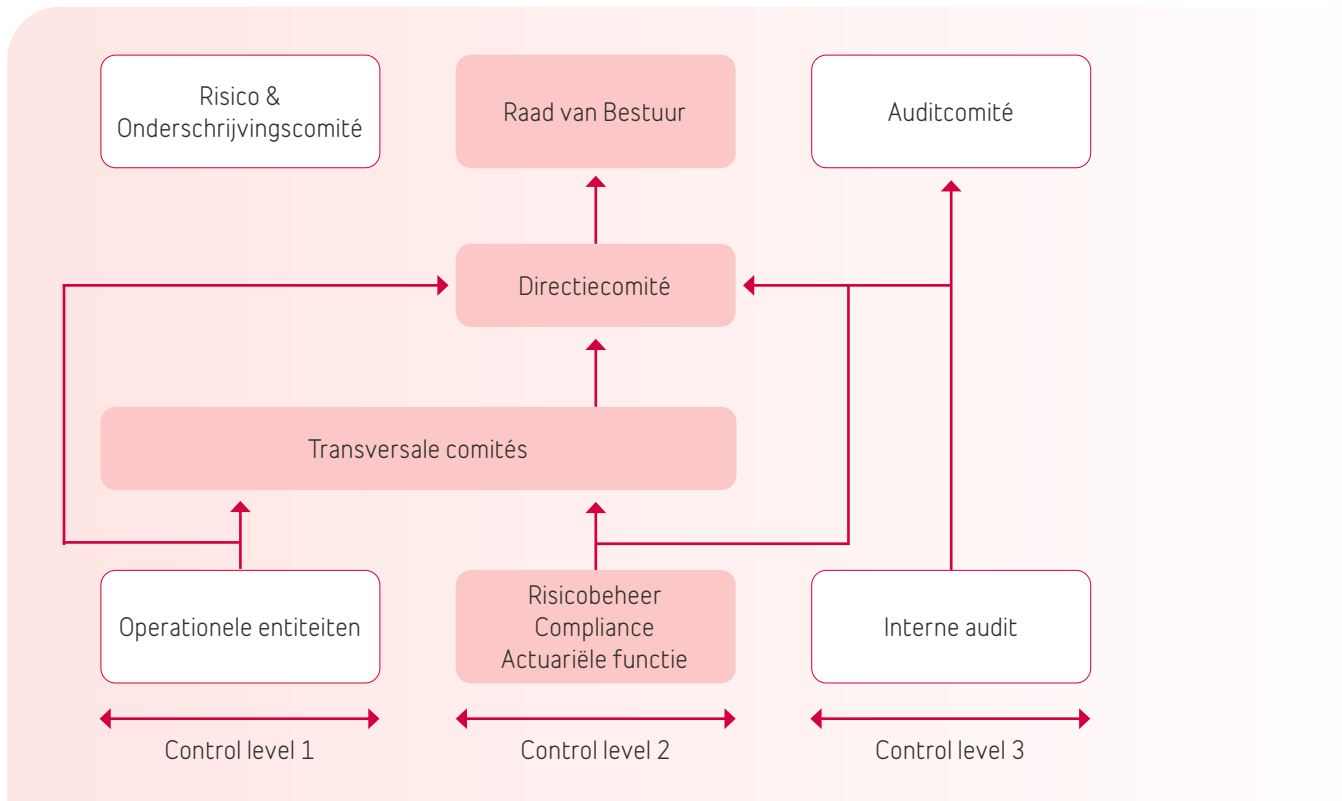
Als filiaal van het Belfius Bank en Verzekeringen-conglomeraat, verzekert Belfius Insurance dat zijn risicobereidheid en risicotoleranties in lijn zijn met de risicobereidheid van de groep Belfius.

De volgende algemene principes bevatten de essentie van de globale risicodoelstellingen:

- Belfius Insurance wil blijven voldoen aan zijn belangrijkste reglementaire ratio's zelfs na grote maar plausibele schokken;
- Belfius Insurance wil de capaciteit om al zijn schuldeisers te kunnen terugbetalen verzekeren zelfs als extreme schokken zich voordoen;
- Belfius Insurance wil de volatiliteit van zijn P&L beperken;
- Belfius Insurance wil concentraties beperken, zodat ernstige gestreste of gerelateerde gebeurtenissen niet leiden tot excessieve verliezen;
- Belfius Insurance wil voldoende liquiditeiten behouden zelfs onder gestreste gebeurtenissen;
- Belfius Insurance wil de verliezen gerelateerd aan niet-financiële risico's beperken.

Beleid van het risicobeheer

De organisatie van het risicobeheer bij Belfius Insurance is opgezet om de rol van de risicobeheersfunctie te verbreden en om de risico's op een meer gestructureerde manier te integreren in de bedrijfsbeslissingen. De organisatie van het risicobeheer wordt weergegeven in het diagram hieronder:

Belfius Insurance heeft ervoor gekozen het model van "de 3 verdedigingslijnen" als een goede praktijk voor intern beleid te implementeren om het design van het algemene risico en controlekader te monitoren, de domeinen van verbeteringen te detecteren en zijn aanpak te optimaliseren.

Volgens dit model moeten de verantwoordelijkheden en verplichtingen gedifferentieerd en gespreid worden over 3 niveaus:

- in de 1e verdedigingslinie zijn de directies van de verschillende departementen verantwoordelijk voor de integratie van interne controle-meetinstrumenten in hun bedrijfsprocessen en de evaluatie, controle en reductie van de risico's;
- in de 2e verdedigingslinie zijn de functies gewijd aan het risicobeheer en de controle (actuariële functie en compliance) verantwoordelijk voor het faciliteren en monitoren van de effectieve introductie van het risico/controle-kader en het in lijn zijn van de praktijken met de risicobereidheid van het bedrijf;
- in de 3e verdedigingslinie, op een ad hoc-basis, geeft interne audit een objectieve garantie, op basis van de audits van de risico- en controlefuncties en audits van de implementatie en goede werking van het interne risicobeheer/controle-kader dat deel uitmaakt van de eerste verdedigingslinie;

- bovenop deze verdedigingslijnen zijn er transversale comités die thema's, die betrekking hebben op verschillende departementen, beheren. In die context is het risicodepartement verplicht om een onafhankelijke opinie te geven over de onderwerpen behandeld tijdens de vergaderingen van de transversale comités. Deze opinies zijn bindend. Indien geen consensus bereikt kan worden, is er een escalatieprocedure om de finale beslissing te nemen;
- deze comités rapporteren aan het directiecomité dat op zijn beurt rapporteert aan de raad van bestuur. Om de raad van bestuur te voorzien van een advies over risicogerelateerde thema's werden 2 specifieke comités gecreëerd: het Risico & Onderschrijvingscomité en het auditcomité.

Om te zorgen voor de goede werking en de ontwikkeling van Belfius Insurance, is het directiecomité verantwoordelijk voor de totstandkoming en de instandhouding van een aangepast risicobeheer. Het bepaalt en coördineert het beleid van Belfius Insurance in het kader van de strategie die door de raad van bestuur wordt uitgestippeld. Het kent de middelen en de termijnen toe voor het uitvoeren van de acties waartoe in het kader van dat beleid werd besloten. Het gaat na of de doelstellingen worden gehaald en of het risicobeheer is afgestemd op alle behoeften. Ten slotte past het die behoeften aan afhankelijk van de interne en externe evolutie die wordt vastgesteld.

De interne controle bij de operationele entiteiten (eerstelijnscontrole) omvat de follow-up van de uitvoering van de sleutelcontroles en zorgt voor de implementatie van de actieplannen die werden uitgewerkt ter verbetering van die sleutelcontroles.

De teams die specifiek moeten zorgen voor een afdoend risicobeheer, zijn:

- het team Risicobeheer (tweedelijnscontrole) onder de verantwoordelijkheid van de Chief Risk Officer, lid van het directiecomité, die bevoegd is voor het toezicht op het beleid inzake het risicobeheer. Dit team zet de gedragslijnen uit voor de limieten en de delegaties, het controleert en meet de totale risico's en zorgt voor de invoering van geharmoniseerde methodes in de diverse entiteiten;
- de Actuariële Functie (tweedelijnscontrole) ziet toe op de volgende taken:
 - de coördinatie van de technische voorzieningen vermeld in de Solvency II-balans;
 - het beoordelen van het niveau van de technische voorzieningen vermeld in de jaarrekeningen (volgens de Belgische standaarden);
 - het beoordelen van het onderschrijvings- en prijszettingsbeleid;
 - het beoordelen van het herverzekeringsbeleid;
 - taken gelinkt aan de implementatie van het risicobeheerssysteem;
 - het beoordelen van de winstdelings- en verdisconteringsbeleid en de naleving van de gerelateerde wettelijke vereisten.
- de Chief Compliance Officer (eerste- en tweedelijnscontrole) ziet toe op de naleving van het integriteitsbeleid en op de ontwikkeling van het ethisch en deontologisch beleid binnen Belfius Insurance. De Chief Compliance Officer is verbonden aan de CRO van Belfius Insurance en werkt nauw samen met de Chief Compliance Officer van Belfius Bank;
- de Interne Audit (derdelijnscontrole), die rechtstreeks rapporteert aan de Chief Executive Officer, voorzitter van het directiecomité. Interne audit controleert de implementatie en de correcte toepassing van het interne controleproces zowel in eerste als in tweede lijn;
- de transversale comités zorgen voor de follow-up van de diverse aspecten van het beheer van de risico's waaraan Belfius Insurance wordt blootgesteld.

Het Asset and Liability Management Committee ("ALCo") neemt de tactische beslissingen die een weerslag hebben op de balans van Belfius Insurance en op zijn winstgevendheid, rekening houdend met de risicobereidheid van de onderneming. Het verzekert zich van de naleving van de richtlijnen en het respecteren van de limieten in verband met het beheer van de beleggingsportefeuille. Het ALCo analyseert en monitort de evolutie van het Asset and Liability Management (ALM) en het reglementaire kader voor Belfius Insurance op groepsniveau.

Daarenboven kan de raad van bestuur van Belfius Insurance terugvallen op een auditcomité waarin 3 niet-uitvoerende bestuurders zetelen.

De raad van bestuur kan eveneens terugvallen op het Risico & Onderschrijvingscomité voor advies over de diverse domeinen van het risicobeheer zoals de risicobereidheid, de materiële blootstellingen aan de risico's, de strategie die daaruit voortvloeit en de impact ervan op het kapitaal, de organisatie van het risicobeheer en de afstemming op de aard van de bestaande risico's en problemen.

De samenwerking inzake risicobeheer tussen Belfius Insurance en Belfius Bank is gebaseerd op de volgende principes:

- de governance van het risicobeheer moet zich houden aan de specifieke kenmerken en de verantwoordelijkheden van elke entiteit en moet licht, eenvoudig en transparant blijven;
- de governance van het risicobeheer moet leiden tot een wederzijds begrip van de risico's, een optimale aanwending van de beschikbare middelen en een efficiënt beslissingsproces;
- met het oog op de eenvoud worden de risicobereidheid van Belfius Bank en Belfius Insurance alsook de limieten bij elkaar opgeteld tijdens de consolidatie (ze worden niet gecompenseerd); en
- transfers van limieten zijn toegestaan als de beide partijen daarmee akkoord gaan. De CRO's van Belfius Bank en Belfius Insurance coördineren samen de aanvragen. Indien men niet tot overeenstemming komt, worden de Risicocomités van de bank en het Risico & Onderschrijvingscomité van de verzekeringen gezamenlijk geraadpleegd en worden er oplossingen voorgesteld aan de respectieve raden van bestuur.

“ ”

Drie
verdedigingslijnen,
een degelijk en
noodzakelijk
organisatiekader.

De risico's in kaart gebracht

Bij Belfius Insurance werden de risico's als volgt in kaart gebracht:

FINANCIËLE RISICO'S

Kredietrisico

Markt- en ALM-risico

Liquiditeitsrisico

VERZEKERINGSRISICO'S

Onderschrijvingsrisico Leven

Onderschrijvingsrisico Niet-Leven

Onderschrijvingsrisico Gezondheid

OPERATIONELE RISICO'S

Informatieveiligheid

Dataprivacy

Frauderisico

Outsourcing risico

Human resources & veilige werkplek, schade aan werkmiddelen en publieke veiligheid

OVERIGE RISICO'S

Business-risico

Strategisch risico

Reputatierisico

Modelrisico

Wettelijk en compliance risico

Onderstaande paragrafen gaan meer in detail in op de diverse risico's waaraan Belfius Insurance is blootgesteld.

1. Financiële risico's

De financiële risico's van Belfius Insurance vinden hun oorsprong in zowel de financiële verbintenissen die werden aangegaan aan de passiefzijde, zoals de gewaarborgde rente op de levensverzekeringscontracten, als in de beleggingen op de actiefzijde tot dekking van de verzekeringsreserves.

Kredietrisico

Het kredietrisico vloeit voort uit de onzekerheid omtrent het vermogen van een debiteur om te voldoen aan zijn verplichtingen. Het heeft 3 componenten:

- het default-risico: elke tekortkoming of elke vertraging bij de betaling van de hoofdsom en/of de interest die leidt tot een verlies voor de financiële instelling;
- het risico op een verslechtering van de kredietkwaliteit die tot uiting komt in een daling van de financiële waardering van de betrokken schuld; en
- de onzekerheid omtrent het bedrag dat te recupereren is in geval van default.

Belfius Insurance is op diverse niveaus blootgesteld aan het kredietrisico:

- kredieten aan particulieren en ondernemingen;
- obligaties in de beleggingsportefeuille;
- transacties met afgeleide producten; en
- het aandeel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen.

De controle op het kredietrisico van Belfius Insurance gebeurt in samenwerking met de teams van Credit Risk Management (CRM) van Belfius Bank. Binnen het kader van het Investment Framework van Belfius Insurance werd een operationeel risicobeheer en limietensysteem gedefinieerd.

De afdeling risicobeheer van Belfius Insurance geeft een richtkader aan de afdeling beleggingen. Die specifieke richtlijnen worden in acht genomen in de activabeheersactiviteiten en houden rekening met de risicobereidheid van de onderneming.

Globaal overzicht van het kredietrisico

Onderstaande tabellen geven de verdeling weer van de portefeuille exclusief tak 23 (marktwaaarde) per soort van belegging en per land op 31 december 2018 en op 31 december 2019. De evolutie van de obligatiemarktwaarden is de gecumuleerde weerspiegeling van de beweging in de rentevoeten, de credit spreads, de aan- en verkoopverrichting en de vervaldagen.

De globale marktwaarde van de portefeuille is in 2019 toegenomen ten opzichte van 2018 door de continue toename

van de productie van hypothecaire kredieten, de goede marktprestaties op het gebied van aandelen, lagere creditspreads en een daling van de interestvoeten (behalve in het laatste kwartaal van 2019).

Het grootste deel van de portefeuille (68%) is belegd in België. Belfius Insurance houdt zich eraan om in overeenstemming te blijven met het kader voor kredietrisico's dat het zichzelf oplegde.

De portefeuille overheidsobligaties nam toe met 308 miljoen EUR tot 8.517 miljoen EUR. Herbeleggingen gebeuren voornamelijk in bedrijfsobligaties die een hoger rendement bieden. De portefeuille bedrijfsobligaties bleef stabiel in 2019.

Het uitstaand bedrag aan hypothecaire kredieten steeg met 528 miljoen EUR tot 4.231 miljoen EUR, wat een positieve bijdrage levert met een gelimiteerde impact op de Solvency II-kapitaalvereisten.

Marktwaaarde op 31/12/2018⁽¹⁾

(in miljoen EUR)	Cash	Vastgoed	Aandelen	Overheidsobligaties	Covered obligaties	Financiële obligaties	Bedrijfsobligaties en kredieten	Hypothe-caire kredieten	Derivaten	Totaal
België	376	645	768	5.967	0	158	899	3.703	28	12.543
Frankrijk	0	0	220	592	460	115	551	0	0	1.938
Italië	0	0	7	671	4	19	85	0	0	786
Spanje	0	0	0	410	109	19	90	0	0	629
Verenigd Koninkrijk	0	0	10	0	275	45	157	0	0	487
Duitsland	0	0	128	3	0	21	72	0	0	224
Nederland	0	0	126	21	0	40	78	0	0	266
Luxemburg	0	0	35	15	0	63	214	0	0	327
Verenigde Staten	0	0	0	0	0	43	165	0	0	208
Polen	0	0	0	155	0	0	0	0	0	155
Ierland	0	0	0	109	23	0	34	0	0	166
Denemarken	0	0	0	0	0	0	179	0	0	180
Andere	0	0	0	267	0	39	97	0	0	403
TOTAAL	376	645	1.293	8.209	873	562	2.623	3.703	28	18.312

(1) Activacategorieën zijn gebaseerd op Risk-classificatie

Marktwaaarde op 31/12/2019⁽¹⁾

(in miljoen EUR)	Cash	Vastgoed	Aandelen	Overheidsobligaties	Covered obligaties	Financiële obligaties	Bedrijfsobligaties en kredieten	Hypothe-caire kredieten	Derivaten	Totaal
België	357	721	840	5.763	0	212	931	4.231	1	13.055
Frankrijk	0	0	231	738	435	121	647	0	0	2.172
Italië	0	0	0	624	4	6	30	0	0	664
Spanje	0	0	0	581	97	0	103	0	0	780
Verenigd Koninkrijk	0	0	22	0	196	46	155	0	0	418
Duitsland	0	0	139	0	0	9	84	0	0	233
Nederland	0	0	69	22	0	67	163	0	0	321
Luxemburg	0	0	71	43	0	85	99	0	0	298
Verenigde Staten	0	0	7	0	0	42	146	0	0	196
Polen	0	0	0	153	0	0	0	0	0	153
Ierland	0	0	0	243	0	0	39	0	0	282
Denemarken	0	0	0	0	0	0	121	0	0	121
Andere	0	0	7	350	0	7	88	0	0	452
TOTAAL	357	721	1.386	8.517	732	595	2.606	4.231	1	19.146

(1) Activacategorieën zijn gebaseerd op Risk-classificatie

De onderstaande tabel toont de 10 grootste blootstellingen van Belfius Insurance per tegenpartij op 31 december 2018 en 31 december 2019.

Belfius Insurance blijft het meest blootgesteld aan Belgische overheidsobligaties. Die daalden in 2019 met 199 miljoen EUR.

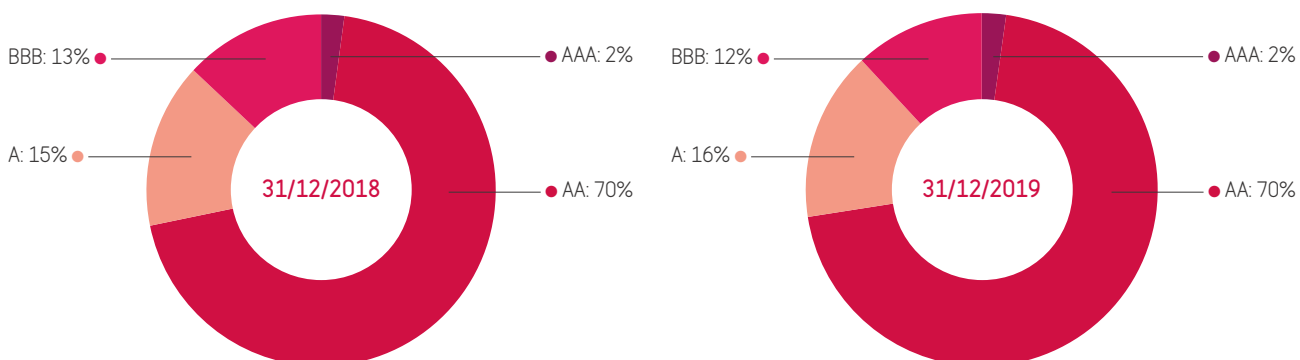
Emittent (in miljoen EUR)	Categorie	Marktwaarde op 31/12/2018
Belgische overheid	Overheidsobligaties	4.283
Italiaanse overheid	Overheidsobligaties	671
Waals gewest	Gegarandeerde obligaties	530
Franse overheid	Overheidsobligaties	486
Spaanse overheid	Overheidsobligaties	410
Caisse française de financement local	Gegarandeerde obligaties	397
Belfius Bank nv	Cash	354
Franstalige Gemeenschap van België	Gegarandeerde obligaties	352
Waanse huisvestingsmaatschappij	Overheidsobligaties	235
Brussels gewest	Gegarandeerde obligaties	228
TOTAAL		7.945

Emittent (in miljoen EUR)	Categorie	Marktwaarde op 31/12/2019
Belgische overheid	Overheidsobligaties	4.084
Franse overheid	Overheidsobligaties	661
Italiaanse overheid	Overheidsobligaties	624
Spaanse overheid	Overheidsobligaties	581
Waals gewest	Gegarandeerde obligaties	541
SFIL SA	Gegarandeerde obligaties	388
Belfius Bank nv	Cash	357
Franstalige Gemeenschap van België	Gegarandeerde obligaties	347
Waanse huisvestingsmaatschappij	Overheidsobligaties	251
Ierse overheid	Overheidsobligaties	243
TOTAAL		8.076

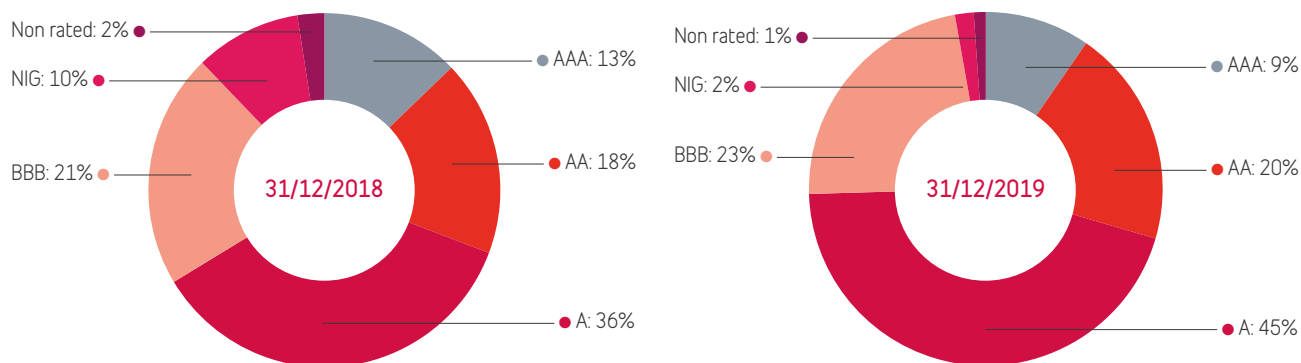
Aanvullende informatie over de kwaliteit van de portefeuille

Belfius Insurance wil globaal een goede kredietkwaliteit op zijn obligatieportefeuille behalen. In samenwerking met de Credit Risk Management-teams van Belfius Bank wordt nauw toezicht gehouden op het uitstaande kredietrisico. De onderstaande grafieken tonen de verdelingen van de ratings per soort van activa op 31 december 2018 en 31 december 2019:

Overheidsobligaties

Kredieten (zonder RMBS)

De gewogen gemiddelde rating van de portefeuille (inclusief hypothecaire leningen) is constant gebleven in 2019 op A-.

Forbearance-verslag over de portefeuille van hypothecaire kredieten

Het Forbearance-verslag wordt opgemaakt voor de portefeuille van hypothecaire kredieten die worden verstrekt door Belfius Insurance via zijn netwerk van consultants en door Elantis, zijn dochteronderneming die gespecialiseerd is in hypothecaire kredieten. Het bevat de lijst van de contracten waarvoor de klant financiële problemen heeft gehad en waarvoor de kredietaanbrenger een toegeving heeft gedaan ten opzichte van de initiële voorwaarden van het contract.

De gerapporteerde ramingen werden vastgesteld op 31 december 2019. De uitstaande hypothecaire kredieten die voldoen aan de Forbearance-voorwaarden bedragen ongeveer 60 miljoen EUR of 1,4% van het uitstaande volume hypothecaire kredieten in beheer. Het bedrag van die kredieten is volledig gewaarborgd met een hypothecaire inschrijving. Er werd een waardevermindering van 0,72 miljoen EUR, zijnde 1,2% van de uitstaande Forbearance geboekt op grond van de desbetreffende interne regels. Dit lage percentage kan worden verklaard door het groot aantal kredieten met een quotiteit (d.w.z. het kredietbedrag ten opzichte van de waarde van het aangekocht en in waarborg gegeven onroerend goed) van minder dan 75%, alsook door het regelmatig eisen van een externe borgstelling voor de kredieten met een quotiteit van meer dan 75%.

Schuldverschikking

(in duizend EUR)

	Brutoboekwaarde van de uitstaande bedragen die een schuldverschikking ondergingen	Waardevermindering	Ontvangen onderpand en garanties	
			Ontvangen onderpand op de uitstaande bedragen die een schuldverschikking ondergingen	Ontvangen financiële garanties op de uitstaande bedragen die een schuldverschikking ondergingen
Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs	0	0	0	0
Kredietverbintenissen - gegeven	60.738	722	60.738	0

Markt- en ALM-risico

Het marktrisico is het risico op een verlies dat kan voortvloeien uit de schommelingen van de prijzen van de financiële instrumenten in een portefeuille. De diverse risicofactoren zijn de rente, de wisselkoersen, de aandelenkoersen of de vastgoedprijzen. De schommelingen van die diverse elementen liggen aan de basis van het marktrisico.

De follow-up van het marktrisico behoort tot de verantwoordelijkheid van het Risk Monitoring-team.

De afdeling Risicobeheer is onder meer verantwoordelijk voor het vastleggen van het Investment Framework conform de risicobereidheid en de risicolimieten. Ze is eveneens

verantwoordelijk voor de uitwerking van de Strategic Asset Allocation (SAA), die bestaat in het bepalen van de meest geschikte toewijzingen van de diverse activa-klassen aan de verzekeringspassiva. Die technische reserves zijn onderverdeeld in portefeuilles die homogeen zijn aan de aard van producten en hun geïncorporeerde opties.

De risicobereidheid en de strategie met betrekking tot het marktrisico worden vastgelegd op het niveau van Belfius Insurance. De lokale correspondenten zijn verantwoordelijk voor de implementatie ervan in hun eigen entiteit. De aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de afdelingen Risicobeheer en Beleggingen in de lokale ALCo's waakt erover dat de nodige coherentie op lokaal vlak voor het beheer van het marktrisico wordt gerespecteerd.

Wisselkoersrisico

Het wisselkoersrisico is niet significant bij Belfius Insurance, gezien minder dan 1% van de totale marktwaarde van de portefeuille is uitgedrukt in vreemde munten. De mogelijkheid om posities in vreemde munten aan te houden wordt immers bewust beperkt door het Investment Framework.

Marktwaarde (in miljoen EUR)	31/12/2018	31/12/2019
EUR	18.133	19.011
DKK	179	121
CHF	0	7
USD	0	7
TOTAAL	18.312	19.146

Het huidige wisselkoersrisico is voornamelijk afkomstig van posities in Deense kroon (Danish mortgage bonds), waarvan de waarde sterk verbonden is met de euro. De blootstelling aan de Deense kroon is in 2019 gedaald met 58 miljoen EUR.

Renterisico

Het is de bedoeling om de volatiliteit in de resultatenrekening, die kan worden teweeggebracht door renteschommelingen, te beheren en te beperken en de economische waarde van het kapitaal van de aandeelhouders te vrijwaren. Zo houdt Belfius Insurance bewust geen enkele positie met een hoog renterisico aan.

De duration, die de rentegevoeligheid van de waarde van de balans weerspiegelt, wordt beschouwd als het voornaamste meetinstrument van het renterisico. De gedeeltelijke en globale gevoeligheden van het renterisico per tijdsinterval vormen de meer precieze indicatoren, deze worden opgevolgd in het ALCo.

De limieten voor het renterisico worden goedgekeurd door het directiecomité en de raad van bestuur. In het kader van het activabeheer worden zij vertaald naar het Risk Appetite Policy voor de globale risico-indicatoren en naar het Investment Framework voor de meer operationele risico-indicatoren en worden zij opgevolgd door het ALCo.

Belfius Insurance handhaafde zijn ALM-strategie die erop gericht is de duration tussen activa en passiva nagenoeg gelijk te houden.

Door de historisch lage-rentestand die zich reeds sedert langere tijd bestendigt, werd Belfius Insurance verplicht om zijn huidige productaanbod drastisch te herzien. Rekening houdend met de Solvency II-kapitaalsvereisten in combinatie met de lage interestvoeten en de huidige belastingregels, was het niet gemakkelijk om aan de klanten interessante beleggingsverzekeringen in tak 21 en tak 26 aan te bieden. Hierdoor zijn er diverse initiatieven waarbij de klant de mogelijkheid wordt gegeven om via het tak 44-concept meer zekerheid in zijn belegging in tak 23 in te bouwen.

“ ”
Een heel
evenwichtige
activaspreiding
ter versterking
van het
strategisch
risicobeheer
en het
beslissingsproces
inzake
beleggingen.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico levert een belangrijke bijdrage tot de sensitiviteit van de NAV (Net Asset Value) en de kapitaalvereiste van de verzekeringsmaatschappij. De aandelenportefeuille wordt beheerd door een gespecialiseerd beleggingsteam dat onder toezicht staat van het ALCo. De beleggingen worden opnieuw omkaderd door een risicobegeleiding en door operationele limieten afhankelijk van de risicobereidheid van Belfius Insurance.

Marktrisicomanagementtools omvatten de stresstestmetingen, die een indicatie geven van het potentieel marktwaardeverlies in diverse scenario's en de zgn. Solvency-ratio's-weerstand.

Onderstaande tabel toont de prijsgevoeligheid van een negatieve evolutie van 30% op de aandelenportefeuille van Belfius Insurance:

(in duizend EUR)	31/12/2018	31/12/2019
BELFIUS INSURANCE		
Marktwaarde niet-beursgenoteerde aandelen & aanverwanten	492.831	501.175
Marktwaarde beursgenoteerd vastgoed	318.592	277.776
Neerwaartse evolutie 30%	(243.427)	(233.685)
VaR (99%, 10 dagen)	53.400	36.037

Vastgoedrisico

De vastgoedbeleggingen bestaan uit transacties met een stabiele return op lange termijn, doorgaans op de Belgische markt. Vastgoedbeleggingen moeten dus gezien worden als een manier om de verhouding risico/return van de beleggingsportefeuille te optimaliseren en maken deel uit van de levensverzekeringsactiviteit op lange termijn.

Onderstaande tabel toont de prijsgevoeligheid van Belfius Insurance voor een negatieve evolutie van 15% op de marktwaarde van het vastgoed:

(in duizend EUR)	31/12/2018	31/12/2019
BELFIUS INSURANCE		
Marktwaarde beursgenoteerd vastgoed	645.291	720.808
Neerwaartse evolutie 15%	(96.794)	(108.121)

Sensitiviteiten

Het renterisico kan 2 vormen aannemen: het risico dat de economische waarde van de verzekeraar schommelt en het risico dat het renteresultaat van de verzekeraar schommelt. Het meten van beide risico's is complementair voor het begrijpen van de volledige reikwijdte van het renterisico op de balans (exclusief financiële markten).

De indicatoren voor de economische waarde meten het langetermijneffect van wijzigingen in de rente. De rentegevoeligheid van de economische waarde meet de wijziging van de ALM-economische waarde indien de gehele rentecurve wijzigt met 10 basispunten.

- Het renterisico daalt en blijft laag dankzij een beperkte duration gap.
- Het vastgoedrisico kent een lichte stijging door waardeverhogingen en aankopen.

Gebeurtenis (in duizend EUR)	31/12/2018	31/12/2019
RENTERISICO		
Sensitiviteit		
(Rentestijging met 10bp)	10.874	6.874
Earnings at risk		
(Rentestijging met 50bp)	2.347	2.178
AANDELENRISICO		
Schok 30% (negatief)	(362.550)	(387.378)
VaR (99%, 10dagen)	53.400	36.037
VASTGOEDRISICO		
Schok 15% (negatief)	(96.794)	(108.121)
GEVOELIGHEID VOOR KREDIETSPREADS		
Spreadverhoging met 1bp	(11.343)	(11.778)

Impact op de beschikbare financiële middelen

Voor Belfius Insurance komt het ALM-streefdoel erop neer een natuurlijke match te hebben voor de positie in de asset & liability duration, het renterisico van de verzekeringsactiviteit wordt daardoor beperkt. Die doelstelling wordt ook zo vertaald in de boekhouding in toepassing van IFRS 9. Binnen de Belfius Insurance Groep kunnen 2 soorten bedrijfsmodellen worden onderscheiden. Op basis van de ALM-politiek en richtlijnen heeft Belfius Insurance bepaald dat een groot deel van zijn portefeuille aan schuldbewijzen moet worden gedefinieerd als “aangehouden om te innen” en bepaalde schuldbewijzen als “aangehouden om te innen en te verkopen” om de liquiditeitsbehoeften binnen Belfius Insurance te dekken.

Met uitzondering van leningen en obligaties die gewaardeerd worden tegen reële waarde via winst of verlies zal de impact van een rentestijging of -daling of een evolutie van de kredietspreads zich in het boekhoudkundig resultaat van Belfius Insurance pas vertalen bij de verkoop van de activa (indien Belfius Insurance wegens bv. liquiditeitsnoden verplicht zou worden de activa te verkopen), tenzij ze worden aangehouden.

De impact van een rentestijging of -daling of een evolutie van de kredietspreads zal zich rechtstreeks vertalen in het boekhoudkundig eigen vermogen van Belfius Insurance voor leningen en obligaties die “aangehouden om te innen en te verkopen” gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat. Zoals aangegeven heeft Belfius Insurance ervoor gekozen een groot deel van zijn portefeuille aan schuldbewijzen op te nemen als “aangehouden om te innen”, waardoor de volatiliteit in het boekhoudkundig eigen vermogen wordt beperkt.

Wijzigingen van de aandelenkoersen vertalen zich rechtstreeks in het boekhoudkundig eigen vermogen van Belfius Insurance.

Liquiditeitsrisico

Als verzekeringsmaatschappij heeft Belfius Insurance een passief op relatief lange termijn met stabiele en voorspelbare kasstromen waardoor er een beperkte financieringsbehoefte is. De premies die door de verzekeringnemers werden betaald, worden op lange termijn belegd om het verzekerde kapitaal en de verbonden rente te garanderen op de vervaldag van het contract. Diverse interne en reglementaire liquiditeitsindicatoren tonen aan dat Belfius Insurance voortdurend voldoende liquide activa aanhoudt voor het dekken van zijn verbintenissen aan de passiefzijde.

Bovendien houdt Belfius Insurance een aanzienlijk bedrag aan bij de Europese Centrale Bank in de vorm van beleenbare activa. De maatschappij belegt immers een belangrijk deel van zijn obligatieportefeuille in overheidsobligaties die kunnen worden gebruikt voor repo-transacties in het kader van zijn liquiditeitsbeheer.

De afdeling Investments is verantwoordelijk voor het liquiditeits- en thesauriebeheer. Hiervoor baseert zij zich aan de ene kant op langetermijnprojecties van de thesauriestromen van activa en passiva die gesimuleerd worden in normale omstandigheden en in stress-situaties, en aan de andere kant op projecties m.b.t. de thesauriebehoeften op twaalf maanden.

De tabel hiernaast toont de activa en de verplichtingen onderverdeeld in tijdsperiodes op basis van de resterende contractuele looptijd.

Deze activa staan vermeld tegen marktwaarde. De categorie “onbepaald” omvat de tak 23-producten en de aandelen.

Bij de verplichtingen worden de repo's en tak 23-producten in het vak “onbepaald” geplaatst.

(in miljoen EUR)	2018	
	Activa	Verplichtingen
< 1 jaar	947	668
1 < 5 jaar	3.736	5.720
5 jaar en +	11.253	7.173
Onbepaald	4.745	3.236
TOTAAL	20.680	16.798

(in miljoen EUR)	2019	
	Activa	Verplichtingen
< 1 jaar	997	1.532
1 < 5 jaar	3.472	4.454
5 jaar en +	12.182	6.835
Onbepaald	5.667	4.957
TOTAAL	22.317	17.779

2. Verzekeringsrisico

Definitie

Belfius Insurance, dat behoort tot de groep Belfius Bank & Verzekeringen, neemt risico via de verzekeringscontracten die het onderschrijft. Het onderschrijvingsrisico wordt onderverdeeld afhankelijk van het type van contract (Leven of Niet-Leven) en het specifieke proces dat verband houdt met de aard van de onderliggende activiteit (schadebeheer, premie collectie, prijszetting, selectie, etc.).

De verzekeringsrisico's die voortvloeien uit het afsluiten of onderschrijven van verzekeringscontracten, i.e. onderschrijvingsrisico's, zijn de volgende:

- onderschrijvingsrisico Leven: het risico dat voortvloeit uit de levensverzekeringsverplichtingen, met betrekking tot de verzekerde risico's en de processen voor de bedrijfsuitvoering. Het is onderverdeeld in 7 deelmodules:
 - het mortaliteitsrisico is het risico dat de sterfte toeneemt. Het geldt voor alle verbintenissen waarvoor de verwachte te betalen prestaties toenemen in geval van een stijging van de mortaliteit;
 - het levensduurrisico: dat is het tegengestelde van het mortaliteitsrisico; het geldt voor de contracten waarvoor een daling van de mortaliteit zou leiden tot een stijging van de verwachte betalingen (bv. pensioencontracten). Verbeteringen in medische behandelingen die de levensverwachting zouden kunnen verhogen zonder de arbeidsgeschiktheid te herstellen, zouden ertoe kunnen leiden dat de frequentie van het levensduurrisico hoger ligt dan momenteel wordt waargenomen;
 - het morbiditeitsrisico of invaliditeitsrisico slaat op het risico op verlies of een nadelige evolutie van de verwachte prestaties, te wijten aan veranderingen met betrekking tot het niveau, de trend of de volatiliteit van de invaliditeitsgraad;
 - het afkooprisico inzake Leven wordt omschreven als het risico op verlies of toename van de prestaties dat te wijten is aan een verschil tussen de effectieve uitoefening van de contractuele opties van de verzekerde en de verwachte uitoefening. De term "opties" moet worden gezien in de ruime zin van het woord: de deelmodule omvat de opties inzake afkoop, opzegging en premiereductie, maar ook van uitbreiding van de waarborgen. Voor bepaalde contracten kan de uitoefening voordelig zijn voor de instelling, voor andere zal dat leiden tot een verlies. Deze deelmodule omvat daarom 2 scenario's: één waarvoor de opties vaker dan verwacht zullen worden uitgeoefend dan voorzien, en een ander waarvoor dat minder het geval zal zijn;
 - het risico met betrekking tot de beheerskosten stemt overeen met het risico dat de beheerskosten hoger zullen komen te liggen dan verwacht doordat ze een hogere inflatie ondergaan dan ingeschat;
 - het risico op een herziening geldt enkel voor herzienbare annuïteiten waarvan de bedragen in negatieve zin kunnen evolueren voor de verzekeraar als gevolg van een verandering van de wetgeving of de gezondheidstoestand van de verzekerde;
 - het catastroferisico is beperkt tot de contracten waarvoor een onmiddellijke en drastische stijging van de mortaliteit een stijging van de uitbetalingen met zich zou brengen.
- onderschrijvingsrisico Niet-Leven: het risico dat voortvloeit uit de verzekeringsverbindingen Niet-Leven. Deze onzekerheid omtrent resultaten van de deelmodules onderschrijving door de verzekeraar wordt onderverdeeld in 3 deelmodules:
 - het premierisico betreft het risico dat het bedrag van de ontvangen premies niet toereikend is voor het betalen van de schadegevallen die zich hebben voorgedaan tijdens de dekkingsperiode waarop de premies betrekking hebben;
 - het reserverisico is het risico op verlies of een ongunstige wijziging in de waarde van de verzekeringsverbindingen, die voortvloeien uit schommelingen in de frequentie en de impact van de verzekerde gebeurtenissen, alsook uit de datum en het bedrag van de uitbetalingen van de schadegevallen; en
 - het catastroferisico is het risico dat er zich een onvoorspelbare gebeurtenis van grote omvang voordoet die niet gedekt is door de 2 voorgaande risico's. Catastrofes zijn rampen zoals onder andere, maar niet beperkt tot, windstormen, overstromingen, streng winterweer en andere weer-gerelateerde gebeurtenissen, aardbevingen, industriële explosies, grootschalige branden, pandemieën en andere door de mens veroorzaakte rampen zoals maatschappelijke onrust en terroristische aanslagen.
- productontwerprisico: het risico op verlies voortkomend uit kenmerken, opties of waarborgen die niet voorzien waren in het ontwerp of de prijszetting van het verzekeringsproduct.

Beheer van het verzekeringsrisico

Het Risico & Onderschrijvingscomité geeft zijn advies over de strategie op het vlak van de onderschrijving en de reservering van de verzekeringsmaatschappijen van Belfius Insurance en het beleid dat daaruit voortvloeit, in het bijzonder aangaande de volgende punten:

- soorten en kenmerken van de verzekeringsactiviteiten die Belfius Insurance bereid is om te beheren;
- selectiecriteria van de risico's die in overeenstemming zijn met de risicobereidheid;
- de manier waarop er toezicht wordt gehouden op de effectieve onderschrijving;
- de afstemming tussen aan de ene kant de geïnde verzekeringspremies en aan de andere kant de te betalen schadegevallen die bij de gedragen kosten worden geteld;
- de identificatie van de risico's die voortvloeien uit de verbintenissen van Belfius Insurance, met inbegrip van de impliciete opties en het kapitaal dat wordt gewaarborgd door de verzekeringsproducten; en
- het aanleggen van voorzieningen voor de schadegevallen.

De globaal bepaalde strategie wordt binnen de verschillende betrokken entiteiten concreet uitgewerkt en opgevolgd door de lokale verantwoordelijke personen.

Herverzekering is een van de methodes die gebruikt wordt om het verzekeringsrisico te beperken. De bedoeling van een herverzekering is de volatiliteit van de kapitaalbehoeften en de winsten, en dus de onzekerheid die verbonden is aan het risico in de waardering van de verzekeraar, terug te dringen.

Dit zijn de herverzekeringsfuncties:

- capaciteit: dankzij de herverzekering is er voor de verzekeraars een grotere flexibiliteit mogelijk met betrekking tot de omvang, de soorten risico's en het activiteitsvolume dat zij op een veilige manier kunnen aanvaarden. Daardoor zijn de verzekeraars in staat nieuwe activiteiten uit te voeren of ze uit te breiden tijdens een korte periode;
- stabiliteit: dankzij gestructureerde herverzekeringsprogramma's kunnen de verzekeraars hun operationeel resultaat stabiliseren;
- bescherming: de herverzekering zorgt voor een bescherming tegen gecumuleerde financiële verliezen door een opeenvolging van gebeurtenissen (bijvoorbeeld slechte weersomstandigheden) of tegen significante financiële verliezen als gevolg van één enkele gebeurtenis;
- financiering: herverzekeren kan een alternatief zijn voor een kapitaalsverhoging; en
- expertise: de herverzekeraars verlenen bijstand aan de verzekeraars in hun expertisedomein. Het bevoegde personeel van de herverzekeringsmaatschappijen biedt zijn diensten aan bij het opstarten van bv. een nieuwe activiteit.

Sensitiviteiten

Belfius Insurance evalueert het effect van de sensitiviteiten op het economisch eigen vermogen. Zij slaan op de technische voorzieningen in marktwaarde.

Onderschrijvingsrisico Leven: scenario dat overeenkomt met⁽¹⁾

(in miljoen EUR)	Impact op de beschikbare financiële middelen vóór belastingen	
	31/12/18	31/12/19
Een toename van 15% sterftecijfers	(34,5)	(40,2)
Een toename van 10% van de kosten +1% inflatie	(158,3)	(188,7)
Een daling van 10% afkopen	(23,2)	(33,2)

(1) Toepassingsgebied: Belfius Insurance nv. (=Belins solo), tak 23 inbegrepen

Onderschrijvingsrisico Niet-Leven: scenario dat overeenkomt met⁽¹⁾

(in miljoen EUR)	Impact op het resultaat vóór belastingen	
	31/12/18	31/12/19
Een toename van 10% van de administratieve kosten	(8,5)	(8,8)
Een toename van 5% in schades	(19,4)	(21,3)

(1) Toepassingsgebied: Belfius Insurance nv en Corona nv (Belins conso)

Gelet op de lage markttrente is de waarde van de technische voorzieningen groter dan de afkoopwaarde, wat leidt tot een negatieve impact op het eigen vermogen in geval van een verlaging van het afkooppercentage. De sensitiviteit aan het afkooppercentage stijgt lichtjes in 2019.

De herziening van de kostenassumpties heeft een negatieve impact op de beschikbare financiële middelen en de gevoeligheid ervan. Dit wordt nog versterkt door de lage markttrente.

De verhoging van de sterftecijfers heeft ook een negatieve impact op de beschikbare financiële middelen.

Voor de activiteiten Leven en in de schadeverzekeringen, leiden hogere kostenassumpties tot een lager resultaat. Een stijging van de schadegevallen leidt eveneens tot een lager resultaat.

Evolutie van de schadegevallen

De schadedriehoek is de gebruikelijke methode voor het in kaart brengen van de schadebetalingen, die over meerdere jaren gespreid zijn. Op basis hiervan test de actuaire onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen. Bij de verzekeringen Niet-Leven kan de verzekeraar tussen de datum dat een schadegeval zich voordoet en de datum dat het volledig is afgehandeld, doorgaans de totale kostprijs van het schadegeval niet exact bepalen. Tijdens die periode vormt de verzekeraar een reserve die gelijk is aan het geraamde bedrag aan toekomstige betalingen voor dit schadegeval.

Aangezien de reserve slechts een raming is, bestaat het risico dat het effectief betaalde bedrag verschillend is (hoger of lager). Om het risico te beoordelen, is het noodzakelijk de schommeling van 2 bedragen te analyseren:

- de som van de betalingen die werden gedaan vóór die datum;
- de reserve die op die datum is geboekt voor de toekomstige betalingen.

De som van die 2 componenten wordt de totale schadelast genoemd.

Onderstaande tabel toont voor Belfius Insurance en Corona de evolutie sinds 2009 van de som op het einde van het jaar van de totale kosten voor de schadegevallen die zich op jaarbasis hebben voorgedaan.

(in duizend EUR)	Voorvalsjaar										
Afwikkelingsjaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	331.831	376.927	368.410	366.403	365.798	415.445	389.632	427.822	417.069	441.459	452.780
1 jaar later	315.094	377.982	365.547	350.517	324.524	392.976	361.479	402.910	396.145	431.019	
2 jaar later	302.958	376.143	355.306	334.313	312.883	381.044	353.512	385.904	377.854		
3 jaar later	302.314	370.819	350.249	329.882	306.454	374.836	351.551	379.367			
4 jaar later	300.159	370.924	352.804	328.046	303.051	371.983	345.737				
5 jaar later	299.236	363.378	350.780	323.899	301.179	369.929					
6 jaar later	296.773	360.537	351.335	319.633	297.842						
7 jaar later	293.969	357.875	344.245	317.895							
8 jaar later	293.741	354.384	341.644								
9 jaar later	292.906	350.988									
10 jaar later	292.051										

(in duizend EUR)											
Huidige raming	292.051	350.988	341.644	317.895	297.842	369.929	345.737	379.367	377.854	431.019	452.780
Cumulatieve betalingen	(269.545)	(304.713)	(303.622)	(275.321)	(256.269)	(317.231)	(273.090)	(290.493)	(268.620)	(286.340)	(211.965)
Huidige voorzieningen	22.506	46.275	38.022	42.574	41.572	52.698	72.647	88.874	109.234	144.680	240.815

(in duizend EUR)											
Voorzieningen (vanaf 2009)											899.896
Voorzieningen (tot 2009)											152.308
Interne kosten											43.232
Aangenomen zaken											22.505
TOTAAL⁽¹⁾											1.117.940

(1) Schadereserve 31/12/2019 - toelichting 6.3.2.

3. Operationeel risico

Niet-financieel risicobeheer

Het kader van het beheer van het operationeel risico werd uitgebreid naar “niet-financiële risico’s” sinds 2018. De term niet-financiële risico’s (NFR) moet begrepen worden als een brede paraplu waaronder alle risico’s vallen behalve de “financiële risico’s” (zoals markt, ALM, liquiditeits-, krediet- en verzekeringsrisico). NFR beslaat onder andere operationele risico’s (inclusief fraude, HR, IT, IT-veiligheid, business continuity, outsourcing, datagerelateerde risico’s, privacy...) evenals reputatie-, compliance-, wettelijk risico, enz. Bijgevolg zijn de NFR’s niet onafhankelijk en vormen ze geen voorafgaande gedefinieerde lijst, wat resulteert in de noodzaak voor een regelmatige evaluatie van de omvang van deze risico’s in het licht van nieuwe en opkomende risico’s en nieuwe reglementering.

Het niet-financiële risicobeheerskader is gebaseerd op een sterk beleid met duidelijk beschreven en afdgedwongen taken, rollen en verantwoordelijkheden binnen het model van de 3 verdedigingslinies. Het directiecomité, dat wekelijks vergadert, analyseert de ontwikkeling van het risicoprofiel van de verschillende activiteiten van Belfius Insurance op regelmatige basis en neemt de nodige beslissingen.

De Chief Risk Officer (CRO) vertaalt het beleid dat goedgekeurd werd door het directiecomité in detail in aanbevelingen voor de commerciële activiteiten en is verantwoordelijk voor de transversale supervisie van de operationele incidenten en de uitvoer van de analyses.

De directies van de verschillende business units zijn verantwoordelijk voor het beheer van de niet-financiële risico’s (eerste verdedigingslinie). Verder is het netwerk van correspondenten voor het risicobeheer (CORM) binnen de business units verantwoordelijk voor de coördinatie van alle risico-onderwerpen binnen hun eigen business unit (voornamelijk het beheer van incidenten met een exhaustieve focus, business impact analyses en business continuity en de interne controle zelfevaluatie). Daarnaast zijn er Data Privacy-correspondenten aangeduid die verantwoordelijk zijn voor alle zaken gerelateerd aan Data Privacy binnen hun departement.

Risicobereidheid

Het NFR Risk Appetite Framework (RAF) is opgebouwd als een begrijpelijk kader dat alle risicodomeinen beslaat, inbegrepen de recentere en evoluerende risicodomeinen. Het heeft tot doel om een gestructureerde aanpak te bieden voor het opstellen van het risicoprofiel, de controle van de omgeving en de tolerantie voor verliezen over de huidige situatie alsook over de toekomstige strategische evoluties. Key Risk Indicators (KRI) zijn gedefinieerd om limieten vast te leggen; deze zullen verfijnd worden na een observatieperiode in 2020.

Het RAF is uitgewerkt rond 3 concepten:

- risico’s: wat zijn de risico’s en hoe moet het risiconiveau gewaardeerd worden (verleden of toekomst)?
- risicobeheerscapaciteiten: wat is de capaciteit om deze risico’s te beheren?
- verlietolerantie: wat is de potentiële resultaatimpact en toekomstige risicogewogen activa (RWA) impact die Belfius Insurance tolereert?

Transversale risicoprocessen

Incidentenbeheer

Het tot stand brengen van een overzicht van de operationele incidenten is cruciaal om te komen tot een beter begrip van het operationeel risico dat verbonden is met elke activiteit en vormt een relevante informatiebron voor het management (bijvoorbeeld voor het geraamde jaarlijkse verlies). De grote operationele incidenten worden grondig onderzocht en krijgen een specifiek actieplan en een aangepaste follow-up.

De belangrijkste domeinen van operationele verliezen waren essentieel te wijten aan incidenten die verband hielden met de continuïteit van IT-platvormen en incidenten met betrekking tot de uitvoering, de levering en het procesbeheer.

Zelfevaluatie van de risico’s en interne controles

Elk jaar vindt er voor de diverse activiteiten van Belfius Insurance een zelfevaluatie plaats van de risico’s en de daaraan verbonden controles. Deze oefening resulteert in een document dat de risico’s van Belfius Insurance identificeert en ook gebruikt wordt voor het Own Risk & Solvency Assessment rapport (ORSA). De zelfevaluatie beoordeelt i) de grote inherente risico’s, ii) de bestaande controles om deze risico’s te beperken, en iii) het resulterende residueel risico. De resultaten worden ter discussie gesteld door het risicobeheer alsook door interne audit, aangevuld met een risico-opinie over het systeem van interne controles.

De belangrijkste risico’s worden doorheen het jaar opgevolgd in de driemaandelijkse risicorapporten (QRR).

Approval Process

Het Approval Process (AP) bestaat uit een aantal stappen die voltooid moeten worden vooraleer kan overgegaan worden tot de implementatie van nieuwe evoluties en producten en het definieert de verantwoordelijkheid van de verschillende partijen die betrokken zijn bij dit proces.

Business Continuity

Belfius Insurance verbindt er zich tegenover zijn klanten, tegenpartijen en regulatoren toe om rendabele alternatieve regelingen te voorzien, te onderhouden en te testen die, na een incident, de continuïteit of heropstart van kritieke bedrijfsactiviteiten toelaten op een overeengekomen operationeel niveau en volledig in overeenstemming met de Belgische wetgeving.

Het ondersteunende proces, Business Continuity Management (BCM), wordt op een uniforme manier toegepast binnen Belfius Bank en zijn filialen (Belfius Insurance...) om zo de continuïteit binnen Belfius Insurance te vrijwaren onder verschillende scenario’s (zoals de onbeschikbaarheid van gebouwen, systemen, infrastructuur en personen).

De uitgebreide thuiswerkmogelijkheden laten een normaal activiteitsniveau toe en verzekeren de veiligheid van de werknemers, zelfs in het geval van een terroristische dreiging (en/of bij beperkte beschikbaarheid van de kantoren).

Focus op de belangrijkste NFR-domeinen

Informatieveiligheid

Het doel van informatieveiligheid is om de informatie van Belfius Insurance die waardevol is voor de onderneming te beschermen, ongeacht zijn oorsprong (zoals gecreëerd door de activiteiten, klantendata...)

Om de informatieveiligheid binnen Belfius Insurance te vrijwaren, verzekert de Information Security Steering (ISS) van de groep Belfius een goed beheerde en gecoördineerde informatieveiligheidsstrategie waarbij een gepast systeem van preventie, detectie, bescherming en reactie ingevoerd is in overeenstemming met de wettelijke vereisten voor informatieveiligheid.

Dataprivacy

Het respecteren van de privacy en de bescherming van persoonlijke data zijn een belangrijk engagement bij Belfius Insurance. De aanpak, die in overeenstemming is met die van Belfius Bank, waarborgt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR: General Data Protection Regulation)-conformiteit door de integratie in elk proces om (bestaande, aangepaste of nieuwe) producten, innovatieve digitale tools, diensten en het delen van informatie aan te bieden aan zijn klanten.

De GDPR e-learning was gericht op het vergroten van het bewustzijn binnen de organisatie en werd door meer dan 90% van het personeel gevolgd.

Frauderisico

Het frauderisico wordt in alle processen als aanvaardbaar ingeschaald, met een beperkt aantal specifieke aandachtspunten binnen bepaalde processen.

Het anti-fraudebeleid verzekert een duidelijke definitie van de rollen en verantwoordelijkheden en een versterking van de governance, bijvoorbeeld via de creatie van een (Group) Fraud Steering Committee dat optreedt als een subcomité van het Non Financial Risk-comité.

Voor het verzekeringsbankieren zijn er met Belfius Bank de nodige afspraken gemaakt inzake fraudepreventie in de bankkantoren. In de opleiding van beheerders en agenten wordt voldoende aandacht besteed aan fraudepreventie. De betrokken medewerkers hebben de opleiding "deontologische code" gevolgd en beschikken over richtlijnen en procedures rond fraudebehandeling en -preventie.

Aankopen gebeuren via de centrale aankoopdienst. Het toewijzen en uitbetalen van opdrachten gebeurt via een procedure met strikte scheiding tussen bestelling, goedkeuring en betaling.

Belfius Insurance beschikt eveneens over een aparte cel met gespecialiseerde inspecteurs voor fraudebestrijding in verband met de verzekeringsactiviteit.

Outsourcingrisico

Belfius Insurance maakt gebruik van diverse externe partners voor bepaalde, voornamelijk technische, IT-activiteiten (voor het beheer van de IT-infrastructuur, Hexaware voor bepaalde ontwikkelingen of andere externe leveranciers). Die samenwerking wordt continu opgevolgd, en actieplannen worden gedefinieerd en geïmplementeerd om aan eventuele aandachtspunten te werken. In dat verband werden een reeks maatregelen genomen samen met PI2 (PI Square) ter verbetering van de performance en de stabiliteit van de systemen. Die inspanningen zullen in de toekomst worden voortgezet met het oog op een voortdurende verbetering.

Een belangrijk deel van de Anti-Money-Laundering monitoring werd uitbesteed aan Belfius Bank (Compliance). In dat verband werd een SLA ondertekend waarin alle werkvoorwaarden werden vastgelegd.

De rollen en verantwoordelijkheden van elke partij staan beschreven in diverse overeenkomsten aangaande het discretionair beheer en de dienstverlening met betrekking tot het financieel beheer van de verzekeringsportefeuilles van Belfius Insurance en zijn dochterondernemingen.

Voor het beheer van financiële instrumenten ligt de finale beslissing bij het ALCo. De uitvoering van de instructies van het ALCo is in handen van Candriam en wordt op de voet gevolgd door het ALCo.

Human resources & veiligheid van de werkplek, schade aan werkmiddelen en publieke veiligheid

Met betrekking tot de fysieke veiligheid en de veiligheid op de werkplek heeft Belfius Insurance een zeer lage risicobereidheid. Belfius Insurance streeft naar het bieden van een veilige omgeving voor zijn personeel, klanten, bezoekers en middelen door hoge standaarden te garanderen voor de fysieke veiligheidsmaatregelen en procedures.

4. Andere risico's

Business-risico

Het business-risico, dat wordt omschreven als het risico op een lagere rentabiliteit van de diverse metiers van Belfius Insurance, staat centraal in het dagelijks beheer van de onderneming en van zijn strategische oriëntaties.

De afdeling Strategische Planning en Performance management is verantwoordelijk voor de consolidatie van alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de follow-up van de rentabiliteit en de globale prestatie van de onderneming via diverse indicatoren.

De aansturing van de toekomstige rentabiliteit is in handen van diverse comités en berust uiteindelijk bij het directiecomité en de raad van bestuur. Die laatste bepalen welke strategische beslissingen moeten worden genomen om de verwachte rentabiliteit te bereiken en om de concurrentiekracht van Belfius Insurance op lange termijn te vrijwaren.

Strategisch risico

Het strategisch risico is de potentiële kostprijs van het verlies van bestaande klanten, of de kostprijs van de mogelijkheid dat potentiële klanten verloren gaan als gevolg van externe veranderingen en ongunstige beslissingen, onvoldoende implementatie van de beslissingen of een gebrek aan reactiviteit gelet op de veranderingen van de businessomgeving.

De principes die ten grondslag liggen aan de maatregelen voor het beperken van het strategisch risico zijn de volgende:

- zich ervan vergewissen dat het strategisch risico van Belfius Insurance is afgestemd op zijn commerciële omgeving;
- afdoend reageren op de gewijzigde economische omgeving of op ontwikkelingsmogelijkheden; en
- zich vergewissen van de correcte uitvoering van de beslissingen die werden genomen door de directie van Belfius Insurance en zijn entiteiten.

Het strategisch risico wordt beheerd via een degelijk governance-systeem dat werd geïmplementeerd bij Belfius Insurance en zijn entiteiten.

Reputatierisico

Het reputatierisico is het potentieel waardeverlies voor Belfius Insurance dat voortvloeit uit de negatieve perceptie van de onderneming door de klanten, de tegenpartijen, de aandeelhouders, de beleggers, de toezichthouders en de andere stakeholders.

Belfius Insurance hecht veel belang aan de tevredenheid van zijn voornaamste stakeholders en organiseert dus geregeld tevredenheidsenquêtes bij de klanten en bij zijn werknemers. Het zijn belangrijke instrumenten voor het identificeren van een eventuele terugval van het vertrouwen bij de belangrijke stakeholders.

Het reputatierisico wordt beheerd d.m.v. corporate governance en dankzij degelijke compliance-regels bij Belfius Insurance. Daarbij zijn diverse departementen betrokken: compliance, risicobeheer, juridische en fiscale dienst en communicatie.

Die sleutelactoren van de interne controle hebben een kader tot stand gebracht voor het beheer van de risico's en voor het beleid dat erop gericht is de potentiële impact van het reputatierisico te voorkomen, op te sporen en op te volgen in de domeinen waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Voor elke tekortkoming die wordt vastgesteld, wordt een corrigerende maatregel opgesteld.

Modelrisico

Bij Belfius Insurance wordt het modelrisico omschreven als het risico op een evaluatiefout die voortvloeit uit een methodologie die niet afdoende is, uit de onzekerheid omtrent de gegevens en/of uit het ongepast gebruik van modellen.

Net als elk ander risico wordt ook het modelrisico beheerd. De succesfactoren zijn:

- een goede ontwikkeling van het model door diverse experts (in statistiek, finance en verzekeringen), in samenwerking met de diverse activiteitslijnen, die over uitgebreide ervaring beschikken in verband met de activiteit waarop de modellering wordt toegepast;
- met een duidelijke documentatie van de modellen kunnen de zwakke punten op eenvoudige wijze worden blootgelegd;
- een grondige back-testing;
- in de mate van het mogelijke een vergelijkende analyse;
- een kwaliteitscontrole van de gebruikte gegevens; en
- een diepgaande interne validering op het ogenblik van de implementatie van het model en vervolgens tijdens de hele levensduur.

Legal & Compliance-risico

De relevante wetgeving wordt systematisch opgevolgd vanuit het Legal departement. De follow-up van de implementatie van nieuwe wettelijke ontwikkelingen gebeurt in zeer nauw overleg tussen Legal en de betrokken dienst(en). Bovendien geeft Legal advies over diverse juridische domeinen en rapporteert het geregeld aan het directiecomité over de evolutie van het juridisch risico bij Belfius Insurance.

Compliance zorgt samen met Legal voor de follow-up van de wetgeving in verband met de persoonlijke levenssfeer en voor het opstellen van de privacyclausules op de verzekeringsdocumenten en voor de wettelijk vereiste aangifte aan de privacycommissie van alle verwerkingen van persoonsgegevens door Belfius Insurance en door de agenten van DVV (in de toepassingen van Belfius Insurance).

Compliance vormt ten slotte samen met de afdeling Leven het acceptatiecomité om risicovolle transacties of klanten te beoordelen.

De gedragscode voor klachtenmanagement van Assuralia werd onderschreven door Belfius Insurance en is beschikbaar op het intranet. Conform die gedragscode gebeurt er een systematische rapportering over zowel de kwaliteit van de klachtenafhandeling als over de inhoud van de klachten.

Management van de onderneming

Samenstelling van de raad van bestuur en van het directiecomité

1. Raad van bestuur

Samenstelling

Samenstelling op 31 december 2019

De raad van bestuur van Belfius Insurance telde op 31 december 2019 13 leden, van wie er 5 deel uitmaken van het directiecomité. Op 31 december 2019 was de raad van bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter	Marc Raisière Voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Insurance nv Voorzitter van het directiecomité van Belfius Bank nv
Overige Leden	
a) Effectieve leiders	Dirk Vanderschrick Voorzitter van het directiecomité van Belfius Insurance nv
	Frédéric Van der Schueren Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Financial Officer
	Laurent Goudemant Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Head of Business Unit Bancassurance & Life Practice
	Emmanuel Michiels Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Chief Risk Officer
	Els Blaton Lid van het directiecomité van Belfius Insurance nv Head of Transformation & Beyond
b) Niet -uitvoerende bestuurders	Eric Hermann Niet-uitvoerend bestuurder van Belfius Insurance nv Adviseur van Belfius Bank nv
	Johan Vankelecom Vice-voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Insurance nv Lid van het directiecomité van Belfius Bank nv Chief Financial Officer
	Olivier Onclin (sinds 26/02/2019) Lid van het directiecomité van Belfius Bank nv Retail and Commercial Banking
	Rudi Vander Vennet Lid van de raad van bestuur van Belfius Bank nv Gewoon hoogleraar
c) Onafhankelijke bestuurders	Johan Tack Onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance nv en van Corona nv
	Cécile Coune Onafhankelijke bestuurder van Belfius Insurance nv en van Corona nv
	Chris Sunt Advocaat ⁽¹⁾ Lid van de raad van bestuur van Belfius Bank nv en onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance

(1) Tot en met 29 februari 2020. Ere-advocaat vanaf 1 maart 2020.

Wijzigingen in de samenstelling van de raad van bestuur sinds 1 januari 2019

Wijzigingen aangaande de uitvoerende bestuurders

De heer Michel Lüttgens heeft zijn ontslag gegeven als lid van het directiecomité en bestuurder van Belfius Insurance, met ingang van 2 oktober 2019.

Mevrouw Ann Dewaele werd benoemd als lid van het directiecomité en bestuurder van Belfius Insurance vanaf 1 januari 2020, tijdens de buitengewone algemene vergadering van 20 december 2019. Haar benoeming werd goedgekeurd door de Nationale Bank van België op 11 februari 2020.

Wijzigingen met betrekking tot de niet-uitvoerende bestuurders

Met ingang van 1 januari 2019 werd de heer Marc Raisière aangesteld tot voorzitter van de raad van bestuur en de heer Johan Vankelecom tot vice-voorzitter van de raad van bestuur.

De heer Olivier Onclin werd benoemd tot niet-uitvoerend bestuurder met ingang van 26 februari 2019.

Rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is een collegiaal orgaan en heeft als taak om het algemeen beleid van de onderneming te bepalen, enerzijds, en het toezicht uit te oefenen op het beheer van de onderneming, anderzijds.

Onder “het algemeen beleid” wordt onder meer verstaan:

- het definiëren van het algemeen beleid, de strategie en de waarden van de vennootschap, op voorstel of na advies van het directiecomité;
- het toezicht op de uitvoering door het directiecomité van die strategie en van die waarden;
- het goedkeuren van het financieel plan (het budget);
- het bepalen en het goedkeuren van de risicoappetijt en van de strategie inzake de risico's van de onderneming, wat de bedragen betreft;
- het goedkeuren van belangrijke structurele hervormingen;
- het instaan voor de relaties tussen de vennootschap en zijn aandeelhouders.

In het kader van zijn toezichtsbevoegdheid heeft de raad van bestuur ook de volgende taken:

- de opmaak van de jaarrekening, die een getrouw beeld moet geven van het vermogen, de financiële toestand en de jaarresultaten van de vennootschap;
- de evaluatie van de werking van de raad van bestuur;
- het toezicht op het directiecomité en de evaluatie van de prestaties van de leden van het directiecomité;
- de evaluatie van de beheersstructuur en van de organisatie van de onderneming;
- de evaluatie van het bestaan en de werking van adequate interne controlesystemen, met inbegrip van een afdoende identificatie en beheer van de risico's en de betrouwbaarheid van het financieel verslaggevingsproces;
- het vaststellen van een adequaat aanwervingsbeleid en de evaluatie van de geschiktheid en de opleiding van de bestuurders, de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties en de effectieve leiders;
- het toezicht houden op het bestaan en de adequate werking van de onafhankelijke controlefuncties (interne audit, compliance, de risicofunctie en de actuariële functie);
- erop toezien dat de commissaris of desgevallend het college van commissarissen op adequate wijze zijn rol kan vervullen;
- de evaluatie van de prestaties van de onderneming ten opzichte van de vooropgestelde strategische doelstellingen en budgetten;
- het definiëren en het goedkeuren van de elementen die deel uitmaken van het beheer van de risico's die Belfius Insurance als verzekeringsgroep het hoofd dient te bieden, conform de versterkte rol van de raad van bestuur in het risicobeheersproces, zoals die beschreven wordt in het Risk Management Framework.

De raad van bestuur heeft bovendien de volgende wettelijke en statutaire bevoegdheden:

- de benoeming van de voorzitter, eventueel van één of meer vicevoorzitters, van de secretaris van de raad van bestuur, van de leden van het directiecomité en de coöptatie van bestuurders;
- de beslissing tot het verlenen van kwijting aan de leden van het directiecomité;
- de beslissing tot het uitkeren van een interimdividend;
- de vaststelling van de vergoeding van de leden van het directiecomité;
- de vaststelling van de agenda van de jaarlijkse algemene vergadering en van eventuele buitengewone en bijzondere algemene vergaderingen;
- de beslissing tot het bijeenroepen van de algemene vergadering;
- het vaststellen van het corporate governance-memorandum (geïntegreerd in het Risk Supervisory Report);
- het oprichten van adviserende comités binnen de schoot van de raad van bestuur en het vaststellen van hun bevoegdheden.

Belangenconflicten

Artikel 7:96 van het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen (het vroegere artikel 523 van het Wetboek Vennootschappen) stipuleert het volgende: wanneer een bestuurder een rechtstreeks of onrechtstreeks belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met het belang van de vennootschap naar aanleiding van een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur, moet de betrokken bestuurder dit mededelen aan de andere bestuurders vóór de raad van bestuur een besluit neemt. Zijn of haar verklaring en toelichting over de aard van dit strijdig belang moet worden opgenomen in de notulen van de vergadering van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. De raad van bestuur omschrijft in de notulen de aard van de in het eerste lid bedoelde beslissing of verrichting en de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor de vennootschap en verantwoordt het genomen besluit. Dat deel van de notulen wordt in zijn geheel opgenomen in het jaarverslag of in een stuk dat samen met de jaarrekening wordt neergelegd.

Op 27 maart 2020 werd de raad van be-

stuur ingelicht over het bestaan van een belangenconflict in de zin van artikel 7:96 van het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen.

Het uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur van 27 maart 2020 vindt u hieronder terug.

“Dirk Vanderschrick, voorzitter van het directiecomité, Frédéric Van der Schueren, Els Blaton, Ann Dewaele, Laurent Goudemant en Emmanuel Michiels, leden van het directiecomité, delen de andere bestuurders mee dat elk van hen een belangenconflict heeft conform Art. 7:96 van het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen, aangezien zij allemaal, als bestuurder van sommige rechtstreekse of onrechtstreekse participaties van Belfius Insurance, actueel of in de toekomst rechtstreeks begunstigd worden door het voorgestelde vrijwaringsmechanisme.

Dirk Vanderschrick, voorzitter van het directiecomité, Frédéric Van der Schueren, Els Blaton, Ann Dewaele, Laurent Goudemant en Emmanuel Michiels verlaten de vergadering en nemen niet deel aan de beraadslagingen noch aan de stemming aangaande dit agendapunt.

Context

De marktpraktijk toont aan dat het verlenen van een vrijwaring door een onderneming aan de leden van haar vennootschapsorganen in haar maatschappelijk belang is.

Ook voor de groep Belfius is dit het geval.

Zo is er een blijvende exponentiële toename in de regulering toepasselijk op financiële groepen en is er een onmiskenbare maatschappelijke evolutie waardoor het risico om aansprakelijk gesteld te worden aanzienlijk toeneemt.

Daartegenover staat dat de verzekeringsmarkt niet toelaat om dit risico sluitend te dekken, hierbij nog abstractie makende van de eventuele kostprijs van dergelijke verzekeringen.

Gezien de complexiteit van de activiteiten van de groep Belfius en haar groepsentiteiten en het specifieke regulerende kader waarbinnen de groep Belfius opereert, heeft de groep Belfius de behoefte om gekwalificeerde bestuurders in haar groepsentiteiten en participaties aan te trekken en zich blijvend te kunnen verzekeren van hun diensten.

Het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen wijzigt het bestaande wettelijk kader inzake het vooraf vrijwaren door een onderneming van de leden van haar bestuursorganen.

De bestaande vrijwaringsmechanismen op het niveau van de groepsentiteiten komen hierdoor te vervallen voor schadeverwekkende feiten die zich voordoen na de inwerkingtreding van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen op de betrokken entiteit.

Om deze redenen is het in het maatschappelijk belang van Belfius Insurance de op haar voordracht benoemde leden van de organen van de ondernemingen waarin Belfius Insurance rechtstreeks of onrechtstreeks participeert in de mate dat de wet dit toestaat, voor wat betreft de schadeverwekkende feiten die zich in voorkomend geval voordoen na de inwerkingtreding van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen op de betrokken participatie en voor zover de kosten en schadevergoedingen verbonden aan hun aansprakelijkheid niet gedekt zijn door enige verzekeringspolis en voor zover de aansprakelijkheidsvordering niet werd ingesteld door de rechtspersoon (“actio mandati”), te vrijwaren.

Het directiecomité heeft op haar vergadering van 17 maart 2020 volgende beslissing genomen:

Principes

Belfius Insurance verbindt zich ertoe op onherroepelijke wijze alle personen die op 1 januari 2020 en nadien op voordracht van de groep Belfius het mandaat van lid van een orgaan uitoefenen of zullen uitoefenen in een onderneming (cfr. art. 1:1, 1°, eerste lid WER) waarin Belfius Insurance rechtstreeks of onrechtstreeks participeert of lid van is, voor

wat betreft de schadeverwekkende feiten die zich voordoen na de inwerkingtreding van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen op de betrokken onderneming, onherroepelijk en onvoorwaardelijk te vrijwaren en schadeloos te stellen voor zover de wet dit toestaat voor vorderingen, procedures en claims tegen hen ingesteld, en voor elke aansprakelijkheid (met inbegrip van elke objectieve aansprakelijkheid, maar met uitsluiting van elke opzettelijke fout en de “actio mandati”), verlies, kosten, uitgaven (met inbegrip van redelijke juridische kosten) of elke schade die hiermee in verband staat, voor zover de vordering, procedure of claim in welk opzicht ook verband houdt met handelingen of nalatigheden bij de uitoefening van hun mandaat als lid van een orgaan dat zij op of vanaf 1 januari 2020 uitoefenen op verzoek/voordracht van de groep Belfius.

Zijn uitgesloten van deze vrijwaring de leden van het directiecomité van Belfius Insurance nv.

Deze vrijwaring is enkel van toepassing wanneer en voor zover de te vrijwaren partij van geen vrijwaring of schadeloosstelling geniet vanwege een derde partij (bijv. verzekering) en laat elk recht op regres van Belfius Insurance ten aanzien van derden voor de eigen geleden schade onverlet. (...)

De raad van bestuur – met uitzondering van de leden van het directiecomité die een belangenconflict hebben – neemt kennis van deze beslissing van het directiecomité en beslist unaniem dat de bij voornoemde beslissing van het directiecomité uitgesloten leden van het directiecomité van Belfius Insurance onder dezelfde principes zoals beslist door het directiecomité zullen gevrijwaard worden in hun rol en verantwoordelijkheden als bestuurder van een rechtstreekse of onrechtstreekse participatie van Belfius Insurance.

Het directiecomité brengt aan de raad van bestuur regelmatig verslag uit over de toepassing gegeven aan de vrijwaring verleend door het directiecomité respectievelijk raad van bestuur en de hieruit voortvloeiende kosten voor de onderneming.

De raad van bestuur vraagt dat de notulen van de raad van bestuur in verband met dit agendapunt zouden worden meege-deeld aan de commissaris.”

Betrekking tussen de raad van bestuur en het directiecomité

Het beheer van het bedrijf van de verzekeringsonderneming valt onder de uitsluitende bevoegdheid van het directiecomité. Dat beheer gebeurt zonder enige inmenging van buitenaf, binnen het kader van het door de raad van bestuur vastgestelde algemene beleid.

2. Directiecomité

Samenstelling

Het directiecomité bestaat uit leden die beroepservaring hebben in het verzekerings- en financieelwezen. De leden van het directiecomité vormen een college.

Op 31 december 2019 bestaat het directiecomité uit 5 leden en is het samengesteld als volgt:

Rol en bevoegdheden van het directiecomité

Het directiecomité is belast met de effectieve leiding van de onderneming waarvan het de diverse metiers en hun ondersteunende activiteiten aanstuurt en coördineert, binnen het kader van de doelstellingen en het algemeen beleid die worden uitgestippeld door de raad van bestuur.

Het directiecomité neemt onder toezicht van de raad van bestuur de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de onderneming beschikt over een voor zijn werkzaamheden of voorgenomen werkzaamheden passende beleidsstructuur, administratieve en boekhoudkundige organisatie, controle- en beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de elektronische informatieverwerking en interne controle.

Het directiecomité houdt toezicht op het lijnmanagement en op de naleving van de toegewezen bevoegdheden en verantwoordelijkheden, alsook op de financiële informatie.

Het directiecomité is belast met het nemen van alle nodige maatregelen om te kunnen beschikken over:

- een procedure voor een adequate financiële rapportering;
- een passende operationele werking;
- een betrouwbaar systeem van interne controle; en
- afdoende regels inzake compliance en integriteit van de onderneming.

Het directiecomité formuleert voorstellen en geeft adviezen aan de raad van bestuur met betrekking tot het algemeen beleid en de strategie van de onderneming en informeert de raad van bestuur over de financiële situatie en over alle andere aspecten die noodzakelijk zijn voor de correcte uitvoering van zijn taken.

Het directiecomité rapporteert regelmatig aan de toezichthoudende instanties en aan de erkende commissaris over de financiële situatie, de organisatie, de interne controle en de onafhankelijke controlefuncties.

Voorzitter	Dirk Vanderschrick
Leden	Frédéric Van der Schueren
	Emmanuel Michiels
	Laurent Goudemant
	Els Blaton

Gespecialiseerde comités die werden opgericht door de raad van bestuur

1. Auditcomité

Het auditcomité is een adviserend comité dat werd opgericht in de schoot van de raad van bestuur en bestaat uit 3 niet-uitvoerende bestuurders.

Samenstelling

Het auditcomité van Belfius Insurance is samengesteld uit de volgende personen:

Onafhankelijkheid en deskundigheid

Enerzijds zetelen in het auditcomité 3 bestuurders, waarvan 2 onafhankelijke bestuurders, die elk beschikken over de nodige individuele deskundigheid op het gebied van boekhouding en/of audit. Het auditcomité beschikt anderzijds in zijn huidige samenstelling over een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van de vennootschap en op het gebied van boekhouding en audit.

Taken en bevoegdheden

Het auditcomité verleent de raad van bestuur bijstand bij de uitoefening van zijn toezichts- en controleopdracht.

Financiële rapportering

Het auditcomité houdt toezicht op de integriteit van de financiële informatie die door de vennootschap aangeleverd wordt, in het bijzonder door de toegepaste boekhoudnormen, inclusief de criteria voor de consolidatieperimeter, te beoordelen.

Het toezicht bestrijkt eveneens de monitoring van de periodieke financiële informatie vóór die wordt voorgelegd aan de raad van bestuur van de onderneming.

Interne controle en risicobeheer

Minstens één keer per jaar onderzoekt het auditcomité de doeltreffendheid van de interne controlesystemen en het risicobeheer die werden opgezet door het uitvoerend management om zich ervan te vergewissen dat de voornaamste risico's (met inbegrip van de risico's die verband houden met de naleving van de geldende wetgeving en reglementering) behoorlijk geïdentificeerd en beheerd worden. Daartoe bezorgt het directiecomité een verslag betreffende de interne controlesystemen en het risicobeheer aan het auditcomité.

In de loop van het jaar 2019 nam het auditcomité kennis van de verslagen over de activiteiten van Compliance, Taks, Legal en de activiteiten van Interne Audit.

Werking van de Interne Audit

Het auditcomité beoordeelt de efficiëntie en de onafhankelijkheid van de werking van de afdeling Interne Audit. Tevens gaat het auditcomité na in welke mate het management tegemoetkomt aan de auditbevindingen en zijn aanbevelingen. In 2019 analyseerde het auditcomité de activiteitenverslagen van de Interne Audit op 31 december 2018 en op 30 juni 2019, het audit risk assessment over 2019 en het auditplan 2020, alsook de periodieke verslagen over de follow-up van de aanbevelingen.

Controle van de tussentijdse en jaarlijkse financiële verslaggeving

In 2019 rapporteerde het auditcomité aan de raad van bestuur over de financiële resultaten van Belfius Insurance op 31 december 2018, 31 maart 2019, 30 juni 2019 en 30 september 2019. Na beoordeling van de toelichtingen die werden verstrekt door de directie van de onderneming en de commissaris, verleende het auditcomité een positief advies aan de raad van bestuur over de financiële resultaten en de feiten die die resultaten beïnvloedden.

Voorzitter Johan Tack

Onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance nv en van Corona nv

Leden Chris Sunt

Onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance nv en van Belfius Bank nv

Johan Vankелеcom

Vice-voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Insurance nv
Lid van het directiecomité (Chief Financial Officer) van Belfius Bank nv

Externe auditfunctie en opvolging van de onafhankelijkheid van de commissaris

Het auditcomité vergewist zich van de adequate werking van het externe toezicht door de commissaris.

Het auditcomité formuleert adviezen aan de raad van bestuur met betrekking tot de aanstelling of de herbenoeming van de commissaris door de algemene vergadering van aandeelhouders, alsook aangaande hun onafhankelijkheid en bezoldiging.

Het auditcomité ziet toe op de onafhankelijkheid van de commissaris en op zijn auditprogramma.

Monitoring van het financiële verslaggevingsproces, de interne controle en risicobeheersystemen, de jaarrekening en de onafhankelijkheid van de commissaris van Corona nv

In 2019 heeft het auditcomité van Belfius Insurance tevens de rol en verplichtingen van het auditcomité van Corona nv, een 100 %-dochteronderneming van Belfius Insurance, voor zijn rekening genomen in overeenstemming met de Mededeling CBFA_2009_22 d.d. 25 mei 2009.

Werking van het auditcomité

Het auditcomité kan zich alle nuttige inlichtingen of stukken laten verstrekken en elk nazicht laten uitvoeren. Het doet daarbij een beroep op de Interne Audit van Belfius Insurance.

Het auditcomité kwam in 2019 9 maal bijeen. Gedurende zijn gewone vergaderingen, die plaatsvonden vóór de vergaderingen van de raad van bestuur, heeft het auditcomité onder meer de tussentijdse en jaarlijkse financiële gegevens geanalyseerd.

Er zijn tevens 2 vergaderingen geweest in gemeenschappelijke zittingen van het auditcomité van Belfius Bank en dat van Belfius Insurance.

Interne Audit

Belfius Insurance beschikt over een auditfunctie met als opdracht de interne controle te bevorderen en toe te zien op de performante werking, het adequaat karakter en de daadwerkelijke toepassing van de bestaande controlesystemen, dit alles in overeenstemming met de circulaire van de Nationale Bank van België betreffende de interne controle en de interne auditfunctie (circulaire NBB_2015_21 d.d. 13 juli 2015) en de circulaire van de Nationale Bank van België betreffende de prudentiële verwachtingen inzake het governance-systeem voor de verzekerings- en herverzekeringssector (circulaire NBB_2016_31 d.d. 5 juli 2016, zoals bijgewerkt door de circulaire NBB_2018_23 d.d. 13 september 2018).

De Interne Audit gaat, door middel van interne auditopdrachten en de periodieke opvolging van de realisatie van de geformuleerde aanbevelingen, na of de risico's die Belfius Insurance in het kader van al zijn activiteiten neemt, afdoende worden geïdentificeerd, geanalyseerd en beheerd.

De auditfunctie draagt bij tot het behoud van de goede reputatie van Belfius Insurance en de efficiëntie en integriteit van zijn structuren en waarden die het bijzonder belangrijk acht.

2. Risico & Onderschrijvingscomité

De raad van bestuur heeft in zijn schoot een Risico & Onderschrijvingscomité opgericht. Dit comité is actief sinds 5 juni 2012.

Samenstelling

Het Risico & Onderschrijvingscomité van Belfius Insurance nv bestaat uit 4 niet-uitvoerende bestuurders.

Bevoegdheden

Het Risico & Onderschrijvingscomité is een adviserend orgaan binnen de raad van bestuur en heeft de volgende bevoegdheden en verantwoordelijkheden in dit kader:

- de risicoappetijt, -limieten en -strategie van de vennootschap bespreken;
- de toewijzing van de risicoappetijt aan de diverse risicocategorieën analyseren, alsook de risicomaatregelen en -limieten voor het beheer en het beperken van belangrijke risico's;
- het risicoprofiel van de verzekeraar evalueren in het licht van de prestatie tegenover de risicoappetijt, risicotrends en risicoconcentraties;
- het toekomstgerichte beheer van de behoeften (in verband met risico) en de beschikbaarheid van kapitaal (in verband met financiën) beoordelen vanuit regelgevend en economisch oogpunt, om de bedrijfs- en risicostrategie van de onderneming te ondersteunen. Het toekomstgericht beheer kan onder meer de aansturing inhouden van de business line in verband met specifieke types en een mix van producten van activa en passiva;
- advies verlenen over belangrijke transacties en strategische nieuwe businessvoorstellen die een aanzienlijke impact hebben op de risicoappetijt van de vennootschap;
- advies verlenen over belangrijke transacties inzake passiva-beheer wanneer het daarbij gaat om het reglementair eigen vermogen;
- kennisname en analyse van de beheersverslagen van het management over de aard en omvang van de risico's waarmee de vennootschap te maken krijgt, over dewelke

het comité zich kan buigen voor de uitoefening van zijn taken, zoals:

- het driemaandelijkse risicorapport;
 - de stresstestresultaten;
 - de driemaandelijkse indicatoren van de risicoappetijt (inclusief kapitaalindicatoren) en het advies in verband daarmee; en
 - de Solvency II-rapportering;
- toezien op en advies verstrekken aan de raad van bestuur over bestaande risicoposities en de toekomstige risicostrategie, met inbegrip van de macro-economische omgeving;
- de doeltreffendheid van de risico-beheerfunctie evalueren, met inbegrip van de organisatiestructuur en de belangrijkste procedures, alsook de mate waarin de risicoanalyse aansluit bij de beste praktijken van de sector en de algemene gang van zaken;
- advies verlenen over het Own Risk and Solvency Assessment-proces (ORSA), om ervoor te zorgen dat dit een courant Risk/Finance-proces wordt dat ook wordt opgenomen in de jaarlijkse budgetopmaak;
- externe risico- en financiële rapporten en studies analyseren; en
- rapporten analyseren over geselecteerde thema's rond risk/verzekering, zoals veranderingen in de regelgeving, die het comité van tijd tot tijd aangegeven acht.

Voorzitter Rudi Vander Vennet

Lid van de raad van bestuur van Belfius Insurance en van Belfius Bank nv
Gewoon hoogleraar

Leden Cécile Coune

Onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance nv en van Corona nv

Eric Hermann

Niet-uitvoerende bestuurder van Belfius Insurance nv
Adviseur van Belfius Bank nv

Johan Vankelecom

Vice-voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Insurance nv
Lid van het directiecomité (Chief Financial Officer) van Belfius Bank nv

Andere comités

1. Benoemingscomité

Situering

Sinds 16 februari 2012 bestaat er binnen de raad van bestuur van Belfius Bank een benoemingscomité. Het bestaat uitsluitend uit niet-uitvoerende bestuurders van Belfius Bank. Op zijn minst één van zijn leden moet een onafhankelijk bestuurder zijn.

Dit adviserend comité is tevens bevoegd voor Belfius Insurance.

Dit comité moet beschikken over de vereiste expertise aangaande het benoemingsbeleid.

Bevoegdheden

Het benoemingscomité:

- is belast met het voorstellen en aanbevelen, voor goedkeuring door de algemene vergadering, of, in voorkomend geval, door de raad van bestuur, van kandidaten voor het invullen van vacatures in de raad van bestuur, het nagaan hoe de kennis, vaardigheden, diversiteit en ervaring in de raad van bestuur zijn verdeeld, en het opstellen van een beschrijving van de taken en bekwaamheden die voor een bepaalde benoeming zijn vereist, alsook het beoordelen hoeveel tijd er aan de functie moet worden besteed;
- is belast met het periodiek, en minimaal jaarlijks, evalueren van de structuur, omvang, samenstelling en prestaties van de raad van bestuur en het formuleren van aanbevelingen aan de raad van bestuur met betrekking tot eventuele wijzigingen;
- is belast met het periodiek, en minimaal jaarlijks, beoordelen van de kennis, vaardigheden, ervaring, mate van betrokkenheid, in het bijzonder de regelmatige aanwezigheid, van de leden van de raad van bestuur en van de adviserende comités zowel individueel als collectief, en daarover verslag uitbrengen aan de raad van bestuur;
- is belast met het periodiek toetsen van het beleid van de raad van bestuur voor de selectie en benoeming van de leden van het directiecomité, en het formuleren van aanbevelingen aan de raad van bestuur;
- bereidt de beslissingen voor inzake de benoemingen of de eventuele mandaatverlengingen van de bestuurders, de leden van het directiecomité, de voorzitter van de raad van bestuur en de voorzitter van het directiecomité;
- beoordeelt in welke mate een bestuurder of een kandidaat-bestuurder voldoet aan de criteria die werden vastgelegd voor de hoedanigheid van onafhankelijk bestuurder;
- analyseert de vragen in verband met de problematiek van de opvolging van de bestuurders en de leden van het directiecomité;
- werkt een algemeen en een specifiek profiel uit voor de bestuurders en de leden van het directiecomité;
- ziet toe op de toepassing van de bepalingen op het vlak van corporate governance;
- bereidt de voorstellen voor tot wijziging van het intern reglement van de raad van bestuur en van het directiecomité;
- evalueert elk jaar het governance-memorandum (geïntegreerd in het Risk Supervisory Report) en stelt eventueel wijzigingen voor;
- controleert de naleving van de waarden van de onderneming;
- bespreekt en analyseert op zijn minst eenmaal per jaar het kwantitatief overzicht en de kwalitatieve analyse van de mededelingen op het vlak van stress, burn-out en ongewenst gedrag op het werk en ook de acties die in dat verband werden ondernomen.

2. Bezoldigingscomité

Situering

Sinds 16 februari 2012 bestaat er binnen de raad van bestuur van Belfius Bank een bezoldigingscomité. Het bestaat uitsluitend uit niet-uitvoerende bestuurders van Belfius Bank. Op zijn minst één van zijn leden moet een onafhankelijk bestuurder zijn.

Dit adviserend comité is tevens bevoegd voor Belfius Insurance.

Dit comité moet beschikken over de vereiste expertise aangaande het bezoldigingsbeleid.

Bevoegdheden

Het bezoldigingscomité bereidt de beslissingen voor van de raad van bestuur die betrekking hebben op:

- het bezoldigingsbeleid van Belfius Insurance; en
- de bezoldiging van de voorzitter van het directiecomité en op zijn voorstel, de bezoldiging van de leden van het directiecomité.

Het bezoldigingscomité gaat periodiek bij de directie na of de bezoldigingsprogramma's hun doel bereiken en in overeenstemming zijn met de toepasselijke bepalingen.

Bezoldiging van de leden van de raad van bestuur (niet-uitvoerende bestuurders)

De totale bezoldiging die wordt betaald aan de leden van de raad van bestuur met uitzondering van de leden van het directiecomité voor 2019, bedraagt 185.400 EUR. Dat bedrag omvat de bezoldiging voor hun bestuursmandaat, alsook de zittingen voor de vergaderingen van de raad van bestuur en de diverse adviserende comités.

De niet-uitvoerende bestuurders ontvangen geen variabele bezoldiging en geen opties.

De voorzitter en de leden van het directiecomité ontvangen geen vergoeding voor de vergaderingen van de raad van bestuur.

Naam	Bemiddelingscomité (In 2019: 1 vergadering)	Raad van bestuur (In 2019: 10 vergaderingen)	Risk and Underwriting Comité (In 2019: 7 vergaderingen***)	Auditcomité (In 2019: 10 vergaderingen***)	Benoemingscomité (In 2019: 7 vergaderingen***)	Bezoldigingscomité (In 2019: 3 vergaderingen)	Bezoldiging totaal
RAISIERE MARC**		10*					0
COUNE CECILE		10	7				45.900
HERMANN ERIC**							0
ONCLIN OLIVIER**							0
SUNT CHRIS		10		10			25.200
TACK JOHAN	1	9		10*	3	3	75.600
VANDER VENNET RUDI		10	7*				38.700
VANKELECOM JOHAN**							0

* Voorzitter

** deze personen ontvangen geen bezoldiging voor hun deelname aan deze vergaderingen.

*** Bepaalde vergaderingen werden niet vergoed. Immers gemeenschappelijke vergaderingen van twee comités werden maar éénmaal vergoed.

3. Bemiddelingscomité

De raad van bestuur van Belfius Bank heeft beslist om in 2014 een bemiddelingscomité op te richten binnen de groep Belfius. Dit comité is actief sinds november 2014.

Samenstelling

Het bemiddelingscomité bestaat uit 3 leden:

- de voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Bank, die het bemiddelingscomité voorzigt;
- een onafhankelijk bestuurder van Belfius Bank;
- een onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance.

Op 31 december 2019 bestond het bemiddelingscomité uit de volgende leden:

Bevoegdheden

Het bemiddelingscomité is ermee belast advies te verlenen over meningsverschillen of blokkeringen met betrekking tot materiële transacties of verrichtingen tussen Belfius Bank en zijn dochtervennootschappen, enerzijds, en Belfius Insurance en zijn dochtervennootschappen, anderzijds, of tussen hun respectieve dochtervennootschappen. Dergelijke adviezen worden meegedeeld aan de raden van bestuur van de betrokken vennootschappen, die vervolgens een definitieve beslissing nemen over die transactie of verrichting.

Het bemiddelingscomité zal evolueren naar een meer proactieve rol. Het zal ten minste jaarlijks controleren of de procedure inzake belangenconflicten in de verschillende domeinen werd gerespecteerd.

Voorzitter Jos Clijsters

Voorzitter van de raad van bestuur van Belfius Bank nv

Leden Jean-Pierre Delwart

Onafhankelijk bestuurder van Belfius Bank nv

Johan Tack

Onafhankelijk bestuurder van Belfius Insurance nv en van Corona nv

Externe functies van de bestuurders - artikel 83 van de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen

Krachtens het Reglement van de Nationale Bank van België van 6 december 2011, dat werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2012, met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders van gereguleerde ondernemingen, is Belfius Insurance verplicht om de door zijn bestuurders en effectieve leiders uitgeoefende externe functies openbaar te maken.

Naam	Functie binnen Belfius Insurance	Bedrijf	Mandaat	Sector	Beurs- geno- teerd	Straat	Gemeente	Partic. > 5%
Hermann Eric	bestuurder	Fonber SA	voorzitter raad van bestuur	bewaking/ beveiliging	neen	Les Gottes 1	1390 Grez-Doiceau	neen
Vander Vennet Rudi	bestuurder	Vooruit Nr 21 cvba	bestuurder	farmaceutisch	neen	Nieuwevaart 151	9000 Gent	neen
Vander Vennet Rudi	bestuurder	RVV SCS	zaakvoerder	consultancy	neen	Handbalstraat 11	9000 Gent	neen
Tack Johan	onafhankelijk bestuurder	Euler Hermes nv	onafhankelijk bestuurder	kredietverzekering	neen	Kunstlaan 56	1000 Brussel	neen
Coune Cécile	onafhankelijk bestuurder	QBE Europe nv	bestuurder	(her) verzekeringen	neen	Regentschapsstraat 37	1000 Brussel	neen
Blaton Els	bestuurder en lid van het directiecomité	SD Worx Group nv	bestuurder	HR-diensten	neen	Brouwersvliet 2	2000 Antwerpen	neen
Goudemant Laurent	bestuurder en lid van het directiecomité	Verzekeringen van het notariaat cvba	bestuurder	verzekeringen	neen	Bergstraat 34	1000 Brussel	neen
Van der Schueren Frédéric	bestuurder en lid van het directiecomité	Nationale Loterij nv	voorzitter raad van bestuur	kansspelen	neen	Belliardstraat 25-33	1040 Brussel	neen
Van der Schueren Frédéric	bestuurder en lid van het directiecomité	Captains of cycling cvba	bestuurder	sport	neen	Belliardstraat 25-33	1040 Brussel	neen
Onclin Olivier	bestuurder	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication	bestuurder	bank	neen	Avenue Adèle 1	1310 La Hulpe	neen

Commissaris

De controle op de financiële toestand en op de jaarrekening van Belfius Insurance is opgedragen aan Deloitte Bedrijfsrevisoren, CVBA, vertegenwoordigd door de heren Dirk Vlamincx en Bart Dewael tot 23 april 2019. Sinds deze datum is Deloitte Bedrijfsrevisoren CVBA vertegenwoordigd door de heren Franky Wevers en Bernard De Meulemeester. Hun mandaat loopt af na de algemene vergadering van 2020.

Deloitte (in duizend EUR)	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Andere Deloitte-entiteiten
Audit van de financiële rekeningen	507	170
Andere certificeringsopdrachten	33	0
Fiscaal advies	0	13
Andere opdrachten	0	80
TOTAAL	540	263

Compliance

De compliance-functie is georganiseerd conform de Belfius' compliance-politiek (compliance-charter en integriteitsbeleid) en heeft tot doel de voorkoming en beheersing van compliance-risico's ten gevolge van het niet-naleven van wetten, reglementen en interne regels.

Belfius Insurance heeft een centrale compliance-functie die gericht is op het voorkomen van witwasverrichtingen en het financieren van terrorisme, het adviseren van het management en de business over risico's binnen de activiteitsdomeinen van de compliance-functie, het stroomlijnen van de opleidings- en sensibiliseringsinitiatieven binnen de compliance-domeinen, het controleren van de efficiëntie en van de naleving van de procedures en beleidslijnen binnen die domeinen en de rapportering over de activiteiten en risico's in die domeinen. De compliance-functie waakt eveneens over de dekking van de compliance-risico's door ondersteuning bij het opzetten van degelijke eerstelijnscontroles. De compliance-functie kan tevens een beroep doen op compliance-correspondenten in diverse relevante departementen.

De onderneming blijft waakzaam ten aanzien van risico's op het vlak van witwassen en financiering van terrorisme. In 2019 werd het IT-project AMLD4 geïmplementeerd onder toezicht van Compliance. De naleving van de risicobeoordeling is uitgevoerd door de operationele en commerciële afdelingen. Product governance werd geïmplementeerd als onderdeel van de implementatie van de zogenaamde "IDD" -richtlijn. Er is ook een monitoringplan opgesteld en uitgevoerd voor de naleving van de wetgeving met betrekking tot aanvullende pensioenen. De afronding van het mystery shopping-project heeft geresulteerd in een actieplan dat momenteel in uitvoering is. Ten slotte, het "Branch Audit DVV"-team dat eind 2018 overgedragen werd aan Compliance, heeft de auditmethodologie beoordeeld en een methodiek opgesteld voor het berekenen van een risicoscore door DVV/LAP-bureau.

Naast de meer traditionele taak als adviseur van het management en de technische en commerciële afdelingen, ontwikkelt Compliance verder de monitoringactiviteit en vormt Compliance het eerste aanspreekpunt voor de toezichthouders inzake de diverse compliance-materies.

Verklaring van niet-financiële informatie

De vennootschap is vrijgesteld om de verklaring bedoeld in artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (ook bekend als de verklaring van niet-financiële informatie) op te nemen in zijn geconsolideerd jaarverslag, aangezien reeds in het geconsolideerde jaarverslag van Belfius Bank nv, met zetel te 1210 Brussel, Karel Rogierplein 11 (ondernemingsnummer 0403.201.185) dergelijke verklaring van niet-financiële informatie is opgenomen in toepassing van artikel 3:32 §2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, waarbij die verklaring ook betrekking heeft op de vennootschap.

Geconsolideerde jaarrekening

op 31 december 2019

I. KERNCIJFERS	64
Geconsolideerde balans	64
Geconsolideerde resultatenrekening	66
Geconsolideerde staat van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	67
Geconsolideerde staat van de wijzigingen in eigen vermogen	69
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	74
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	76
II. Gebeurtenissen na balansdatum	76
III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening	76
IV. Operationele segmentrapportering	99
V. Toelichtingen bij het actief van de geconsolideerde balans	99
VI. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans	117
VII. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening	128
VIII. Toelichtingen bij de geconsolideerde buitenbalansrubrieken	141
IX. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer	142
X. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring en lijst van de dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen van Belfius Insurance	173
XI. Transacties met verbonden partijen	179
VERSLAG VAN DE COMMISSARIS	180

Geconsolideerde balans

Actief (in duizend EUR)		Toelichting	31/12/18	31/12/19
I.	Kas en tegoeden bij centrale banken	5.2	30	1
II.	Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	5.3	401.104	378.206
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		401.104	378.206
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat		0	0
	C Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		0	0
III.	Leningen en voorschotten	5.4	4.101.142	4.536.431
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		3.980.566	4.435.514
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat		0	0
	C Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		120.576	100.917
IV.	In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten	5.5	11.877.508	11.946.881
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		5.986.864	6.082.390
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat		4.998.668	5.041.165
	C Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		891.976	823.325
V.	Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten		2.837.971	3.671.372
VI.	Derivaten	5.6	28.165	779
VII.	Winst/verlies op ingedekt element in portfolio hedge voor renterisico	5.6	0	0
VIII.	Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie	5.7	32.205	41.752
IX.	Materiële vaste activa	5.8	491.569	544.317
X.	Immateriële activa	5.9	52.758	53.230
XI.	Goodwill	5.10	5.762	5.762
XII.	Belastingvorderingen	5.11	52.355	50.275
	A Belastingvorderingen lopend boekjaar		27.540	35.666
	B Uitgestelde belastingvorderingen		24.815	14.608
XIII.	Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten - deel van de herverzekeraars		99.902	108.074
XIV.	Overige activa	5.12	328.139	274.466
XV.	Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	5.13	0	663
TOTAAL VAN HET ACTIEF			20.308.610	21.612.209

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Verplichtingen (in duizend EUR)		Toelichting	31/12/18	31/12/19
I.	Kas en tegoeden bij centrale banken		0	0
II.	Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	6.1	541.050	1.390.364
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		541.050	1.390.364
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		0	0
III.	Schulden en deposito's		0	0
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		0	0
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		0	0
IV.	Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen	6.2	0	872
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		0	872
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		0	0
V.	Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten		2.837.971	3.671.372
VI.	Derivaten	5.5	0	3.995
VII.	Winst/verlies op ingedekt element in portfolio hedge voor renterisico	5.5	0	0
VIII.	Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	6.3	13.920.362	13.191.487
IX.	Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	6.4	187.309	184.189
X.	Achtergestelde schulden	6.5	583.057	583.032
	A Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs		583.057	583.032
	B Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies		0	0
XI.	Belastingverplichtingen	5.11	21.997	100.231
	A Belastingvorderingen lopend boekjaar		2.752	34.834
	B Uitgestelde belastingvorderingen		19.245	65.396
XII.	Overige verplichtingen	6.6	422.729	342.503
XIII.	Verplichtingen opgenomen in groep die wordt afgestoten en beëindigde bedrijfsactiviteiten		0	0
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN			18.514.475	19.468.045

Eigen vermogen (in duizend EUR)		Toelichting	31/12/18	31/12/19
XIV.	Geplaatst kapitaal		556.523	556.523
XV.	Uitgiftepremies		0	0
XVI.	Ingekochte eigen aandelen		0	0
XVII.	Reserves en overgedragen resultaat		750.826	785.796
XVIII.	Nettoresultaat van het boekjaar		191.914	203.630
KERN EIGEN VERMOGEN			1.499.262	1.545.948
XIX.	Reële waarde wijzigingen van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat		223.222	341.516
XX.	Reële waarde wijzigingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat		10.564	204.265
XXI.	Reële waarde wijzigingen door eigen kredietrisico op financiële passiva geboekt tegen reële waarde via de resultatenrekening op te nemen in de overige onderdelen van het totaalresultaat		0	0
XXII.	Reële waarde wijzigingen op derivaten door kasstroomafdekking		0	0
XXIII.	Herwaardering pensioenregelingen		3.289	(5.551)
XXIV.	Discretionaire winstdelingselementen van verzekeringscontracten	6.5.	41.850	33.212
XXV.	Andere reserves		0	0
NIET IN DE RESULTATENREKENING OPGENOMEN WINSTEN EN VERLIEZEN			278.925	573.441
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP			1.778.187	2.119.390
XXVI.	Aanvullende Tier 1-instrumenten in eigen vermogen		0	0
XXVII.	Minderheidsbelang		15.948	24.774
TOTAAL EIGEN VERMOGEN			1.794.135	2.144.164
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN			20.308.610	21.612.209

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde resultatenrekening

(in duizend EUR)	Toelichting	31/12/18	31/12/19
I. Renteopbrengsten	7.1	445.567	433.162
II. Rentekosten	7.1	(24.259)	(23.755)
III. Dividenden	7.2	58.580	51.790
IV. Nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie	7.3	963	1.339
V. Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening	7.4	(22.351)	(1.098)
VI. Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen	7.5	66.441	57.077
VII. Ontvangen provisies en honoraria	7.6	46.240	45.366
VIII. Betaalde provisies en honoraria	7.6	(27.288)	(28.893)
IX. Technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten	7.7	(71.025)	(36.903)
A Bruto ontvangen premies		1.496.642	1.469.910
B Andere technische opbrengsten en kosten		(1.567.667)	(1.506.813)
X. Overige opbrengsten	7.8	35.581	46.472
XI. Overige kosten	7.9	(20.971)	(24.540)
OPBRENGSTEN		487.477	520.017
XII. Personeelskosten	7.10	(109.016)	(110.787)
XIII. Algemene en administratiekosten	7.11	(108.881)	(115.915)
XIV. Vergoeding van het net		0	0
XV. Afschrijvingen vaste activa	7.12	(13.837)	(21.517)
KOSTEN		(231.733)	(248.219)
BRUTORESULTAAT		255.744	271.798
XVI. Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen	7.13	2.330	6.628
XVII. Waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	7.14	0	(5.386)
XVIII. Waardeverminderingen op goodwill	7.15	0	0
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN		258.074	273.040
XIX. (Kosten) inkomsten belastingen lopend boekjaar	7.16	(46.300)	(48.341)
XX. (Kosten) inkomsten uitgestelde belastingen	7.16	(18.921)	(22.485)
TOTAAL (KOSTEN) INKOMSTEN BELASTINGEN		(65.221)	(70.826)
NETTORESULTAAT NA BELASTINGEN		192.853	202.215
XXI. Beëindigde bedrijfsactiviteiten (na belastingen)		0	0
NETTORESULTAAT		192.853	202.215
Aandeel minderheidsbelangen		939	(1.415)
Aandeel van de aandeelhouders van de moedermaatschappij		191.914	203.630

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde staat van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(in duizend EUR)	31/12/18		
	Bedrag voor belasting	Belastingen	Bedrag na belasting
RESULTAAT OPGENOMEN IN DE RESULTATENREKENING	258.074	(65.221)	192.853
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOEKT WORDEN			
Reële waarde wijzigingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	(110.423)	9.015	(101.407)
Herwaardering pensioenregelingen	2.758	(697)	2.061
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOEKT WORDEN"	(107.665)	8.318	(99.347)
"NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOEKT WORDEN"			
Reële waarde wijzigingen van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	(199.850)	58.791	(141.059)
Winsten (verliezen) op kasstroomafdekkingen	(155)	53	(103)
Discretionaire-winstdelingselement van verzekeringscontracten	57.521	(15.672)	41.850
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOEKT WORDEN"	(142.483)	43.171	(99.312)
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	(250.148)	51.490	(198.658)
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	7.926	(13.731)	(5.806)
Aandeel van de aandeelhouders van de moedermaatschappij	5.163	(13.699)	(8.537)
Aandeel minderheidsbelangen	2.763	(32)	2.731

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

(in duizend EUR)	31/12/19		
	Bedrag voor belasting	Belastingen	Bedrag na belasting
RESULTAAT OPGENOMEN IN DE RESULTATENREKENING	273.040	(70.826)	202.215
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Reële waarde wijzigingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat ⁽¹⁾	220.111	(21.645)	198.466
Herwaardering pensioenregelingen ⁽²⁾	(11.701)	2.861	(8.840)
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NOOIT NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	208.410	(18.784)	189.626
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN			
Reële waarde wijzigingen van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat ⁽³⁾	135.688	(17.369)	118.319
Winsten (verliezen) op kasstroomafdekkingen	0	0	0
Discretionaire winstdelingselement van verzekeringscontracten ⁽⁴⁾	(10.918)	2.280	(8.638)
TOTAAL "NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN DIE NAAR WINST OF VERLIES KUNNEN OVERGEBOKT WORDEN"	124.770	(15.089)	109.682
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	333.180	(33.873)	299.307
GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	606.221	(104.699)	501.522
Aandeel van de aandeelhouders van de moedermaatschappij	602.796	(104.649)	498.146
Aandeel minderheidsbelangen ⁽⁵⁾	3.425	(49)	3.376

(1) De reële waarde van eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten steeg met 198 miljoen EUR als gevolg van marktevolutie, gedeeltelijk gecompenseerd door verkopen in de aandelenportefeuille. In 2018 werd een tegenovergestelde evolutie vastgesteld ten opzichte van 2017 wegens negatieve marktevoluties en verkopen.

(2) De herwaardering van toegezegde pensioenregelingen daalde met 9 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 31 december 2018, voornamelijk als gevolg van een lagere discount curve ten opzichte van eind 2018.

(3) De reële waarde van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via niet-gerealiseerde resultaten steeg met 118 miljoen EUR. Deze positieve beweging komt voort uit lagere kredietsspreads en lagere rentetarieven in vergelijking met eind 2018 ondanks gerealiseerde winsten als gevolg van verkopen. In 2018 werd een tegenovergestelde evolutie waargenomen. De kredietsspreads namen toe ten opzichte van eind 2017. Deze negatieve impact werd gedeeltelijk afgezwakt door de realisatie van meerwaarden door desinvesteringen.

(4) Het discretionaire winstdelingselement van verzekeringscontracten daalde tot 33 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 42 miljoen EUR op 31 december 2018.

(5) Het minderheidsbelang heeft voornamelijk betrekking op het minderheidsbelang in Auxipar, Jaimy en Jane.

Belfius Insurance realiseerde een winst voor belastingen van 273 miljoen EUR, een stijging van 15 miljoen EUR ten opzichte van 2018. Als gevolg van het lage renteklimaat daalden de uitstaande volumes tak 21. Anderzijds noteren we een verdere toename van alternatieve beleggingsvormen zoals tak 23 of gemengde tak 44-producten. De marges Leven verbeterden doordat het technisch resultaat verbeterde en het financieel resultaat stabiel bleef door goed financieel management van de portefeuille. In Niet-Leven werd de stijging van de schadelast voor natuurrampen en catastrofes meer dan gecompenseerd door een uitstekend resultaat in Retail and Commercial Insurance. Public and Corporate Insurance Niet-Leven, waar de portefeuille aangebracht door de bank- en makelaarskanalen in run-off staat, kende een negatieve evolutie wegens enkele grote schadegevallen en bijschrijvingen in bestaande schadedossiers. Ondanks een voortdurende kostenbeheersing stegen de kosten na verdere investeringen in IT systemen en activiteiten binnen onze nieuw geconsolideerde ondernemingen.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerde staat van de wijzigingen in eigen vermogen

Kern eigen vermogen	Geplaatst kapitaal	Reserves en overgedragen resultaat	Nettoresultaat van het boekjaar	Kern eigen vermogen
(in duizend EUR)				
OP 31 DECEMBER 2017	556.523	834.910	0	1.391.431
IFRS 9 Datum van eerste toepassing impact	0	19.968	0	19.969
OP 1 JANUARI 2018 ⁽¹⁾	556.523	854.877	0	1.411.400
Dividenden ⁽²⁾	0	(120.019)	0	(120.019)
Nettoresultaat van het boekjaar	0	0	191.914	191.914
Transfert van niet-gerealiseerde resultaten door verkoop eigenvermogensinstrumenten	0	15.967	0	15.967
OP 31 DECEMBER 2018	556.523	750.826	191.914	1.499.262

(1) De impact van IFRS 9 is voornamelijk gerelateerd aan (i) de nieuwe berekeningsmethode voor bijzondere waardevermindering van -25 miljoen EUR (model voor verwachte kredietverliezen) en (ii) de herwaardering van niet-SPPI-conforme financiële activa.

(2) Belfius Insurance heeft een interimdividend betaald aan Belfius Bank van 120 miljoen EUR in maart 2018.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Niet in de resultaten- rekening opgenomen winsten en verliezen	Niet-gerealiseerde resultaten die naar winst en verlies kunnen overgeboekt worden			Niet gerealiseerde resultaten die nooit naar winst of verlies kunnen overgeboekt worden		Niet in de resultaten- rekening opgenomen winsten en verliezen - groeps- aandeel
	Reële waarde wijzigingen van schuld- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal- resultaat.	Winsten (verliezen) op kasstroom- afdekkingen.	Discretionaire- winstdelings- element van verzekering- contracten	Reële waarde wijzigingen van eigen- vermogens- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal- resultaat	Her- waardering pensioen- regelingen	
(in duizend EUR)						
IFRS 9						
OP 31 DECEMBER 2017	634.175	103	0	145.568	1.228	781.073
IFRS 9 DATUM VAN EERSTE TOEPASSING IMPACT	(269.883)	0	0	(31.815)	0	(301.697)
Brutobedrag	401.179			38.893		440.071
Uitgestelde belastingen	(131.296)			(7.078)		(138.374)
OP 1 JANUARI 2018 ⁽¹⁾	364.292	103	0	113.753	1.228	479.376
Wijzigingen tijdens het boekjaar						
Nettowijziging in reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat - schuldinstrumenten	(64.999)	0	41.850	0	0	(23.149)
Overboeking naar resultaat als gevolg van waardeverminderingen - schuldinstrumenten	(3.317)	0	0	0	0	(3.317)
Overboeking naar resultaat als gevolg van verkopen - schuldinstrumenten	(63.234)	0	0	0	0	(63.234)
Nettowijziging in reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat - eigenvermogensinstrumenten	0	0	0	(82.725)	0	(82.725)
Nettowijziging in kasstroomafdekkingsreserve ten gevolge van overboeking naar het resultaat	0	(103)	0	0	0	(103)
Transfert naar technische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen	(9.520)	0	0	(3.813)	0	(13.333)
Herwaardering pensioenregelingen	0	0	0	0	2.061	2.061
Overboeking naar overgedragen resultaat als gevolg van verkopen van eigenvermogensinstrumenten die onherroepelijk via de overige onderdelen van het totaalresultaat worden gewaardeerd	0	0	0	(16.035)	0	(16.035)
Overdrachten	0	0	0	(616)	0	(616)
OP 31 DECEMBER 2018	223.222	0	41.850	10.564	3.289	278.925

(1) De impact van IFRS 9 is voornamelijk gerelateerd aan de herbeoordeling van het bedrijfsmodel. Bij Belfius Insurance wordt een gemengd model toegepast in lijn met en binnen de richtlijnen van balansbeheer, waar de verzekeringsgroep vaststelt dat een groot deel van deze portefeuille moet worden gedefinieerd onder een bedrijfsmodel dat erop gericht is contractuele kasstromen te ontvangen, en bepaalde schuldbewijzen onder een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen om de liquiditeitsbehoeften te dekken.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Minderheidsbelangen	Kern eigen vermogen	Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	Minderheidsbelangen
(in duizend EUR)			
OP 1 JANUARI 2018	0	0	0
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>			
Dividenden	(483)	0	(483)
Nettoresultaat van het boekjaar	939	0	939
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen	0	1.733	1.733
Overboeking naar resultaat als gevolg van waardeverminderingen - schuldinstrumenten	0	60	60
Wijzigingen in de consolidatiekring	13.790	0	13.790
OP 31 DECEMBER 2018	14.155	1.792	15.948

Het minderheidsbelang heeft voornamelijk betrekking op het minderheidsbelang in Auxipar.

(in duizend EUR)	
Kern eigen vermogen	1.499.262
Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	278.925
Minderheidsbelangen	15.948
OP 31 DECEMBER 2018	1.794.135

Kern eigen vermogen	Geplaatst kapitaal	Reserves en overgedragen resultaat	Nettoresultaat van het boekjaar	Kern eigen vermogen
(in duizend EUR)				
OP 31 DECEMBER 2018	556.523	750.826	191.914	1.499.26
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>				
Overboeking naar de reserves	0	191.914	(191.914)	0
Dividenden ⁽¹⁾	0	(160.034)	0	(160.034)
Wijzigingen in de consolidatiekring	0	17	0	17
Andere bewegingen ⁽²⁾	0	(2)	0	(2)
Nettoresultaat van het boekjaar	0	0	203.630	203.630
Transfert van niet-gerealiseerde resultaten door verkoop eigenvermogensinstrumenten	0	3.075	0	3.075
OP 31 DECEMBER 2019	556.523	785.796	203.630	1.545.948

(1) Belfius Insurance heeft een dividend betaald aan Belfius Bank van 160 miljoen EUR in april 2019 over het resultaat 2018.

(2) Andere bewegingen hebben betrekking op de eerste toepassing van IFRS16. We verwijzen naar toelichting 3 "Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening".

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Niet in de resultaten- rekening opgenomen winsten en verliezen	Niet-gerealiseerde resultaten die naar winst of verlies kunnen overgeboekt worden			Niet-gerealiseerde resultaten die nooit naar winst of verlies kunnen overgeboekt worden		Niet in de resultaten- rekening opgenomen winsten en verliezen - groepsaandeel
	Reële waarde wijzigingen van schuld- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal- resultaat	Winsten (verliezen) op kasstroom- afdekkingen	Discretionaire- winstdelings- element van verzekerings- contracten ⁽¹⁾	Reële waarde wijzigingen van eigen- vermogens- instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal- resultaat ⁽²⁾	Herwaardering pensioen- regelingen	
(in duizend EUR)						
OP 31 DECEMBER 2018	223.222	0	41.850	10.564	3.289	278.925
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>						
Nettowijziging in reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat - schuldinstrumenten ⁽³⁾	184.019	0	(8.638)	0	0	175.382
Overboeking naar resultaat als gevolg van waardeverminderingen - schuldinstrumenten	(37)	0	0	0	0	(37)
Overboeking naar resultaat als gevolg van verkopen - schuldinstrumenten ⁽⁴⁾	(58.354)	0	0	0	0	(58.354)
Nettowijziging in reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat - eigenvermogensinstrumenten	0	0	0	193.860	0	193.860
Transfert naar technische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen ⁽⁵⁾	(7.335)	0	0	2.916	0	(4.419)
Herwaardering pensioenregelingen ⁽⁶⁾	0	0	0	0	(8.840)	(8.840)
Overboeking naar overgedragen resultaat als gevolg van verkopen van eigenvermogensinstrumenten die onherroepelijk via de overige onderdelen van het totaalresultaat worden gewaardeerd	0	0	0	(3.075)	0	(3.075)
OP 31 DECEMBER 2019	341.516	0	33.212	204.265	(5.551)	573.441

(1) Discretionaire winstdeling is een contractueel maar voorwaardelijk recht voor het ontvangen van aanvullende winsten bovenop een gegarandeerd rendement op verzekeringscontracten (leven). Het discretionaire winstdelings-element van verzekeringscontracten daalde naar 33 miljoen EUR door de lagere volumes die, in overeenstemming met het winstdelingsplan, in de toekomst een mogelijk recht geven op discretionaire winstdeling.

(2) De reële waarde van de eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal resultaat stegen met 194 miljoen EUR, als gevolg van marktevoluties, gedeeltelijk gecompenseerd door verkopen in de aandelenportefeuille.

(3) De reële waarde wijzigingen schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal resultaat stegen met 184 miljoen EUR als gevolg van een daling van de kredietstreads en rentetarieven en opzichte van eind 2018.

(4) De reële waarde wijzigingen schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaal resultaat namen af met 58 miljoen EUR wegens verkopen.

(5) Deze transfers betreffen bedragen na belastingen als gevolg van de toepassing van "Shadow Accounting", waarbij een deel van de niet-gerealiseerde winsten van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat is gebruikt als dekkingswaarde voor de betaling van de verplichtingen voor verzekeringscontracten en daarom overgeboekt worden naar de technische voorzieningen voor verzekeringscontracten.

(6) De herwaardering van toegezegde pensioenregelingen daalde met 9 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 31 december 2018, voornamelijk als gevolg van een lagere discount curve ten opzichte van eind 2018.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Minderheidsbelangen	Kern eigen vermogen	Niet in de resultaten- rekening opgenomen winsten en verliezen	Minderheids- belangen
(in duizend EUR)			
OP 31 DECEMBER 2018	14.155	1.792	15.948
<i>Wijzigingen tijdens het boekjaar</i>			
Dividenden	(460)	0	(460)
Nettoresultaat van het boekjaar	(1.415)	0	(1.415)
Nettowijzigingen in reële waarde via eigen vermogen	0	4.791	4.791
Overboeking naar resultaat als gevolg van waardeverminderingen - schuldinstrumenten	0	(1)	(1)
Wijzigingen in de consolidatiekring	10	0	10
Andere bewegingen ⁽¹⁾	5.901	0	5.901
OP 31 DECEMBER 2019	18.191	6.583	24.774

(1) Andere bewegingen hebben betrekking op kapitaalverhogingen van derden in de ondernemingen Jaimy (2,5 miljoen EUR) en Jane (3,4 miljoen EUR). We verwijzen naar toelichting 10.1. Het minderheidsbelang heeft voornamelijk betrekking op het minderheidsbelang in Auxipar, Jaimy en Jane.

(in duizend EUR)	
Kern eigen vermogen	1.545.948
Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	573.441
Minderheidsbelangen	24.774
OP 31 DECEMBER 2019	2.144.164

Eigen vermogen

	31/12/18	31/12/19
PER AANDELENCATEGORIE		
Aantal uitgegeven aandelen en volstort	2.093.041	2.093.041
Aantal uitgegeven aandelen en niet-volstort	486.897	486.897
Winst per aandeel (EUR)		
Gewoon	74,39	78,93
Verwaterd	74,39	78,93
NOMINALE WAARDE PER AANDEEL	Geen nominale waarde	Geen nominale waarde
Uitstaand op 1 januari	2.579.938	2.579.938
Aantal uitgegeven aandelen	0	0
Aantal vernietigde aandelen	0	0
Uitstaand op 31 december	2.579.938	2.579.938

Voor de bespreking van de evolutie van het reglementair eigen vermogen en de solvabiliteit van de onderneming verwijzen we naar het hoofdstuk 'beheer van het kapitaal' in het beheersverslag.

Op aandelen gebaseerde betalingen

Er zijn geen optieplannen uitgegeven op aandelen van Belfius.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Belfius Insurance gebruikt de indirecte methode voor het kasstroomoverzicht. De presentatie van dit overzicht begint met het nettoresultaat, met daaropvolgende toevoegingen aan of aftrekkingen van dat bedrag voor niet-geldelijke opbrengsten en kosten, resulterend in een nettowinst uit bedrijfsverrichtingen.

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
KASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN		
Nettoresultaat aandeel van de aandeelhouders van de moedermaatschappij	191.914	203.630
Nettoresultaat aandeel minderheidsbelangen	939	(1.415)
AANPASSINGEN VOOR NIET-KAS ITEMS	70.571	44.144
Waardevermindering, afschrijving en overige waardecorrecties	23.964	37.672
Waardevermindering op obligaties, aandelen, leningen en overige activa	(1.787)	(4.021)
Netto-verliezen of (-opbrengsten) uit investeringen	(2.184)	0
Netto-verliezen of (-opbrengsten) uit materiële en immateriële activa	(1.268)	0
Netto-verliezen of (-opbrengsten) uit geconsolideerde aandelen en ondernemingen in vermogensmutatie	(916)	0
Toename (afname) voorzieningen (voornamelijk voorzieningen verzekeringen)	10.029	(11.997)
Niet gerealiseerde winsten of verliezen ⁽¹⁾	22.195	783
Niet gerealiseerde winsten of verliezen mbt kasstroomafdekking en het beëindigen van kasstroomafdekkingen	(155)	0
Inkomsten uit ondernemingen in vermogensmutatie	(963)	(1.339)
Dividenden uit ondernemingen in vermogensmutatie	552	562
Uitgestelde belastingen	18.921	22.485
Uitgestelde belastingen opbrengsten	(38.064)	(10.008)
Uitgestelde belastingen kosten	56.985	32.493
Andere aanpassingen	0	0
WIJZIGINGEN IN BEDRIJFSACTIVA	1.281.444	(189.509)
Tegoeden bij centrale banken	0	0
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	182	(7.728)
Leningen en voorschotten	4.957	(430.523)
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten	1.162.279	193.482
Activa specifiek voor verzekeringsactiviteiten	163.439	20.668
Belastingvorderingen	(15.727)	(6.352)
Verworven opbrengsten van financiële activa	16.614	9.853
Overige activa	(50.301)	31.092
Activa aangehouden voor verkoop	0	0
WIJZIGINGEN IN BEDRIJFSVERPLICHTINGEN	(1.290.424)	28.960
Tegoeden aan centrale banken	0	0
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	(491.287)	849.761
Schulden en deposito's	(21.060)	(15.840)
Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen	0	822
Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	(634.679)	(744.946)
Voorzieningen en andere verplichtingen	0	0
Belastingverplichtingen	(15.226)	17.488
Gelopen kosten op financiële verplichtingen	799	(486)
Overige verplichtingen specifiek voor verzekeringsactiviteiten	(178.169)	5.128
Overige verplichtingen	49.198	(82.968)
Verplichtingen vervat in groepen die worden afgestoten	0	0
OVERIGE STROMEN UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN	(17.571)	(3.586)
DERIVATEN	0	0
NETTOKASSTROOM UIT BEDRIJFSVERRICHTINGEN	236.873	82.224

(1) Deze lijn omvat de reële waarde waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde via winst of verlies.

De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
KASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN		
Aankoop van vaste activa	(31.038)	(73.337)
Verkoop van vaste activa	1.940	1.268
Verwerving van niet-geconsolideerde aandelen	(117.226)	(136.652)
Verkoop van niet-geconsolideerde aandelen ⁽¹⁾	95.980	253.112
Verwerven van dochterondernemingen en bedrijfsonderdelen ⁽²⁾	(39.155)	(2.847)
Verkoop van dochterondernemingen en bedrijfsonderdelen	0	0
NETTOKASSTROOM UIT INVESTERINGSVERRICHTINGEN	(89.501)	41.544
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN		
Uitgifte van nieuwe aandelen ⁽³⁾	0	5.929
Betaalde dividenden ⁽⁴⁾	(120.502)	(160.493)
NETTOKASSTROOM UIT FINANCIERINGSVERRICHTINGEN	(120.502)	(154.564)
NETTOKASSTROOM	26.871	(30.796)
waarvan kasstroom met betrekking tot leasing		(377)
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN BIJ HET BEGIN VAN HET BOEKJAAR	374.505	401.376
Kasstroom uit bedrijfsverrichtingen	236.873	82.224
Kasstroom uit investeringsverrichtingen	(89.501)	41.544
Kasstroom uit financieringsverrichtingen	(120.502)	(154.564)
Impact tengevolge wijzigingen van wisselkoersen op geldmiddelen en equivalenten	0	0
GELDMIDDELEN EN EQUIVALENTEN OP HET EINDE VAN HET BOEKJAAR	401.376	370.580
BIJKOMENDE INFORMATIE		
Betaalde inkomstenbelasting (opgenomen in nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen)	(74.154)	(36.369)
Ontvangen dividenden (opgenomen in de nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen)	59.132	52.343
Ontvangen interesten (opgenomen in de nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen)	462.181	443.014
Betaalde interesten (opgenomen in de nettokasstroom uit bedrijfsverrichtingen)	(23.460)	(24.239)

(1) Belfius Insurance heeft bepaalde aandelenposities verkocht voor risico- en balansbeheerdoeleinden.

(2) In Q1 2018 verwierf Belfius Insurance 35,3% van de aandelen van Auxipar. In Q4 2018 verwierf Belfius Insurance 100% van de aandelen van Offico Immo. In Q4 2019 verwierf Belfius Insurance 100% van de aandelen van Immo Trèfles.

(3) Uitgifte van nieuwe aandelen heeft betrekking op kapitaalverhogingen van derden in de ondernemingen Jaimy en Jane. We verwijzen naar toelichting 10.1.

(4) Omvat het aan Belfius Bank uitgekeerde dividend.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de liquiditeitspositie verwijzen we naar het hoofdstuk "Liquiditeit" in het beheersverslag. De toelichtingen van pagina 76 tot 179 maken integraal deel uit van de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

II. Gebeurtenissen na balansdatum

Hieronder vindt u een overzicht van gebeurtenissen na balansdatum die niet leiden tot aanpassing van de jaarrekening, tussen de balansdatum (31 december 2019) en de publicatie van dit rapport.

Verschillende vastgoeddeals

Belfius Insurance heeft in 2020 verschillende vastgoedtransacties afgesloten met een positieve impact op het nettoresultaat in 2020.

COVID-19

Sinds de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) de uitbraak van COVID-19 in januari heeft uitgeroepen tot een internationale noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid, heeft het zich over de hele wereld verspreid. De WHO heeft haar wereldwijde risicovoorspellingen gestaag verhoogd en heeft op 26 februari voor het eerst meer nieuwe gevallen buiten China aangekondigd dan binnen China. De uitbraak is een zware schok voor de wereldwijde financiële markten en zal nu naar verwachting een grote impact hebben op de wereldwijde economische groei. Er wordt verwacht dat de economische activiteit aanzienlijk wordt verstoord, in het bijzonder een vertraging van de productie en een vermindering van de binnenlandse en buitenlandse vraag, met mogelijke gevolgen voor de financiële positie van Belfius Insurance (onder andere de solvabiliteit, de premies, de netto-commissieopbrengsten, nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening en de risicokosten).

III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening

Inhoudstafel

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	76
WAARDERINGSREGELS	77
1 Grondslagen voor financiële verslaggeving	77
2 Wijzigingen in de waarderingsregels en toepasselijke standaarden sinds de vorige jaarpublicatie die invloed kunnen hebben op Belfius Insurance	78
3 Consolidatie	79
4 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen	80
5 Omrekening van vreemde valuta en transacties in vreemde valuta	80
6 Financiële instrumenten	81
7 Ontvangen en betaalde provisies en honoraria	91
8 Verzekerings- en herverzekeringsactiviteiten	91
9 Materiële vaste activa	93
10 Immateriële activa	94
11 Goodwill	94
12 Overige activa	95
13 Vaste activa (groep van activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	95
14 Leaseovereenkomsten	95
15 Belastingen op de winst	96
16 Personeelsbeloningen	96
17 Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	97
18 Heffingen	98
19 Aandelenkapitaal	98
GEBRUIKTE AFKORTINGEN	98

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De voornaamste grondslagen voor de financiële verslaggeving die bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening zijn toegepast, worden hieronder toegelicht.

Daarbij worden de volgende afkortingen gebruikt:

- IASB: International Accounting Standards Board;
- IFRIC: Interpretatie uitgevaardigd door het IFRS Interpretations Committee;
- IFRS: International Financial Reporting Standards.

Deze jaarrekening werd op 27 maart 2020 door de raad van bestuur van Belfius Insurance goedgekeurd.

Waarderingsregels

1. Grondslagen voor financiële verslaggeving

1.1. Algemeen

Het Koninklijk Besluit van 27 september 2009 op de geconsolideerde jaarrekening van de verzekeringsondernemingen en de herverzekeringsondernemingen stipuleert dat elke verzekeringsonderneming naar Belgisch recht die een moederonderneming is, een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening moet opstellen indien ze, alleen of gezamenlijk, één of meer dochterondernemingen naar Belgisch of buitenlands recht controleert.

Verder bepaalt het besluit dat de geconsolideerde jaarrekening moet opgesteld worden met toepassing van het geheel van de internationale boekhoudnormen die werden vastgesteld door de International Accounting Standards Board die op de dag van de afsluiting van de balans aangenomen zijn door de Europese Commissie en dat de voorschriften op de aan dit besluit onderworpen ondernemingen van toepassing zijn.

De geconsolideerde jaarrekening van Belfius Insurance is opgesteld in overeenstemming met de IFRS-standaarden die door de IASB werden uitgevaardigd, inclusief de interpretaties ("IFRICs") die werden uitgevaardigd door de IFRS Interpretation Committee, en goedgekeurd door de Europese Unie, met inbegrip van de voorwaarden die van toepassing zijn voor de afdekking van het renterisico van een portefeuille ("carve out").

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in de veronderstelling dat de continuïteit gewaarborgd is. Tenzij anders vermeld, zijn de bedragen uitgedrukt in duizend euro (EUR).

1.2. Boekhoudkundige ramingen en oordeelsvorming

Bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening dient het management schattingen, veronderstellingen en oordeelsvorming te hanteren die de gerapporteerde bedragen beïnvloeden. Om veronderstellingen en schattingen te maken, gebruikt het management de informatie die beschikbaar is op het moment dat de jaarrekening wordt opgesteld, en wordt oordeelsvorming gehanteerd. Hoewel het management van oordeel is dat het bij het opstellen van die schattingen alle beschikbare informatie in overweging heeft genomen, zouden de werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen en zouden de verschillen aanmerkelijk kunnen zijn voor de jaarrekening.

Oordeelsvorming gebeurt voornamelijk in, maar is niet beperkt tot de volgende domeinen:

- beoordeling van het bedrijfsmodel, rekening houdend met de manier waarop de prestaties van de activa worden beoordeeld, de risico's die van invloed zijn op deze prestaties en de beloning van managers (cf. 6.2.1);
- beoordeling of de contractuele voorwaarden van een financieel actief alleen betalingen van hoofdsom en rente zijn (zie SPPI-test) (cf. 6.2.1);
- bepaling of er al dan niet een actieve markt is gebaseerd op criteria zoals volume, daadwerkelijke handel, marktkliquiditeit, spread tussen bied- en laatkoers voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde (cf. 6.7);
- bepaling van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde op basis van waarderingsmodellen (cf. 6.7);
- bepaling of Belfius Insurance al dan niet (gezamenlijke) zeggenschap of een invloed van betekenis heeft over de deelneming: deze controlebeoordeling houdt rekening met alle feiten en omstandigheden, zoals stemrechten, potentiële stemrechten, rechten van de investeerder, type van activiteit (cf. 3);
- identificering van vaste activa of groepen die worden afgestaan, aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten (IFRS 5) (cf. 14);
- het correct aanwijzen van derivaten als afdekkingsinstrumenten (cf. 6.6.2);
- bestaan van een verplichting met een waarschijnlijke uitstroom van middelen in het kader van geschillen (cf. 18);
- waardering van voorzieningen voor te verwachten kredietverliezen en keuze van de juiste modellen, alsmede het gebruik van passende veronderstellingen over toekomstige economische omstandigheden en kredietgedrag van de klant (cf. 6.5);
- beoordeling van een significante toename van het kredietrisico voor een financieel actief sinds de eerste opname om te bepalen of binnen de twaalf maanden te verwachte verliezen of tijdens de looptijd te verwachte verliezen moeten worden opgenomen. Deze beoordeling houdt rekening met kwalitatieve en kwantitatieve redelijke en ondersteunbare toekomstgerichte informatie (cf. 6.5);
- groepering van activa met vergelijkbare kredietrisicokenmerken en continue opvolging van de geschiktheid van de kredietrisicokenmerken om te beoordelen of ze gelijk blijven (cf. 6.5), en
- classificatie van een financieel instrument of de afzonderlijke componenten als een financiële verplichting of een eigenvermogensinstrument is eerder gebaseerd op de economische substantie dan op de rechtsvorm van het instrument of het afzonderlijke component (cf. 6.1).

Schattingen worden voornamelijk in de volgende domeinen gemaakt:

- bepalen van de reële waarde minus verkoopkosten voor vaste activa en groepen die worden afgestoten, aangehouden voor verkoop (cf. 14);
- bepaling van te verwachten kredietverliezen door gebruik te maken van de relatieve weging van toekomstgerichte scenario's op het kredietgedrag van klanten, de "Probability of Default" (PD) en "Loss Given Default" (LGD) (cf. 6.5);

- bepaling van de verandering in de reële waarde voor financiële verplichtingen aangewezen als bij FVTPL toe te rekenen aan een verandering in kredietrisico van de financiële verplichting (cf. 6.3.2);
- bepalen van de gebruiksduur en de restwaarde van de eigendommen en uitrusting, vastgoedbeleggingen en immateriële activa (cf. 10, 11);
- bepalen van de marktwaardecorrecties teneinde rekening te houden met waarderings- en modelonzekerheden (cf. 6.7);
- waarderen van de verplichtingen van verzekeringscontracten (cf. 8);
- het testen van de toereikendheid van verplichtingen voor verzekeringscontracten waarbij rekening wordt gehouden met modelonzekerheid, economische en niet-economische veronderstellingen (cf. 8);
- het meten van de afdekkingseffectiviteit in afdekkingstransacties (cf. 6.6.2, 6.6.3);
- actuariële ramingen bij het waarderen van de verplichtingen voor personeelsvoordelen en fondsbeleggingen (cf. 17 + bijlage 6.7);
- schatting van de toekomstige belastbare winst voor de boeking en de waardering van uitgestelde belastingvorderingen (cf. 16);
- schatting van het recupereerbare bedrag van de kasstroom-genererende eenheden voor de bijzondere waardeverminderingen op goodwill (cf. 12.2).

Deze oordeelsvormingen worden toegelicht in de overeenstemmende paragrafen (zoals hierboven aangegeven) van de waarderingsregels.

2. Wijzigingen in de waarderingsregels en toepasselijke standaarden sinds de vorige jaarpublicatie die invloed kunnen hebben op Belfius Insurance

Het hiernavolgende overzicht is opgesteld tot de rapporteringsdatum van 31 december 2019.

2.1. IASB / IFRS en IFRIC-teksten bekrachtigd door de Europese Commissie en van toepassing vanaf 1 januari 2019

De IASB heeft IFRIC 23 en enkele beperkte aanpassingen en verbeteringen aan bestaande IFRS standaarden gepubliceerd. Ze zullen indien nodig worden toegepast, maar met uitzondering van IFRIC 23 en de aanpassing aan IAS 12, wordt hun impact op de financiële verslaggeving als te verwaarlozen beschouwd.

- “Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS 2015-2017 cyclus” bevat aanpassingen aan vier standaarden: IFRS 3 “Bedrijfscombinaties”, IFRS 11 “Aangehouden belangen in een gezamenlijke operatie”, IAS 23 “Financieringskosten die in aanmerking komen voor activering” en IAS 12 “Belastingen”. Alleen de aanpassingen in IAS 12 hebben een impact gehad op Belfius Insurance voor de fiscale behandeling van de additionele Tier-1-uitgifte waarbij de fiscale gevolgen werden opgenomen in de publicatielijst “XVII Reserves en overgedragen resultaten”. De aanpassingen aan IAS 12 schrijven voor dat de gevolgen voor de inkomstenbelasting van dividenden dienen erkend te worden in de resultatenrekening, in de overige onderdelen van het totaalresultaat of in het eigen vermogen in lijn met waar

de verrichtingen of gebeurtenissen die aanleiding hebben gegeven tot de uitkeerbare winsten erkend werden. Aangezien de opbrengst van de additionele Tier-1-uitgifte in het eigen vermogen werd opgenomen, wordt de daarmee verband houdende resulterende belasting ook opgenomen in het eigen vermogen. Deze aanpassing dient toegepast te worden op de inkomstenbelasting van dividenden die erkend worden op of na het begin van de vroegst vergelijkende periode.

- Aanpassingen aan IAS 19 “Planwijziging, inperking of afwikkeling” stellen dat in het geval van een wijziging, inperking of afwikkeling van het plan, de huidige servicekosten en de nettorente voor de periode na de herwaardering worden bepaald aan de hand van de voor de herwaardering gebruikte veronderstellingen. Daarnaast zijn er aanpassingen opgenomen om het effect van een planwijziging, inperking of afwikkeling op de vereisten van het actiefplafond te verduidelijken.
- Aanpassing aan IAS 28 “Lange termijn investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures” verduidelijkt dat een entiteit vereist is om IFRS 9 “Financiële instrumenten”, inclusief de vereisten voor bijzondere waardeverminderingen, toe te passen op langetermijninvesteringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, die ten gronde een onderdeel uitmaken van de netto-investering in de geassocieerde deelneming of joint venture waarop de vermogensmutatiemethode niet wordt toegepast.
- Aanpassing aan IFRS 9 “Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie” is van toepassing op schuldinstrumenten die niet slagen voor de “SPPI test” (cf. “Solely Payments of Principal and Interest test” - Uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag) om reden van kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie. De aanpassing aan IFRS 9 laat entiteiten toe om deze schuldinstrumenten te waarderen tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, zelfs indien de optie voor vervroegde terugbetaling ertoe leidt dat de optiehouder een compensatie ontvangt op voorwaarde dat het schuldinstrument voldoet aan de voorwaarde van het bedrijfsmodel. Er is geen impact voor Belfius Insurance.
- IFRIC 23 “Onzekerheid over fiscale behandelingen van inkomsten” biedt een kader om de boekhoudkundige impact van fiscale onzekerheden in te schatten, op te nemen en te waarderen. Een belastingonzekerheid is een fiscale behandeling waarvan het onzeker is of de bevoegde belastingautoriteit de fiscale behandeling op grond van de belastingwetgeving zal aanvaarden. IFRIC 23 verduidelijkt dat als een entiteit concludeert dat het niet waarschijnlijk is dat de belastingautoriteit een belastingonzekerheid zal aanvaarden, de entiteit het effect van de onzekerheid tot uiting zal laten komen bij het bepalen van de gerelateerde belastbare winst (of het verlies) of in de belastinggrondslag. Voor Belfius Insurance bestond de initiële toepassing van IFRIC 23 louter in een herclassificatie van voorzieningen voor onzekere fiscale behandelingen naar belastingverplichtingen voor het lopende boekjaar.

IFRS 16 “Leaseovereenkomsten” is van toepassing vanaf 1 januari 2019. De details worden beschreven in onderstaande paragraaf 15.

2.2. IASB / IFRS en IFRIC-teksten bekrachtigd door de Europese Commissie tijdens het huidige jaar, maar nog niet van toepassing vanaf 1 januari 2019

- Het document “Aanpassingen aan verwijzingen naar het conceptueel raamwerk voor financiële verslaggeving” actualiseert de verwijzingen naar vroegere versies van het conceptueel raamwerk in de IFRS-standaarden, hun begeleidende documenten en IFRS-praktijktoleringen. Deze zijn van toepassing vanaf 1 januari 2020 en hun impact wordt als te verwaarlozen beschouwd.
- Aanpassingen aan IAS 1 en IAS 8 “Definitie van materialiteit” verfijnen de definitie van materialiteit en stroomlijnen de gebruikte definities doorheen de IFRS-standaarden en andere publicaties op. De nieuwe definitie van materialiteit maakt deel uit van het centrale IASB-thema “Betere communicatie in financiële verslaggeving”. De nieuwe definitie stelt dat informatie van materieel belang is als redelijkerwijs kan worden verwacht dat weglating, misleiding of verduistering de beslissingen van primaire gebruikers van de jaarrekening beïnvloedt. De aanpassingen zijn van toepassing vanaf 1 januari 2020 en kunnen een impact hebben op Belfius Insurance.

2.3. Nieuwe standaarden, interpretaties en aanpassingen die werden gepubliceerd tijdens het lopende jaar, maar die nog niet bekrachtigd werden door de Europese Commissie

Standaarden met impact voor Belfius Insurance

Aanpassingen in IFRS 9, IAS 39 en IFRS 7 “Rentebenchmarkherforming - fase I” bieden tijdelijke vrijstellingen voor het toepassen van specifieke boekhoudkundige afdekkingsvereisten op afdekkingsrelaties die rechtstreeks worden beïnvloed door onzekerheden rond de IBOR-hervorming. De aanpassingen zijn van toepassing vanaf 1 januari 2020 en eerdere toepassing is toegestaan. Belfius Insurance heeft besloten deze aanpassingen niet eerder toe te passen. De analyse van de impact op de jaarrekening is aan de gang en er werd een speciale werkgroep opgericht.

Standaarden zonder impact voor Belfius Insurance

Nihil.

Standaarden niet van toepassing voor Belfius Insurance

Nihil.

2.4. Lopende projecten

2.4.1. IFRS 17 “Verzekeringscontracten” (van toepassing voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2021, maar onder voorbehoud van voorlopig besluit tot uitstel met één jaar)

De IASB heeft in mei 2017 IFRS 17 “Verzekeringscontracten” gepubliceerd. IFRS 17 is een uitgebreide boekhoudstandaard en bevat volledig nieuwe principes voor de erkenning, de waardering, de presentatie en de toelichting van verzekeringscontracten. De nieuwe standaard voert een op principes gebaseerd raamwerk in voor de boekhoudkundige verwerking van alle types verzekeringscontracten, inclusief aangehouden of uitgegeven contracten voor herverzekering en beleggingscontracten met discretionaire winstdeling. De nieuwe standaard vervangt IFRS 4 en dient retroactief te worden toegepast, tenzij niet uitvoerbaar, in welk geval alternatieve benaderingen kunnen worden toegepast.

In juni 2019 heeft de IASB een voorstel van aanpassingen aan IFRS 17 gepubliceerd. Alhoewel beperkt qua opzet, zijn de aanpassingen bedoeld om de implementatie van de standaard te vergemakkelijken door de implementatiekosten te beperken en het eenvoudiger te maken om de impact van de toepassing van IFRS 17 toe te lichten aan beleggers en anderen. De belangrijkste voorstellen zijn een uitstel van één jaar vóór de ingangsdatum van IFRS 17 tot 1 januari 2022 en wijzigingen in de vereisten van de standaard in verschillende belangrijke domeinen.

Op basis van ons onderzoek en de aan de gang zijnde analyse, zal het implementeren van de nieuwe standaard een belangrijke impact hebben op de financiële verslaggeving, belangrijke financiële indicatoren van Belfius Insurance. Rekening houdend met de complexiteit van de standaard, werd een specifiek implementatieteam toegewezen aan het implementatieproject van IFRS 17, met toepasselijke comités om een strikte projectgovernance te waarborgen.

2.5. Wijzigingen in de voorstelling

Nihil

3. Consolidatie

3.1. Bedrijfscombinaties

Overnames van bedrijven worden boekhoudkundig verwerkt volgens de overnamemethode. De in een bedrijfscombinatie overgedragen vergoeding is gewaardeerd tegen reële waarde, die berekend wordt als de som van:

- de reële waarden op de overnamedatum van de door Belfius Insurance vergedragen activa;
- de door Belfius Insurance aangegane verplichtingen jegens voormalige eigenaars van de overgenomen partij, en
- de door Belfius Insurance uitgegeven aandelenbelangen in ruil voor de zeggenschap over de overgenomen onderneming.

De aan een overname verbonden kosten worden geboekt in winst of verlies. Op de overnamedatum worden de identificeerbare overgenomen activa en verplichtingen opgenomen tegen hun reële waarde op de overnamedatum.

Minderheidsbelangen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde ofwel tegen het evenredige deel van de actuele eigendomsinstrumenten in de opgenomen bedragen van de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen partij. De waardeeringsgrondslag wordt voor elke transactie afzonderlijk gekozen. Het eigen vermogen en het nettoresultaat dat toewijsbaar is aan de minderheidsbelangen worden afzonderlijk vermeld in respectievelijk de balans en de resultatenrekening.

Wanneer de door Belfius Insurance overgedragen vergoeding in een bedrijfscombinatie activa of verplichtingen omvat die voortvloeien uit een voorwaardelijke vergoedingsovereenkomst, wordt de voorwaardelijke vergoeding gewaardeerd tegen haar reële waarde op de overnamedatum en opgenomen als deel van de overgemaakte vergoeding in een bedrijfscombinatie. Latere wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding worden opgenomen in winst of verlies.

Wanneer een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt gerealiseerd, wordt het voorheen door Belfius Insurance aangehouden aandelenbelang in de overgenomen onderneming gehervardeerd tegen reële waarde op de overnamedatum (dit is de datum waarop Belfius Insurance de zeggenschap krijgt) en wordt de eventuele daaruit voortvloeiende winst of verlies opgenomen in de resultatenrekening. De bedragen die voortvloeien uit belangen in de overgenomen onderneming daterend van vóór de overnamedatum en die werden opgenomen in overige onderdelen van het totaalresultaat, worden opgenomen in de resultatenrekening indien deze verwerking aangewezen zou zijn wanneer het aangehouden belang zou vervreemd zijn.

3.2. Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn entiteiten waarin Belfius Insurance, rechtstreeks of onrechtstreeks zeggenschap heeft. Er is zeggenschap over een entiteit wanneer Belfius Insurance is blootgesteld aan, of rechten heeft op variabele opbrengsten uit hoofde van de deelneming en Belfius Insurance de mogelijkheid heeft deze opbrengsten te beïnvloeden via zijn macht over de deelneming.

Dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de feitelijke zeggenschap aan Belfius Insurance wordt overgedragen en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de zeggenschap ophoudt te bestaan. Intragroeptransacties en saldi, en winsten en verliezen op transacties tussen geconsolideerde ondernemingen van Belfius Insurance worden geëlimineerd. Waar nodig worden de waarderingsregels van de dochterondernemingen aangepast om in overeenstemming te zijn met de waarderingsregels van Belfius Insurance.

Wanneer Belfius Insurance de zeggenschap over een dochteronderneming verliest, wordt de winst of het verlies op de vervreemding berekend als het verschil tussen:

- de som van de reële waarde van de ontvangen vergoeding en de reële waarde van elke aangehouden investering; en
- de vorige boekwaarde van de activa (met inbegrip van de goodwill) en de verplichtingen van de dochteronderneming en alle minderheidsbelangen.

3.3. Entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en geassocieerde deelnemingen

Een joint venture is een overeenkomst waarover de betrokken partijen gezamenlijk zeggenschap hebben. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst, waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen. Joint ventures worden boekhoudkundig verwerkt volgens de methode van de vermogensmutatie.

Geassocieerde deelnemingen zijn investeringen waarin Belfius Insurance invloed van betekenis heeft, maar waarover het geen zeggenschap uitoefent. In het algemeen is dit het geval wanneer Belfius Insurance tussen 20% en 50% van de stemrechten bezit. Investeringen in geassocieerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen kostprijs en boekhoudkundig verwerkt volgens de methode van de vermogensmutatie.

Overeenkomstig de methode van de vermogensmutatie wordt de participatie in het nettoresultaat van het jaar geboekt als opbrengsten uit joint ventures en geassocieerde deelnemingen, terwijl het aandeel in de overige delen van het totaalresultaat van joint ventures en geassocieerde deelnemingen in een aparte lijn van het totaalresultaat komt. De investering wordt op de balans geboekt voor een bedrag dat het aandeel van Belfius Insurance in de netto-activa van entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en geassocieerde deelnemingen, inclusief de netto goodwill, weerspiegelt.

Winsten en verliezen op transacties tussen Belfius Insurance en zijn volgens de methode van de vermogensmutatie verwerkte investeringen, worden geëlimineerd ten belope van het belang dat Belfius Insurance erin heeft. De erkenning van verliezen van joint ventures en geassocieerde deelnemingen wordt stopgezet wanneer de boekwaarde van de investering de waarde nul bereikt, tenzij Belfius Insurance wettelijke of feitelijke verplichtingen is aangegaan of gewaarborgd heeft in naam van de geassocieerde deelneming of joint venture. Waar nodig worden de waarderingsregels van de geassocieerde deelnemingen aangepast om in overeenstemming te zijn met de waarderingsregels van Belfius Insurance.

3.4. Gestructureerde entiteiten

Een gestructureerde entiteit is een entiteit waarvan de activiteiten niet worden gestuurd via stemrechten. Deze entiteiten financieren doorgaans de aankoop van activa via de uitgifte van schuldinstrumenten en eigenvermogensinstrumenten die gewaarborgd worden door activa die worden aangehouden door de gestructureerde entiteiten. Deze uitgegeven instrumenten kunnen bestaan uit tranches met verschillende graden van ondergeschiktheid. Om na te gaan of Belfius Insurance macht uitoefent over entiteiten waarin het een belang heeft, wordt rekening gehouden met factoren zoals het doel en de opzet van de entiteit, de mogelijkheid om de relevante activiteiten van de entiteit te sturen, de aard van de relatie met de entiteit en de omvang van de blootstelling aan variabele opbrengsten van de entiteit.

4. Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Financiële activa en verplichtingen worden gecompenseerd (en bijgevolg wordt enkel het nettobedrag gerapporteerd) wanneer Belfius Insurance een wettelijk afdwingbaar compensatierecht heeft en de intentie heeft om hetzij op nettobasis te vereffenen, hetzij om het actief te realiseren en de verplichting tegelijkertijd af te wikkelen.

5. Omrekening van vreemde valuta en transacties in vreemde valuta

5.1. Omrekening van vreemde valuta

Bij de consolidatie worden de resultatenrekeningen en de kasstroomoverzichten van buitenlandse entiteiten waarvan de functionele valuta verschillen van de presentatievaluta van Belfius Insurance, omgerekend in de presentatievaluta van Belfius Insurance (EUR) tegen de gemiddelde wisselkoersen van het jaar (jaarrapportering) of de periode (tussentijdse rapportering) en worden hun activa en verplichtingen omgerekend tegen de wisselkoersen die gelden aan het einde van respectievelijk het jaar of kwartaal.

Wisselkoersverschillen die ontstaan uit de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen, entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend en van ontleningen en andere valuta-instrumenten die als afdekkingen van dergelijke investeringen zijn aangewezen, worden geboekt als een cumulatief omrekeningsverschil binnen het eigen vermogen. Wanneer een buitenlandse entiteit wordt vervreemd, worden dergelijke wisselkoersverschillen in de resultatenrekening geboekt als deel van de winst of het verlies op de vervreemding.

5.2. Transacties in vreemde valuta

Voor entiteiten van Belfius Insurance op individuele basis, worden transacties in vreemde munten boekhoudkundig verwerkt aan de hand van de benaderende wisselkoers die geldt op de transactiedatum. De uitstaande saldi in vreemde valuta voor monetaire en niet-monetaire posten die worden geboekt tegen reële waarde, worden op het einde van de periode of op het einde van het jaar omgerekend tegen de geldende wisselkoersen van het einde van de periode of einde van het jaar. Historische koersen worden gebruikt voor niet-monetaire posten die tegen kostprijs worden geboekt en dergelijke posten worden vervolgens niet geherwaardeerd voor wijzigingen in wisselkoersen. De wisselkoersverschillen voor niet-monetaire posten die tegen reële waarde worden geboekt, volgen dezelfde boekhoudkundige verwerking als de aanpassingen naar reële waarde. Wisselkoersverschillen van monetaire posten worden in de geconsolideerde resultatenrekening geboekt.

6. Financiële instrumenten

6.1. Opname en eerste waardering

Bij de eerste opname kan oordeelsvorming nodig zijn om de geschikte classificatie van de financiële instrumenten te bepalen. Financiële verplichtingen of eigenvermogensinstrumenten uitgegeven door een groepsentiteit worden geclassificeerd als een financiële verplichting of als een eigenvermogensinstrument in overeenstemming met de realiteit van de contractuele overeenkomst en niet de juridische vorm van het instrument alsook de definities van financiële verplichting en eigenvermogensinstrument.

Aankopen van financiële activa volgens standaardmarktconventies worden in de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum, met name de datum van de levering aan Belfius Insurance. Financiële activa (andere dan aankopen volgens standaardmarktconventies) en financiële verplichtingen worden geboekt op de balans van de Groep wanneer de Groep partij wordt in de contractuele voorwaarden van het instrument.

Financiële activa en verplichtingen worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen de reële waarde plus of minus de transactiekosten die direct kunnen worden toegewezen aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief of de verplichting, voor zover deze niet gewaardeerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies. Transactiekosten voor financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies worden onmiddellijk erkend in de resultatenrekening.

Ondanks het feit dat de prijs van de verrichting het beste bewijs vormt van de reële waarde van alle financiële instrumenten, kan een winst of verlies op dag één van toepassing zijn.

De winst of het verlies op dag één is het verschil tussen:

- de transactieprijs en de genoteerde marktprijs op een actieve markt voor een financieel instrument; of
- de transactieprijs en de reële waarde die wordt bepaald door middel van een waarderingstechniek (mark-to-model) indien het instrument niet wordt genoteerd.

Indien alle inputgegevens van het model waarneembaar zijn, wordt de winst of het verlies op dag één onmiddellijk geboekt in de resultatenrekening.

Indien alle inputgegevens niet waarneembaar zijn, wordt de winst of het verlies op dag één afgeschreven over de verwachte looptijd van het instrument, waar dit toepasselijk is. Indien de gegevens echter later waarneembaar worden, wordt het resterende bedrag van de winst of het verlies op dag één opgenomen in de resultatenrekening.

Bij een vervroegde beëindiging van het onderliggende instrument wordt het resterende bedrag van de winst of het verlies op dag één opgenomen in de resultatenrekening.

6.2. Classificatie en waardering na eerste opname van financiële activa

6.2.1. Algemeen

Volgens IFRS 9 is de classificatie en de waardering van financiële activa gebaseerd op zowel het bedrijfsmodel van de entiteit voor het beheer van de financiële activa, als op de contractuele kasstroomkenmerken van de financiële activa (genoemd "Solely Payments of Principal and Interest Test" – SPPI test).

De volgende bedrijfsmodellen zijn beschikbaar voor het beheer van financiële activa:

- bedrijfsmodel met als doel het aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen;
- bedrijfsmodel met als doel het aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen en financiële activa te verkopen;
- andere, zoals aangehouden voor handelsdoeleinden en management van activa op een reële waarde basis.

IFRS 9 introduceert de volgende categorieën voor het waarderen van schuldinstrumenten. De waarderingsmethodes zijn:

- reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat: financiële activa worden in deze categorie opgenomen als de activa voldoen aan de voorwaarden van de SPPI-test en het management de bedoeling heeft om deze activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen alsook het verkopen van deze activa;
- geamortiseerde kostprijs: financiële activa worden in deze categorie opgenomen als de activa voldoen aan de voorwaarden van de SPPI-test en het management de bedoeling heeft om deze activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen;

- reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies: financiële activa die niet behoren tot één van de twee bovenvermelde categorieën, worden geclassificeerd als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Schuldinstrumenten die beantwoorden aan de criteria van gearmorteerde kostprijs of reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat, kunnen onherroepelijk aangemerkt worden als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via winst of verlies indien hierdoor een inconsistentie in waardering of opname (cf. “accounting mismatch”) geëlimineerd of aanzienlijk verminderd wordt.

Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten worden geclassificeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via winst of verlies omdat ze niet voldoen aan de SPPI-test. Echter, IFRS 9 laat een entiteit toe om er onherroepelijk voor te kiezen dat verdere wijzigingen in reële waarde worden opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat. Deze keuze is mogelijk voor een investering in een eigenvermogensinstrument dat in het toepassingsgebied van deze standaard valt en wanneer het niet wordt aangehouden voor handelsdoeleinden noch een voorwaardelijke vergoeding betreft die wordt opgenomen door een overnemende partij in een bedrijfscombinatie waarop IFRS 3 van toepassing is. Dividenden worden altijd geboekt via winst of verlies tenzij het dividend duidelijk een recuperatie is van de kostprijs van de investering.

De test van de contractuele kasstromen (of SPPI – Solely Payment of Principal and Interest test)

De test van de contractuele kasstromen oordeelt of deze kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen, in overeenstemming met een basis uitleenovereenkomst. Voor contractueel gekoppelde instrumenten wordt een “doorkijkbenadering” toegepast om te bepalen of er voor de tranches al dan niet voldaan is aan de SPPI-criteria rekening houdend met de contractvoorwaarden van de tranche en de kenmerken van de onderliggende pool alsook met de blootstelling aan het kredietrisico.

De hoofdsom is de reële waarde van het financieel actief bij eerste opname en kan wijzigen over de looptijd van het financieel actief (bij terugbetaling van het hoofdsombedrag). Interest is een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, voor het kredietrisico en kan ook een vergoeding bevatten voor andere met kredietverlening samenhangende basisrisico's en -kosten (zoals liquiditeitsrisico en beheerskosten) evenals een winstmarge.

Bij deze beoordeling, houdt Belfius Insurance rekening met:

- onvoorziene gebeurtenissen die het bedrag of het tijdstip van de kasstromen kunnen wijzigen (met beoordeling van de kasstromen vóór en na de wijziging van kasstromen);
- voorwaarden die de contractuele rentevoet kunnen aanpassen, met inbegrip van variabele rentekenmerken (ongeacht of wijzigingen kunnen worden beschouwd als compensatie voor het kredietrisico);

- kenmerken van vervroegde aflossing en verlenging (met beoordeling van het bedrag van de vervroegde aflossing en de kasstromen tijdens de periode van verlenging); en
- voorwaarden die de vordering van de entiteit beperken tot kasstromen van welomschreven activa (zoals “non recourse”-kenmerken).

Bedrijfsmodel

Bedrijfsmodellen worden bepaald door de raad van bestuur voor gelijkaardige portefeuilles en weerspiegelen de manier waarop financiële activa samen worden beheerd om een bepaald doel te bereiken. De bepaling van het bedrijfsmodel houdt rekening met alle relevante informatie in normale omstandigheden en houdt eveneens rekening met volgende factoren:

- ervaring uit het verleden met betrekking tot de frequentie, het volume en het tijdstip van de verkoopstransacties, de redenen voor zulke verkoopstransacties en de verwachtingen van toekomstige verkoopactiviteiten;
- de manier waarop de prestaties van het actief worden beoordeeld en hoe hierover wordt gerapporteerd aan de managers op sleutelposities;
- hoe de risico's worden beoordeeld en beheerd; en
- hoe de managers worden beloond.

Belfius Insurance gebruikt volgende bedrijfsmodellen om zijn financiële activa te beheren:

- het aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen;
- het aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen en het verkopen van financiële activa;
- andere bedrijfsmodellen, zoals aangehouden voor handelsdoeleinden en management van activa op basis van de reële waarde.

Bij de eerste opname van een financieel actief, bepaalt Belfius Insurance of de nieuwe geboekte financiële activa deel uitmaken van een bestaand bedrijfsmodel of dat ze het begin van een nieuw bedrijfsmodel betekenen.

Eénmaal per jaar herbekijkt Belfius Insurance zijn bedrijfsmodellen om na te gaan of de bedrijfsmodellen gewijzigd zijn sedert de voorgaande periode.

Wijziging in bedrijfsmodel

Een toekomstige wijziging van het bedrijfsmodel voor bestaande financiële activa en de hieruit voortvloeiende toekomstige herclassificatie van alle geïmpacteerde financiële activa zal zeer uitzonderlijk zijn omdat dit het gevolg moet zijn van het verwerpen, afstoten of ontwikkelen van een activiteit of bedrijfslijn die van betekenis is voor de verrichtingen van elke entiteit van Belfius Insurance Groep en dat kan worden aangetoond aan externe partijen. Volgens de belangrijkheid wordt het voorstel tot wijziging besproken en wordt erover beslist door de gepaste bestuursorganen.

6.2.2. Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Schuldinstrumenten (inclusief hybride contracten) die worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel “aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen” en met contractuele kasstromen die uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag betreffen (SPPI conform) en waarvoor Belfius Insurance niet geopteerd heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (cf. Fair value option), worden na de eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Deze categorie bevat schuldinstrumenten met de bedoeling om die aan te houden tot op de vervaldag en een stabiele interestmarge te genereren. Indien leningen verkocht worden aan een effectiseringsvehikel dat geconsolideerd wordt, sluit dit niet uit dat deze leningen worden geclassificeerd als aangehouden om contractuele kasstromen te ontvangen.

Verkoopstransacties zijn geen integraal onderdeel van het bedrijfsmodel “aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen”, maar kunnen toch in overeenstemming zijn met dit bedrijfsmodel indien de verkoopstransacties vlak voor de vervaldag gebeuren of als ze plaatsvinden ingevolge een stijging van het kredietrisico of wanneer de verkopen niet belangrijk zijn (zelfs indien frequent) of sporadisch (zelfs indien belangrijk). Oordeelsvorming dient toegepast te worden om na te gaan of de verkopen in overeenstemming zijn met het bedrijfsmodel “aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen”.

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor de schuldinstrumenten bij de eerste opname gewaardeerd worden, verminderd met de hoofdsomaflossingen en vermeerderd of verminderd met de volgens de effectieve rentemethode (cf. 6.9 “Renteopbrengsten en -kosten”) cumulatieve spreiding van het verschil tussen dat eerste bedrag en het bedrag op vervaldag, aangepast voor een eventuele waardevermindering voor te verwachten kredietverliezen. Renteopbrengsten, wisselkoersverschillen en waardeverminderingen worden geboekt in de resultatenrekening wanneer ze voorkomen. Winst of verlies bij het uitboeken wordt opgenomen in de resultatenrekening.

6.2.3. Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Deze categorie bevat schuldinstrumenten en beleggingen in eigenvermogensinstrumenten.

Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Schuldinstrumenten die aangehouden worden in een bedrijfsmodel met het oog op het ontvangen van contractuele kasstromen en het verkopen van schuldinstrumenten en waarvan de contractuele kasstromen SPPI conform zijn, worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat op voorwaarde dat Belfius Insurance niet geopteerd

heeft voor een aanwijzing als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (“conditional fair value option”).

Schuldinstrumenten die worden opgenomen in fondsen met toegewezen activa (gekantoneerde fondsen) of waarvoor flexibiliteit is vereist met het oog op mogelijke afkoopverrichtingen van Levensverzekeringscontracten, beleggingsopportunities of die worden aangehouden voor potentiële liquiditeitsredenen worden in deze categorie opgenomen.

Wijzigingen in de boekwaarde die voortvloeien uit niet gerealiseerde winsten en verliezen naar aanleiding van wijzigingen in de reële waarde, worden geboekt in de overige onderdelen van het totaalresultaat in de lijn XIX. “Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen – Reële waarde wijzigingen van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat”.

Bij vervreemding van een schuldinstrument worden de gecumuleerde winsten of verliezen die voorheen werden geboekt in de overige onderdelen van het totaalresultaat overgeheveld naar de lijn VI. “Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen” in de resultatenrekening.

Renteopbrengsten en waardeverminderingen worden geboekt in de resultatenrekening. Wisselkoersresultaten op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat die een onderdeel uitmaken van een effectieve afdekingsrelatie voor het wisselkoersrisico, worden erkend in de overige onderdelen van het totaalresultaat; andere wisselkoersverschillen worden geboekt in de resultatenrekening. Renteopbrengsten worden geboekt met gebruik van de effectieve rentemethode zoals voor financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Beleggingen in eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

In deze categorie worden beleggingen in eigenvermogensinstrumenten opgenomen die voldoen aan de IAS 32-definitie en die niet voor handelsdoeleinden worden aangehouden en die geen voorwaardelijke vergoeding zijn van een overnemende partij bij een bedrijfscombinatie en waarvoor Belfius Insurance bij de eerste opname onherroepelijk op individuele basis (per instrument) heeft geopteerd om deze instrumenten te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat.

Veranderingen in reële waarde na eerste opname, wisselkoersresultaten en gerealiseerde winsten en verliezen worden opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat in de lijn XX. “Reële waarde wijzigingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat”. Bij het uitboeken worden de gecumuleerde winsten en verliezen die opgenomen zijn in de overige onderdelen van het totaalresultaat, zoals hiervoor vermeld, niet overgeheveld naar de resultatenrekening, maar wel overgeboekt binnen het eigen vermogen naar de lijn XVII “Reserves en overgedragen resultaat”.

Een waardering tegen reële waarde is vereist voor alle beleggingen in eigenvermogensinstrumenten, zelfs indien deze instrumenten niet genoteerd zijn op een actieve markt. De aanschaffingswaarde wordt slechts in uitzonderlijke omstandigheden aanvaard als een gepaste waardering van de reële waarde (cf. 6.7 Reële waarde van financiële instrumenten).

Dividenden worden in de resultatenrekening geboekt wanneer er een recht op ontvangst van het dividend is, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot het dividend naar Belfius Insurance zullen vloeien en het bedrag van het dividend betrouwbaar kan bepaald worden. Indien het dividend een “aflossing” is van de investering, wordt het in mindering geboekt van de aanschaffingsprijs.

6.2.4 Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële activa die na eerste opname worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via winst of verlies bestaan uit schuldinstrumenten en beleggingen in eigenvermogensinstrumenten. Derivaten niet aangewezen als afdekkingsinstrument, worden behandeld in paragraaf II.6.6.1 “Derivaten – Aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief in contracten besloten derivaten”.

Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden

Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden zijn bedoeld om winst te boeken uit koersschommelingen op korte termijn of uit handelsmarges, of ze werden opgenomen in een portefeuille waarbij sprake is van een patroon van winstneming op korte termijn. Belfius Insurance boekt deze instrumenten bij de eerste opname tegen reële waarde en daarna worden ze tegen de reële waarde geherwaardeerd waarbij niet-gerealiseerde en gerealiseerde winsten en verliezen in de resultatenrekening worden opgenomen onder lijn V. “Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening”. Renteopbrengsten en rentekosten (negatieve rente) worden geboekt op basis van de methode van de effectieve rentevoet en Belfius Insurance heeft ervoor geopteerd om deze op te nemen in de lijnen I. “Renteopbrengsten” en II. “Rentekosten”.

Schuldinstrumenten aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (“Fair value option”)

In sommige gevallen en mits er gepaste documentatie wordt toegevoegd, kan Belfius Insurance bij de eerste opname onherroepelijk kiezen om schuldinstrumenten die beantwoorden aan de criteria van het bedrijfsmodel aanhouden om te ontvangen en/of aanhouden om te ontvangen en te verkopen en die bovendien kasstromen genereren die SPPI-conform zijn, te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies indien een dergelijke keuze een inconsistentie in waardering elimineert of aanzienlijk beperkt (cf. “Accounting mismatch”).

De waarderingsregels die vermeld staan in de paragraaf “Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden” zijn van toepassing op deze categorie.

Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies (“Non basic-instrumenten”)

Deze categorie bevat schuldinstrumenten met contractuele kasstromen die niet SPPI-conform zijn, zoals sommige gestructureerde leningen en financiële activa met een juridische vorm van eigen vermogen maar die op basis van de economische realiteit van het contract, beantwoorden aan de definitie van een schuldinstrument (open-end-fondsen, aandelen met een wettelijke einddatum, vastgoedcertificaten).

De waarderingsregels die vermeld staan in de paragraaf “Schuldinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden” zijn van toepassing op deze categorie.

Beleggingen in eigen vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Deze categorie bevat beleggingen in eigenvermogensinstrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden alsook niet voor handelsdoeleinden aangehouden beleggingen in eigenvermogensinstrumenten waarvoor bij de eerste opname niet onherroepelijk werd geopteerd om deze aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat.

Winsten en verliezen door herwaardering naar reële waarde (gerealiseerd en niet gerealiseerd) en wisselkoersverschillen worden geboekt in de resultatenrekening in de lijn V. “Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via de resultatenrekening”. Dividenden worden geboekt in de resultatenrekening in de lijn III “Dividenden” tenzij het dividend duidelijk een recuperatie is van de kostprijs van de investering.

6.3. Classificatie en waardering na eerste opname van financiële verplichtingen

6.3.1. Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

Deze verplichtingen worden na de eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en elk verschil tussen het ter beschikking gestelde bedrag en het verschuldigde bedrag op vervaldag wordt geboekt in de resultatenrekening als rentekosten of renteopbrengsten. De opwaardering of afschrijving van dit verschil wordt geboekt over de resterende looptijd van de verplichtingen op basis van de effectieve rentemethode.

6.3.2. Financiële verplichtingen geboekt tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Financiële verplichtingen worden geboekt tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies wanneer, bij de eerste opname, de verplichting ofwel wordt aangehouden voor handelsdoeleinden ofwel bij de eerste opname onherroepelijk wordt aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Dit onderdeel behandelt niet de derivaten die worden aangehouden voor handelsdoeleinden die hierna beschreven zijn in paragraaf 6.6.1.

Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden omvatten short-posities in effecten. Deze instrumenten zijn bedoeld om winst te boeken uit koersschommelingen op korte termijn of uit handelsmarges, of ze werden opgenomen in een portefeuille waarbij sprake is van een patroon van winstneming op korte termijn. Belfius Insurance boekt deze instrumenten bij de eerste opname tegen reële waarde en daarna worden ze tegen reële waarde geherwaardeerd waarbij niet-gerealiseerde en gerealiseerde winsten en verliezen in de resultatenrekening worden opgenomen in de lijn V. "Nettoresultaat uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening".

Financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Een financiële verplichting die niet is aangehouden voor handelsdoeleinden of die geen voorwaardelijke vergoeding betreft die kan betaald worden door een overnemende partij in een bedrijfscombinatie, kan bij de eerste opname aangewezen worden als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies in de volgende omstandigheden:

- een dergelijke aanwijzing elimineert of verkleint aanzienlijk een eventuele inconsistentie in de waardering of erkenning die zich anders zou voordoen;
- de financiële verplichting maakt deel uit van een groep van financiële activa, financiële verplichtingen of beide die worden beheerd en waarvan de prestaties worden beoordeeld op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicobeheer- of beleggingsstrategie en informatie over de groepering wordt intern op deze basis verschaft; of
- de financiële verplichting bevat één of meer daarin besloten derivaten en IFRS 9 laat toe het gehele hybride (gecombineerd) contract aan te wijzen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

De waarderingsregels die van toepassing zijn op financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn van toepassing met uitzondering van de boeking van het eigen kredietrisico.

Wijzigingen in reële waarde die toe te schrijven zijn aan het aan die verplichting verbonden kredietrisico indien de verplichting aangewezen is als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, worden in de overige onderdelen van het totaalresultaat opgenomen in de lijn XXI. "Reële waarde wijzigingen door eigen kredietrisico op financiële passiva geboekt tegen reële waarde via de resultatenrekening op te nemen in de overige onderdelen van het totaalresultaat", tenzij deze opname aanleiding zou geven tot het ontstaan of de vergroting van een "accounting mismatch" in winst of verlies. Deze bedragen worden nooit overgedragen naar

de resultatenrekening. In de plaats daarvan worden deze bedragen overgeheveld naar de lijn XVII. "Reserves en overgedragen resultaat" wanneer de financiële verplichting niet langer wordt opgenomen. Het resterende bedrag van de wijziging in reële waarde wordt geboekt in de resultatenrekening.

6.4. Het niet langer opnemen en wijzigen van financiële activa en verplichtingen

Financiële activa worden niet langer opgenomen als de contractuele rechten op de kasstromen van het actief aflopen of wanneer nagenoeg alle risico's en voordelen van de eigendom van het financieel actief worden overgedragen naar een andere entiteit.

Verkoopstransacties van financiële activa afgewikkeld volgens standaardmarktconventies die voldoen aan de bovenstaande criteria "om niet langer op te nemen", worden niet langer opgenomen op de afwikkelingsdatum, met name de datum van de levering door Belfius Insurance. Financiële verplichtingen worden niet langer opgenomen als de financiële verplichting tenietgaat (dat wil zeggen, wanneer de in het contract vastgelegde verplichting nagekomen, ontbonden wordt, dan wel afloopt).

Als een substantiële wijziging van een financieel actief of financiële verplichting (inclusief een ruil van schuldinstrumenten met substantieel verschillende voorwaarden) voorkomt en wanneer de contractuele voorwaarden van de kasstromen opnieuw onderhandeld worden, wordt het financieel actief of de financiële verplichting niet langer opgenomen.

Indien een wijziging voorkomt en het bestaande contract niet wordt uitgeboekt, wordt een herzieningswinst of -verlies in de resultatenrekening geboekt. Deze winst of verlies wordt berekend door een herberekening van de brutoboekwaarde van het bestaande financieel actief als de contante waarde van de heronderhandelde of gewijzigde contractuele kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief (of de voor de kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet voor verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid).

Voor gewijzigde financiële activa die niet langer worden opgenomen, wordt een beoordeling gemaakt om na te gaan of het kredietrisico van het financieel actief significant is toegenomen door een vergelijking te maken tussen het op de rapporteringsdatum bestaande risico dat er een wanbetaling plaatsvindt (op basis van de gewijzigde contractvoorwaarden) en het bij de eerste opname bestaande risico dat er een wanbetaling plaatsvindt (op basis van de oorspronkelijke, niet gewijzigde contractvoorwaarden). Afhankelijk van de uitkomst van de beoordeling, kan een wijziging in de voorziening voor verliezen geboekt worden (cf. 6.5 bijzondere waardeverminderingen voor financiële instrumenten).

6.5. Bijzondere waardeverminderingen voor financiële instrumenten

De bepaling en de berekening van bijzondere waardeverminderingen wordt bepaald door de Credit risk impairment guidelines van de Risicoafdeling en verdere details zijn beschikbaar in het deel "Risico management – IFRS 9 Impairment methodology" van het Beheersverslag van de geconsolideerde jaarrekening.

6.5.1. Bepalen van de bijzondere waardevermindering

Te verwachten kredietverliezen voor schuldinstrumenten geëvalueerd tegen geamortiseerde kostprijs en schuldinstrumenten geëvalueerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden bepaald op basis van toekomstgerichte informatie. Voor leasevorderingen heeft Belfius Insurance niet geopteerd voor de vereenvoudigde benadering waarbij enkel tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen worden geboekt. Leningtoezeggingen en financiële garantiecontracten die niet geëvalueerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn eveneens onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen waarbij een voorziening voor verliezen wordt geboekt. Er worden geen bijzondere waardeverminderingverliezen geboekt op beleggingen in eigen vermogensinstrumenten.

Voorzieningen voor verliezen en voorzieningen voor binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen worden initieel geboekt op transactiedatum voor financiële activa die in het toepassingsgebied van bijzondere waardeverminderingen vallen (schuldinstrumenten, leasevorderingen en contractactiva), leningtoezeggingen en financiële-garantiecontracten die niet geëvalueerd worden tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

De binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen hebben betrekking op het deel van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen die overeenkomen met te verwachten kredietverliezen voortvloeiende uit wanbetalingen die mogelijk zijn twaalf maanden na de rapporteringsdatum.

Het Defaultcomité van de Risicoafdeling is bevoegd om de status van wanbetaling te definiëren.

Een transversale defaultdefinitie wordt toegepast binnen de hele groep Belfius Insurance en voor alle marktsegmenten. Voor een beperkt aantal specifieke segmenten (bijvoorbeeld soevereine tegenpartijen, banken, internationale ondernemingen, ...) werden afwijkingen toegepast. De default richtlijn van Belfius Insurance geeft een gedetailleerde beschrijving van de indicatoren die worden gebruikt om blootstellingen ten gevolge van wanbetaling in te delen.

Met uitzondering van verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (Purchased or Originated Credit-Impaired (POCI)) wordt het bedrag van de te verwachten kredietverliezen geboekt als een voorziening voor verliezen berekend op basis van de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen of tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen zijn verliezen die voortvloeien uit alle mogelijke wanbetalingen over de verwachte looptijd van het financieel actief.

Bij de eerste opname worden voor POCI-financiële activa geen voorzieningen voor verliezen op basis van de binnen twaalf maanden te verwachten kredietverliezen geboekt, maar worden de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen opgenomen in de berekening van de effectieve rentevoet. Het geboekte bedrag van de voorziening voor verliezen voor deze activa is niet

het totaal bedrag van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen, maar wel de verandering in de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen sinds de eerste opname van het financieel actief die negatief of positief kan zijn.

Te verwachten kredietverliezen zijn kansgewogen schattingen van verwachte kastekorten verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief of tegen de voor de kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet voor POCI financiële activa. Een verwacht kastekort is het verschil tussen de contractuele kasstromen verschuldigd volgens het contract en de kasstromen die men verwacht te ontvangen, rekening houdend met de waarden van zekerheden en andere vormen van kredietbescherming.

De schatting van de kasstromen houdt rekening met alle contractvoorwaarden van het financieel actief (zoals optie tot vervroegde aflossing of verlenging, call- en vergelijkbare opties) over de verwachte looptijd.

De berekening van de bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op een twee stappen model ("two-fold building block approach"):

- stap 1: bepalen van het geschikte stadium per blootstelling;
- stap 2: berekening van de te verwachten kredietverliezen per blootstelling voor stadia 1, 2 en 3.

De volgende kredietrisico blootstellingen worden onderscheiden en alle blootstellingen worden individueel opgevolgd:

- performing credit exposures: blootstellingen waarvoor er geen significante toename van het kredietrisico is sedert de eerste opname (stadium 1);
- under-performing credit exposures: blootstellingen waarvoor er een significante toename van het kredietrisico is sedert de toekenning of aankoop van het financieel actief door Belfius Insurance en de rapporteringsdatum (stadium 2);
- non-performing credit exposure: blootstellingen met verminderde kredietwaardigheid (stadium 3).

Een classificatiewijziging in stadia is mogelijk in beide richtingen.

Performing credit exposures – classificatie stadium 1

Alle blootstellingen die niet geclassificeerd zijn in stadium 2 (significante toename van kredietrisico sedert eerste opname) of stadium 3 (voorkomen van verminderde kredietwaardigheid) worden per definitie opgenomen in stadium 1. Voor deze blootstellingen boekt Belfius Insurance bij de eerste opname een te verwachten kredietverlies binnen twaalf maanden: de te verwachten kredietverliezen naar aanleiding van wanbetalingen op het financieel instrument die mogelijk zijn binnen twaalf maanden na de rapporteringsdatum.

Under-performing credit exposures – classificatie stadium 2

Blootstellingen waarvoor er een significante toename van het kredietrisico is tussen creatie of aankoop van het financieel actief en de rapporteringsdatum, worden geclassificeerd in stadium 2.

Een significante toename van het kredietrisico voor een individuele blootstelling van een tegenpartij is gebaseerd op de volgende kwantitatieve en kwalitatieve factoren:

- een significante verslechtering van de waarschijnlijkheid op wanbetaling over de looptijd van het contract van de tegenpartij; en
- wanneer de klant waarop de individuele blootstelling betrekking heeft, door Belfius Insurance wordt geplaatst op een Watchlist, de lijst die aangeeft welke tegenpartijen problemen kunnen hebben (of hebben). Er is echter één uitzondering: een nieuw contract kan geclassificeerd worden in stadium 1 indien, bij de creatie van het contract, de klant reeds voorkomt op de Watchlist maar er nadien geen significante toename van het kredietrisico is voor dit contract.

In twee situaties is er een verplichte opname op de Watchlist:

- als één of meerdere kredietproducten van de tegenpartij een “forbearance” status hebben, forbearance zijnde een nieuwe, aanvullende maatregel of de verlenging van een bestaande maatregel;
- als een blootstelling meer dan 30 dagen achterstallig is, tenzij aantoonbaar is dat het om een operationeel achterstallig bedrag gaat of dat de achterstal geen indicatie is van een significante toename van het kredietrisico sinds de eerste opname.

Om te beoordelen of een significante verslechtering van de waarschijnlijkheid op wanbetaling over de looptijd van het contract sedert de creatie is opgetreden, wordt een vergelijking gemaakt tussen de waarschijnlijkheid op wanbetaling over de looptijd van het contract op creatiedatum met de waarschijnlijkheid op wanbetaling over de looptijd van het contract op de rapporteringsdatum.

Meer details zijn beschikbaar in het deel “Risico management – IFRS 9 Impairment methodology” van het Beheersverslag van de geconsolideerde jaarrekening.

Non performing exposure – classificatie in stadium 3

Op elke rapporteringsdatum beoordeelt het het Defaultcomité of er een objectief bewijs bestaat dat een financieel actief of een groep van financiële activa een wanbetaling vertoont of in gebreke is gebleven. Indien van toepassing, worden deze financiële activa beschouwd als wanbetalingen en worden ze overgeheveld naar stadium 3 en wordt een tijdens de looptijd te verwachten kredietverlies geboekt.

De te verwachten kredietverliezen worden gewaardeerd als het verschil tussen de brutoboekwaarde van het actief en de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financiële actief. Elke aanpassing wordt als bijzondere waardeverminderingswinst of -verlies in winst of verlies opgenomen.

De status van wanbetaling/in gebreke blijven wordt toegekend aan schuldenaars die voldoen aan één of beide volgende criteria:

- de debiteur heeft belangrijke blootstellingen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn;
- het is onwaarschijnlijk dat de schuldenaar zijn kredietverplichtingen volledig zal nakomen zonder uitwinning van zekerheden ongeacht het bestaan van achterstallige betalingen of het aantal dagen van de achterstal.

6.5.2. Boekhoudkundige verwerking van de waardeverminderingen

Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en leasingvorderingen

Op elke rapporteringsdatum worden veranderingen in het bedrag van bijzondere waardeverminderingverliezen in de resultatenrekening geboekt in de lijn XVI. “Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen”. De bijzondere waardeverminderingverliezen worden teruggenomen via dezelfde lijn in de resultatenrekening. Het bijzondere waardeverminderingverlies wordt geboekt op de balans als een waardecorrectie in mindering van de brutoboekwaarde.

Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat

Schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat worden verwerkt volgens dezelfde boekhoudprincipes als die welke van toepassing zijn op schuldinstrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De voorziening voor verliezen wordt echter geboekt in de overige onderdelen van het totaalresultaat als onderdeel van het gehewardeerde bedrag in de lijn XIX. “Reële waarde wijzigingen van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat” en vermindert niet de boekwaarde (cf. reële waarde) van het financieel actief op de balans.

Berekening en erkenning van renteopbrengsten

De grondslag voor de berekening van de effectieve rentevoet is afhankelijk van de status van het financieel instrument:

- de brutoboekwaarde (geamortiseerde kostprijs voor aftrek van voorzieningen voor verwachte kredietverliezen) voor financiële activa zonder verminderde kredietwaardigheid (stadia 1 en 2);
- de nettoboekwaarde (brutoboekwaarde met aftrek van voorzieningen vóór verwachte kredietverliezen) voor financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (stadium 3).

Renteopbrengsten voor gecreëerde of verworven financiële activa met verminderde kredietwaardigheid worden erkend door toepassing van de voor kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet op de geamortiseerde kostprijs van het financieel actief. Toekomstige over de looptijd te verwachten kredietverliezen worden opgenomen in de voor kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet.

Afboekingen

Schuldinstrumenten worden afgeboekt indien er geen redelijke vooruitzichten zijn op recuperatie van het schuldinstrument. Belfius Insurance past enkel totale afboekingen toe en de blootstellingen in stadia 1 en 2 worden steeds overgedragen naar stadium 3 vooraleer ze worden afgeboekt.

Een afboeking betreft het uitboeken van het schuldinstrument en het bedrag van de voorziening voor verliezen (waardeverminderingen) wordt niet teruggenomen maar wel gebruikt tegenover de vermindering van de brutoboekwaarde van het instrument dat wordt afgeboekt. Een bijkomend verlies wordt geboekt in de resultatenrekening in de lijn XVI. "Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen".

Leningtoezeggingen en financiële garantiecontracten niet gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Buiten balans blootstellingen zoals kredietvervangende borgtochten (zoals zekerheden en kredietbrieven) en leningtoezeggingen worden gewoonlijk omgezet in balansposten wanneer ze worden opgenomen. De buiten balans blootstellingen zijn echter onderhevig aan te verwachten kredietverliezen binnen twaalf maanden of over de looptijd van de blootstelling. Het te verwachten kredietverlies wordt geboekt als een voorziening op de balans en de vereisten inzake boekhoudkundige waardeverminderingen worden toegepast op datum van eerste opname, met name de datum waarop Belfius Insurance partij werd bij de onherroepelijke toezegging.

Leningtoezeggingen

Op het einde van elke rapporteringsperiode wordt een voorziening voor de te verwachten kredietverliezen binnen twaalf maanden geboekt die gebaseerd is op het verwachte bedrag dat zal worden opgenomen binnen twaalf maanden. Wanneer er een significante toename is van het risico op wanbetaling op de onderliggende lening wordt een tijdens de looptijd te verwachten kredietverlies geboekt op het te verwachten nog op te nemen bedrag over de resterende looptijd van de leningtoezegging.

Het verwachte kredietverlies is de contante waarde van het verschil tussen de contractuele kasstromen wanneer de houder van de leningtoezegging de lening opneemt en de kasstromen die verwacht worden ontvangen te worden indien de lening is opgenomen. De resterende looptijd van de leningtoezegging is gelijk aan de maximale contractperiode gedurende dewelke een blootstelling aan het kredietrisico bestaat. Bij overeenkomsten die zowel een leninggedeelte als een niet opgenomen gedeelte omvatten (zoals kredietkaarten), is de periode voor de inschatting van de verwachte kredietverliezen langer dan de contractuele datum waarop terugbetaling kan gevraagd worden, maar de

periode gedurende dewelke de kredietverlener blootgesteld is aan het kredietrisico. In de praktijk is de tijdschijf van de verwachte verliezen minimum 1 jaar en de kredietrisicobeheermaatregelen kunnen bijkomende waarborgen of verlaging van leningtoezegging zijn.

Financiële garantiecontracten

Voor financiële garantiecontracten wordt rekening gehouden met veranderingen in het risico dat de betrokken schuldenaar in gebreke blijft met betrekking tot het contract. Op elke rapporteringsdatum, stemt het bedrag van de voorziening voor verliezen overeen met de te verwachten kredietverliezen binnen twaalf maanden tenzij er een significante toename is van het risico op wanbetaling. In dit laatste geval wordt de voorziening voor verliezen berekend op basis van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Te verwachten kredietverliezen weerspiegelen de kastekorten die gelijk zijn aan het verschil tussen verwachte betalingen om de houder te compenseren voor een door hem geleden kredietverlies verminderd met eventuele bedragen die men verwacht te ontvangen van de houder, de schuldenaar of een andere partij.

6.6. Derivaten

6.6.1. Derivaten – Aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief in contracten besloten derivaten

Als een derivaat niet aangewezen is als afdekkingsinstrument, wordt het geacht voor handelsdoeleinden te worden aangehouden. Belfius Insurance waardeert alle derivaten, zowel initieel als daarna, tegen de reële waarde berekend op basis van genoteerde marktprijzen, verdisconteerde kasstroom- of waarderingsmodellen. Alle wijzigingen in de reële waarde worden geboekt in de resultatenrekening.

De renteresultaten van derivaten waarvoor er een economische afdekkingsrelatie bestaat, worden geboekt bij de renteopbrengsten/rentekosten.

Derivaten worden geboekt als activa wanneer hun reële waarde positief is en als verplichting wanneer hun reële waarde negatief is.

Indien een hybride contract een basisinstrument omvat dat een financieel actief is binnen het toepassingsgebied van IFRS 9, wordt het volledige hybride contract, inclusief de in het contract besloten elementen, beoordeeld voor classificatie. Indien het basiscontract echter een financiële verplichting, een leaseverdring, een verzekeringscontract, of een ander niet-financieel basiscontract is, wordt een beoordeling gemaakt om te bepalen of de in het contract besloten elementen dienen afgescheiden te worden en voorgesteld als een voor handelsdoeleinden aangehouden derivaat. Dit is het geval wanneer:

- de risico's en kenmerken van de in het contract besloten elementen niet nauw verbonden zijn met deze van het basiscontract;
- het hybride contract niet tegen de reële waarde wordt geboekt met verwerking van niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden in de resultatenrekening; en
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten element zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

6.6.2. Derivaten als afdekkingsinstrument

Omdat de ontwikkeling van het nieuwe macro afdekkingsmodel nog niet afgerond is (cf. "Accounting for dynamic risk management activities"), biedt de IASB aan alle entiteiten met inbegrip van de entiteiten die gebruik maken van reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille de volgende keuzes in grondslagen voor financiële verslaggeving totdat het IASB Research Project "Dynamic Risk Management" is beëindigd:

- optie 1: toepassen van de nieuwe IFRS 9-afdekkingsvereisten en het IAS 39-model voor reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille;
- optie 2: de bestaande (micro-) afdekkingsvereisten van IAS 39 blijven toepassen, met inbegrip van de IAS 39 reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille.

Voor beide opties is het gebruik van het IAS 39-reële waardeafdekkingsmodel van het renterisico van een portefeuille onderhevig aan uitgebreide rapporteringsvereisten.

Belfius Insurance heeft ervoor geopteerd om zowel de bestaande (micro-) afdekkingsvereisten van IAS 39 als de "Carve out" voorwaarden die van toepassing zijn voor de afdekking van het renterisico van een portefeuille, zoals bekrachtigd door de Europese Commissie, te blijven toepassen.

Derivaten als indekkingsinstrumenten worden ingedeeld in de volgende categorieën:

- een afdekking van het risico van verandering in de reële waarde van een opgenomen actief of verplichting of van een vaststaande toezegging (reële waardeafdekking) of een reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille (cf. 6.6.3); of
- een afdekking van de mogelijke variabiliteit in kasstromen verbonden met een opgenomen actief of verplichting, of een zeer waarschijnlijk verwachte transactie (kasstroomafdekking).

Derivaten worden bestempeld als afdekkingsinstrumenten indien een aantal criteria vervuld zijn:

- het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie en de afdekkingsdoelstelling, -strategie en -relatie moeten formeel worden gedocumenteerd vóórdat "hedge accounting" wordt toegepast;
- de afdekking moet worden gedocumenteerd, waaruit moet blijken dat ze naar alle verwachting zeer effectief (binnen een bandbreedte van 80 tot 125%) zal zijn in het compenseren van veranderingen in de reële waarde of kasstromen die zijn toe te rekenen aan het afgedekte risico in de afgedekte positie gedurende de gehele rapporteringsperiode; en
- de afdekking is effectief bij aanvang en wordt voortdurend beoordeeld.

Belfius Insurance boekt veranderingen in de reële waarde van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als reële waardeafdekkingen, in de resultatenrekening samen met de overeenkomstige verandering in de reële waarde van de afgedekte activa of verplichtingen die aan het specifieke afgedekte

risico kunnen worden toegerekend. De renteresultaten van de aangewezen afdekkingsinstrumenten worden opgenomen in de lijn I. "Renteopbrengsten" of II. "Rentekosten", indien relevant.

Als de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor een reële waardeafdekking of wanneer de afdekking vrijwillig wordt stopgezet, wordt de aanpassing van de boekwaarde van een afgedekt rentedragend financieel instrument afgeschreven via de resultatenrekening over de resterende looptijd van de afgedekte positie (of die van het afdekkingsinstrument als die korter is), via een aanpassing van de effectieve rentevoet van het afgedekte instrument.

Het effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als kasstroomafdekkingen, worden geboekt in "overige onderdelen van het totaalresultaat" in de lijn XXII. "Reële waarde wijzigingen op derivaten door kasstroomafdekking" (zie "Geconsolideerde staat van de wijzigingen in het eigen vermogen").

Het niet-effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van het afdekkingsinstrument (indien er zijn) wordt onmiddellijk in de resultatenrekening geboekt. Het bedrag dat in de overige onderdelen van het totaalresultaat wordt geboekt is in absolute waarde de laagste van de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies op het indekkingsinstrument vanaf de afsluiting van de afdekkingstransactie en de cumulatieve verandering in de reële waarde (contante waarde) van de verwachte kasstromen op het ingedekte instrument vanaf de afsluiting van de afdekkingstransactie. De in het eigen vermogen uitgestelde bedragen worden overgeheveld naar de resultatenrekening in de perioden waarin het ingedekte instrument de resultatenrekening beïnvloedt.

6.6.3. Reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille

Zoals vermeld in paragraaf II.1.1 "Algemeen", maakt Belfius Insurance gebruik van de IAS 39 mogelijkheid voor reële waardeafdekking van het renterisico van een portefeuille zoals bekrachtigd door de Europese Commissie (cf. EU carve out) omdat die de wijze waarop Belfius Insurance zijn activiteiten beheert, beter weerspiegelt. In afwachting van de voltooiing van het IASB Research project "Dynamic Risk Management" blijft Belfius Insurance de huidige carve out-mogelijkheid verder toepassen.

De afdekkingsinstrumenten zijn een portefeuille van derivaten die compenserende posities kan bevatten. Belfius Insurance boekt de afdekkingsposten tegen hun reële waarde waarbij aanpassingen worden verwerkt in de resultatenrekening. De ingedekte items omvatten de financiële activa en verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs en schuldinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat (FVTOCI).

De afgedekte herwaardering van het renterisico op instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs wordt gerapporteerd op de balans in de lijn VII. "Winst/verlies op ingedekt element in portfolio hedge voor renterisico". De afgedekte herwaardering van het renterisico van instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige on-

derdelen van het totaalresultaat, is opgenomen in de lijnen II.B "Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen - Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat", III.B. "Leningen en voorschotten - Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat", en IV.B "In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten - Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat".

6.7. Reële waarde van financiële instrumenten

6.7.1. Algemene principes

De reële waarde is de prijs die zou worden ontvangen om een actief te verkopen of die zou worden betaald om een verplichting over te dragen in een regelmatige transactie tussen marktdeelnemers op de waarderingsdatum.

De op een georganiseerde markt (zoals een erkende effectenbeurs) genoteerde marktprijzen moeten worden gehanteerd als reële waarde, omdat ze het beste bewijs vormen van de reële waarde van een financieel instrument. Niet voor alle van de door Belfius Insurance aangehouden financiële activa en uitgegeven verplichtingen zijn genoteerde marktprijzen beschikbaar.

Als een financieel instrument niet wordt verhandeld op een actieve markt, kan men een beroep doen op waarderingsmodellen. Een waarderingsmodel geeft de transactieprijs weer op de datum van waardering in geval van een transactie tegen normale marktvoorwaarden, en in normale business overwegingen, d.i. de prijs die de houder van de financiële activa zou hebben ontvangen in een regelmatige transactie die geen gedwongen liquidatie of verkoop is of de prijs betaald om een verplichting over te dragen.

Het waarderingsmodel houdt rekening met alle factoren die marktspelers in aanmerking nemen bij het bepalen van de prijs van de activa. Voor het meten van de reële waarde van een financieel instrument wordt rekening gehouden met de huidige marktomstandigheden. Voor zover waarneembare input beschikbaar is, moet die in het model worden opgenomen.

Alleen in zeer uitzonderlijke omstandigheden (d.w.z. wanneer er geen relevante informatie beschikbaar is over de prestaties en activiteiten van de deelneming), wordt de kostprijs gebruikt om de reële waarde van beleggingen in niet genoteerde eigenvermogensinstrumenten te bepalen.

6.7.2. Specifieke regels

De benaderingen die gebruikt worden voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten worden samengevat in toelichting 9.1 "Reële waarde".

6.8. Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en effectenleningen

Effecten die worden verkocht in het kader van een gekoppelde terugkoopovereenkomst ("repo"), blijven op de balans opgenomen. De bijbehorende verplichting wordt geboekt in de lijn II.A. "Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen - Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs" of lijn III.A. "Schulden en deposito's - Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs", naargelang de aard van de transactie. De actiefwaarde wordt in de overeenstemmende toelichtingen van de jaarrekening opgenomen als zijnde in pand gegeven.

Effecten die werden gekocht in het kader van gekoppelde verkoopovereenkomsten ("reverse repo's"), worden buitenbalans geboekt en de overeenstemmende leningen worden geboekt in de lijnen II.A "Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen - Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs" of III.A "Leningen en voorschotten - Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs".

Het verschil tussen de verkoop- en terugkoopprijs wordt behandeld als renteopbrengsten of -kosten en wordt over de looptijd van de overeenkomsten in resultaat geboekt volgens de effectieverentemethode.

Effecten uitgeleend aan tegenpartijen blijven op de balans geboekt. Ontleende effecten worden niet op de balans opgenomen. Commissies met betrekking tot effectenleningen en -ontleningen worden geboekt in de lijnen VII. "Ontvangen provisies en honoraria" en VIII. "Betaalde provisies en honoraria".

6.9. Renteopbrengsten en -kosten

Renteopbrengsten en -kosten worden voor alle rentedragende instrumenten op prorata basis geboekt in de resultatenrekening met gebruik van de effectieve rentemethode (met inbegrip van transactiekosten). Transactiekosten voor financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies worden onmiddellijk in de resultatenrekening geboekt.

De negatieve interest op deze instrumenten wordt opgenomen in een aparte hoofding in de rentekosten (rentekosten op financiële activa) of in de renteopbrengsten (renteopbrengsten op financiële verplichtingen). Op de balans wordt de gelopen interesten geboekt in dezelfde lijn als het overeenstemmende financiële actief of verplichting.

De volgende commissies maken integraal deel uit van de effectieve rentevoet van een financieel instrument met een bepaalde looptijd:

- ontvangen commissies voor de creatie of de verwerving van een financieel actief;
- reserveringscommissies ontvangen om een lening te creëren wanneer de leningtoezegging niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in winst of verlies en wanneer het waarschijnlijk is dat Belfius Insurance een specifieke leningsovereenkomst zal aangaan. Als de toezegging afloopt zonder dat een lening wordt verstrekt, wordt de commissie op aflooptdatum als opbrengst geboekt;
- betaalde commissies voor de uitgifte van financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

De onderliggende basis voor het berekenen van de effectieve rente is afhankelijk van de status van het financiële instrument:

- de brutoboekwaarde (geamortiseerde kostprijs voor aftrek van voorzieningen voor verwachte verliezen) voor financiële activa zonder verminderde kredietwaardigheid (stadia 1 en 2) of de geamortiseerde kostprijs voor financiële verplichtingen;
- de nettoboekwaarde (brutoboekwaarde met aftrek van voorzieningen voor verwachte verliezen) voor financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (stadium 3).

Renteopbrengsten voor gecreëerde of verworven financiële activa met verminderde kredietwaardigheid worden erkend door toepassing van de voor kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet op de geamortiseerde kostprijs van het financieel actief. De toekomstige over de looptijd te verwachten kredietverliezen worden opgenomen in de voor kredietwaardigheid gecorrigeerde effectieve rentevoet.

Renteresultaten van derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden worden geboekt in de lijn V. "Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening", terwijl renteresultaten op alle andere derivaten worden geboekt in de lijnen I. "Renteopbrengsten" of II. "Rentekosten". Voor rentedragende obligaties aangehouden voor handelsdoeleinden opteerde Belfius Insurance om de interesten op te nemen in de lijnen I. "Renteopbrengsten" en II. "Rentekosten".

7. Ontvangen en betaalde provisies en honoraria

Volgens IFRS 15 "Opbrengsten van contracten met klanten" worden opbrengsten geboekt om de overdracht van beloofde goederen of diensten aan klanten weer te geven in een bedrag dat de vergoeding weerspiegelt waarop Belfius Insurance verwacht in ruil voor die goederen of diensten recht te hebben. Dit wordt toegepast op individuele contractbasis, maar een portefeuillebenadering is toegestaan als de impact op de financiële staten niet significant zal verschillen van de toepassing op individuele contractbasis.

Erkenning van opbrengsten wordt bepaald door het volgende vijfstapenmodel:

- identificatie van het contract;
- identificatie van de afzonderlijke prestatieverplichtingen;
- bepaling van de transactieprijs;
- toewijzing van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen; en
- erkenning van opbrengsten in de mate dat de prestatieverplichting vervuld is.

Aan een prestatieverplichting wordt voldaan wanneer Belfius Insurance de controle over de diensten die ten grondslag liggen aan de prestatieverplichting aan de klant overdraagt. Opbrengsten kunnen geboekt worden, ofwel "over een periode" op basis van reeds uitgevoerde prestaties, bereikte mijlpalen, wederkerende diensten, ofwel "op een tijdstip" waarop Belfius Insurance de controle over het actief overdraagt aan de klant. Voor contracten waarvoor Belfius Insurance optreedt als agent, worden de opbrengsten geboekt als een netto bedrag van de vergoeding in plaats van de bruto bedragen van de relevante opbrengsten en uitgaven.

Provisies die niet integraal deel uitmaken van de effectieve rente van een financieel instrument worden administratief verwerkt overeenkomstig IFRS 15. Zij omvatten:

- provisies voor beheersdiensten in verband met een lening;
- toezeggingsprovisies om een lening te creëren wanneer de leningstoezegging buiten het toepassingsgebied van deze standaard valt en het onwaarschijnlijk is dat een specifieke leningsregeling zal worden aangegaan; en

→ provisies voor syndicaatsleningen die zijn ontvangen door een entiteit die een lening regelt en die geen enkel deel van het leningpakket voor zichzelf houdt (of die een deel behoudt tegen dezelfde effectieve rente voor een vergelijkbaar risico als andere deelnemers).

8. Verzekerings- en herverzekeringsactiviteiten

8.1. Classificatie

Belfius Insurance is actief in zowel de verzekeringsactiviteiten Leven als Niet-Leven.

IFRS 4 (fase 1) wordt toegepast op alle verzekeringscontracten waarbij de verzekeraar een significant verzekeringsrisico aanvaardt door ermee akkoord te gaan de verzekeringsnemer te vergoeden bij het zich voordoen van een welbepaalde onzekere toekomstige gebeurtenis (de verzekerde gebeurtenis). Herverzekeringscontracten die voldoen aan deze definitie behoren eveneens tot dit toepassingsgebied. Bovendien is IFRS 4 ook van toepassing op financiële instrumenten met een discretionaire winstdeling.

Een contract dat de emittent blootstelt aan een financieel risico zonder een significant verzekeringsrisico is geen verzekeringscontract en wordt geboekt als een financieel instrument volgens IFRS 9.

Als een contract een depositocomponent bevat (d.w.z. een contractuele component die binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 zou vallen als het een afzonderlijk instrument zou zijn), wordt de depositocomponent ontbundeld en is "deposit accounting" van toepassing.

De regels voor deposit accounting zijn van toepassing op financiële instrumenten zonder discretionaire winstdeling en op de depositocomponent van unit-linked verzekeringscontracten (type tak 23). Dit betekent dat de depositocomponent en de verzekeringscomponent afzonderlijk worden gewaardeerd en gepresenteerd. In dit geval is IFRS 9 en niet IFRS 4 van toepassing op de waardering en presentatie van de depositocomponent.

Bij deposit accounting worden de gerelateerde premies en de resulterende boeking van de verplichting niet opgenomen in de resultatenrekening. De verplichtingen zelf worden niet in de technische voorzieningen, maar onder de financiële verplichtingen geboekt. Bijbehorende beheerskosten en commissielonen worden onmiddellijk in de resultatenrekening geboekt. Betalingen worden niet opgenomen in de resultatenrekening, maar resulteren in een verlaging van de verplichting.

Voor de unit-linked (tak 23) contracten worden de depositocomponent en de overeenstemmende beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde met waardeschommelingen in de resultatenrekening. De reële waarde wordt bepaald door het aantal eenheden te vermenigvuldigen met de waarde van de eenheid die gebaseerd is op de reële waarde van de onderliggende beleggingen.

De groepsverzekeringen voor medewerkers van Belfius Insurance vallen niet binnen het toepassingsgebied van IFRS 4, maar worden behandeld volgens de waarderingregels voor pensioenregelingen.

8.2. Waardering

8.2.1. Algemeen

IFRS 4 stelt een verzekeraar vrij van het toepassen van de specifieke criteria om de waarderingsregels op te stellen indien geen specifieke IFRS-norm van toepassing is, maar staat een verzekeraar toe om de waarderingsregels voorafgaand aan IFRS te blijven gebruiken. IFRS 4 legt echter een aantal beperkingen op aan deze uitzondering:

- er mogen geen egalisatie- en rampspoedvoorzieningen worden aangelegd;
- een toereikendheidstoets van de verplichtingen moet uitgevoerd worden;
- een verzekeringsverplichting wordt niet langer opgenomen als en alleen als de in het contract vermelde verplichting te nietgaat;
- herverzekeringscontracten worden niet gesaldeerd met de hiermee direct verband houdende verzekeringscontracten; en
- herverzekeringsactiva moeten in aanmerking worden genomen voor bijzondere waardeverminderingen.

Voorziening voor niet-verdiende premies

De voorziening voor niet-verdiende premies komt overeen met het deel van de brutoherverzekeringspremies, maar na aftrek van de acquisitiekosten die moeten worden toegewezen aan een volgende rapporteringsperiode om het niet uitgedoofd risico te dekken. De wijziging in de voorziening voor niet-verdiende premies wordt in de resultatenrekening geboekt als opbrengst over de contractperiode.

De voorziening voor niet-verdiende premies wordt pro rata temporis voor elke overeenkomst afzonderlijk berekend op basis van de nettopremie. Voor aangenomen herverzekeringscontracten worden de reserves geboekt op basis van gegevens die zijn doorgegeven door de cederende maatschappijen.

Voorziening voor te betalen schade

Het bedrag van de voorziening voor te betalen schade in het directe kanaal Niet-Leven is gelijk aan de verschuldigde som aan de begunstigten, vermeerderd met de beheerskosten van de schadegevallen.

Voor de gerapporteerde schadegevallen wordt de voorziening voor te betalen schade in het directe kanaal Niet-Leven dossier per dossier berekend, inclusief de toekomstige afwikkelingskosten of als een afzonderlijke voorziening voor een groep van schadegevallen. Wanneer een schadegeval wordt afgewikkeld in de vorm van periodieke betalingen, wordt het te reserveren bedrag berekend op basis van actuariële methoden.

Voor schadegevallen van het type "claims incurred but not (entirely) reported" (IBN(E)R) op de rapporteringsdatum, wordt een voorziening aangelegd rekening houdend met de in het verleden opgedane ervaring omtrent het aantal en het bedrag van gemiddelde schadegevallen na rapporteringsdatum. Er wordt ook rekening gehouden met uitzonderlijke gebeurtenissen en bijkomende voorzieningen worden geboekt op basis van wettelijke bepalingen, zoals voor arbeidsongevallen (workers' compensation).

Voorzieningen voor Verzekering Leven

De voorzieningen voor verzekering Leven worden berekend rekening houdend met de wettelijke bepalingen en de modaliteiten betreffende de Levensverzekeringsactiviteit. Daarbij geldt het volgende:

- waardering volgens de prospectieve methode: prospectieve reservering brengt de actuariële contante waarde van toekomstige premies in mindering van de actuariële contante waarde van de toekomstige verzekeringswinsten. De berekening is gebaseerd op de technische bepalingen van de contracten. Deze methode wordt toegepast voor verzekeringscontracten met een gegarandeerde rente op toekomstige premies.
- waardering volgens de retrospectieve methode: retrospectieve reservering brengt de gecumuleerde waarde van (vroegere) winsten in mindering van de gecumuleerde waarde van de (vroegere) premie. De berekening is gebaseerd op de technische bepalingen van de contracten, zonder rekening te houden met toekomstige premies. Deze methode wordt toegepast voor verzekeringscontracten zonder gegarandeerde rente op toekomstige premies.

Voor de aangenomen herverzekeringscontracten wordt voor elke overeenkomst afzonderlijk een voorziening geboekt op basis van de door de cedent meegeleverde informatie. Als aanvulling op bovenstaande regels wordt een aanvullende voorziening geboekt voor het lage renterisico en andere factoren die een belangrijke impact hebben op de toereikendheid van de technische voorzieningen.

Voorziening voor (discretionaire) winstdeling

Een discretionaire winstdeling (discretionary participation feature ("DPF")) is een contractueel recht om bovenop het gewaarborgd rendement, aanvullende voordelen te ontvangen, waarvan het bedrag of de timing contractueel te bepalen is door de verzekeraar, ook "winstdeling" genoemd. Belfius Insurance boekt een uitgestelde winstdeling voor het bedrag van de verwachte winstdeling met de polishouders.

Het bedrag van de uitgestelde winstdeling wordt verminderd met de actuele toewijzing aan de individuele polishouders na goedkeuring door de jaarlijkse algemene aandeelhoudersvergadering van de verzekeringsmaatschappij.

De uitgestelde winstdeling met betrekking tot niet gerealiseerde meer- of minderwaarden op de toegewezen beleggingen wordt geboekt in de herwaarderingsreserve van de overige elementen van het totaalresultaat (eigen vermogen). Bij de realisatie van de toegewezen beleggingen wordt het deel van de uitgestelde winstdeling dat verband houdt met die gerealiseerde meer- of minderwaarden aangepast en geboekt in de verzekeringstechnische voorzieningen.

Herverzekeringsactiviteiten

Voor aangenomen herverzekeringscontracten wordt voor elke overeenkomst afzonderlijk een voorziening geboekt op basis van de door de cedent meegeleverde informatie.

Voor gecedeerde herverzekeringen wordt het deel van de herverzekeraar in de technische reserves geboekt als een actief conform de relevante clausules van het herverzekeringscontract.

Er wordt een bijzondere waardevermindering geboekt op herverzekeringsactiva indien:

- objectieve bewijzen bestaan, ten gevolge van een gebeurtenis die zich voordeed na de eerste opname van de herverzekeringsactiva, dat de cedent niet alle verschuldigde bedragen zal recupereren. Hierbij wordt onder meer rekening gehouden met de rating en solvabiliteit van de herverzekeraar; en
- bedragen op een betrouwbare wijze meetbaar zijn.

We verwijzen hierbij naar de regels van bijzondere waardevermindering.

8.2.2. Toereikendheidstoets van de verplichtingen (Liability Adequacy Test – LAT)

Aan het einde van elke rapporteringsperiode voert Belfius Insurance toereikendheidstoetsen van de verplichtingen uit op zijn technische voorzieningen. Als uit deze bijkomende toetsen blijkt dat de boekwaarde van de technische voorzieningen onvoldoende is in vergelijking met de actuele waarde van de geraamde toekomstige kasstromen, dan wordt voor dat tekort een aanvullende technische voorziening geboekt via de resultatenrekening. De beoordeling van deze toetsen gebeurt afzonderlijk voor de technische voorzieningen Leven en Niet-Leven.

Voor de Levensverzekeringen wordt een schatting gemaakt van de verwachte toekomstige kasstromen van de contracten, rekening houdend met de veronderstellingen die ook worden gebruikt voor andere modelleringsdoeleinden. De huidige waarde van die verwachte kasstromen wordt bepaald aan de hand van een discountcurve volgens de EIOPA-methode met inbegrip van een volatiliteitsaanpassing die gecalibreerd werd op de beleggingsportefeuille van Belfius Insurance.

De toereikendheidstoets van de verplichtingen houdt rekening met de niet gerealiseerde winsten op de beleggingsportefeuille toegewezen aan de activiteit Leven. Als de berekende waarde hoger ligt dan de voorziening voor de Levensverzekeringen, wordt het verschil geboekt in de resultatenrekening.

Voor de verzekeringen Niet-Leven gaat de toereikendheidstoets voor de verplichtingen na of de voorziening voor niet-verdiende premies en de voorzieningen voor te betalen schadegevallen volstaan om de schadegevallen die zich hebben voorgedaan en de schadegevallen waarvan men verwacht dat ze zich nog zullen voordoen binnen de lopende periode van de verzekeringsdekking, definitief af te handelen.

8.2.3. Shadow accounting

Als de realisatie van niet gerealiseerde winsten van financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat een rechtstreekse invloed heeft op de waardering van de technische voorzieningen, biedt shadow accounting een oplossing door het gedeeltelijk overboeken van de niet-gerealiseerde beleggingsresultaten uit de overige onderdelen van het totaalresultaat naar de technische voorzieningen.

Vooreerst past Belfius Insurance shadow accounting toe als de wettelijke of contractuele voorwaarden van de verzekeringscontracten bepalen dat de realisatie van geboekte maar niet-gerealiseerde winsten op welbepaalde activa van de verzekeraar een rechtstreekse invloed heeft op de waardering van de overeenstemmende verzekerings- en beleggingscontracten met discretionaire winstdeelneming (DPF). Deze methode komt voornamelijk voor in verzekeringscontracten die worden beheerd via fondsen met specifiek toegewezen activa.

Belfius Insurance heeft eveneens besloten een “shadow-loss” te erkennen voor het verschil tussen de waarde van de Levensverzekeringsverplichtingen op basis van de hierboven omschreven LAT-methode enerzijds, en van de voorzieningen voor de Levensverzekeringen anderzijds. Dit bedrag is beperkt tot de niet gerealiseerde winsten die worden geboekt in de overige onderdelen van het totaalresultaat voor financiële activa beschikbaar voor verkoop tot dekking van de Levensverzekeringen.

9. Materiële vaste activa

Materiële vaste activa omvatten vastgoed, uitrusting en vastgoedbeleggingen.

Alle vastgoed en uitrusting worden opgenomen tegen aanschaffingswaarde na aftrek van de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Latere kosten worden opgenomen in de boekwaarde van het actief of geboekt als een afzonderlijke component, indien toekomstige economische voordelen waarschijnlijk naar Belfius Insurance zullen vloeien en de kostprijs van het actief op betrouwbare wijze gewaardeerd kan worden.

De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode om de kostprijs van dergelijke activa af te schrijven tot hun restwaarde over hun geschatte gebruiksduur.

De geschatte gebruiksduren zijn:

- gebouwen (inclusief aanschaffingskosten en niet-aftrekbare belastingen): 20 tot 50 jaar;
- computerapparatuur: 1 tot 6 jaar;
- verbeteringen aan gehuurde activa, uitrusting en meubilair: 2 tot 12 jaar;
- voertuigen: 2 tot 5 jaar.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving, constructie of productie van een in aanmerking komend actief, maken integraal deel uit van de kostprijs van dit actief en worden bijgevolg opgenomen in de waarderingsgrondslag.

Materiële vaste activa worden getoetst op bijzondere waardeverminderingen wanneer er aanwijzingen voor waardeverlies bestaan. Indien de boekwaarde van een actief groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt het actief afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid is de hoogste waarde van enerzijds zijn reële waarde minus vervreemdingskosten en anderzijds zijn bedrijfswaarde. Indien de realiseerbare waarde van een actief niet individueel kan worden vastgesteld, bepaalt Belfius Insurance de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid of groep van kasstroomgenererende eenheden waartoe het actief behoort.

Na de opname van een bijzonder waardevermindingsverlies dient de afschrijvingslast van het actief voor de toekomstige perioden te worden aangepast om zijn herziene boekwaarde, verminderd met de eventuele restwaarde, systematisch over de resterende gebruiksduur te spreiden.

Winsten en verliezen op de vervreemding van vastgoed en uitrusting worden geboekt in de lijn VI. "Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen".

Vastgoedbeleggingen zijn eigendommen die worden aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of een stijging van de kapitaalwaarde. Belfius Insurance kan deze vastgoedbeleggingen deels ook gebruiken. Indien de delen "voor eigen gebruik" afzonderlijk kunnen worden verkocht of afzonderlijk als financiële lease in huur worden gegeven, worden deze delen afzonderlijk geboekt. Als de delen "voor eigen gebruik" niet afzonderlijk kunnen worden verkocht, wordt de eigendom beschouwd als een vastgoedbelegging enkel en alleen als Belfius Insurance een onbelangrijk deel voor eigen gebruik aanhoudt.

Vastgoedbeleggingen worden geboekt tegen aanschaffingswaarde na aftrek van gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Vastgoedbeleggingen worden lineair afgeschreven over hun gebruiksduur. De afschrijvingen van gebouwen en andere activa die in operationele lease werden gegeven, worden geboekt in de lijn XI. "Overige kosten". Belfius Insurance draagt een eigendom over naar of van een vastgoedbelegging wanneer er sprake is van een verandering in gebruik.

10. Immateriële activa

Een immaterieel actief wordt opgenomen als, en alleen als, het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen van het actief naar Belfius Insurance zullen vloeien (door gebruik te maken van redelijke en onderbouwde veronderstellingen) en de aanschaffingswaarde van het actief op betrouwbare wijze kan worden bepaald.

Binnen Belfius Insurance bestaan immateriële activa voornamelijk uit:

- (a) uitgaven voor interne ontwikkeling, en
- (b) verworven software.

De kosten voor het onderhoud van computersoftware worden als kosten geboekt op het moment dat ze worden gemaakt. Uitgaven die de voordelen van computersoftware doen toenemen of uitbreiden tot meer dan één jaar, worden echter aan de oorspronkelijke kostprijs van de software toegevoegd. Kosten voor interne ontwikkeling geboekt als activa worden lineair afgeschreven over hun gebruiksduur vanaf het moment waarop de ontwikkelde software kan worden gebruikt.

Een verworven klantenportefeuille wordt lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van de portefeuille rekening houdend met het verwachte klantenverlies van de verworven klantenportefeuille.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving, constructie of productie van een in aanmerking komend actief, maken integraal deel uit van de kostprijs van dit actief en worden bijgevolg opgenomen in de waarderingsgrondslag. Andere financieringskosten worden onmiddellijk als kosten opgenomen.

Immateriële activa (andere dan goodwill) worden gecontroleerd op bijzondere waardevermindering wanneer er een aanwijzing van waardeverlies bestaat. Indien de boekwaarde van een actief groter is dan zijn geschatte realiseerbare waarde, wordt het actief afgeschreven tot zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid is de hoogste waarde van enerzijds zijn reële waarde minus vervreemdingskosten en anderzijds zijn bedrijfswaarde. Indien de realiseerbare waarde van een actief niet individueel kan worden vastgesteld, bepaalt Belfius Insurance de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid of groep van kasstroomgenererende eenheden waartoe het actief behoort.

Na het boeken van een waardeverlies worden de afschrijvingen op het actief in toekomstige perioden aangepast om de herziene boekwaarde van het actief, na aftrek van de restwaarde (indien er restwaarde is) op een systematische manier toe te wijzen over de resterende gebruiksduur. Meer- en minderwaarden op de vervreemding van immateriële activa worden bepaald op basis van hun boekwaarde en worden geboekt in de lijn VI. "Nettoresultaat op investeringen en verplichtingen".

11. Goodwill

11.1. Waardering van de goodwill

De goodwill is een actief die de toekomstige economische voordelen vertegenwoordigt die ontstaan uit andere in een bedrijfscombinatie verworven activa die niet individueel worden geïdentificeerd en apart geboekt.

Goodwill wordt gewaardeerd als het verschil tussen:

- de som van de volgende elementen:
 - de overgedragen vergoeding;
 - het bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen onderneming;
 - de reële waarde van het voordien aangehouden aandelenbelang van de overnemer in de overgenomen onderneming (eventueel).
- de reële waarde van de op overnamedatum identificeerbare verworven activa en de aangegane verplichtingen.

Indien dit verschil na herbeoordeling negatief is ("badwill"), wordt het in de resultatenrekening onmiddellijk geboekt als een voordeelige koopwinst.

11.2. Bijzondere waardevermindering op goodwill

De boekwaarde van de goodwill wordt herzien op het einde van het jaar. Met het oog op deze waardeverminderingstest wijst Belfius Insurance goodwill toe aan kasstroomgenererende eenheden of groepen van dergelijke eenheden.

Wanneer omstandigheden of gebeurtenissen aangeven dat er mogelijk onzekerheid bestaat over de boekwaarde, wordt op de goodwill een bijzondere waardevermindering geboekt indien de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid of groep van dergelijke eenheden waaraan de goodwill is toegewezen, lager ligt dan de boekwaarde.

De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde na aftrek van verkoopkosten of de bedrijfswaarde. De “bedrijfswaarde” is de som van de toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit een kasstroomgenererende eenheid. De door Belfius Insurance gebruikte verwachte kasstromen zijn deze van het financieel budget dat werd goedgekeurd door het management.

De berekening van de “bedrijfswaarde” weerspiegelt ook de tijdswaarde van geld (actuele risicovrije rentevoet) gecorrigeerd voor de prijs voor het dragen van de onzekerheid inherent aan het actief. Dit komt tot uiting in de discontovoet.

12. Overige activa

Overige activa omvatten voornamelijk verworven opbrengsten (andere dan renteporata), vooruitbetalingen, bedrijfsbelastingen en andere handelsvorderingen. Ze omvatten ook activa uit verzekeringscontracten (herverzekering, te ontvangen verzekeringspremies, enz.), bouwprojecten in opdracht van derden, voorraden en fondsbeleggingen met betrekking tot van personeelsbelonings verplichtingen.

13. Vaste activa (groep van activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Een vast actief (of een groep van activa die wordt afgestoten) wordt geclassificeerd als “aangehouden voor verkoop” indien de boekwaarde ervan hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik ervan.

Belfius Insurance waardeert een vast actief (of groep van activa die worden afgestoten) geclassificeerd als aangehouden voor verkoop tegen de laagste waarde van enerzijds zijn boekwaarde en anderzijds zijn reële waarde minus de verkoopkosten. Vaste activa (of een groep van activa die worden afgestoten) geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk vermeld op de balans, zonder herwerking van voorgaande perioden. Van zodra deze activa (of een groep van activa die worden afgestoten) worden aangemerkt als aangehouden voor verkoop, worden ze niet langer afgeschreven.

Een beëindigde bedrijfsactiviteit wordt gedefinieerd als een component van een entiteit die ofwel is afgestoten, ofwel wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop en die een afzonderlijke belangrijke bedrijfsactiviteit of een geografisch activiteitsgebied vertegenwoordigt. De winst of verlies na belasting van beëindigde bedrijfsactiviteiten wordt voorgesteld onder een aparte rubriek in de resultatenrekening.

14. Leaseovereenkomsten

Tot 31 december 2018 paste Belfius Insurance lease accounting toe volgens IAS 17 “Leaseovereenkomsten”

14.1. Belfius Insurance is de leasingnemer

Belfius Insurance sluit voornamelijk leaseovereenkomsten af voor de huur van uitrusting of vastgoed

Belfius Insurance boekt als leasingnemer een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief en een overeenkomstige verplichting op de datum waarop het geleasde actief beschikbaar is voor gebruik. Activa en verplichtingen die voortvloeien uit een leaseovereenkomst worden initieel gewaardeerd op basis van de contante waarde.

Leaseverplichtingen omvatten de netto contante waarde van de volgende leasebetalingen:

- vaste betalingen (met inbegrip van een in wezen vaste betaalde leaseverplichting), verminderd met eventuele te ontvangen lease-incentives;
- variabele leasebetalingen die van een index of rentevoet afhankelijk zijn;
- bedragen die naar verwachting door de leasingnemer verschuldigd zullen zijn uit hoofde van restwaardegaranties;
- de uitoefenprijs van een aankoopoptie indien het redelijk zeker is dat de leasingnemer deze optie zal uitoefenen;
- betalingen van boeten voor het beëindigen van de leaseovereenkomst, indien de leaseperiode de uitoefening door de leasingnemer van een optie tot beëindiging van de leaseovereenkomst weerspiegelt.

De leasebetalingen worden verdisconteerd aan de hand van de in de lease geïmpliceerde rentevoet, als dat percentage gemakkelijk kan worden bepaald. Als dat percentage niet gemakkelijk kan worden bepaald, gebruikt de leasingnemer zijn marginale rentevoet.

Leaseverplichtingen worden niet afzonderlijk getoond, maar zijn opgenomen in de publicatielijn “IV.A In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten - gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs” op de balans.

Elke leasebetaling wordt toegewezen zowel aan de verplichting als aan de financieringskost. De financieringskost wordt over de leaseperiode ten laste van het resultaat geboekt en wordt berekend op het resterende saldo van de leaseverplichting van elke periode.

De kostprijs van het met een gebruiksrecht overeenstemmende actief moet bestaan uit:

- het bedrag van de eerste waardering van de leaseverplichting;
- alle op of vóór de aanvangsdatum verrichte leasebetalingen, verminderd met alle ontvangen lease-incentives;
- alle door de leasingnemer gemaakte initiële directe kosten; en
- de door de leasingnemer te maken kosten van ontmanteling en verwijdering van het onderliggende actief, en van het herstel van het terrein waar het zich bevindt.

De met een gebruiksrecht overeenstemmende activa worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur of de leaseperiode, indien deze korter is.

De met een gebruiksrecht overeenstemmende activa zijn opgenomen in dezelfde publicatielijst "IX. Materiële vaste activa" als die waarin de overeenkomstige onderliggende activa zouden worden opgenomen als ze eigendom waren.

Betalingen voor leaseovereenkomsten van korte duur en voor leaseovereenkomsten van activa met een lage waarde worden lineair als kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

14.2. Belfius Insurance is de leasinggever

Belfius Insurance kent zowel operationele als financiële leaseovereenkomsten toe. De opbrengsten uit een operationele leaseovereenkomst worden lineair in de resultatenrekening geboekt over de leaseperiode. Het onderliggend actief wordt geboekt in overeenstemming met de waarderingsregels die op dat type van actief van toepassing zijn.

Voor financiële leasing boekt Belfius Insurance een "leasevordering" voor een bedrag gelijk aan de netto-investering in de lease, dat kan verschillen van de contante waarde van minimale leasebetalingen.

De impliciete rentevoet van het leasecontract is de discontovoet. Renteopbrengsten worden geboekt over de leaseperiode door middel van de impliciete rentevoet van de lease.

15. Belastingen op de winst

Als Belfius Insurance concludeert dat het niet waarschijnlijk is dat de belastingautoriteit een belastingonzekerheid voor huidige en uitgestelde belastingen zal aanvaarden, laat Belfius Insurance het effect van de onzekerheid tot uiting komen bij het bepalen van de gerelateerde belastbare winst (of verlies) of belastinggrondslag.

15.1. Huidige belasting

Belasting voor lopende en voorgaande perioden wordt, voor zover niet betaald, als een verplichting geboekt. Als het reeds betaalde bedrag met betrekking tot lopende en voorgaande perioden hoger is dan het verschuldigde bedrag voor die perioden, wordt het teveel betaalde bedrag geboekt als een actief.

De inkomstenbelastingen als gevolg van dividenden worden opgenomen in winst en verlies, in de niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen of in het eigen vermogen afhankelijk van waar de transacties of gebeurtenissen die in het verleden de uitkeerbare winst genereerden, geboekt werden.

15.2. Uitgestelde belastingen

De uitgestelde belasting wordt geboekt voor het volledige bedrag volgens de balans-methode op tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarden van activa en verplichtingen en hun boekwaarde in de jaarrekening.

Uitgestelde belastingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin het actief wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingtarieven (en de

belastingwetgeving) waarvan het wetgevingsproces (materieel) is afgesloten.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden niet verdisconteerd. Uitgestelde belastingvorderingen op aftrekbare tijdelijke verschillen en voorwaartse compensaties van fiscaal verlies worden geboekt in zoverre het waarschijnlijk is dat in de toekomst fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Een uitgestelde belastingverplichting wordt geboekt voor belastbare tijdelijke verschillen die voortvloeien uit investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en entiteiten waarover gezamenlijk zeggenschap wordt uitgeoefend, in de mate dat Belfius Insurance een invloed kan uitoefenen op het tijdstip waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het verschil in de voorzienbare toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingen met betrekking tot de herwaardering van de reële waarde van activa gewaardeerd tegen reële waarde via het totaalresultaat en kasstroomafdekkingen en andere transacties die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt, worden eveneens rechtstreeks geboekt ten gunste of ten laste van het eigen vermogen.

16. Personeelsbeloningen

16.1. Kortetermijnbeloningen

Kortetermijnbeloningen zullen naar verwachting volledig verevend zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht. Ze worden gewaardeerd op een niet-gedisconteerde basis en geboekt als een uitgave.

16.2. Vergoedingen na uitdiensttreding

Vergoedingen na uitdiensttreding omvatten pensioenuitkeringen (annuïteiten of betalingen van een vast bedrag bij pensionering) en andere vergoedingen na uitdiensttreding zoals medische zorg verleend na de voltooiing van het dienstverband.

16.2.1. Toegezegde pensioenregeling – Pensioenregelingen met een te bereiken doel (Defined Benefit Plan)

Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige uitstroom van kasmiddelen waarbij de discontovoet gebaseerd is op het marktrendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties waarvan de looptijd consistent is met de looptijd van de verplichtingen. Indien er geen diepe markt voor dergelijke obligaties bestaat, wordt het marktrendement van overheidsobligaties gebruikt. De waarderingstechniek voor de raming van de pensioenuitgaven omvat actuariële veronderstellingen die zowel demografische als financiële veronderstellingen omvatten zoals inflatie, salarisverhoging.

Het op de balans opgenomen bedrag voor de toegezegde pensioenregeling is het verschil tussen de contante waarde van de verplichting uit hoofde van de toegezegde pensioenregeling (bepaald op basis van de "Projected Unit Credit"-methode) en de

reële waarde van eventuele fondsbeleggingen. Dit bedrag kan worden gepresenteerd als een verplichting of een actief.

In het geval van een nettoactief is het opgenomen bedrag beperkt tot het actiefplafond, zijnde de contante waarde van eventuele economische voordelen die beschikbaar zijn voor Belfius Insurance in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verlagingen van toekomstige bijdragen aan de regeling.

Herwaarderings van de netto verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten (actief) worden opgenomen in de overige onderdelen van het totaalresultaat en worden nooit geherclassificeerd naar de resultatenrekening. Herwaarderings vloeien voort uit het effect van wijzigingen in de demografische en financiële veronderstellingen, uit ervaringsaanpassingen, uit het rendement van fondsbeleggingen en uit elke wijziging van het actiefplafond.

16.2.2. Toegezegde bijdragenregeling - Pensioenregeling met vaste bijdragen (Defined Contribution Plan)

De bijdragen van Belfius Insurance aan toegezegde bijdragenregelingen (pensioenregelingen met vaste bijdragen) worden als kosten in de resultatenrekening geboekt in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Vanwege het wettelijke minimaal gewaarborgd rendement dat wordt opgelegd door de Belgische Staat, worden Belgische pensioenregelingen met vaste bijdragen door IAS 19 beschouwd als toegezegde pensioenregelingen (pensioenregelingen met een te bereiken doel) en eveneens op deze manier gerapporteerd.

Rekening houdend met de wetswijziging op het einde van 2015 (d.w.z. het minimum gegarandeerd rendement op werkgevers- en werknemersbijdragen daalde respectievelijk van 3,25% en 3,75% naar 1,75%), is de waardering van de verplichtingen van de Belgische toegezegde bijdragenregelingen (pensioenregelingen met vaste bijdragen) gebaseerd op de methodologie die gebruikt wordt bij toegezegde pensioenregelingen (pensioenregelingen met een te bereiken doel) (cf. de "Projected Unit Credit"-methode).

16.3. Andere langetermijnpersoneelsbeloningen

Een beloning wordt geclassificeerd als een andere langetermijnpersoneelsbeloning indien wordt verwacht dat de betaling niet volledig vereffend zal zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemer de gerelateerde prestaties heeft verricht. Dit omvat voornamelijk voorzieningen voor jubileumuitkeringen en bonussen die werknemers ontvangen na het voltooien van bepaalde dienstperiodes.

Ingevolge de lagere graad van onzekerheid vergeleken met vergoedingen na uitdiensttreding, wordt een vereenvoudigde methode gebruikt die gebaseerd is op actuariële berekeningen voor erkenning en waardering van jubileumuitkeringen en andere langetermijnpersoneelsbeloningen. Er wordt een voorziening aangelegd voor de geschatte verplichting uit hoofde van diensten die werden verricht door de werknemers tot op de balansdatum en herwaarderings worden in de resultatenrekening geboekt.

16.4 Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen vloeien voort ofwel uit het besluit van Belfius Insurance om het dienstverband te beëindigen vóór de normale pensioneringsdatum, ofwel uit het besluit van een werknemer om in ruil voor de beëindiging van het dienstverband op een door Belfius Insurance gedane aanbod van vergoedingen in te gaan. Vergoedingen betaald in ruil voor verdere dienstprestaties worden niet beschouwd als een ontslagvergoeding.

Een voorziening voor een ontslagvergoeding wordt erkend op de vroegste van enerzijds de datum van de opname van de kosten van een herstructurering en anderzijds de datum waarop Belfius Insurance het aanbod van deze vergoedingen niet langer kan intrekken.

17. Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen

Voorzieningen worden hoofdzakelijk geboekt voor gerechtelijke procedures, herstructureringen en leningtoezeggingen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van uitgaven die vereist zijn om de verplichting af te wikkelen. De discontovoet is het percentage vóór belastingen dat de huidige marktbeoordelingen van de tijdswaarde van geld weerspiegelt.

Voorzieningen worden geboekt wanneer:

- Belfius Insurance een bestaande in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van gebeurtenissen in het verleden;
- het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen; en
- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Voorzieningen voor leningtoezeggingen en financiële garantiecontracten die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde worden geboekt wanneer er onzekerheid is over de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Zie hiervoor paragraaf 6.5 "Bijzondere waardeverminderingen voor financiële instrumenten".

Tenzij de mogelijkheid van uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden zeer onwaarschijnlijk is, wordt een voorwaardelijke verplichting gerapporteerd. Een voorwaardelijke verplichting wordt voortdurend beoordeeld om te bepalen of een uitstroom van middelen die economische voordelen inhouden, waarschijnlijk is geworden. Als het waarschijnlijk wordt dat een uitstroom van toekomstige economische voordelen vereist zal zijn voor een item dat voorheen werd behandeld als een voorwaardelijke verplichting, wordt een voorziening opgenomen in de periode waarin de wijziging in de waarschijnlijkheid zich voordoet (behalve in de extreem zeldzame omstandigheden waarin geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt).

18. Heffingen

Heffingen zijn uitstromen van middelen die economische voordelen inhouden die door overheden aan entiteiten worden opgelegd krachtens wetgeving (d.w.z. wetten en / of voorschriften), met uitzondering van inkomstenbelastingen, boetes of andere sancties die worden opgelegd voor overtredingen van de wetgeving.

Belfius Insurance boekt een verplichting wanneer een tot verplichting leidende gebeurtenis zich voordoet. Alle heffingen worden onmiddellijk in resultaat geboekt (geen toerekeningsboekingen toegelaten) in de lijn XI. "Overige kosten" en de verschuldigde bedragen worden geboekt in de lijn XII. "Overige verplichtingen".

19. Aandelenkapitaal

Belfius Insurance boekt zijn dividenden op zijn gewone aandelen als een verplichting vanaf de datum waarop ze worden toegekend. Dividenden die na de balansdatum worden toegekend, worden vermeld in de toelichting "Gebeurtenissen na de balansdatum".

Gebruikte afkortingen

AC	Amortized Cost - Geamortiseerde kostprijs
CFH	Cash Flow Hedge - Kasstroomafdekking
ECL	Expected Credit Loss - Te verwachten kredietverliezen
FVO	Fair Value Option - Aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde
FVTOCI	Fair value through other comprehensive income - Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat
FVTPL	Fair Value Through Profit or Loss - Reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies
OCI	Other Comprehensive Income - Overige onderdelen van het totaalresultaat
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest - Uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag

IV. Operationele segmentrapportering

Aangezien Belfius Insurance geen effecten heeft uitgegeven die worden verhandeld op een publieke markt, noch de intentie heeft om dit te doen, voldoet Belfius Insurance niet aan de criteria uiteengezet in het toepassingsgebied van IFRS 8 en wordt in dit jaarverslag geen gesegmenteerde informatie gepresenteerd.

V. Toelichtingen bij het actief van de geconsolideerde balans

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

5.1. Geldmiddelen en equivalenten

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Kas en tegoeden bij centrale banken andere dan verplicht aan te houden reserves	30	1
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	401.345	370.579
TOTAAL	401.376	370.580

5.2. Kas en tegoeden bij centrale banken

Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Contanten	30	1
TOTAAL	30	1
<i>Waarvan opgenomen in geldmiddelen en equivalenten</i>	30	1

5.3. Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	401.104	378.206
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0
TOTAAL	401.104	378.206

2. Uitsplitsing volgens aard

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
(in duizend EUR)				
Kaswaarborgen	0	0	7.728	0
Zichtrekeningen	401.104	0	370.479	0
TOTAAL	401.104	0	378.206	0
<i>Waarvan opgenomen in geldmiddelen en equivalenten</i>	<i>401.345</i>	<i>0</i>	<i>370.579</i>	<i>0</i>

Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen daalden met 23 miljoen EUR of 5,7% tot 378 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 401 miljoen EUR per 31 december 2018, als gevolg van een daling van het saldo van de zichtrekeningen. In 2019, werd 8 miljoen EUR betaald aan zekerheden in het kader van de derivaten en gerelateerde repo-transacties.

Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies - uitsplitsing

	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
(in duizend EUR)				
Brutoboekwaarde (fase 1)	401.104	0	378.206	0
TOTAAL	401.104	0	378.206	0

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

Nihil

3. Uitsplitsing van de kwaliteit

Zie toelichting 9.2.

4. Uitsplitsing van de reële waarde

Zie toelichting 9.1.

5.4 Leningen en voorschotten

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.980.566	4.435.514
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	120.576	100.917
TOTAAL	4.101.142	4.536.431

De leningen en voorschotten betreffen voornamelijk hypothecaire leningen die via het DVV- kanaal en via Elantis worden verkocht.

2. Uitsplitsing volgens tegenpartij

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
Publieke entiteiten	436.223	0	413.778	0
Ondernemingen & KMO	758	0	132.544	0
Huishoudens	3.473.147	0	3.830.849	0
Leningen met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	85.681	0	68.902	0
Minus :				
<i>bijzondere waardevermindering (fases 1,2 en 3)</i>	<i>(15.244)</i>	<i>0</i>	<i>(10.559)</i>	<i>0</i>
TOTAAL	3.980.566	0	4.435.514	0

Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies - uitsplitsing

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
Brutoboekwaarde (fase 1)	3.712.902	0	4.020.189	0
minus aanleg bijzondere waardevermindering (fase 1)	(1.890)	0	(1.540)	0
Brutoboekwaarde (fase 2)	197.227	0	356.983	0
minus aanleg bijzondere waardevermindering (fase 2)	(9.517)	0	(6.539)	0
Brutoboekwaarde - Leningen met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	85.681	0	68.902	0
Bijzondere waardevermindering op leningen met verminderde kredietwaardigheid fase 3	(3.837)	0	(2.480)	0
TOTAAL	3.980.566	0	4.435.514	0

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18			Totaal
	Voor handels- doeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverande- ringen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handels- doeleinden met verwerking van waardeveran- deringen in winst of verlies ⁽¹⁾	
(in duizend EUR)				
Publieke entiteiten	0	0	5.360	5.360
Huishoudens ⁽²⁾	115.216	0	0	115.216
TOTAAL	115.216	-	5.360	120.576

	31/12/19			Totaal
	Voor handels- doeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverande- ringen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handels- doeleinden met verwerking van waardeveran- deringen in winst of verlies ⁽¹⁾	
(in duizend EUR)				
Publieke entiteiten	0	0	7.768	7.768
Huishoudens ⁽²⁾	93.149	0	0	93.149
TOTAAL	93.149	-	7.768	100.917

(1) Het betreft voornamelijk leningen aan de publieke en sociale sector met specifiek gestructureerde rentekennmerken. Deze leningen hebben de SPPI-test niet doorstaan en worden dus gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening.

(2) Belfius Insurance houdt hypothecaire leningen voor een beperkte periode aan, alvorens deze over te dragen aan externe partijen.

3. Uitsplitsing volgens aard

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18 PF		31/12/19	
	Geamortiseer- de kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onder- delen van het totaalresultaat	Geamortiseer- de kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onder- delen van het totaalresultaat
(in duizend EUR)				
Kaswaarborgen	33	0	20	0
Overige kredietvorderingen	3.910.096	0	4.377.151	0
Waarvan consumentenkredieten	45	0	117	0
Waarvan hypothecaire leningen	3.473.070	0	3.962.730	0
Waarvan leningen op termijn	436.982	0	414.305	0
Leningen met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	85.681	0	68.902	0
minus:				
<i>bijzondere waardevermindering (fases 1,2 en 3)</i>	<i>(15.244)</i>	<i>0</i>	<i>(10.559)</i>	<i>0</i>
TOTAAL	3.980.566	0	4.435.514	0

Leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stegen met 455 miljoen EUR of 11,4% tot 4.436 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 3.981 miljoen EUR per 31 december 2018, een evolutie die wordt verklaard door de sterke toename van het volume hypothecaire leningen die via het DVV-kanaal en Elantis worden verkocht. Daarnaast was er een daling met 23 miljoen EUR van de leningen aan de publieke sector die einde termijn gekomen zijn.

Belfius Insurance heeft pro forma cijfers opgesteld voor 2018 omdat er meer details worden gegeven over de aard van de leningen (verschuiving van "overige kredietvorderingen" naar "leningen op termijn").

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18			Totaal
	Voor handels-doeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handels-doeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	
(in duizend EUR)				
Leningen en voorschotten	115.216	0	5.360	120.576

	31/12/19			Totaal
	Voor handels-doeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handels-doeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	
(in duizend EUR)				
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	93.149	0	7.768	100.917

De leningen en voorschotten gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies daalden met 20 miljoen EUR tot 101 miljoen EUR per 31 december 2019 vergeleken met 121 miljoen EUR per 31 december 2018. Kredietverlener Elantis volgt sinds enkele jaren een multi-fundingstrategie waarbij een deel van de nieuwe leningen wordt overgedragen naar derden (waaronder ook Belfius Bank), in afwachting van de overdracht houdt Elantis deze leningen voor een beperkte tijd aan onder de vorm van warehousing. De daling met 20 miljoen EUR is een rechtstreeks gevolg van de stopzetting van het contract met één van de fundingpartners.

4. Uitsplitsing van de kwaliteit

Zie toelichting 9.2.

5. Uitsplitsing van de reële waarde

Zie toelichting 9.1.

5.5. In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.986.864	6.082.390
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	4.998.668	5.041.165
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	891.976	823.325
TOTAAL	11.877.508	11.946.881

Binnen de Belfius Insurance Groep kunnen twee soorten bedrijfsmodellen worden onderscheiden. De schuldbewijzen van de verzekeringsgroep worden beheerd in lijn met en binnen de richtlijnen van balansbeheer. Als gevolg hiervan heeft Belfius Insurance beslist om een groot deel van haar portefeuille te classificeren binnen een bedrijfsmodel dat erop gericht is contractuele kasstromen te ontvangen en te bewaren. Om liquiditeitsbehoeften te vrijwaren, heeft de verzekeringsgroep besloten bepaalde obligaties te classificeren binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen.

Aangezien bepaalde obligatieposities niet voldeden aan het principe van uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag, was een classificatie met waardering tegen reële waarde via winst en verlies vereist. Het betreft voornamelijk fondsen.

2. Uitsplitsing volgens tegenpartij

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	4.198.282	2.363.430	4.434.194	2.420.997
Andere schuldbewijzen	1.789.333	1.499.548	1.648.999	1.387.937
Aandelen	0	1.156.954	0	1.251.582
Minus :				
<i>bijzondere waardevermindering (fases 1, 2 en 3)</i>	(750)	(21.265)	(803)	(19.350)
TOTAAL	5.986.864	4.998.668	6.082.390	5.041.165

De schuldbewijzen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs stegen met 96 miljoen EUR of 1,6% tot 6.082 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 5.987 miljoen EUR per 31 december 2018 door herinvesteringen in overheidsobligaties.

De schuldbewijzen en eigen vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat namen toe met 42 miljoen EUR of 0,9% tot 5.041 miljoen EUR per 31 december 2019 vergeleken met 4.999 miljoen EUR per 31 december 2018. De financiële activa daalden door de verkoop van aandelen en door aflossingen en verkopen van bepaalde Belgische overheidsobligaties om onder andere het concentratierisico en de duration gap binnen de balans van Belfius Insurance te beheren. Deze daling werd gecompenseerd door positieve reële-waardeaanpassingen op schuld- en eigenvermogensinstrumenten als gevolg van lagere rentetarieven, lagere kredietsspreads en verbeterde aandelenmarkten ten opzichte van eind 2018.

Uitsplitsing van schuldbewijzen niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18		31/12/19	
	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	Geamortiseerde kostprijs	Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat
(in duizend EUR)				
Brutoboekwaarde (fase 1)	5.741.757	2.722.235	6.020.942	2.918.916
minus aanleg bijzondere waarvermindering (fase 1)	(345)	(1.818)	(391)	(1.790)
Brutoboekwaarde (fase 2)	245.858	1.140.743	62.250	890.018
minus aanleg bijzondere waarvermindering (fase 2)	(405)	(19.446)	(411)	(17.560)
TOTAAL	5.986.864	3.841.714	6.082.390	3.789.584

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

	31/12/18			Totaal
	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	
(in duizend EUR)				
Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	0	0	107.268	107.268
Andere schuldbewijzen	1.494	0	783.214	784.708
TOTAAL	1.494	0	890.482	891.976

	31/12/19			Totaal
	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen	Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	
(in duizend EUR)				
Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	0	0	102.953	102.953
Andere schuldbewijzen	1.707	0	718.666	720.373
TOTAAL	1.707	0	821.619	823.325

De schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies daalden met 69 miljoen EUR of 7,7% tot 823 miljoen EUR per 31 december 2019 vergeleken met 892 miljoen EUR per 31 december 2018, voornamelijk wegens een daling van het uitstaande bedrag aan fondsen.

C. Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat - Eigenvermogensinstrumenten

De onderstaande tabel geeft de reden weer waarom de eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd zijn tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat.

Investeringsen gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	31/12/18		
	Reden voor waardering	Reële waarde	Dividenden opgenomen in resultaat
(in duizend EUR)			
Strategische portfolio - vastgoed	Beleggingsportefeuille	513.202	27.238
Strategische portfolio - overige	Beleggingsportefeuille	643.752	31.342
TOTAAL		1.156.954	58.580

Investeringsen gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	31/12/19		
	Reden voor waardering	Reële waarde	Dividenden opgenomen in resultaat
(in duizend EUR)			
Strategische portfolio - vastgoed	Beleggingsportefeuille	567.883	27.304
Strategische portfolio - overige	Beleggingsportefeuille	683.699	24.487
TOTAAL		1.251.582	51.790

De onderstaande tabel geeft de reden weer waarom de eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat, verkocht zijn.

Verwijderingen uit de balans van investeringen tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	31/12/18			
	Reden voor verwijdering uit de balans	Reële waarde op datum van verwijdering uit de balans	Overdracht van cumulatieve winst of verlies binnen het eigen vermogen	Dividenden opgenomen in resultaat
(in duizend EUR)				
Strategische portfolio - vastgoed	Beleggingsportefeuille	40.515	3.261	4.563
Strategische portfolio - overige	Beleggingsportefeuille	105.601	12.706	4.620
TOTAAL		146.116	15.967	9.183

Verwijderingen uit de balans van investeringen tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	31/12/19			
	Reden voor verwijdering uit de balans	Reële waarde op datum van verwijdering uit de balans	Overdracht van cumulatieve winst of verlies binnen het eigen vermogen	Dividenden opgenomen in resultaat
(in duizend EUR)				
Strategische portfolio - vastgoed	Beleggingsportefeuille	134.703	3.008	7.330
Strategische portfolio - overige	Beleggingsportefeuille	138.045	67	3.413
TOTAAL		272.748	3.075	10.743

De verkoop van deze aandelenposities gebeurde voornamelijk voor risico- en balansbeheerdoeleinden binnen de verzekeringsactiviteit.

3. Uitsplitsing van de kwaliteit

Zie toelichting 9.2.

4. Uitsplitsing van de reële waarde

Zie toelichting 9.1.

5.6. Derivaten

1. Uitsplitsing volgens aard

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Actief	Verplichtingen	Actief	Verplichtingen
Derivaten aangewezen als reële-waardeafdekking	28.165	0	779	3.995
TOTAAL	28.165	0	779	3.995

Belfius Insurance heeft derivaten (spreadlock) afgesloten om de asset swap spread op bepaalde obligatie-posities af te dekken. Het doel van deze transacties is de bescherming van de Solvency II-ratio. De spreadlock-transactie bevat een forward asset swap spread op het moment van het afsluiten van de transactie. Aangezien de spreadlock gedefinieerd is om de asset swap spread (d.w.z. alle risico's behalve de veranderingen in de reële waarde als gevolg van de referentierentevoet) van specifieke obligatieposities af te dekken, wordt het derivaat voorgesteld als een kredietderivaat waarop een reële-waardeafdekking werd toegepast.

2. Reële-waardeafdekking

A. Detail van de derivaten aangewezen als reële-waardeafdekking

(in duizend EUR)	31/12/18				31/12/19			
	Notioneel bedrag ⁽¹⁾		Actief	Verplichtingen	Notioneel bedrag ⁽¹⁾		Actief	Verplichtingen
	Te ontvangen	Te leveren			Te ontvangen	Te leveren		
Kredietderivaten	1.322.285	0	28.165	0	1.322.285	0	779	3.995
TOTAAL	1.322.285	0	28.165	0	1.322.285	0	779	3.995

(1) In deze tabel worden de beide luiken van het afgeleide financiële instrument, "Notioneel bedrag te ontvangen" en "Notioneel bedrag te leveren", afzonderlijk opgenomen. Merk op dat het contract van een termijnverkoop slechts één notioneel vermeldt.

B. Detail van de afgedekte posities

De volgende tabel geeft een gedetailleerd overzicht van de afgedekte posities waarop de afdeckingsstrategieën van Belfius Insurance betrekking hebben.

(in duizend EUR)	31/12/18				31/12/19			
	Boekwaarde van de afgedekte posities	In de afdekking van een nettopositie opgenomen activa of verplichtingen (vóór verrekening)	Cumulatief bedrag van de reële waardeaanpassingen op de afgedekte posities	Cumulatief bedrag van reële waardeaanpassingen in de balanspositie in geval van een verbreking	Boekwaarde van de afgedekte posities	In de afdekking van een nettopositie opgenomen activa of verplichtingen (vóór verrekening)	Cumulatief bedrag van de reële waardeaanpassingen op de afgedekte posities	Cumulatief bedrag van reële waardeaanpassingen in de balanspositie in geval van een verbreking
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	139.281	0	(2.198)	0	103.710	0	5	0
<i>Krediet</i>	139.281	0			103.710	0		
Financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	1.325.017	0	(33.969)	0	1.306.021	0	(3.889)	(1.141)
<i>Krediet</i>	1.325.017	0			1.306.021	0		
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	0	0	0	0	0	0

In de bovenstaande tabel wordt de boekwaarde van de afgedekte posities in een reële-waardeafdekkingstransactie uitgesplitst naar waarderingsportefeuille. Het cumulatieve bedrag van de reële waardeaanpassingen op de afgedekte positie omvat de winsten en verliezen op de afgedekte positie die als gevolg van administratieve verwerking van afdekkingstransacties erkend werden op de balans. Het cumulatief bedrag van reële waardeaanpassingen in de balanspositie in geval van een verbreking omvat de afdekkingaanpassingen die, na beëindiging van de afdekkingsrelatie en de aanpassing van de afgedekte posities voor het afdekken van winsten en verliezen, in de resultatenrekening worden opgenomen via de herberekende effectieve rentevoet voor afgedekte posities gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, of het bedrag van de voorheen opgenomen cumulatieve afdekkingswinst of -verlies voor afgedekte activa gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat.

B. Detail van de afdekkingsdocumentatie

Om ervoor te zorgen dat de afdekkingsrelatie in aanmerking komt voor hedge accounting, wordt een formele documentatie opgesteld en wordt de effectiviteit gedurende de hele afdekkingsrelatie voortdurend beoordeeld.

De reële waarde die wordt gebruikt voor de bepaling van de hedge-effectiviteit is gebaseerd op de reële waardebewegingen van de derivaten op de balans en de reële waardebewegingen van het afgedekte risico van de afgedekte positie (doorgaans door middel van een hypothetisch derivaat).

Voor de reële-waardeafdekking is de prospectieve test gebaseerd op een kritische vergelijking tussen het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie. De prospectieve test wordt uitgevoerd door een dollarcompensatiemethode toe te passen (vergelijking van de reële waarde van de afgedekte positie en het afdekkingsinstrument) en deze te vergelijken met welbepaalde limieten.

We verwijzen naar toelichting 7.4 "Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening" voor meer informatie over de waardering van de effectiviteit van de afdekking.

5.7 Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie

1. Boekwaarde

(in duizend EUR)	2018	2019
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	34.671	32.205
Aanschaffingen ⁽¹⁾	0	8.770
Wijzigingen in consolidatiekring (in) ⁽²⁾	6.529	0
Wijzigingen in consolidatiekring (uit) ⁽³⁾	(9.406)	0
Aandeel in resultaat voor belastingen	1.824	2.297
Aandeel in belastingen	(861)	(958)
Uitgekeerd dividend	(552)	(562)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	32.205	41.752

(1) De aanschaffingen betreffen kapitaalvolstorting voor de investeringsmaatschappij M80 Capital.

(2) De investering in EPC (61,37%), vakantiepark De Haan (25%) en investeringsmaatschappij M80 Capital (22,11%) worden vanaf 2018 geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode. Hoewel Belfius Insurance een meerderheid aanhoudt in EPC heeft ze geen controle over de investering, aangezien (a) er een beperking van de stemrechten is en (b) er geen aandeelhoudersovereenkomsten bestaan.

(3) Auxipar, voorheen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode, wordt volledig geconsolideerd vanaf 29 maart 2018. We verwijzen naar toelichting 10.1 "Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring" voor meer informatie.

2. Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

(in duizend EUR)	2018	2019
L'Economie populaire de Ciney CVBA (EPC)	21.187	21.769
De Haan Vakantiehuizen NV	9.500	10.165
M80 Capital CV	1.518	9.818
TOTAAL	32.205	41.752

3. Financiële informatie van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode

Geassocieerde deelnemingen (in duizend EUR)	Actief	Verplichtingen	Eigen vermogen	Netto- resultaat	Netto- vermogens- waarde	%	Jaarrekening per
L'Economie populaire de Ciney SCRL (EPC)	74.673	43.232	31.441	1.695	31.441	61,37%	31/12/2018
De Haan Vakantiehuizen ⁽¹⁾						25,00%	
M80 Capital CV ⁽¹⁾						22,11%	

(1) Financiële informatie van recentelijk opgerichte geassocieerde deelnemingen is niet beschikbaar.

Er zijn geen belangrijke of materieel van belang zijnde verbintenissen jegens joint ventures.

Er zijn geen belangrijke beperkingen voor de ondernemingen in vermogensmutatie op haar vermogen om toegang te krijgen tot of gebruik te maken van activa en om over te gaan tot afwikkeling van verplichtingen van de groep.

5.8. Materiële vaste activa

1. Nettoboekwaarde

	Terreinen en gebouwen	Kantoormeubilair en andere uitrusting	Vastgoedbeleg- gingen	Totaal
(in duizend EUR)	Eigen gebruik eigenaar	Eigen gebruik eigenaar		
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2018	70.193	4.803	494.934	569.930
Aanschaffingen	13	106	186	304
Vervreemdingen ⁽¹⁾	(9.428)	0	(1.214)	(10.641)
Wijzigingen in consolidatiekring (in) ⁽²⁾	0	0	34.188	34.188
Overdrachten en annuleringen ⁽³⁾	(58.449)	0	59.662	1.214
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2018 (A)	2.329	4.909	587.756	594.994
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 1 JANUARI 2018	(21.912)	(4.674)	(71.097)	(97.682)
Gecumuleerde afschrijvingen	(21.912)	(4.674)	(71.097)	(97.682)
Geboekt	(454)	(102)	(10.127)	(10.683)
Vervreemdingen ⁽¹⁾	9.505	0	465	9.970
Wijzigingen in consolidatiekring (in) ⁽²⁾	0	0	(3.817)	(3.817)
Overdrachten en annuleringen ⁽³⁾	11.012	0	(12.225)	(1.214)
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 31 DECEMBER 2018 (B)	(1.849)	(4.775)	(96.801)	(103.425)
Gecumuleerde afschrijvingen	(1.849)	(4.775)	(96.778)	(103.402)
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	0	0	(23)	(23)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018 (A)+(B)	480	133	490.955	491.569

(1) De vervreemdingen hebben voornamelijk betrekking op de verkoop van het Metrologiegebouw door Corona

(2) Wijzigingen in consolidatiekring (in) betreft de aankoop van Offico Immo.

(3) De overdrachten bestaan voornamelijk uit de herclassificatie van het Galilee-gebouw van eigen gebruik naar vastgoedbeleggingen.

	Terreinen en gebouwen		Kantoormeubilair en andere uitrusting	Vastgoed- beleggingen	Totaal
	Eigen gebruik eigenaar	Eigen gebruik van een met een gebruiksrecht overeenstem- mend actief	Eigen gebruik eigenaar		
(in duizend EUR)					
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2019	2.329	0	4.909	587.756	594.994
Aanschaffingen ⁽¹⁾	1.012	1.197	848	44.838	47.894
Aanpassingen na verwerving	0	0	0	(1.268)	(1.268)
Wijzigingen in consolidatiekring (in) ⁽²⁾	0	0	0	19.192	19.192
Andere bewegingen	0	47	0	0	47
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2019 (A)	3.341	1.244	5.756	650.519	660.860
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 1 JANUARI 2019	(1.849)	0	(4.775)	(96.801)	(103.425)
Gecumuleerde afschrijvingen	(1.849)	0	(4.775)	(96.778)	(103.402)
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	(23)	(23)
Geboekt	(317)	(373)	(163)	(12.046)	(12.899)
Wijzigingen in consolidatiekring (in)	0	0	0	(416)	(416)
Andere bewegingen	0	0	0	197	197
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 31 DECEMBER 2019 (B)	(2.165)	(373)	(4.938)	(109.066)	(116.543)
Gecumuleerde afschrijvingen	(2.165)	(373)	(4.938)	(108.621)	(116.098)
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	(445)	(445)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2019 (A)+(B)	1.175	871	818	541.452	544.317

(1) De aanschaffingen hebben betrekking op de aankoop van investeringsvastgoed in Leuven

(2) Wijzigingen in consolidatiekring (in) betreft de aankoop van Immo Tréfles.

2. Reële waarde van de vastgoedbeleggingen

(in duizend EUR)	2018	2019
Reële waarde bekomen via een onafhankelijke waardering ⁽¹⁾	644.723	719.264
Reële waarde niet bekomen via een onafhankelijke waardering	0	0
TOTAAL	644.723	719.264

(1) De "Reële waarde bekomen via een onafhankelijke waardering" omvat de vastgoedbeleggingen waarvoor een externe waardering of een recente transactieprijs beschikbaar is.

5.9. Immateriële activa

(in duizend EUR)	Intern ontwikkelde software	Andere immateriële activa	Totaal
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2018	75.280	7.132	82.412
Aanschaffingen ⁽¹⁾	18.494	12.240	30.734
Wijzigingen in consolidatiekring (in)	0	90	90
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2018 (A)	93.774	19.462	113.236
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 1 JANUARI 2018	(42.330)	(4.776)	(47.106)
Gecumuleerde afschrijvingen	(42.330)	(4.776)	(47.106)
Geboekt	(11.654)	(1.628)	(13.282)
Wijzigingen in consolidatiekring (in)	0	(90)	(90)
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 31 DECEMBER 2018 (B)	(53.984)	(6.494)	(60.478)
Gecumuleerde afschrijvingen	(53.984)	(6.494)	(60.478)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018 (A)+(B)	39.790	12.968	52.758

(1) Bijkomende ontwikkelingen voor intern ontwikkelde applicaties in het kader van o.a. digitalisering verklaren de toename van de aanschaffingswaarde van de immateriële vaste activa.

(in duizend EUR)	Intern ontwikkelde software	Andere immateriële activa	Totaal
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI 2019	93.774	19.462	113.236
Aanschaffingen ⁽¹⁾	17.098	8.344	25.443
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER 2019 (A)	110.872	27.807	138.679
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 1 JANUARI 2019	(53.984)	(6.494)	(60.478)
Gecumuleerde afschrijvingen	(53.984)	(6.494)	(60.478)
Geboekt	(16.042)	(8.928)	(24.970)
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 31 DECEMBER 2019 (B)	(70.026)	(15.422)	(85.449)
Gecumuleerde afschrijvingen	(70.026)	(10.037)	(80.063)
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen ⁽²⁾	0	(5.386)	(5.386)
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2019 (A)+(B)	40.846	12.384	53.230

(1) Bijkomende ontwikkelingen voor intern ontwikkelde applicaties in het kader van o.a. digitalisering verklaren de toename van de aanschaffingswaarde van de immateriële vaste activa.

(2) Er werd een waardevermindering van 5,4 miljoen EUR geboekt op de immateriële activa die werden geïnvesteerd voor het project Jane, waarbij Belfius Insurance een sensorgestuurde monitoringoplossing wil aanbieden voor de ouderen, zodat ze langer in hun eigen huis kunnen blijven zonder speciale hulp. Het management besliste over deze aanpassing naar aanleiding van het herziene businessplan dat een break-even verder in de tijd aangeeft, rekening houdend met nieuwe commerciële hypothesen.

5.10. Goodwill

(in duizend EUR)	Positieve goodwill	
	2018	2019
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 1 JANUARI	5.762	5.762
AANSCHAFFINGSWAARDE PER 31 DECEMBER (A)	5.762	5.762
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 1 JANUARI	0	0
GECUMULEERDE AFSCHRIJVINGEN EN BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN PER 31 DECEMBER (B)	0	0
NETTOBOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2018 (A)+(B)	5.762	5.762

De positieve goodwill betreft goodwill op Elantis.

Op basis van het jaarlijkse onderzoek op bijzondere waardeverminderingen was het niet nodig om een bijzondere waardevermindering op goodwill te boeken. Het onderzoek op bijzondere waardeverminderingen werd uitgevoerd door het vergelijken van de eigen vermogenswaarde van Elantis met de "bedrijfswaarde". Deze bedrijfswaarde werd bepaald op basis van de netto activa waarde. Het financieel plan op vijf jaar toont daarnaast aan dat de toekomstige resultaten stabiel zijn en de bedrijfswaarde niet negatief beïnvloeden.

5.11. Uitgestelde belastingvorderingen

1. Analyse

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Uitgestelde belastingverplichtingen	(19.245)	(65.396)
Uitgestelde belastingvorderingen	37.939	29.140
Uitgestelde belastingen	18.694	(36.256)
Niet erkende uitgestelde belastingvorderingen ⁽¹⁾	(13.124)	(14.532)
NETTO UITGESTELDE BELASTINGSVORDERINGEN (-VERPLICHTINGEN)	5.570	(50.788)

(1) De toename in niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen betreft overgedragen fiscale verliezen bij Jane en Jaimy, in combinatie met een erkenning van fiscale verliezen bij Auxipar.

2. Bewegingen

(in duizend EUR)	2018	2019
OP 1 JANUARI	(27.279)	5.570
Bewegingen van het jaar	32.849	(56.358)
Resultatenrekening kost/opbrengst	(21.124)	(20.429)
Rubrieken gelinkt aan "niet-gerealiseerde resultaten" ⁽¹⁾	52.076	(65.480)
Effect van veranderingen in belastingtarief - resultatenrekening	1.354	75
Effect van veranderingen in belastingtarief - eigen vermogen	261	29.836
Wijzigingen in de consolidatiekring	282	0
Wisselkoersverschillen	0	0
Andere bewegingen	0	(360)
OP 31 DECEMBER	5.570	(50.788)

(1) Evolutie als gevolg van de wijziging in uitgestelde belastingen op de reële waarde wijzigingen van eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat, en de wijziging in uitgestelde belastingen op de herwaardering van de pensioenregeling.

A. Uitgestelde belastinglatenties komende van balansactiva

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
Leningen en voorschotten	18.548	(3.239)	16.468	(2.758)
Schuldbewijzen	(112.169)	730	(156.556)	(2.455)
Derivaten	(387)	0	(222)	333
Andere	2.287	(87)	3.035	770
Materiële vaste activa	1.995	(374)	1.805	(229)
Immateriële activa	0	0	879	879
Overige activa	293	287	351	119
TOTAAL	(91.722)	(2.596)	(137.274)	(4.110)

B. Uitgestelde belastinglatenties komende van balansverplichtingen

	31/12/18		31/12/19	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in duizend EUR)				
Uitgegeven schuldbewijzen	0	0	216	256
Technische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen	67.489	(17.739)	61.497	(14.277)
Derivaten	2.104	(46)	1.998	9.649
Andere	19.775	(2.267)	14.594	(6.571)
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	4.917	(1.473)	5.852	(1.560)
Overige verplichtingen	14.858	(794)	8.742	(5.011)
TOTAAL	89.368	(20.052)	78.305	(10.944)

	31/12/18		31/12/19	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in duizend EUR)				
Uitgestelde belastinglatenties komende van de balans	(2.354)	(22.648)	(58.969)	(15.054)
Niet erkende uitgestelde belastingvorderingen - tijdelijk verschil	(7.288)		(8.465)	
UITGESTELDE BELASTINGLATENTIES - TIJDELIJKE VERSCHILLEN	(9.642)		(67.434)	

C. Uitgestelde belastingen komende van andere elementen

	31/12/18		31/12/19	
	Totaal	Waarvan impact op het resultaat	Totaal	Waarvan impact op het resultaat
(in duizend EUR)				
Overdraagbare fiscale verliezen	21.048	4.430	22.713	1.602
Overdraagbare fiscale tegoeden	0	0	0	0
Entiteiten met een speciaal belastingsregime	0	0	0	0
TOTAAL	21.048	4.430	22.713	1.602
Niet erkende uitgestelde belastingvorderingen - overgedragen fiscale verliezen	(5.836)	0	(6.067)	0
UITGESTELDE BELASTINGEN KOMENDE VAN ANDERE ELEMENTEN NA NIET ERKENDE UITGESTELDE BELASTINGEN - OVERGEDRAGEN FISCALE VERLIEZEN (1)	15.212	4.430	16.646	1.602

	31/12/18	31/12/19
(in duizend EUR)		
TOTAAL UITGESTELDE BELASTINGEN VOOR NIET ERKENDE UITGESTELDE BELASTINGEN	18.694	(36.256)
TOTAAL UITGESTELDE BELASTINGEN NA NIET ERKENDE UITGESTELDE BELASTINGEN	5.570	(50.788)

3. Vervaldatum van de niet erkende uitgestelde belastingvorderingen

Aard

(in duizend EUR)	31/12/18				
	Minder dan 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbeperkt	Totaal
Overdraagbare fiscale verliezen	0	0	0	(5.836)	(5.836)
TOTAAL	0	0	0	(5.836)	(5.836)

(in duizend EUR)	31/12/19				
	Minder dan 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbeperkt	Totaal
Overdraagbare fiscale verliezen	0	0	0	(6.067)	(6.067)
TOTAAL	0	0	0	(6.067)	(6.067)

5.12. Overige activa

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
OVERIGE ACTIVA	148.413	115.319
Verworven opbrengsten	19.079	22.427
Over te dragen kosten	7.333	9.345
Klantenvorderingen in transit ⁽¹⁾	119.665	82.680
Voorraden	0	306
Bedrijfsbelastingen	2.336	561
OVERIGE ACTIVA SPECIFIEK VOOR VERZEKERINGSACTIVITEITEN	179.726	159.148
Vorderingen die voortvloeien uit directe verzekeringstransacties	82.845	61.115
Overige verzekeringsactiva ⁽²⁾	96.881	98.032
Verzekeringsactiva die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan	407	317
Minus:		
Waardevermindering	(407)	(317)
TOTAAL	328.139	274.466

(1) Klantvorderingen in transit omvatten voornamelijk bedragen die openstaan in afwachting van een definitieve afhandeling op korte termijn.

(2) De overige (her)verzekeringsactiva omvatten onder meer de herverzekeringsdeposito's die in garantie gegeven worden voor de technische voorzieningen voor herverzekering en de rekeningen-courant bij de herverzekeraars.

5.13. Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Activa van dochterondernemingen aangehouden voor verkoop ⁽¹⁾	0	663
TOTAAL	0	663

(1) De vaste activa aangehouden voor verkoop hebben betrekking op een terrein dat door Immo Tréfles werd verkocht begin 2020.

5.14. Leasing

1. Belfius Insurance als leasinggever

A. Financiële leasing

Betrokken bedragen zijn immaterieel.

B. Operationele leasing

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Toekomstige netto minimale te ontvangen leasebetalingen op grond van niet-opzegbare operationele leasings worden als volgt uitgesplitst:		
Niet langer dan 1 jaar	29.471	34.034
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	125.688	137.828
> 5 jaar	471.815	462.053
TOTAAL	626.975	633.915

De belangrijkste onderliggende activa van de operationele leasing hebben betrekking op onroerende goederen (vastgoedbeleggingen).

2. Belfius Insurance als leasingnemer

1. Op 31 december 2018

Tot 31 december 2018 paste Belfius Insurance lease accounting toe volgens IAS 17 "Leaseovereenkomsten".

Financiële leasing

Betrokken bedragen zijn immaterieel.

Operationele leasing

(in duizend EUR)	31/12/18
Toekomstige netto minimale leasebetalingen op grond van niet-opzegbare operationele leasings worden als volgt uitgesplitst:	
Niet langer dan 1 jaar	2.491
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	3.697
> 5 jaar	237
TOTAAL	6.424
Bedrag van toekomstige minimale leasebetalingen te ontvangen op grond van niet-opzegbare sublease-overeenkomsten op balansdatum	0
Lease- en subleasebetalingen opgenomen als kost tijdens de periode	
Minimale leasebetalingen	4.917
Voorwaardelijke leasebetalingen	10
Subleasebetalingen	0
TOTAAL	4.927

De belangrijkste onderliggende activa van de operationele leasing hebben betrekking op:

- (i) gebouwen
- (ii) IT-apparatuur
- (iii) auto's

2. Op 31 december 2019

Leasing op materiële vaste activa

Vanaf 1 januari 2019 is de IFRS 16-norm met betrekking tot leaseovereenkomsten van toepassing en heeft deze norm IAS 17 vervangen. IFRS 16 wijzigt de wijze waarop leasingnemers hun lease-overeenkomsten administratief verwerken ingrijpend door de invoering van één enkel boekhoudmodel voor leasingnemers. Door de toepassing van IFRS 16 blijft de vroegere IAS 17-verwerking voor leasinggevers behouden.

Belfius Insurance, als leasingnemer, heeft ervoor geopteerd om IFRS 16 retroactief toe te passen en heeft leasecontracten vrijgesteld waarvan de looptijd binnen 12 maanden verstrijken. Daarom heeft Belfius Insurance de vergelijkende informatie niet herzien.

Op de datum van de eerste toepassing werd een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief en een leaseverplichting in de balans opgenomen met een beperkte negatieve impact van 2.193 EUR op de overgedragen resultaten in het eigen vermogen.

Minimale leasebetalingen	31/12/19
Niet langer dan 1 jaar	407
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	467
> 5 jaar	0
TOTAAL	874

Contante waarde van leaseverplichtingen	31/12/19
Niet langer dan 1 jaar	407
> 1 jaar en ≤ 5 jaar	465
> 5 jaar	0
TOTAAL	872

	31/12/19
Contractuele toekomstige minimale leasebetalingen (A)	874
Correctie ten gevolge van disconteringsvoet (B)	872
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen (A-B)	2
Bedrag van variabele leasebetalingen niet opgenomen in de leaseverplichting	0
Opbrengsten uit subleasing van een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief	0
Uitgaven voor leaseovereenkomsten van korte duur	0
Uitgaven voor leaseovereenkomsten waarvan het onderliggende actief een lage waarde heeft	0

IFRS 16 biedt een mogelijkheid om een entiteit vrij te stellen van de toepassing van IFRS 16 indien de gevolgen ervan niet materieel zijn. Als gevolg van een gedetailleerde analyse heeft Belfius Insurance IFRS 16 geïmplementeerd voor de leaseovereenkomsten met betrekking tot gebouwen. Auto's vallen onder het toepassingsgebied van IFRS 16, maar zijn vrijgesteld van toepassing op basis van het beginsel van "buitensporige kosten of inspanningen". Parkeerplaatsen vallen ook onder het toepassingsgebied, maar zijn vrijgesteld vanwege de korte looptijd van elk leasecontract. Contracten met betrekking tot IT-materiaal vallen buiten het toepassingsgebied, aangezien het gaat om dienstencontracten. Voor deze contracten zullen de periodieke huurkosten in de resultatenrekening worden geboekt.

VI. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans

6.1. Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	541.050	1.390.364
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0
TOTAAL	541.050	1.390.364

2. Uitsplitsing volgens aard

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

(in duizend EUR)	Geamortiseerde kostprijs	
	31/12/18	31/12/19
Terugkoopovereenkomsten	401.531	1.297.113
Ontvangen kaswaarborgen	24.172	0
Andere schulden	115.347	93.251
TOTAAL	541.050	1.390.364

De schulden aan en deposito's van kredietinstellingen (gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs) stegen met 849 miljoen EUR of 157% tot 1.390 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 541 miljoen EUR per 31 december 2018 als gevolg van een toename van de repofinanciering. Merk op dat in 2018, 24 miljoen EUR zekerheden werden ontvangen in het kader van de derivaten-transacties. In 2019 werden 7 miljoen EUR zekerheden betaald, die werden erkend op de activazijde van de balans.

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

Nihil

3. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

Zie toelichting 9.4., 9.5. en 9.6.

4. Uitsplitsing van de reële waarde

Zie toelichting 9.1.

6.2. Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	872
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0
TOTAAL	0	872

2. Uitsplitsing volgens aard

A. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

(in duizend EUR)	Geamortiseerde kostprijs	
	31/12/18	31/12/19
Leaseverplichtingen ⁽¹⁾		872
TOTAAL	0	872

(1) Leaseverplichtingen opgenomen onder IFRS 16. We verwijzen naar toelichting 3 "Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening".

B. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

Nihil

6.3. Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten

1. Verzekeringscontracten Leven

A. Bruto technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/18			31/12/19		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
Reserves Leven	4 542 627	7 831 039	12 373 665	4 664 491	6 965 698	11 630 189
Reserves in toepassing van de correcties tengevolge van shadow accounting	21 902	0	21 902	37 974	0	37 974
TOTAAL BRUTOVOORZIENING VOOR VERZEKERING LEVEN	4 564 529	7 831 039	12 395 568	4 702 465	6 965 698	11 668 163
Schadereserves	59 467	42 792	102 259	55 765	42 663	98 427
Reserve voor winstdeling ⁽²⁾	62 498	83 406	145 904	56 660	69 978	126 638
Overige technische reserves	139	0	139	699	0	699
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN LEVEN	4 686 633	7 957 237	12 643 869	4 815 588	7 078 339	11 893 927

(1) Discretionaire-winstdelingselement (DPF).

(2) Discretionaire winstdeling is een contractueel maar voorwaardelijk recht om aanvullende voordelen bovenop een gegarandeerd rendement te ontvangen. Wanneer het jaarlijkse businessplan wordt opgesteld wordt er een schatting gemaakt van de verwachte maar discretionaire winstdeling, deze wordt uitgedrukt op de balans. De waarderingsregels stellen dat voor het deel van deze schatting waarvoor geen technische voorzieningen werden geboekt door winst of verlies, dit wordt gepresenteerd op de balans in een afzonderlijke categorie binnen het eigen vermogen.

De bruto technische voorzieningen Leven daalden met 750 miljoen EUR tot 11,9 miljard EUR op 31 december 2019, vergeleken met 12,6 miljard EUR op 31 december 2018. In het huidige lage renteklimaat zien we een verdere verschuiving van tak 21-producten naar alternatieve beleggingsvormen zoals tak 23- of tak 44-producten. Als gevolg hiervan wordt een aanzienlijk deel van de op de vervaldag komende tak 21-beleggingscontracten niet geherinvesteerd in nieuwe tak 21-beleggingscontracten.

De toegewezen reserves als gevolg van shadow accounting stegen met 16 miljoen EUR en weerspiegelen de evolutie van de activaportefeuille.

De reserve voor winstdeling daalde met 19 miljoen EUR van 146 miljoen EUR op 31 december 2018 tot 127 miljoen EUR op 31 december 2019.

Belfius Insurance heeft de resultaten van de toereikendheidstoets van de verplichtingen (LAT) gebruikt om de toereikendheid van haar technische voorzieningen voor lage rentevoeten en andere risico's te beoordelen, hetgeen aantoonde dat de technische voorzieningen meer dan voldoende waren.

De reserves in toepassing van de correcties voor shadow accounting bedroegen 38 miljoen EUR op 31 december 2019 tegenover 22 miljoen EUR op 31 december 2018. Er werd een bedrag van 38 miljoen EUR overgedragen van de niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen naar de technische reserves Leven door "shadow accounting" toe te passen op verzekeringscontracten met afgezonderd fondsenbeheer. Er werd ook afgetoetst of een bijkomende "shadow loss" aanpassing voor de overige schuldbewijzen gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat noodzakelijk was.

Meer specifiek werd geanalyseerd wat de impact op de waardering van de technische voorzieningen Leven zou zijn wanneer de niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen effectief werden gerealiseerd en geherinvesteerd aan huidige marktcondities. De aftoetsing toonde aan dat de beste inschatting van de verplichtingen in Leven groter was dan de technische reserves Leven uitgedrukt op de balans, maar dat de niet op de balans uitgedrukte winsten en verliezen op de activa meer dan volstaan om dit verschil te overbruggen. Als dusdanig dient er geen shadow loss te worden uitgedrukt over 2019.

De reserve voor winstdeling opgenomen in de technische voorzieningen Leven daalde met 19 miljoen EUR van 146 miljoen EUR op 31 december 2018 tot 127 miljoen EUR op 31 december 2019.

Deze evolutie kan als volgt verklaard:

- de evolutie van de toegewezen winstdelingsvoorzieningen bleef stabiel op 24 miljoen EUR op 31 december 2019 vergeleken met 31 december 2018. De dotatie aan het globale beheer Leven van 19 miljoen EUR zal voor 17 miljoen EUR onmiddellijk aan de verzekerden worden toegekend. Het resterende deel zal worden opgenomen onder de 'reeds toegewezen maar nog niet geïndividualiseerde winstdelingsvoorziening'. Per einde 2019 bedraagt deze voorziening 5 miljoen EUR;
- de voorziening voor winstdeling voor de gekantonneerde fondsen bedroeg 2 miljoen EUR, vergelijkbaar met vorig boekjaar;
- het deel van de geschatte kost voor toekomstige winstdeling opgenomen in de reserve voor winstdeling daalde van 122 miljoen EUR op 31 december 2018 tot 103 miljoen EUR op 31 december 2019 gezien een deel van deze reserve werd aangewend voor de kost van de winstdeling van het huidige boekjaar.

Op 31 december 2019 bedroeg de inschatting van de totale discretionaire winstdeling 174 miljoen EUR, waarvan 24 miljoen EUR betrekking had op de winstdelingsvoorziening van 2019 en 150 miljoen EUR betrekking had op een schatting voor de volgende jaren. Van deze 150 miljoen EUR werd er 103 miljoen EUR aangelegd in de reserves voor winstdeling via de resultatenrekening, het verschil, 47 miljoen EUR, werd erkend binnen het Eigen Vermogen.

Op 31 december 2018 bedroeg de inschatting van de totale discretionaire winstdeling 203 miljoen EUR, waarvan 24 miljoen EUR betrekking had op de winstdelingsvoorziening van 2018 en 179 miljoen EUR betrekking had op een schatting voor de volgende jaren. Van deze 179 miljoen EUR werd er 122 miljoen EUR aangelegd in de reserves voor winstdeling via de resultatenrekening, het verschil, 57 miljoen EUR, werd erkend binnen het Eigen Vermogen.

B. Deel herverzekeraars

	31/12/18			31/12/19		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)						
Deel herverzekeraars in de voorzieningen Leven	11.935	0	11.935	12.750	0	12.750
Deel herverzekeraars in de voorzienin- gen voor de te betalen schades	455	0	455	388	0	388
TOTAAL DEEL HERVERZEKERAARS IN DE TECHNISCHE VOORZIENINGEN LEVEN	12.390	0	12.390	13.138	0	13.138

(1) Discretionaire-winstdelingselement (DPF).

C. Discretionaire winstdelingselement opgenomen in het eigen vermogen

	31/12/18			31/12/19		
	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal	Verzekerings- contracten	Beleggings- contracten met DPF ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)						
Netto discretionaire winstdelingselement opgenomen in het eigen vermogen	0	41.850	41.850	0	33.212	33.212

(1) Discretionaire-winstdelingselement (DPF).

De discretionaire winstdelingselement van verzekeringscontracten die in het eigen vermogen zijn opgenomen, is gedaald tot 33 miljoen EUR (na belastingen) op 31 december 2019, vergeleken met 42 miljoen EUR (na belastingen) op 31 december 2018. De voorziening voor toekomstige discretionaire winstdeling daalde

van 179 miljoen EUR op 31 december 2018 naar 150 miljoen EUR op 31 december 2019 als gevolg van lagere rente-assumpties in het winstdelingsplan.

D. Reconciliatie van de wijzigingen in de voorzieningen Leven

(in duizend EUR)	2018 PF ⁽¹⁾			2019		
	Contracten Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag	Contracten Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag
VOORZIENING VOOR VERZEKERING LEVEN OP 1 JANUARI	13.067.046	172.203	12.894.843	12.395.568	11.935	12.383.633
Terugbetaling gekantonneerd fonds	(348.019)	(174.593)	(173.425)	0	0	0
Netto ontvangen premies/te ontvangen premies	742.632	20.509	722.123	701.429	6.337	695.093
Additionele reserves in toepassing van shadow accounting-aanpassingen	(38.771)	0	(38.771)	16.072	0	16.072
Betaalde schadegevallen	(1.056.790)	(5.251)	(1.051.539)	(1.320.205)	(1.490)	(1.318.715)
Resultaten leven en dood	(79.742)	11.362	(91.104)	(83.933)	(317)	(83.616)
Toewijzing van technische interest	302.424	1.528	300.896	266.000	198	265.803
Transfers	(150.029)	0	(150.029)	(301.632)	0	(301.632)
Overige wijzigingen	(43.184)	(13.823)	(29.361)	(5.137)	(3.913)	(1.224)
VOORZIENING VOOR VERZEKERING LEVEN OP 31 DECEMBER	12.395.568	11.935	12.383.633	11.668.163	12.750	11.655.413

(1) Belfius Insurance heeft pro forma cijfers opgesteld voor 2018 omdat er meer details worden gegeven over de evolutie van de technische voorzieningen.

E. Indeling in de voorziening naar rentegarantie

Gegarandeerd intrestpercentage (in duizend EUR)	Indeling van de reserve ⁽¹⁾			
	31/12/18		31/12/19	
> 4,00 %	1.215.524	10%	1.153.450	10%
≤ 4,00 %	852.235	7%	730.319	6%
≤ 3,50 %	1.199.195	10%	1.030.022	9%
≤ 3,00 %	2.613.583	21%	1.930.601	17%
≤ 2,50 %	1.304.083	11%	967.667	8%
≤ 2,00 %	1.705.485	14%	1.745.886	15%
≤ 1,50 %	590.844	5%	601.408	5%
≤ 1,00 %	1.367.008	11%	1.575.483	14%
≤ 0,50 %	1.044.214	8%	1.445.835	12%
Gelijk aan 0 %	284.670	2%	252.692	2%
Andere	196.825	2%	196.825	2%
TOTAAL	12.373.666	100%	11.630.189	100%

(1) Totaal bruto technische voorzieningen leven exclusief "shadow accounting" aanpassingen.

2. Verzekeringscontracten Niet-Leven

A. Bruto technische voorzieningen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Voorziening voor te betalen schade	969.238	986.203
Voorziening voor interne schaderegelingskosten (ULAE)	47.789	43.298
Reserves voor zich voorgedane maar niet-gerapporteerde schadegevallen (IBNR)	82.709	88.439
BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN	1.099.735	1.117.940
Andere technische voorzieningen	36.799	36.679
Voorziening voor winstdeling	1.701	1.753
Voorziening voor niet-verdiende premies (UPR)	138.256	141.188
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN NIET-LEVEN	1.276.492	1.297.560

De technische voorziening Niet-Leven steeg licht met 22 miljoen EUR tot 1,3 miljard EUR per 31 december 2019, voornamelijk door een toename van de schadevoorzieningen als gevolg van de groei van de portefeuille en enkele extra IBNR-reserves bin-

nen het Public en Corporate segment, deels gecompenseerd door een terugname van 5 miljoen EUR in lijn met het Niet-Leven Risk Appetite Framework (RAF).

B. Deel herverzekeraars

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Deel herverzekeraars in de voorzieningen voor de te betalen schades	87.044	94.549
DEEL HERVERZEKERAARS	87.044	94.549
Deel herverzekeraars in de andere technische voorzieningen	253	206
Deel herverzekeraars in de voorziening voor niet-verdiende premie (UPR)	215	182
TOTAAL BRUTO TECHNISCHE VOORZIENINGEN NIET-LEVEN	87.513	94.937

C. Reconciliatie van de wijzigingen in de voorziening voor te betalen schades

(in duizend EUR)	31/12/18			31/12/19		
	Contracten Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag	Contracten Brutobedrag	Herverzeke- ringsbedrag	Nettobedrag
VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE OP 1 JANUARI	1.075.188	93.315	981.873	1.099.735	87.044	1.012.691
Betaalde schades met betrekking tot vorige jaren	(174.100)	(4.679)	(169.421)	(157.263)	(4.077)	(153.186)
Wijziging schadegevallen vorige jaren	(57.606)	(5.582)	(52.024)	(56.214)	5.345	(61.559)
Verplichtingen voor schadegevallen van dit jaar	256.252	3.989	252.263	231.682	6.237	225.445
VOORZIENING VOOR TE BETALEN SCHADE OP 31 DECEMBER	1.099.735	87.044	1.012.691	1.117.940	94.549	1.023.391

6.4. Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen

1. Uitsplitsing van bewegingen

(in duizend EUR)	Pensioenen en andere personeels- beloningen	Andere langeter- mijnperso- neelsbelo- ningen	Herstructu- rering ⁽²⁾	Voorzienin- gen voor geschillen ⁽¹⁾	Bijzondere waardever- minderingen op financiële waarborgen en gegeven verbinten- sen	Overige voorzienin- gen ⁽¹⁾	Totaal
OP 1 JANUARI 2018 PF⁽¹⁾	114.994	3.277	2.205	372	0	37.918	158.767
Dotatie aan de voorzieningen	8.922	278	5.000	0	116	230	14.545
Aangewende bedragen	0	0	(40)	0	0	(5.896)	(5.936)
Teruggenomen niet-gebruikte bedragen	(2.913)	(140)	(1.746)	(53)	(116)	(4.693)	(9.661)
Wijzigingen in consolidatiekring (in)	0	0	0	0	0	32.351	32.351
Herwaardering pensioenregelingen	(2.758)	0	0	0	0	0	(2.758)
OP 31 DECEMBER 2018	118.245	3.415	5.419	319	0	59.911	187.309

(1) Omwille van de vergelijkbaarheid presenteert Belfius Insurance fiscale voorzieningen als onderdeel van de overige voorzieningen.

(2) In 2018 werd een herstructureringsvoorziening van 5 miljoen EUR geboekt als gevolg van de beslissing van Belfius Insurance om de focus voor wholesale niet-leven verzekeringsactiviteiten voor de sociale sector te verleggen naar directe distributie. De wholesale niet-leven verzekeringsactiviteiten voor de sociale sector via het makelaarskanaal en het bankdistributiekanaal worden afgebouwd. Deze vrijgekomen middelen worden toegewezen aan niet-leven verzekeringsactiviteiten voor KMO-klanten via eigen distributiekanaal (Bank en DVV).

	Pensioenen en andere personeelsbeloningen	Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	Herstructurering	Voorzieningen voor geschillen	Bijzondere waardeverminderingen op financiële waarborgen en gegeven verbintenissen	Overige voorzieningen ⁽¹⁾	Totaal
(in duizend EUR)							
OP 1 JANUARI 2019	118.245	3.415	5.419	319	0	59.911	187.309
Dotatie aan de voorzieningen	10.248	821	144	0	0	342	11.555
Aangewende bedragen	(8.068)	(113)	(1.989)	(3)	0	(1.643)	(11.817)
Teruggenomen niet-gebruikte bedragen	(89)	(83)	(10)	(61)	0	(2.846)	(3.089)
Herwaardering pensioenregelingen ⁽²⁾	11.701	0	0	0	0	0	11.701
Andere bewegingen ⁽¹⁾	(0)	0	(0)	0	0	(11.470)	(11.470)
OP 31 DECEMBER 2019	132.037	4.040	3.564	255	0	44.294	184.189

(1) Vanaf 1 januari 2019 worden de onzekerheden met betrekking tot de inkomstenbelasting (IFRIC 23) geboekt als een verplichting onder "Belastingverplichtingen" en dus niet langer onder overige voorzieningen. Onder de overige voorzieningen worden de onzekerheden met betrekking tot de indirecte belastingen opgenomen.

(2) De belangrijke daling van de marktrente in 2019 resulteert in een verhoogde pensioenverplichting.

2. Vergoedingen na uitdiensttreding

In België heeft elke werknemer recht op een wettelijk pensioen. Daarnaast voorziet Belfius Insurance in een bijkomend bedrijfs-pensioenplan voor zijn werknemers. Deze bijkomende pensioen-voorziening behelst een uitkering op pensioengerechtigde leeftijd (uitkering van een eenmalig bedrag of uitkering aan de hand van rentebetalingen) of een overlijdensverzekering in geval van overlijden vóór de pensioenleeftijd.

Niettegenstaande de begunstigden in België de keuze hebben, worden de meeste bijkomende pensioenvoorzieningen uitbetaald in een eenmalige uitkering en wordt er zelden voor een periodieke rentebetaling gekozen.

Belfius Insurance kent twee belangrijke types van pensioenregelingen: "vaste prestatie of te bereiken doel" ("defined benefit plans") en "vaste bijdrage" ("defined contribution plans"). De verplichting van deze voordelen wordt berekend en geboekt in onze rekeningen volgens de IAS 19 methodologie.

Aanvullende pensioenregelingen

Plannen met vaste prestatie of te bereiken doel

Voor de plannen met vaste prestatie of te bereiken doel is het eindoordeel voor de werknemer afhankelijk van verschillende elementen zoals gepresteerde diensttijd en eindbezoldiging. Overeenkomstig de IAS19 standaard wordt voor deze plannen de "projected unit credit methode" toegepast om de pensioenverplichting te bepalen.

Vanaf 01/01/2007 zijn nieuwe medewerkers bij Belfius Insurance toegetreden tot een vaste bijdrageregeling, maar de medewerkers die vóór die datum zijn ingeschreven, hielden hun vaste prestatie-pensioenregeling als een actief plan en blijven rechten opbouwen in dit vaste prestatie-pensioenplan.

Het voornaamste vaste prestatie plan plus alle vaste bijdragenplannen van Belfius Insurance zijn intern verzekerd en bijgevolg worden de assets van het plan niet mee opgenomen in de rapportering van de netto pensioenverplichtingen.

Plannen met vaste bijdrage (= dc = defined contribution)

Voor de "vaste bijdrage"-plannen (= defined contribution) wordt het voordeel op moment van pensioen bepaald door de werkgevers- en werknemersbijdragen, en de beleggingsopbrengsten van het fonds of het verzekeringscontract. De Belgische wetgeving voorziet voor de Belgische "vaste bijdrage"-plannen een gegarandeerde minimumrendement op de werkgeversbijdragen en de werknemersbijdragen.

Deze gegarandeerde minimumopbrengst impliceert dat de Belgische "vaste bijdrage"-plannen beschouwd worden als "vaste prestatie of te bereiken doel"-plannen onder de vereiste van IAS19.

Belfius Insurance en Corona beschikken over "vaste bijdrage"-pensioenplannen (tak 21) voor hun medewerkers (interne verzekerde plannen).

Het gegarandeerde minimumrendement waarvoor de werkgever verantwoordelijk is, op het einde, wijzigde materieel in 2016 als gevolg van de nieuwe wetgeving.

Indien het pensioenplan een tak 21-groepsverzekering is, zoals het geval is bij de vaste bijdrage plannen van Belfius Insurance en Corona, is de zogenaamde horizontale methode van toepassing. De bijdragen behouden steeds hun initiële werkgeversgarantie tot de definitieve uitbetaling. Dit betekent dat de reeds opgebouwde reserves tot 31/12/2015 hun bestaande garantie van 3,25% op de werkgeversbijdragen en 3,75% op de werknemersbijdragen blijven behouden tot de datum van uitdiensttreding. Voor de stortingen vanaf 01/01/2016 geldt een variabele garantie van 1,75%. De hoogte van de garantie kan in de toekomst wijzigen in functie van de OLO-10 jaar-rentevoet.

In het basisplan "vaste bijdrage" van Belfius Insurance was tot en met 2017 een rendementsgarantie opgenomen in de planregels. Deze rendementsgarantie was hoger of gelijk aan de wettelijke rendementsgarantie maar werd vanaf 2018 vervangen door de wettelijke rendementsgarantie.

Aangezien de bijdragepercentages van het basis DC-plan van Corona verhogen met de anciënniteit, worden de verplichtingen berekend volgens de "projected unit credit" methode. Dit houdt in dat het geprojecteerde eindvoordeel berekend wordt rekening houdend met alle toekomstige bijdragen en loonsverhogingen. Door toepassing van de loopbaanbreuk en actualisatie op basis van de toepasselijke discount rate bekomen we de verplichting (DBO).

Voor de DC-plannen van Belfius Insurance is de berekening van de voordelen toegekend aan de reeds gepresteerde diensttijd enkel gebaseerd op de reeds betaalde bijdragen. Het geprojecteerde eindvoordeel wordt eveneens op basis de toepasselijke discount rate geactualiseerd tot de DBO.

In alle gevallen, indien de verplichting van de vaste bijdrage plannen berekend zoals hierboven toegelicht, lager is dan de individuele reserves of de vaste prestatie verplichting aan het einde van het jaar met in acht neming van de interestvoeten gegarandeerd door de werkgever, dan wordt het hoogste van deze 3 waarden opgenomen in de verplichtingen.

A. Variatie in de te bereiken doel netto verplichtingen (activa)

(in duizend EUR)	Contante waarde van de pensioenver- plichting	Reële waarde van de fonds- beleggingen ⁽¹⁾	Tekort/ (overschot)	Actiefplafond	Netto- verplichtingen/ (Activa)
OP 1 JANUARI 2018	122.565	(7.571)	114.994	0	114.994
Pensioenkosten					
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	7.775	0	7.775	0	7.775
Pensioenkosten van verstreken diensttijd en (winst)/verlies bij afwikkeling	0	0	0	0	0
Administratieve kosten	0	9	9	0	9
Renteopbrengsten - rentekosten	2.063	(133)	1.930	0	1.930
(A) KOSTEN EN BATEN ERKEND IN RESULTAAT	9.838	(124)	9.714	0	9.714
Herwaarderings (winst)/verlies					
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	0	0	0	0	0
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	(1.371)	0	(1.371)	0	(1.371)
Ervaringsaanpassingen	(1.192)	0	(1.192)	0	(1.192)
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. rentebaten)	0	(195)	(195)	0	(195)
Variatie van het actiefplafond (excl. rentebaten / rentekosten)	0	0	0	0	0
(B) HERWAARDEeringen (WINST)/VERLIES ERKEND IN OCI	(2.563)	(195)	(2.758)	0	(2.758)
NETTOKOSTEN UIT HOOFDE VAN TOEGEZEGDE PENSIENRECHTEN (A)+(B)	7.275	(319)	6.956	0	6.956
Bijdragen					
Werkgevers	0	(182)	(182)	0	(182)
Deelnemers van het pensioenplan	6	(6)	0	0	0
Betalingen					
Betaalde uitkeringen	(3.753)	103	(3.650)	0	(3.650)
Afwikkeling	0	0	0	0	0
Andere					
Effect van bedrijfscombinaties en -afstotingen	0	0	0	0	0
Wisselkoersverschillen	0	0	0	0	0
OP 31 DECEMBER 2018	126.093	(7.975)	118.117	0	118.117

(1) Eind 2018, 6,6% van de totale pensioenverplichtingen zijn gerelateerd aan de extern gefinancierde pensioenregelingen, 93,4 % op intern gefinancierde pensioenplannen waarvan de activa niet mee opgenomen worden.

(in duizend EUR)	Contante waarde van de pensioenverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen ⁽¹⁾	Tekort/ (overschot)	Actiefplafond	Netto-verplichtingen/ (Activa)
OP 1 JANUARI 2019	126.093	(7.975)	118.117	0	118.117
Pensioenkosten					
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	7.964	0	7.964	0	7.964
Pensioenkosten van verstreken diensttijd en (winst)/verlies bij afwikkeling	0	0	0	0	0
Administratieve kosten	0	9	9	0	9
Renteopbrengsten - rentekosten	2.324	(146)	2.178	0	2.178
(A) KOSTEN EN BATEN ERKEND IN RESULTAAT	10.288	(137)	10.151	0	10.151
Herwaarderings (winst)/verlies					
Effect van wijzigingen in demografische hypothesen	0	0	0	0	0
Effect van wijzigingen in financiële hypothesen	12.549	0	12.549	0	12.549
Ervaringsaanpassingen	167	0	167	0	167
Rendement van de fondsbeleggingen (excl. rentebaten)	0	(1.021)	(1.021)	0	(1.021)
Variatie van het actiefplafond (excl. rentebaten/ rentekosten)	0	0	0	0	0
(B) HERWAARDERINGEN (WINST)/VERLIES ERKEND IN OCI	12.716	(1.021)	11.695	0	11.695
NETTOKOSTEN UIT HOOFDE VAN TOEGEZEGDE PENSIOENRECHTEN (A)+(B)	23.004	(1.158)	21.845	0	21.845
Bijdragen					
Werkgevers	0	(77)	(77)	0	(77)
Deelnemers van het pensioenplan	0	0	0	0	0
Betalingen					
Betaalde uitkeringen	(8.032)	113	(7.919)	0	(7.919)
Afwikkeling	0	0	0	0	0
Andere					
Effect van bedrijfscombinaties en -afstotingen	0	0	0	0	0
Wisselkoersverschillen	0	0	0	0	0
OP 31 DECEMBER 2019⁽¹⁾	141.064	(9.097)	131.967	0	131.967

(1) Eind 2019, 7,1 % van de totale pensioenverplichtingen zijn gerelateerd aan de extern gefinancierde pensioenregelingen, 92,9 % op intern gefinancierde pensioenplannen waarvan de activa niet mee opgenomen worden.

B. Reële waarde van de fondsbeleggingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Reële waarde van de fondsbeleggingen		
Verzekeringscontracten	7.975	9.097
TOTAAL	7.975	9.097

C. Hypothesen voor Belgische regelingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Actualisatierentevoet	1,85%	1,10%
Inflatiepercentage	1,75%	1,65%
Salarisstijging (leeftijdsgebonden)	1,35%	1,35%

Hypothesen

De disconteringsvoet is gebaseerd op een rentecurve bestaande uit AA bedrijfsobligaties.

De inflatieparameter is gebaseerd op de gemiddelde looninflatie van de laatste 10 jaren, de inflatie-inschatting van de financiële

markten en de langetermijnvooruitzichten gepubliceerd door de Europese Centrale Bank.

Belfius gebruikt de Belgische sterftetabellen die via leeftijds-correcties zijn aangepast aan de huidige, in het algemeen genomen, langere levensduur.

D. Gevoeligheid⁽¹⁾ van de actuariële waarde van brutoverplichtingen van pensioenplannen met vaste prestaties aan het einde van het jaar aan veranderingen van hypothesen

(in duizend EUR)	-50 bp	+50 bp
Actualisatierentevoet	6,95%	-6,18%
Inflatiepercentage	-2,60%	2,76%
Reële salarisstijgingen	-4,12%	4,71%

(1) Indien alle andere hypothesen ongewijzigd blijven.

E. Gewogen gemiddelde looptijd van de verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
België	11,68	11,65

2. Voorwaardelijke verplichtingen

Juridische geschillen

Er zijn geen juridische geschillen van noemenswaardige omvang.

6.5. Achtergestelde schulden

1. Niet gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

(in duizend EUR)	Geamortiseerde kostprijs	
	31/12/18	31/12/19
ACHTERGESTELDE CONVERTEERBARE SCHULDEN	0	0
ACHTERGESTELDE, NIET-CONVERTEERBARE SCHULDEN	583.057	583.032
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	170.403	170.382
Achtergestelde schulden met bepaalde looptijd	412.654	412.651
TOTAAL	583.057	583.032
Hybride kapitaalinstrumenten en terugbetaalbare preferente aandelen	0	0

2. Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies

Nihil

3. Analyse kasstromen en non cash posten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
OPENINGSBALANS	583.053	583.057
NON CASH POSTEN		
Werkelijke rentevoet	4	(25)
EINDBALANS	583.057	583.032

4. Uitsplitsing volgens looptijd en rentevoet

Zie toelichting 9.4., 9.5. en 9.6.

5. Uitsplitsing van de reële waarde

Zie toelichting 9.1.

6. Gegevens voor elke achtergestelde lening

Referentie-nummer	Munt	Bedrag in duizenden van de munteenheid	Vervaldag of modaliteiten voor de looptijd	a) Omstandigheden waarin de onderneming deze lening vervroegd mag terugbetalen b) Voorwaarden voor de achterstelling c) Voorwaarden voor de omzetting	Vergoedingsvoorwaarden
1.	EUR	170.000	onbepaald	a) mogelijk vanaf calldatum, met akkoord van NBB, nadien op elke volgende coupondatum b) geen specifieke voorwaarden c) nihil	Euribor 3 maand + 190 bp
2.	EUR	100.000	23/12/2026 (calldatum : 23/12/2021)	a) mogelijk vanaf calldatum, met akkoord van NBB, nadien op elke volgende coupondatum b) geen specifieke voorwaarden c) nihil	Euribor 6 maand + 300 bp
3.	EUR	250.000	23/12/2026	a) mogelijk mits akkoord van NBB b) geen specifieke voorwaarden c) nihil	2,9% + 10 jaar IRS in euro
4.	EUR	53.000	onbepaald		

6.6. Overige verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
OVERIGE VERPLICHTINGEN (UITGEZONDERD VERZEKERINGSACTIVITEITEN)	255.315	169.960
Gelopen kosten	4.045	10.275
Uitgestelde opbrengsten	4.871	5.839
Overige toegekende ontvangen bedragen	0	11
Salarissen en sociale lasten (te betalen)	22.716	22.437
Bedrijfsbelastingen	13.507	10.383
Hangende betalingen aan klanten en schulden aan dienstverleners	210.176	121.015
OVERIGE VERPLICHTINGEN SPECIFIEK VOOR VERZEKERINGSACTIVITEITEN	167.415	172.543
Schulden voor deposito's van cessionarissen	81.571	87.211
Schulden voortvloeiend uit directe verzekeringstransacties	66.984	70.553
Schulden voortvloeiend uit herverzekeringstransacties	18.658	14.778
Andere verzekeringsverplichtingen	202	0
TOTAAL	422.729	342.503

6.7. Verplichtingen opgenomen in groep die wordt afgestoten en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Belfius Insurance heeft op 31 december 2018 en op 31 december 2019 geen verplichtingen van dochterondernemingen aangehouden voor verkoop of beëindigde bedrijfsactiviteiten.

VII. Toelichtingen bij de geconsolideerde resultatenrekening

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen.)

BELANGRIJKE BESTANDELEN DIE DEEL UITMAKEN VAN DE RESULTATENREKENING

We verwijzen naar hoofdstuk "Financiële resultaten" in het beheersverslag.

7.1. Renteopbrengsten en -kosten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
RENTEOPBRENGSTEN	445.567	433.162
RENTEOPBRENGSTEN OP FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	307.368	302.904
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	1	15
Leningen en voorschotten	112.294	109.773
Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	147.060	146.064
Andere schuldbewijzen	47.107	46.043
Andere	906	1.008
RENTEOPBRENGSTEN OP FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA DE OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	118.037	103.320
Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	73.435	64.710
Andere schuldbewijzen	44.602	38.610
RENTEOPBRENGSTEN OP FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA WINST EN VERLIES	18.174	24.372
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	5	6
Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	18.168	24.366
<i>Leningen en voorschotten</i>	8	27
<i>Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen</i>	615	330
<i>Andere schuldbewijzen</i>	17.545	24.009
RENTEOPBRENGSTEN OP VERPLICHTINGEN (NEGATIEVE INTEREST)	1.988	2.566
RENTEKOSTEN	(24.259)	(23.755)
RENTEKOSTEN OP VERPLICHTINGEN NIET GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA RESULTATENREKENING	(23.364)	(23.297)
Kas en tegoeden bij centrale banken	0	0
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	(2.134)	(1.639)
Schulden aan en deposito's van klanten	(143)	(328)
Uitgegeven schuldbewijzen	0	0
Leaseverplichting ⁽¹⁾	0	(2)
Achtergestelde schulden	(19.176)	(19.156)
Andere	(1.912)	(2.173)
RENTEKOSTEN OP FINANCIËLE ACTIVA (NEGATIEVE INTEREST)	(895)	(457)
NETTORENTEOPBRENGSTEN	421.308	409.407

(1) Heeft betrekking op de financieringskosten die onder IFRS 16 zijn opgenomen. We verwijzen naar toelichting 3 "Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening".

De netto renteopbrengsten daalden met 12 miljoen EUR, of 2,8%, tot 409 miljoen EUR per 31 december 2019 vergeleken met 421 miljoen EUR per 31 december 2018. De lagere uitstaande bedragen in tak 21 en herbeleggingen tegen lagere markttrentes hadden een negatief effect op de netto renteopbrengsten.

7.2. Dividenden

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	0
Financiële activa geboekt tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	58.580	51.790
Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	0	0
TOTAAL	58.580	51.790

7.3. Nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Resultaat van ondernemingen in vermogensmutatie, voor belastingen	1.824	2.297
Aandeel van belastingen	(861)	(958)
Waardeverminderingen op goodwill	0	0
TOTAAL	963	1.339

7.4. Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Nettoresultaat uit handelsdoeleinden	2.869	2.785
Resultaat uit verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	(17.373)	(4.260)
<i>Schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen</i>	4.460	(4.015)
<i>Andere schuldbewijzen</i>	(21.833)	(244)
Nettoresultaat uit afdekkingen	(7.847)	377
TOTAAL	963	(1.098)

Het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening verbeterde met 21 miljoen EUR tot -1 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met -22 miljoen EUR per 31 december 2018.

Resultaat uit verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies

Verbeterde aandelenmarkten en gedaalde kredietspreads hadden een positief effect op de reële waarde van private equity, obligatie - en aandelenfondsen. Aangezien deze instrumenten niet voldoen aan de SPPI-toets, worden de reële waardeschommelingen rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

Nettoresultaat uit afdekkingen

Belfius Insurance heeft derivaten (spreadlock) afgesloten om de asset swap spread op bepaalde obligaties af te dekken met als doel de Solvency II-ratio te beschermen. De effectiviteitstesten van de hedge werden steeds gerespecteerd. De resterende inefficiëntie, die voornamelijk te wijten is aan de illiquiditeit van de spreadlock transactie, wordt opgenomen in het resultaat en bedroeg op 31 december 2018, -8 miljoen EUR. Op 31 december 2019 moest 0,4 miljoen EUR worden opgenomen.

Resultaat uit afdekkingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
REËLE-WAARDEAFDEKKINGEN	(8.003)	377
Verandering in reële waarde van het afgedekte bestanddeel toe te schrijven aan het afgedekte risico	(36.167)	31.128
Veranderingen in reële waarde van afdekkingsderivaten	28.165	(30.751)
KASSTROOMAFDEKKING	0	0
STOPZETTING VAN KASSTROOMAFDEKKING (KASSTROMEN ZULLEN NAAR VERWACHTING NIET MEER PLAATSVINDEN)	155	0
AFDEKKING VAN EEN NETTO-INVESTERING IN EEN BUITENLANDSE ENTITEIT	0	0
AFDEKKING VAN HET RENTERISICO VAN EEN PORTEFEUILLE	0	0
TOTAAL	(7.847)	377
STOPZETTING VAN KASSTROOMAFDEKKING (KASSTROMEN ZULLEN NOG STEEDS NAAR VERWACHTING PLAATSVINDEN) - BEDRAGEN OPGENOMEN IN DE RENTEMARGE	0	0

De effectiviteitstesten werden ten allen tijde gerespecteerd.

Voor meer details verwijzen we naar toelichting 5.6 derivaten.

7.5. Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS (DIE GEEN SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERING HEBBEN ONDERGAAN)	0	0
FINANCIËLE ACTIVA GEBOEKT TEGEN REËLE WAARDE VIA OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT (DIE GEEN SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERINGEN HEBBEN ONDERGAAN)	63.775	57.456
Winsten op schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	55.828	55.302
Winsten op andere schuldbewijzen	7.948	2.154
VERKOOP VAN ACTIVA AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP	916	0
Winsten op verkoop activa aangehouden voor verkoop	916	0
ANDERE	5.145	0
Winsten op materiële vaste activa	1.268	0
Overige winsten	3.449	0
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	1	0
Winsten op verplichtingen	1	0
TOTALE WINST	69.837	57.456

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS (DIE GEEN SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERING HEBBEN ONDERGAAN)	0	0
FINANCIËLE ACTIVA GEBOEKT TEGEN REËLE WAARDE VIA OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT (DIE GEEN SPECIFIEKE WAARDEVERMINDERINGEN HEBBEN ONDERGAAN)	(1.458)	(373)
Verliezen op schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	(852)	0
Verliezen op andere schuldbewijzen	(606)	(373)
VERKOOP VAN ACTIVA AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP	(1.936)	0
Verliezen op verkoop activa aangehouden voor verkoop	(1.936)	0
ANDERE	0	0
Verliezen op materiële vaste activa	0	0
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	(2)	(5)
Verliezen op verplichtingen	(2)	(5)
TOTALE VERLIES	(3.396)	(379)
TOTAAL NETTORESULTAAT UIT INVESTERINGEN EN VERPLICHTINGEN	66.441	57.077

Het nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen daalde met 9 miljoen EUR of 14,1% tot 57 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 67 miljoen EUR op 31 december 2018.

In 2019 realiseerde Belfius Insurance 57 miljoen EUR meerwaarden, voornamelijk op obligaties om onder andere het concentratierisico en de duration gap binnen de balans van Belfius Insurance te beheren.

In 2018 realiseerde Belfius Insurance meerwaarden op verkopen van obligaties voor 60 miljoen EUR. Een deel van deze meerwaarden (25 miljoen EUR) werden gerealiseerd als gevolg van de terugbetaling van een gekantonneerd fonds aan de klant en werden bijna volledig gecompenseerd door een tegengestelde beweging in het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten leven.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit verwijdering uit de balans van financiële instrumenten met en zonder verminderde kredietwaardigheid. Deze gerealiseerde winsten en verliezen kunnen worden opgenomen onder de lijn "Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen" (toelichting 7.5.) of onder de lijn "Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen".

1. Gerealiseerde winsten of verliezen die voortvloeien uit verwijdering uit de balans van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (met verminderde kredietwaardigheid en zonder verminderde kredietwaardigheid)

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
WINSTEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA (ZONDER VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID) GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	1.183	1.794
Winsten op leningen en voorschotten	596	954
Winsten op schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	0	86
Winsten op andere schuldbewijzen	587	754
WINSTEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA MET VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	0	0
VERLIEZEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA (ZONDER VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID) GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	(1.051)	(1.170)
Verliezen op leningen en voorschotten	(807)	(958)
Verliezen op andere schuldbewijzen	(244)	(212)
WINSTEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA MET VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS	0	0

2. Gerealiseerde winsten of verliezen die voortvloeien uit verwijdering uit de balans van schuldinstrumenten gewaardeerd tegen de reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat (met verminderde kredietwaardigheid en zonder verminderde kredietwaardigheid)

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
GEREALISEERDE WINSTEN OF VERLIEZEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN SCHULDINSTRUMENTEN GEWAARDEERD TEGEN DE REËLE WAARDE VIA DE OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT (MET VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID EN ZONDER VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID)	63.775	57.456
Winsten op schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	55.828	55.302
Winsten op andere schuldbewijzen	7.948	2.154
WINSTEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA MET VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID GEWAARDEERD TEGEN DE REËLE WAARDE VIA DE OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	0	0
VERLIEZEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA (ZONDER VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID) GEWAARDEERD TEGEN DE REËLE WAARDE VIA DE OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	(1.458)	(373)
Verliezen op schuldbewijzen uitgegeven door publiekrechtelijke lichamen	(852)	0
Verliezen op andere schuldbewijzen	(606)	(373)
VERLIEZEN DIE VOORTVLOEIEN UIT VERWIJDERING UIT DE BALANS VAN FINANCIËLE ACTIVA MET VERMINDERDE KREDIETWAARDIGHEID GEWAARDEERD TEGEN DE REËLE WAARDE VIA DE OVERIGE ONDERDELEN VAN HET TOTAALRESULTAAT	0	0

7.6. Honoraria en ontvangen - betaalde provisies

(in duizend EUR)	31/12/18			31/12/19		
	Ontvangen	Betaald	Netto	Ontvangen	Betaald	Netto
Provisies op gemeenschappelijke beleggingsfondsen beheerd door derden	26.525	(4.300)	22.225	26.090	(4.015)	22.075
Verzekeringsactiviteiten	364	0	364	318	0	318
Kredietactiviteit	11.616	(8.756)	2.860	10.813	(8.344)	2.469
Aankoop en verkoop van effecten	0	(1.127)	(1.127)	0	(112)	(112)
Provisies aan niet-exclusieve makelaars	7.080	(11.172)	(4.092)	6.815	(14.282)	(7.466)
Diensten met betrekking tot effecten, uitgezonderd bewaring	0	(76)	(76)	0	(86)	(86)
Bewaring	0	(1.856)	(1.856)	0	(1.870)	(1.870)
Effectiseringsvergoedingen	0	0	0	0	(184)	(184)
Uitlening van effecten	655	0	655	1.330	0	1.330
TOTAAL	46.240	(27.288)	18.953	45.366	(28.893)	16.473

De netto commissieopbrengsten daalden met 3 miljoen EUR, of 13,1%, tot 16 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 19 miljoen EUR per 31 december 2018. Ze vertegenwoordigen de ontvangen en betaalde commissies op niet- verzekering producten, zoals tak 23-producten en hypothecaire leningen. De evolutie is een gevolg van de toename van de betaalde commissielonen aan makelaars als gevolg van een gestegen productie hypothecaire leningen.

7.7. Verzekeringsresultaten

1. Overzicht per activiteit

A. Geconsolideerde resultatenrekening

(in duizend EUR)	31/12/18)				31/12/19			
	Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal	Leven	Niet-Leven	Niet-technisch	Totaal
OPBRENGSTEN	275.342	198.514	13.622	487.477	294.528	199.047	26.443	520.018
TECHNISCH RESULTAAT⁽¹⁾	(229.676)	158.652	0	(71.025)	(200.687)	163.784	0	(36.903)
Bruto verdiende premies	796.928	699.714	0	1.496.642	758.545	711.365	0	1.469.910
Overige technische opbrengsten en kosten	(1.026.604)	(541.062)	0	(1.567.667)	(959.232)	(547.580)	0	(1.506.813)
FINANCIEEL RESULTAAT	485.659	38.988	14.903	539.550	474.980	34.410	31.058	540.448
Renteopbrengsten, Rentekosten, Dividenden	424.419	37.892	17.577	479.888	402.646	36.753	21.798	461.197
Nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen	60.244	1.312	4.886	66.441	55.197	(7)	1.973	57.163
Nettoresultaat uit ondernemingen in vermogensmutatie, Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening, Overige opbrengsten, Overige kosten	997	(216)	(7.561)	(6.779)	17.137	(2.336)	7.287	22.088
ONTVANGEN PROVISIES EN HONORARIA, BETAALDE PROVISIES EN HONORARIA	19.359	874	(1.281)	18.953	20.235	853	(4.615)	16.473
KOSTEN	(68.158)	(157.192)	(6.384)	(231.733)	(69.569)	(159.265)	(19.385)	(248.219)
Waardeverminderingen op leningen en voorschotten en voorzieningen voor kredietverbintenissen, Waardeverminderingen op goodwill	1.768	134	428	2.330	4.584	748	1.296	6.628
Waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	(5.386)	(5.386)
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN	208.952	41.456	7.666	258.074	229.543	40.529	2.968	273.040
BELASTINGEN	(52.196)	(10.356)	(2.670)	(65.221)	(58.728)	(10.418)	(1.680)	(70.826)
NETTORESULTAAT	156.757	31.100	4.996	192.853	170.815	30.112	1.288	202.215
Aandeel minderheidsbelangen	409	0	530	939	458	0	(1.874)	(1.415)
Aandeel van de aandeelhouders van de moedermaatschappij	156.348	31.100	4.466	191.914	170.357	30.112	3.162	203.630

(1) Resultatenrekening IX. Technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten

B. Geconsolideerde balans

Technische voorzieningen van verzekeringsmaatschappijen (in duizend EUR)	31/12/18				31/12/19			
	Leven	Niet-Leven	Niet- technisch	Totaal	Leven	Niet-Leven	Niet- technisch	Totaal
Technische voorzieningen uit hoofde van verzekeringscontracten	12.643.869	1.276.492	0	13.920.361	11.893.927	1.297.560	0	13.191.487
Technische voorzieningen unit-linked	2.837.971	0	0	2.837.971	3.671.372	0	0	3.671.372
Deel van de herverzekeraars in de technische voorzieningen	12.390	87.513	0	99.902	13.138	94.937	0	108.074

Het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten verbeterde met 34 miljoen EUR, tot een verlies van 37 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met een verlies van 71 miljoen EUR op 31 december 2018.

Het technisch resultaat uit verzekeringsactiviteiten Leven verbeterde het afgelopen jaar met 29 miljoen EUR. De toewijzing van technische interesten aan de voorzieningen daalde met 37 miljoen EUR als gevolg van de afnemende reserves in tak 21 en door de dalende gemiddelde gegarandeerde rente op de resterende volumes.

In 2018 evalueerde Belfius Insurance haar technische voorzieningen Leven, in overeenstemming met het Risk Appetite Framework, rekening houdend met de resterende onzekerheden, modelrisico's en gevoeligheden, wat resulteerde in een positieve impact van 45 miljoen EUR. Over 2019 resulteerde de herbeoordeling niet tot een aanpassing van de reserves. Merk op dat het technisch resultaat Leven in 2018 negatief werd beïnvloed door de afwikkeling van een gekantonneerd fonds. Deze kost werd gecompenseerd door een tegengestelde beweging in het nettoresultaat uit investeringen en verplichtingen.

In Niet-Leven verbeterde de technische marge met 5 miljoen EUR. De schadelast voor natuurrampen en catastrofes steeg met 11 miljoen EUR ten opzichte van 2018. Deze schadelast werd ruimschoots goedge maakt door uitstekende resultaten tijdens de tweede jaarhelft in het segment Retail and Commercial Insurance. Na de herbeoordeling van de technische voorzieningen Niet-leven, in lijn met de afname van de onzekerheden boven het Niet-Leven risicobereidheidskader, werd in 2019 een terugname van de voorzieningen voor schadegevallen van 5 miljoen EUR geboekt, vergeleken met 10 miljoen EUR in 2018.

De negatieve evolutie in sommige takken Niet-Leven wordt voornamelijk verklaard door enkele grote schadegevallen en bijschrijvingen in bestaande schadedossiers in het segment Public & Corporate, waar de portefeuille, die voorheen aangebracht werd door de bank- en makelaarskanalen, in run-off geplaatst werd. Merk op dat het resultaat in de tak 'aangenomen herverzekering' een terugname van 2 miljoen EUR omvat voor het dossier TRIP.

2. Bruto verdiende premies Leven

(in duizend EUR)	31/12/18			31/12/19		
	Verzeke- ringscontrac- ten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal	Verzeke- ringscontrac- ten	Beleggings- contracten met DPF	Totaal
Bruto ontvangen premies	498 703	298 225	796 928	481 081	277 465	758 545
Wijziging in brutovoorziening voor niet-verdiende premie (UPR)	0	0	0	0	0	
BRUTO VERDIENDE PREMIES	498 703	298 225	796 928	481 081	277 465	758 545

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
BRUTO ONTVANGEN PREMIES LEVEN	796 928	758 545
Rechtstreekse zaken	796 235	758 369
Aangenomen herverzekering	693	175

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
BRUTO ONTVANGEN PREMIES UNIT-LINKED	413 077	368 917

3. Verzekeringresultaten Niet-Leven per productgroep

(in duizend EUR)	Bruto verdiende premies	Schadelast en andere technische lasten	Acquisitie- commis- sionen	Technisch resultaat her- verzekering	Financieel resultaat	Beheers- en administra- tie kosten	Andere	Netto- resultaat voor belastingen
TOTAAL OP 31 DECEMBER 2018	699.714	(375.567)	(134.937)	(30.559)	38.988	(157.192)	1.008	41.456
AANGENOMEN HERVERZEKERING	1.858	(1.831)	(207)	(283)	1.123	(3)	(7)	650
RECHTSTREEKSE ZAKEN	697.856	(373.736)	(134.730)	(30.276)	37.865	(157.189)	1.015	40.806
Allerlei risico's/ongevallen	118.021	(67.736)	(24.433)	(3.230)	7.713	(28.308)	(68)	1.960
Motorrijtuigen/ burgerlijke aansprakelijkheid	175.886	(81.365)	(28.779)	(7.711)	16.721	(42.651)	(133)	31.968
Motorrijtuigen/andere takken	100.703	(57.756)	(18.673)	(776)	1.252	(24.561)	(11)	178
Brand en andere schade aan goederen	237.905	(104.601)	(57.308)	(17.956)	6.350	(45.690)	(56)	18.643
Andere ⁽¹⁾	65.341	(62.277)	(5.537)	(603)	5.829	(15.980)	1.283	(11.944)

(1) Omvat kredieten en borgtochten, niet-leven distributie, ziekte en arbeidsongevallen

(in duizend EUR)	Bruto verdiende premies	Schadelast en andere technische lasten	Acquisitie- commis- sionen	Technisch resultaat her- verzekering	Financieel resultaat	Beheers- en administra- tie kosten	Andere	Netto- resultaat voor belastingen
TOTAAL OP 31 DECEMBER 2019	711.365	(391.947)	(137.219)	(18.414)	34.410	(159.265)	1.601	40.529
AANGENOMEN HERVERZEKERING	818	142	99	3.595	1.075	(12)	(38)	5.482
RECHTSTREEKSE ZAKEN	710.546	(392.089)	(137.121)	(22.009)	33.334	(159.254)	1.639	35.047
Allerlei risico's/ongevallen	118.910	(68.776)	(24.439)	(5.264)	8.246	(30.199)	101	(1.422)
Motorrijtuigen/ burgerlijke aansprakelijkheid	178.596	(86.947)	(29.345)	(4.293)	16.368	(43.377)	150	31.151
Motorrijtuigen/andere takken	103.385	(60.623)	(18.957)	(804)	(1.484)	(25.001)	12	(3.472)
Brand en andere schade aan goederen	246.252	(121.284)	(59.759)	(12.023)	6.769	(47.707)	83	12.331
Andere ⁽¹⁾	63.403	(54.458)	(4.621)	375	3.435	(12.969)	1.293	(3.541)

(1) Omvat kredieten en borgtochten, niet-leven distributie, ziekte en arbeidsongevallen

7.8. Overige opbrengsten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Huuropbrengsten uit vastgoedbeleggingen ⁽¹⁾	34.054	43.519
Andere bankopbrengsten	5	5
Terugnages van voorzieningen voor geschillen ⁽²⁾	53	64
Overige opbrengsten uit andere activiteiten	1.468	2.884
OVERIGE OPBRENGSTEN	35.581	46.472

(1) De huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen zijn gestegen in lijn met de investeringen in vastgoed.

(2) We verwijzen naar toelichting 6.6. "Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen" voor een gedetailleerde beschrijving. De bijkomende voorzieningen voor geschillen worden opgenomen in de overige kosten (we verwijzen naar toelichting 7.9).

7.9. Overige kosten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Sectorheffingen	(589)	(549)
Onderhoud en herstellingen van gebouwen (vastgoedbeleggingen) die tijdens het lopende boekjaar opbrengsten genereerden	(7.838)	(7.585)
Overige bankkosten	(13)	(18)
Overige kosten uit andere activiteiten ⁽¹⁾	(12.532)	(16.388)
OVERIGE KOSTEN	(20.971)	(24.540)

(1) Overige kosten omvatten overige bedrijfskosten voor leasingactiviteiten (met uitzondering van huurkosten en voorwaardelijke leasebetalingen), afschrijvingen op kantoormeubilair en andere uitrusting in operationele leasing gegeven, overige bedrijfskosten, voorzieningen voor claims uit gerechtelijke procedures en afschrijvingen op vastgoedbeleggingen.

7.10. Personeelskosten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Lonen en salarissen	(73.209)	(75.222)
Sociale zekerheid en verzekeringskosten	(20.535)	(20.635)
Pensioenkosten - toegezegde-pensioenregelingen ⁽¹⁾	(8.627)	(8.170)
Pensioenkosten - toegezegde-bijdrageregelingen ⁽¹⁾	(227)	(337)
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	(138)	(625)
Herstructureringskosten (terugname/gebruik) ⁽¹⁾	(2.196)	1.967
Overige kosten ⁽²⁾	(4.083)	(7.765)
TOTAAL	(109.016)	(110.787)

(1) We verwijzen naar toelichting 6.6. "Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen" voor een gedetailleerde beschrijving.

(2) Deze kosten betreffen o.a. vergoeding bestuurders, verplaatsingskosten, verzekeringen, detacheringskosten, en andere personeelsvergoedingen

	België	Luxemburg	Volledig geconsolideerd
Gemiddeld VTE op 31/12/18			
Management	36	0	36
Werknemers	1.246	2	1.248
TOTAAL	1.282	2	1.284

	België	Luxemburg	Volledig geconsolideerd
Gemiddeld VTE op 31/12/19			
Management	26	0	26
Werknemers	1.248	2	1.250
TOTAAL	1.274	2	1.276

7.11. Algemene en administratiekosten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Nutsvoorzieningen	(438)	(557)
Leasing (m.u.v. technologie- en systeemkosten)	(4.728)	(6.052)
Honoraria	(18.052)	(12.896)
Marketing, reclame en public relations	(20.608)	(20.599)
Technologie- en systeemkosten	(23.222)	(25.314)
Softwarekosten en onderzoeks- en ontwikkelingskosten	(22.306)	(21.844)
Herstellings- en onderhoudskosten	(88)	5
Herstructureringskosten andere dan personeel	0	0
Verzekeringen (m.u.v. deze met betrekking op pensioenen)	(68)	(84)
Waardentransport	(5.386)	(5.316)
Bedrijfsbelastingen	(183)	(69)
Andere algemene en administratieve kosten ⁽¹⁾	(13.802)	(23.189)
TOTAAL	(108.881)	(115.915)

(1) De andere algemene en administratiekosten omvatten ondermeer Belfius Bank-services, bijdragen FSMA en diverse beheerskosten.

7.12. Afschrijvingen vaste activa

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Afschrijvingen op gebouwen	(454)	(317)
Afschrijvingen op andere materiële activa	(102)	(163)
Afschrijvingen op een met een gebruiksrecht overeenstemmend actief	0	(373)
Afschrijvingen op immateriële activa	(13.282)	(20.665)
TOTAAL	(13.837)	(21.517)

De afschrijvingen op vaste activa stegen met 8 miljoen EUR tot 22 miljoen EUR op 31 december 2019, vergeleken met 14 miljoen EUR op 31 december 2018 en volgen voornamelijk uit de investeringen in eigen ontwikkelde software die Belfius Insurance sinds 2016 activeert in het kader van de vernieuwing van haar

core-systemen en de uitwerking van digitale distributiekanaalen. De verdere toename wordt verklaard door de afschrijvingen op de activa van de nieuw geconsolideerde maatschappijen Jaimy en Jane.

7.13. Waardeverminderingen op financiële instrumenten en voorzieningen voor kredietverbintenissen

1. Samenvatting Totalen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen buiten de balansstelling - fase 1	319	393
Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen buiten de balansstelling - fase 2	1.639	5.422
Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen, overige activa en buiten de balansstelling - fase 3	372	813
TOTAAL	2.330	6.628

2. Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen buiten de balansstelling - fase 1

(in duizend EUR)	31/12/18				
	Dotaties	Terugnemingen	Winsten	Verliezen	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen ⁽¹⁾	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	(273)	894	0	0	621
Schuldbewijzen	(959)	657	0	0	(302)
TOTAAL	(1.232)	1.551	0	0	319

(in duizend EUR)	31/12/19				
	Dotaties	Terugnemingen	Winsten	Verliezen	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen ⁽¹⁾	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	(556)	905	0	0	349
Schuldbewijzen	(731)	774	0	0	43
TOTAAL	(1.287)	1.679	0	0	393

(1) De leningen en voorschotten aan kredietinstellingen aangehouden door Belfius Insurance betreffen voornamelijk korte-termijn liquide activa met als tegenpartij haar moedermaatschappij Belfius Bank. Belfius Insurance evalueert op geregelde wijze het kredietrisico, maar heeft er gezien de geringe materialiteit voor gekozen geen waardeverminderingen op deze financiële instrumenten in fase 1 op te nemen.

3. Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen buiten de balansstelling - fase 2

(in duizend EUR)	31/12/18				
	Dotaties	Terugnemingen	Winsten	Verliezen	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	(5.797)	4.090	596	(807)	(1.918)
Schuldbewijzen	(2.000)	5.215	587	(244)	3.557
TOTAAL	(7.797)	9.305	1.183	(1.051)	1.639

(in duizend EUR)	31/12/2019				
	Dotaties	Terugnemingen	Winsten	Verliezen	Totaal
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	(5.147)	8.124	954	(958)	2.973
Schuldbewijzen	(1.300)	3.122	840	(212)	2.449
TOTAAL	(6.448)	11.246	1.794	(1.170)	5.422

(1) De leningen en voorschotten aan kredietinstellingen aangehouden door Belfius Insurance betreffen voornamelijk korte-termijn liquide activa met als tegenpartij haar moedermaatschappij Belfius Bank. Belfius Insurance evalueert op geregelde wijze het kredietrisico, maar heeft er gezien de geringe materialiteit voor gekozen geen waardeverminderingen op deze financiële instrumenten in fase 1 op te nemen.

4. Waardeverminderingen op financiële instrumenten en verbintenissen buiten de balansstelling - fase 3

(in duizend EUR)	31/12/18					
	Dotaties	Terugnemingen	Afschrijvingen	Winsten	Verliezen	Recuperaties
Leningen en voorschotten	(1.552)	1.831	(648)	0	0	0
Overige activa ⁽¹⁾	(2)	743	0	0	0	0
TOTAAL	(1.554)	2.574	(648)	0	0	0

(1) Dit betreft waardeverminderingen op hoofdzakelijk andere activa uit de verzekeringsactiviteit, welke onderhevig kunnen zijn aan waardeverminderingen en gerapporteerd worden onder andere activa op de balans.

(in duizend EUR)	31/12/19						
	Dotaties	Terugnemeningen	Afschrijvingen	Winsten	Verliezen	Recuperaties	Totaal
Leningen en voorschotten	(1.306)	2.663	(483)	0	0	0	873
Overige activa ⁽¹⁾	(159)	98	0	0	0	0	(60)
TOTAAL	(1.465)	2.761	(483)	0	0	0	813

(1) Dit betreft waardeverminderingen op hoofdzakelijk andere activa uit de verzekeringsactiviteit, welke onderhevig kunnen zijn aan waardeverminderingen en gerapporteerd worden onder andere activa op de balans.

7.14. Waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Waardevermindering op immateriële activa	0	(5.386)
TOTAAL	0	(5.386)

Belfius Insurance heeft een waardevermindering van 5,4 miljoen EUR geboekt op de immateriële activa die werden geïnvesteerd voor het project Jane, waarbij een sensorgestuurde monitoring-oplossing aangeboden wordt voor de ouderen, zodat ze langer

in hun eigen huis kunnen blijven zonder speciale hulp. Het management besliste over deze aanpassing naar aanleiding van het herziene businessplan dat een break-even verder in de tijd aangeeft, rekening houdend met nieuwe commerciële hypothesen.

7.15. Waardeverminderingen op goodwill

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Waardeverminderingen op goodwill	0	0

In overeenstemming met de waarderingsregels wordt goodwill jaarlijks getest op eventuele waardeverminderingen. Op basis van

de uitgevoerde analyse, is een waardevermindering niet vereist. We verwijzen naar toelichting 5.10. voor meer informatie.

7.16. Belastingen

	31/12/18			31/12/19		
	Belastingen op het resultaat van het lopend boekjaar (B)	Overige belastingen	Totaal	Belastingen op het resultaat van het lopend boekjaar (B)	Overige belastingen	Totaal
(in duizend EUR)						
Belastingen lopend boekjaar :						
Inkomstenbelastingen lopend boekjaar	(54.777)	0	(54.777)	(66.293)	0	(66.293)
Belastingen lopend boekjaar :						
Inkomstenbelastingen vorig boekjaar	0	8.442	8.442	0	17.438	17.438
Belastingen lopend boekjaar :						
Voorzieningen voor fiscale geschillen	0	35	35	0	514	514
TOTAAL BELASTINGEN LOPEND BOEKJAAR	0	0	(46.300)	0	0	(48.341)
Uitgestelde belastinglatenties lopend boekjaar	(19.218)	0	(19.218)	(22.485)	0	(22.485)
Uitgestelde belastinglatenties vorig boekjaar	0	297	297	0	0	0
TOTAAL UITGESTELDE BELASTINGEN	0	0	(18.921)	0	0	(22.485)
EINDTOTAAL	(73.995)	8.774	(65.221)	(88.777)	17.952	(70.826)
BELASTINGEN LOPEND BOEKJAAR	0	0	(73.995)	0	0	(88.777)
OVERIGE BELASTINGEN	0	0	8.774	0	0	17.952
TOTAAL	0	0	(65.221)	0	0	(70.826)
Standaard berekend belastingtarief	0	0	25,27%	0	0	25,94%

Effectieve vennootschapsbelastingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
NETTORESULTAAT VOOR BELASTINGEN	258.074	273.040
Winsten en verliezen van vennootschappen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode	963	1.339
BELASTBARE BASIS (A)	257.111	271.702
Statutair belastingtarief	29,58%	29,58%
BELASTINGEN OP BASIS VAN STATUTAIR TARIEF	76.053	80.369
Belastingeffect van tarieven in andere wetgeving	(173)	(359)
Belastingeffect van niet-belastbare opbrengsten ⁽¹⁾	(14.983)	(8.388)
Belastingeffect van niet-aftrekbare kosten	10.972	14.794
Belastingeffect op belastbare opbrengsten die voorheen niet in resultaat werden erkend	(1.557)	0
Belastingeffect door herwaardering van niet-erkende actieve belastinglatenties	2.281	1.586
Belastingeffect van veranderingen in belastingtarief	(1.354)	(75)
Andere toename (afname) van statutaire belastingen	2.757	850
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT VAN HET LOPEND BOEKJAAR (B)	73.995	88.777
Belastbare basis	257.111	271.702
EFFECTIEF BELASTINGTARIEF (B)/(A)	28,8%	32,7%

(1) Voornamelijk definitief vrijgestelde inkomsten (dividenden en meerwaarden op aandelen).

De totale belastingen, bestaande uit belastingen op het lopend boekjaar en de uitgestelde belastingen, stegen met 6 miljoen EUR tot 71 miljoen EUR per 31 december 2019, vergeleken met 65 miljoen EUR per 31 december 2018 en vloeit voornamelijk voort uit de stijging van de belastbare grondslag.

Op basis van deze totale belastingen wordt een standaard berekend belastingtarief bekomen van 25,94% voor 2019. Het effectief belastingtarief daarentegen wordt enkel berekend met de belastingen op het resultaat van het lopend boekjaar, wat leidt tot een percentage van 32,7%.

VIII. Toelichting bij de geconsolideerde buitenbalansposten

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

8.1. Handel volgens standaardmarktconventies (regular way trade)

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Te verstrekken leningen en aankopen van activa	44.241	13.836
Te ontvangen fondsen en verkopen van activa	28.745	14.613

8.2. Waarborgen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Gegeven waarborgen aan banken	345.988	0
Gegeven waarborgen aan klanten	0	0
Ontvangen waarborgen van banken	2.083	2.333
Ontvangen waarborgen van klanten	181.398	153.009

8.3. Kredietlijnen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Niet-gebruikte kredietlijnen verstrekt aan klanten	439.524	626.284
Niet-gebruikte kredietlijnen bekomen van kredietinstellingen	117.435	109.745

8.4. Andere verbintenissen in het kader van financieringsactiviteiten

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Verzekeringsactiviteit - Ontvangen verbintenissen	67.520	73.913
Bankactiviteit - Gegeven verbintenissen ⁽¹⁾	2.249.768	3.184.251
Bankactiviteit - Ontvangen verbintenissen ⁽¹⁾	12.924.359	14.173.754

(1) De gegeven verbintenissen hebben betrekking op terugkoopovereenkomsten en op afgesloten derivaten (spreadlock) om de asset swap spread op bepaalde obligaties af te dekken met als doel de Solvency II-ratio te beschermen. De ontvangen verbintenissen hebben betrekking op de hypothecaire inschrijvingen en mandaten, en eveneens op het spreadlock derivaat.

8.5. Verbintenissen - voorwaardelijke verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Voorwaardelijke verplichtingen	143	143

8.6. Lening en ontlening van effecten (in het kader van "bond lending en bond borrowing transacties")

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Uitlening van effecten	982.225	1.159.352
Ontlening van effecten	0	0

IX. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer

(Sommige totalen kunnen afwijken als gevolg van afrondingen)

9.1. Reële waarde

1. De reële waarde van financiële instrumenten

A. Uitsplitsing van de reële waarde van activa

(in duizend EUR)	31/12/18		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Vershil
Kas en tegoeden bij centrale banken	30	30	0
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	401.104	401.104	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	401.104	401.104	0
Leningen en voorschotten	4.101.142	4.445.362	344.220
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.980.566	4.324.786	344.220
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	120.576	120.576	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	10.720.554	11.680.357	959.803
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.986.864	6.946.668	959.803
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.841.714	3.841.714	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	891.976	891.976	0
Eigen vermogensinstrumenten	1.156.954	1.156.954	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.156.954	1.156.954	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0	0
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.837.971	2.837.971	0
Derivaten	28.165	28.165	0
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0
TOTAAL	19.245.920	20.549.944	1.304.024

(in duizend EUR)	31/12/19		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Vershil
Kas en tegoeden bij centrale banken	1	1	0
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	378.206	378.206	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	378.206	378.206	0
Leningen en voorschotten	4.536.431	4.969.410	432.979
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.435.514	4.868.493	432.979
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	100.917	100.917	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	10.695.299	11.902.421	1.207.122
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	6.082.390	7.289.512	1.207.122
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.789.584	3.789.584	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	823.325	823.325	0
Eigen vermogensinstrumenten	1.251.582	1.251.582	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.251.582	1.251.582	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0	0
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	3.671.372	3.671.372	0
Derivaten	779	779	0
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	663	663	0
TOTAAL	20.534.333	22.174.433	1.640.100

B. Uitsplitsing van de reële waarde van verplichtingen

(in duizend EUR)	31/12/18		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil
Schulden en deposito's	541.050	541.052	1
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	541.050	541.052	1
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.837.971	2.837.971	0
Achtergestelde schulden	583.057	561.704	(21.353)
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	583.057	561.704	(21.353)
TOTAAL	3.962.078	3.940.727	(21.352)

(in duizend EUR)	31/12/19		
	Boekhoudkundige waarde	Reële waarde	Verschil
Schulden en deposito's	1.390.364	1.390.364	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	1.390.364	1.390.364	0
Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen	872	874	2
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	872	874	2
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	3.671.372	3.671.372	0
Derivaten	3.995	3.995	0
Achtergestelde schulden	583.032	606.742	23.710
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	583.032	606.742	23.710
TOTAAL	5.649.635	5.673.347	23.712

Voor sommige activa en passiva raamt Belfius Insurance dat de reële waarde hun boekhoudkundige waarde benadert (zoals verder uitgelegd in de waarderingstechnieken). Bijkomend schat Belfius

Insurance dat het eigen kredietrisico niet significant is gewijzigd en dus geen herwaardering van het eigen kredietrisico in rekening neemt.

2. Analyse van de reële waarde van financiële instrumenten

A. Activa

(in duizend EUR)	31/12/18			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Leningen en voorschotten	0	527.665	4.318.802	4.846.466
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	412.449	4.313.442	4.725.890
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	115.216	5.360	120.576
In schuldbewijzen belichaamde schulden	9.752.335	585.817	1.342.205	11.680.357
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.917.742	241.098	787.828	6.946.668
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.264.309	291.717	285.688	3.841.714
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	570.285	53.002	268.690	891.976
Eigen vermogensinstrumenten	1.064.843	0	92.111	1.156.954
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.064.843	0	92.111	1.156.954
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0	0	0
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.837.971	0	0	2.837.971
Derivaten	0	0	28.165	28.165
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0
TOTAAL	13.655.149	1.113.482	5.781.283	20.549.914

	31/12/19			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
(in duizend EUR)				
Leningen en voorschotten	0	476.831	4.870.786	5.347.616
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	383.682	4.863.018	5.246.699
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	0	0	0	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	93.149	7.768	100.917
In schuldbewijzen belichaamde schulden	9.852.843	503.963	1.545.614	11.902.421
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	6.191.243	207.763	890.505	7.289.512
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.184.781	242.114	362.689	3.789.584
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	476.819	54.086	292.420	823.325
Eigen vermogensinstrumenten	1.162.935	0	88.647	1.251.582
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.162.935	0	88.647	1.251.582
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	0	0	0
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	3.671.372	0	0	3.671.372
Derivaten	0	0	779	779
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	663	0	663
TOTAAL	14.687.150	981.456	6.505.826	22.174.433

B. Verplichtingen

	31/12/18			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
(in duizend EUR)				
Schulden en deposito's	0	541.052	0	541.052
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	541.052	0	541.052
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	2.837.971	0	0	2.837.971
Derivaten	0	0	0	0
Achtergestelde schulden	0	561.704	0	561.704
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	561.704	0	561.704
TOTAAL	2.837.971	1.102.756	0	3.940.727

	31/12/19			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
(in duizend EUR)				
Schulden en deposito's	0	1.390.364	0	1.390.364
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	1.390.364	0	1.390.364
Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen	0	0	874	874
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	874	874
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	3.671.372	0	0	3.671.372
Derivaten	0	0	3.995	3.995
Achtergestelde schulden	0	606.742	0	606.742
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	606.742	0	606.742
TOTAAL	3.671.372	1.997.106	4.869	5.673.347

3. Transfer tussen niveau 1 en niveau 2 reële waarde voor activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde op de balans

A. Activa gewaardeerd tegen reële waarde op de balans

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Van niv.1 naar 2	Van niv.2 naar 1	Van niv.1 naar 2	Van niv.2 naar 1
In schuldbewijzen belichaamde schulden	75.097	145.108	21.047	66.157
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	75.097	125.617	21.047	66.157
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	19.490	0	0
TOTAAL	75.097	145.108	21.047	66.157

B. Passiva gewaardeerd tegen reële waarde op de balans

Nihil

4. Reconciliatie niveau 3

A. Activa

(in duizend EUR)	31/12/18							
	Openings-balans	Totaal niet-gerealiseerde winst/verlies in resultaten-rekening	Totaal winst/verlies in niet-gerealiseerde resultaten	Aankopen	Verkopen	Vereffeningen	Transfer uit niveau 3	Eindbalans
Leningen en voorschotten	4.000	0		1.360	0	0	0	5.360
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	4.000	0		1.360	0	0	0	5.360
In schuldbewijzen belichaamde schulden	750.724	1.427	(7.152)	58.848	(11.257)	(44.807)	(193.405)	554.377
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	390.568	(150)	(7.152)	2.450	(2.251)	(5.197)	(92.580)	285.688
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	360.157	1.577		56.398	(9.006)	(39.610)	(100.825)	268.690
Eigen vermogensinstrumenten	64.132	0	41.449	3.194	(13.511)	(1.753)	(1.400)	92.111
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	64.132	0	41.449	3.194	(13.511)	(1.753)	(1.400)	92.111
Derivaten	0	0		28.165	0	0	0	28.165
TOTAAL	818.856	1.427	34 298	91 567	(24 768)	(46 561)	(194 805)	680 013

	31/12/19								
	Openingsbalans	Totaal niet-gerealiseerde winst/verlies in resultatenrekening	Totaal winst/verlies in niet-gerealiseerde resultaten	Aankopen	Verkopen	Vereffeningen	Transfer in niveau 3	Transfer uit niveau 3	Eindbalans
(in duizend EUR)									
Leningen en voorschotten	5.360	8		2.400	0	0	0	0	7.768
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	5.360	8		2.400	0	0	0	0	7.768
In schuldbewijzen belichaamde schulden	554.377	(23.380)	1.391	231.793	(105.165)	(44.677)	40.770	0	655.109
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	285.688	202	1.391	63.169	(16.218)	(12.313)	40.770	0	362.689
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	268.690	(23.582)		168.624	(88.947)	(32.364)	0	0	292.420
Eigen vermogensinstrumenten	92.111	0	3.687	3.019	(392)	(9.778)	0	(1.399)	88.647
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	92.111	0	3.687	3.019	(392)	(9.778)	0	(1.399)	88.647
Derivaten	28.165	0		0	0	(27.385)	0	0	779
TOTAAL	680.013	(23.372)	5.078	237.211	(105.558)	(81.840)	40.770	(1.399)	752.303

De "aankopen" en "verkopen" in "in schuldbewijzen belichaamde schulden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van

waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening" houdt voornamelijk verband met regionale Belgische obligaties.

B. Verplichtingen

	31/12/18			31/12/19		
	Openingsbalans	Aankopen	Eindbalans	Openingsbalans	Aankopen	Eindbalans
(in duizend EUR)						
Derivaten	0	0	0	0	3.995	3.995
TOTAAL	0	0	0	0	3.995	3.995

5. Waarderingstechnieken en datagegevens (niveau 1, 2 en 3)

5.1 Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde (aangehouden voor handelsdoeleinden, aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening, schuldbewijzen en eigenvermogensinstrumenten gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat, verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies, derivaten)

a) Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarvoor genoteerde marktprijzen beschikbaar zijn (niveau 1)
Als de markt actief is – dat wil zeggen dat bied-laattiprijzen beschikbaar zijn en effectieve transacties vertegenwoordigen voor substantiële bedragen afgesloten tussen correct geïnformeerd

de en tot een transactie bereid zijnde tegenpartijen – verschaffen die marktprijzen betrouwbaar bewijs van de reële waarde en worden ze daarom ook gebruikt voor waardering tegen reële waarde (bijvoorbeeld rentefutures, liquide obligaties, enz). Het gebruik van marktprijzen genoteerd op een actieve markt voor identieke instrumenten zonder aanpassingen, komt in aanmerking voor opname in niveau 1 binnen de hiërarchie van de reële waarde in het kader van IFRS 13, wat niet het geval is voor het gebruik van genoteerde prijzen op niet-actieve markten of het gebruik van genoteerde spreads.

b) Financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarvoor geen betrouwbare genoteerde marktprijzen voorhanden zijn en waarvoor de waarderingen worden verkregen via waarderingstechnieken (niveau 2 en 3)

Financiële instrumenten waarvoor geen genoteerde marktprijzen op actieve markten voorhanden zijn, worden gewaardeerd op basis van waarderingstechnieken. Het bepalen of er al dan niet een actieve markt bestaat, is gebaseerd op criteria zoals volume,

spread tussen bied- en laatkoers en het aantal prijs/spread-bijdragen. De modellen die Belfius Insurance gebruikt, variëren van op de markt beschikbare standaardmodellen tot intern ontwikkelde waarderingsmodellen. De beschikbaarheid van een aantal waarneembare marktprijzen en inputparameters voor modellen vermindert de noodzaak aan een oordeel van of een raming door het management en vermindert ook de onzekerheid bij het bepalen van de reële waarden. Deze beschikbaarheden variëren in functie van de producten en de markten en zijn onderhevig aan veranderingen gelinkt aan specifieke gebeurtenissen en het algemeen klimaat op de financiële markten.

Wanneer een financieel instrument niet geclassificeerd wordt in niveau 1, dienen voor Belfius Insurance twee voorwaarden vervuld te zijn om opgenomen te worden in niveau 2: (bijvoorbeeld deviezenswaps, swaptions, cap/floors, wisselkoerscontracten/opties op valuta's en obligaties die minder liquide zijn):

- het model moet succesvol gevalideerd worden door de afdeling die instaat voor de validatie of moet beantwoorden aan de reconciliatievereisten van het Marktriscodepartement, dat werd opgericht om de betrouwbaarheid van dergelijke waarderingsmodellen te testen;
- de gegevens die Belfius Insurance verwerkt in de waarderingsmodellen zijn ofwel rechtstreeks waarneembare gegevens (prijzen) ofwel onrechtstreeks waarneembare gegevens (spreads).

Reële waarden die niet onder niveau 1 vallen of niet voldoen aan de twee voorwaarden voor niveau 2, zoals hierboven vermeld, dienen te worden gerapporteerd onder niveau 3. In dat opzicht worden de volgende parameters binnen Belfius Insurance als niet observeerbaar beschouwd: Belgische inflatie, CMS spread, aandelen correlaties (bijvoorbeeld aandelenkorven, illiquide obligaties, Total Return Swap, Credit Default Obligations en Credit Default Swap).

Om die reden worden gestructureerde leningen gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies geclassificeerd als niveau 3. Deze financiële activa zijn illiquide en worden niet verhandeld op een actieve markt. De reële waarde van deze leningen wordt bepaald aan de hand van een waarderingsmodel dat hoofdzakelijk gebaseerd is op niet-waarneembare gegevens, waaronder bijkomende waardecorrecties zoals hieronder beschreven. Obligaties die verhandeld worden op niet-actieve markten worden gewaardeerd op basis van waarderingsstechnieken. Om de portefeuille van illiquide obligaties te waarderen, berekent Belfius Insurance spreads via een methode die gebaseerd is op een representatieve steekproef van een ruim universum van obligatie- en CDS-prijzen. De berekende spreads worden elk kwartaal getoetst (back-testing) door middel van vergelijkingen met waarneembare marktsreads.

Niet-beursgenoteerde eigenvermogensinstrumenten worden systematisch geclassificeerd als niveau 3. In overeenstemming met de principes zoals beschreven in IFRS 13 zijn verschillende modellen voor de waardering tegen reële waarde van niet-beursgenoteerde eigenvermogensinstrumenten mogelijk (verdisconteerde kasstromen, netto-actiefwaarde, recente transactieprijs, ...).

Derivaten worden gewaardeerd tegen mid-marketprijzen waarbij de eerder beschreven cascade (niveau 1, 2, 3) van toepassing is. Voor reële waarden van niveau 2 wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van observeerbare marktparameters en marktconforme waarderingsmodellen. De verdisconteringsrentecurve houdt rekening met eventuele waarborgovereenkomsten.

Daarnaast worden binnen Belfius Insurance volgende bijkomende waardecorrecties toegepast:

- **Unearned credit spread:** deze waardecorrectie houdt zowel rekening met de mogelijkheid dat een tegenpartij in gebreke blijft en een deel van de reële waarde niet kan gerecupereerd worden (Credit Value Adjustment) als met de kredietwaardigheid van Belfius Insurance (Debit Value Adjustment). De unearned credit spread wordt berekend op derivaten die zowel gewaarborgd als niet gewaarborgd zijn. Voor derivaten die gewaarborgd zijn via een standaard ISDA/CSA contract, wordt de unearned credit spread berekend op basis van de Margin Period of Risk alsook de uitgewisselde waarborg. Voor derivaten die niet gewaarborgd zijn, is er een inschatting van de verwachte positie (expected exposure) op basis van de toekomstige reële waarde van de derivaten in overeenstemming met marktpraktijken. Deze verwachte posities worden vervolgens vermenigvuldigd met een indicator van verwacht verlies ("expected loss"). Gezien het feit dat het merendeel van deze verwachte verliezen niet onmiddellijk observeerbaar is in de markt, gebruikt Belfius Insurance afgeleide marktsreads die worden bepaald via een methode die gebaseerd is op een representatieve steekproef met cross-secties op een ruim universum van obligatie- en CDS-prijzen.
- **Bid/ask correctie:** vermits de mid-market prijzen geen rekening houden met de richting waarin de deal afgesloten werd, houdt de bid/ask correctie wel rekening met deze informatie in de totale reële waarde.
- **Funding spread:** deze waardecorrectie houdt rekening met de financieringskosten of -opbrengsten voor transacties zonder collateral. Voor alle niet gewaarborgde transacties wordt er een correctie verricht voor de funding value adjustment, deze is gebaseerd op de gemiddelde financieringskost van Belfius Insurance. Deze financieringskost wordt door ALM bepaald en neemt de verschillende financieringsbronnen in rekening.
- **Market price uncertainty:** waardecorrectie voor onzekerheid van marktparameters.
- **Model risk:** deze waardecorrectie wordt toegepast indien de assumpties die aan de grondslag liggen van een waarderingsmodel onvoldoende geverifieerd kunnen worden.
- **Cash-CDS adjustment:** deze waardecorrectie houdt rekening met het spreadverschil tussen de cash-instrumenten en de corresponderende derivaten.

5.2 Financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting van de reële waarde)

De reële waarde van schuldinstrumenten aangehouden binnen een bedrijfsmodel dat erop gericht is financiële activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen, wordt bepaald op basis van de volgende waarderingsprincipes.

Algemene principes

- de boekwaarde van kredieten die vervallen binnen twaalf maanden wordt verondersteld hun reële waarde te benaderen;
- voor obligaties gebeurt de waardering op dezelfde wijze als voor obligaties gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat

Rentegedeelte

- de reële waarde van de vastrentende en hypothecaire kredieten weerspiegelt de rente-evolutie sinds hun uitgifte;
- kredieten met aanpasbare rente worden gewaardeerd conform de overeenkomstige termijrentevoeten verhoogd met de contractuele marge;

- markt- of modelwaarde voor caps, floors en opties voor vervroegde terugbetaling worden opgenomen in de reële waarden van de leningen en schuldvorderingen;
- de reële waarde van kredieten met variabele rente (bijvoorbeeld 3M euribor) wordt geacht de boekwaarden te benaderen;
- een aanpassing voor het kredietrisico wordt eveneens opgenomen in de reële waarde.
- toekomstige vervroegde terugbetalingen worden bepaald op basis van een interne schatting.

A. Kwantitatieve informatie i.v.m. belangrijke niet-waarneembare gegevens (niveau 3)

Als de waarde van de financiële instrumenten bepaald wordt op basis van waarderingstechnieken die gebruikmaken van marktgegevens die niet rechtstreeks waarneembaar zijn, dan zouden alternatieve veronderstellingen een impact kunnen hebben op het eigen vermogen en het resultaat.

Financieel instrument	Niet-waarneembare gegevens	Verskil met alternatieve assumptie	Impact op P&L van alternatieve assumpties (In miljoen EUR)	Impact op eigen vermogen van alternatieve assumpties (In miljoen EUR)
Illiquide obligaties	Kredietsspread	-10 bps	+1,28	+0,73

B. Waarderingsproces

Het Risico-departement belast met het beheer van "Marktrisico" bepaalt de reële waarde en het niveau van de reële waarde voor elke transactie. Aangezien dit departement alle marktgegevens ter beschikking stelt, bezit zij de expertise m.b.t. de waarneembaarheid. Bovendien heeft "Market Risk" een duidelijke kijk op de valideringsstatus en op de betrouwbaarheid van de gebruikte modellen.

C. Transfers tussen waarderingsniveaus

De IFRS-niveaus zijn afhankelijk van een interne liquiditeitsscore voor de obligaties of van een waarneembaarheids criterium en een validatiestatus van het model voor de derivatenproducten. De liquiditeitsscore van de obligaties is verdeeld tussen zeer liquide (grote score) en zeer illiquide (kleine score). Een kleine verandering in de liquiditeit op de markt heeft dus geen invloed

op de distributie van N1 en N2 of N3. Enkele obligaties liggen echter dicht bij de grens van illiquiditeit en kunnen veranderen van N1 naar N2 of N3 en vice versa. De belangrijkste gebeurtenissen in 2019 (commerciële bedreigingen tussen China en de VS, terughoudende monetaire beslissingen van centrale banken) hebben de liquiditeitsscores niet zozeer veranderd.

6. Verschil tussen de transactieprijzen en de gemoduleerde waarden (uitgestelde winst of verlies op dag één)

Er werden geen belangrijke bedragen geboekt als uitgestelde winst of verlies op dag één (DOP) tijdens 2018 noch in 2019.

9.2. Kredietrisico's - uitstaande bedragen

1. Kredietrisicobeheer - algemene principes

Het maximale kredietrisico wordt uitgedrukt als volledige blootstelling bij wanbetaling (FEAD) en wordt als volgt bepaald:

- voor balansactiva (behalve voor afgeleide producten): de brutoboekwaarden (vóór waardevermindering);
- voor afgeleide producten: de reële waarde van de afgeleide producten na netting verhoogd met de mogelijke toekomstige blootstelling (berekend volgens de bestaande blootstellingsmethode of toevoeging);
- voor Securities Financing Transacties
 - voor de retrocessies (reverse repos): het bedrag van de waarborg ter waarde van het uitgeleende bedrag
 - Voor de cessies (repos) : het bedrag van de waarborg dat het ontleende bedrag overstijgt;

→ voor buitenbalansverbintenissen: ofwel het niet opgenomen gedeelte van liquiditeitsfaciliteiten of de maximale toezegging van Belfius voor waarborgen aan derden;

Merk op dat de definitie van de Maximum Credit Risk Exposure zoals intern gebruikt en voor de hieronder gepresenteerde risicotabellen, dit presenteert de boekwaarde van zijn bruto actief exclusief eventuele bijzonder waardeverminderingseringsverliezen, wat licht afwijkt van IFRS 7 met een presentatie van activa inclusief bijzondere waardeverminderingen.

2. Inputs, hypothesen en technieken die worden gebruikt voor het schatten van bijzondere waardevermindering

We verwijzen naar het deel "Risicobeheer" van het beheersverslag voor verdere informatie.

3. Analyse van de totale kredietrisicopositie

A. Uitstaande bedragen per geografische regio

31/12/18								
(in duizend EUR)	België	Frankrijk	Luxemburg	Duitsland	Portugal	Ierland	Italië	Spanje
Leningen en voorschotten	4.024.333	0	0	0	0	0	0	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.024.333	0	0	0	0	0	0	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	5.509.246	1.334.495	140.999	96.445	139.652	147.116	779.018	616.397
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.243.354	811.694	104.103	27.334	0	33.356	8.268	91.297
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.158.624	512.053	36.896	56.234	139.652	101.027	770.750	505.681
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	107.268	10.748	0	12.876	0	12.733	0	19.419
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	2.895.745	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	12.429.324	1.334.495	140.999	96.445	139.652	147.116	779.018	616.397

31/12/18								
(in duizend EUR)	Andere landen van de EU	Rest van Europa	Verenigde Staten en Canada	Verenigd Koninkrijk	Centraal- en Zuid-Amerika	Japan	Andere	Totaal
Leningen en voorschotten	0	0	0	0	0	0	0	4.024.333
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	0	0	0	0	0	4.024.333
In schuldbewijzen belichaamde schulden	469.297	25.470	201.403	461.387	14.842	505	917	9.937.187
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	259.574	6.809	88.100	174.006	4.045	0	0	5.851.940
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	161.054	18.534	88.981	276.303	10.797	505	917	3.838.008
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	48.669	127	24.322	11.078	0	0	0	247.240
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	0	0	0	0	0	0	0	2.895.745
TOTAAL	469.297	25.470	201.403	461.387	14.842	505	917	16.857.265

	31/12/19							
(in duizend EUR)	België	Frankrijk	Luxemburg	Duitsland	Portugal	Ierland	Italië	Spanje
Leningen en voorschotten	4.445.650	0	0	0	0	0	0	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.445.650							
In schuldbewijzen belichaamde schulden	5.235.895	1.426.595	125.418	132.171	222.670	247.163	687.108	756.532
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.061.450	917.408	65.124	34.017	6.570	125.011	6.605	206.820
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	1.069.084	508.926	60.294	85.439	216.099	109.864	680.504	549.646
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	105.361	261		12.714		12.288		66
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	3.924.475							
TOTAAL	13.606.020	1.426.595	125.418	132.171	222.670	247.163	687.108	756.532

	31/12/19							
(in duizend EUR)	Andere landen van de EU	Rest van Europa	Verenigde Staten en Canada	Verenigd Koninkrijk	Centraal- en Zuid-Amerika	Japan	Andere	Totaal
Leningen en voorschotten	0	0	0	0	0	0	0	4.445.650
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs								4.445.650
In schuldbewijzen belichaamde schulden	456.144	20.892	210.697	387.336	40.223	506	951	9.950.301
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	243.219	6.812	83.434	173.599	16.779	0	0	5.946.850
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	162.620	13.947	103.411	202.229	23.443	506	951	3.786.963
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	50.304	133	23.852	11.508	0	0	0	216.488
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)								3.924.475
TOTAAL	456.144	20.892	210.697	387.336	40.223	506	951	18.320.426

B. Uitstaande bedragen per categorie van tegenpartij

	31/12/18						
(in duizend EUR)	Centrale overheden	Publieke sector entiteiten	Grote ondernemingen	ABS/MBS	Particulieren, zelfstandigen en kmo's	Financiële instellingen	Totaal
Leningen en voorschotten	0	436.223	27.343	0	3.560.767	0	4.024.333
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	436.223	27.343		3.560.767		4.024.333
In schuldbewijzen belichaamde schulden	5.826.794	1.450.401	1.302.714	104.312	0	1.252.967	9.937.187
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.738.936	880.810	469.034	59.694		703.466	5.851.940
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	2.087.858	462.323	833.554	27.070		427.204	3.838.008
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	107.268	126	17.549		122.296	247.240
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	0	0	0			2.895.745	2.895.745
TOTAAL	5.826.794	1.886.624	1.330.057	104.312	3.560.767	4.148.712	16.857.265

(in duizend EUR)	31/12/19						
	Centrale overheden	Publieke sector entiteiten	Grote ondernemingen	ABS/MBS	Particulieren, zelfstandigen en kmo's	Financiële instellingen	Totaal
Leningen en voorschotten	0	413.781	5.884	0	4.025.985	0	4.445.650
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	413.781	5.884	0	4.025.985	0	4.445.650
In schuldbewijzen belichaamde schulden	6.018.245	1.402.042	1.393.920	90.902	0	1.045.192	9.950.301
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.945.889	831.793	450.515	55.772	0	662.881	5.946.850
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	2.072.357	464.888	943.273	18.051	0	288.395	3.786.963
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	0	105.361	132	17.078	0	93.916	216.488
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	0	0	0	0	0	3.924.475	3.924.475
TOTAAL	6.018.245	1.815.823	1.399.804	90.902	4.025.985	4.969.667	18.320.426

C. Tabel van de belangrijkste landen per tegenpartij

(in duizend EUR)	31/12/18						
	Staatsobligaties	Financiële instellingen	ABS/MBS	Publieke sector entiteiten	Bedrijven Project financiering	Andere	Totaal
België	3.582.093	2.898.001	50.000	1.823.433	354.663	3.721.134	12.429.324
Frankrijk	478.216	543.231	0	57.087	255.960	0	1.334.495
Verenigd Koninkrijk	0	307.208	0	0	154.178	0	461.387
Spanje	409.741	119.712	23.749	0	63.195	0	616.397
Italië	670.518	23.003	11.818	0	73.678	0	779.018
Verenigde Staten en Canada	0	34.309	1.196	0	165.898	0	201.403
TOTAAL	5.140.568	3.925.465	86.763	1.880.521	1.067.572	3.721.134	15.822.023

(in duizend EUR)	31/12/19						
	Staatsobligaties	Financiële instellingen	ABS/MBS	Publieke sector entiteiten	Bedrijven Project financiering	Andere	Totaal
België	3.299.461	3.926.859	50.000	1.752.179	391.424	4.186.096	13.606.020
Frankrijk	622.961	485.073	0	57.492	261.069	0	1.426.595
Verenigd Koninkrijk	0	232.341	0	0	154.996	0	387.336
Spanje	562.524	91.048	17.809	0	85.150	0	756.532
Italië	624.110	10.355	5.912	0	46.731	0	687.108
Verenigde Staten en Canada	0	30.334	103	0	180.259	0	210.697
TOTAAL	5.109.057	4.776.010	73.824	1.809.671	1.119.630	4.186.096	17.074.288

We verwijzen naar het deel "Risicobeheer" van het beheersverslag voor verdere informatie

4. Maximum Credit Risk Expanse per categorie financiële instrumenten die onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering

Financiële activa

31/12/18				
	Financiële instrumen- ten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumen- ten met een aanzienlij- ke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
(in duizend EUR)				
KREDIETWAARDIGHEID				
Leningen en voorschotten				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	3.994.172	21.983	8.178	4.024.333
AAA to AA-	154.603	0	0	154.603
A+ to BBB-	1.767.170	0	0	1.767.170
Non investment grade	703.147	0	8.178	711.325
Default	0	0	0	0
Geen rating	1.369.252	21.983	0	1.391.235
In schuldbewijzen belichaamde schulden				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.810.054	41.885	0	5.851.940
AAA to AA-	4.240.011	970	0	4.240.981
A+ to BBB-	1.519.479	40.916	0	1.560.395
Non investment grade	0	0	0	0
Default	0	0	0	0
Geen rating	50.564	0	0	50.564
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.025.469	812.539	0	3.838.008
AAA to AA-	1.139.999	2.158	0	1.142.157
A+ to BBB-	1.761.452	720.504	0	2.481.957
Non investment grade	107.199	47.288	0	154.486
Default	0	0	0	0
Geen rating	16.819	42.589	0	59.408

31/12/19				
	Financiële instrumen- ten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumen- ten met een aanzienlij- ke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
(in duizend EUR)				
KREDIETWAARDIGHEID				
Leningen en voorschotten				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.439.775	524	5.351	4.445.650
AAA to AA-	154.810	0	0	154.810
A+ to BBB-	2.079.448	0	0	2.079.448
Non investment grade	763.789	0	5.351	769.140
Default	0	0	0	0
Geen rating	1.441.728	524	0	1.442.252
In schuldbewijzen belichaamde schulden				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.884.600	62.250	0	5.946.850
AAA to AA-	4.333.388	332	0	4.333.721
A+ to BBB-	1.500.648	61.918	0	1.562.566
Non investment grade	0	0	0	0
Default	0	0	0	0
Geen rating	50.564	0	0	50.564
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	2.980.433	806.530	0	3.786.963
AAA to AA-	1.107.736	827	0	1.108.563
A+ to BBB-	1.728.483	730.896	0	2.459.380
Non investment grade	104.033	60.033	0	164.067
Default	0	0	0	0
Geen rating	40.180	14.774	0	54.954

5. Maximale kredietrisico voor elke categorie van financiële instrumenten en impact van waarborgen

Financiële activa

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Maximale blootstelling aan kredietrisico	Effect van de materiële waarborgen	Maximale blootstelling aan kredietrisico	Effect van de materiële waarborgen
Leningen en voorschotten	4.024.333	0	4.445.650	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	4.024.333	0	4.445.650	0
In schuldbewijzen belichaamde schulden	9.937.187	0	9.950.301	0
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5.851.940	0	5.946.850	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat	3.838.008	0	3.786.963	0
Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	247.240	0	216.488	0
Andere (waarvan voornamelijk uitlening van effecten en margestortingen)	2.895.745	0	3.924.475	0
TOTAAL	16.857.265	0	18.320.426	0

6. Financiële activa onderhevig aan bijzondere waardevermindering die achterstallig zijn

Een financieel actief is achterstallig zodra de tegenpartij heeft verzuimd een som te betalen dat contractueel verschuldigd is. Dit wordt beschouwd per contract. Bijvoorbeeld, indien een te-

genpartij nagelaten heeft de interest te betalen op vervaldatum, wordt de volledige lening als achterstallig beschouwd.

31/12/18	Boekhoudkundige waarde								
(in duizend EUR)	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)			Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)			Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)		
	≤ 30 dagen	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen	≤ 30 dagen	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen	≤ 30 dagen PF	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen
Leningen en voorschotten	87.234	12.055	898	6.308	2.834	798	35.017	25.271	21.556
TOTAAL	87.234	12.055	898	6.308	2.834	798	35.017	25.271	21.556

31/12/19	Boekhoudkundige waarde								
(in duizend EUR)	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)			Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)			Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)		
	≤ 30 dagen	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen	≤ 30 dagen	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen	≤ 30 dagen	> 30 dagen ≤ 90 dagen	> 90 dagen
Leningen en voorschotten	45.378	9.194	592	31.200	4.730	0	31.457	19.697	15.268
TOTAAL	45.378	9.194	592	31.200	4.730	0	31.457	19.697	15.268

Achterstallige bedragen zijn voornamelijk afkomstig van hypothecaire leningen.

Er wordt een wanbetalingsstatus toegekend aan de kredietnemers die aan een of beide van de onderstaande criteria voldoen:

- De kredietnemer heeft aanzienlijke blootstellingen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn;
- De kredietnemer wordt beschouwd als iemand die zijn kredietverplichtingen waarschijnlijk niet volledig zal kunnen nakomen zonder tegeldemaking van zekerheden, ongeacht het bestaan van een eventueel achterstallig verschuldigd bedrag of het aantal dagen achterstal.

7. Schuldverschikking

	31/12/18			
	Brutoboek- waarde van de uitstaande bedragen die een schuld- verschikking ondergingen	Waarde- vermindering	Ontvangen onderpand en garanties	
			Ontvangen onderpand op de uitstaande bedragen die een schuldverschik- king ondergingen	Ontvangen finan- ciële garanties op de uitstaande bedragen die een schuld- verschikking ondergingen
(in duizend EUR)				
Leningen en voorschotten	44.332	(725)	44.332	0

	31/12/19			
	Brutoboek- waarde van de uitstaande bedragen die een schuld- verschikking ondergingen	Waarde- vermindering	Ontvangen onderpand en garanties	
			Ontvangen onderpand op de uitstaande bedragen die een schuldverschik- king ondergingen	Ontvangen finan- ciële garanties op de uitstaande bedragen die een schuld- verschikking ondergingen
(in duizend EUR)				
Leningen en voorschotten	60.738	(722)	60.017	0

We verwijzen ook naar punt 3.5. "kredietrisico" van het deel "Risicobeheer" in het beheersverslag voor verdere informatie.

8. Waardeverminderingen voor kredietverliezen

	31/12/18			
	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
(in duizend EUR)				
LENINGEN EN VOORSCHOTTEN				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(2.505)	(7.807)	(4.116)	(14.428)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(151)	(4.231)	0	(4.382)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	235	1.487	261	1.983
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico ⁽¹⁾	2.422	(1.444)	470	1.448
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	459	(424)	(35)	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(2.357)	2.774	(417)	0
Wisselkoersen en andere bewegingen	7	128	0	135
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(1.890)	(9.517)	(3.837)	(15.244)

(1) Inclusief verschuivingen in te verwachten waardeverliezen (Expected Credit Losses of ECL) als gevolg van overdrachten van hogere of lagere fases.

31/12/18

(in duizend EUR)

IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE SCHULDEN

Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(270)	(96)	0	(366)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(202)	(244)	0	(446)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	262	0	0	262
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico ⁽¹⁾	209	(279)	0	(71)
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	15	(15)	0	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(359)	359	0	0
Wisselkoersen en andere bewegingen	(1)	(129)	0	(130)
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(345)	(405)	0	(750)

Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat

BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(1.598)	(22.973)	0	(24.571)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(290)	(739)	0	(1.029)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	169	820	0	989
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico ⁽¹⁾	2.028	1.318	0	3.346
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	96	(96)	0	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(2.223)	2.223	0	0
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(1.818)	(19.446)	0	(21.265)

RISICOPOSITIES BUITEN DE BALANSTELLING

BEGINSALDO OP 1 JANUARI	0	0	0	0
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	34	81	0	116
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	(34)	(81)	0	(116)
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	0	0	0	0

(1) Inclusief verschuivingen in te verwachten waardeverliezen (Expected Credit Losses of ECL) als gevolg van overdrachten van hogere of lagere fases.

	31/12/19			
	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
(in duizend EUR)				
LENINGEN EN VOORSCHOTTEN				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(1.890)	(9.517)	(3.837)	(15.244)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(221)	(1.862)	0	(2.084)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	241	982	71	1.294
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico ⁽¹⁾	1.388	675	3.411	5.474
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	104	(77)	(27)	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(1.161)	3.260	(2.099)	0
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(1.540)	(6.539)	(2.480)	(10.559)

(1) Inclusief verschuivingen in te verwachten waardeverliezen (Expected Credit Losses of ECL) als gevolg van overdrachten van hogere of lagere fases.

	31/12/19			
	Financiële instrumenten zonder aanzienlijke toename van kredietrisico sinds de eerste opname (fase 1)	Financiële instrumenten met een aanzienlijke toename van het kredietrisico sinds de eerste opname, maar niet met een verminderde kredietwaardigheid (fase 2)	Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (fase 3)	Totaal
(in duizend EUR)				
IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE SCHULDEN				
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(345)	(405)	0	(750)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(113)	(92)	0	(206)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	144	65	0	208
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico (1)	217	(272)	0	(55)
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	1	(1)	0	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(295)	295	0	0
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(391)	(411)	0	(803)
Gewaardeerd tegen reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat				
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	(1.818)	(19.446)	0	(21.265)
Stijgingen als gevolg van creatie en verwerving	(565)	(973)	0	(1.537)
Afnames als gevolg van verwijdering uit de balans	382	932	0	1.315
Wijzigingen als gevolg van wijzigingen van het kredietrisico ⁽¹⁾	1.155	982	0	2.137
Overboeking van fase 1 naar fases 2 & 3	27	(27)	0	0
Overboeking van fase 2 naar fases 1 & 3	(972)	972	0	0
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	(1.790)	(17.560)	0	(19.350)
RISICOPOSITIES BUITEN DE BALANSTELLING				
BEGINSALDO OP 1 JANUARI	0	0	0	0
EINDSALDO OP 31 DECEMBER	0	0	0	0

(1) Inclusief verschuivingen in te verwachten waardeverliezen (Expected Credit Losses of ECL) als gevolg van overdrachten van hogere of lagere fases.

9. Kredietrisico voor leningen die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen

Er zijn momenteel geen financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen. We verwijzen naar toelichting 5.4. Leningen en voorschotten en 5.5. Schuldbewijzen en eigen vermogensinstrumenten.

10. Kredietrisico voor financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via resultatenrekening

Er zijn momenteel geen financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies.

11. Afboeking

Het contractuele uitstaande bedrag aan financiële activa die in de loop van het jaar werden afgeschreven en die nog steeds het voorwerp uitmaken van afdwingingsactiviteiten, is nihil.

9.3. Informatie over bezwaarde activa en ontvangen waarborgen

1.1. Activa

(in duizend EUR)	31/12/18			
	Boekwaarde van de bezwaarde activa	Reële waarde van de bezwaarde activa	Boekwaarde van de niet-bezwaarde activa	Reële waarde van de niet-bezwaarde activa
Eigenvermogensinstrumenten	0	0	1.156.954	1.156.954
Schuldbewijzen	1.964.486	2.139.225	8.756.068	9.541.132
Leningen en voorschotten	0		4.502.246	0
waarvan in pand gegeven waarborgen	0			

(in duizend EUR)	31/12/19			
	Boekwaarde van de bezwaarde activa	Reële waarde van de bezwaarde activa	Boekwaarde van de niet-bezwaarde activa	Reële waarde van de niet-bezwaarde activa
Eigenvermogensinstrumenten			1.251.582	1.251.582
Schuldbewijzen	2.258.751	2.686.821	8.436.548	9.168.220
Leningen en voorschotten	0		4.536.431	
waarvan in pand gegeven waarborgen	0			

1.2. Ontvangen onderpand

(in duizend EUR)	31/12/18		31/12/19	
	Reële waarde van ontvangen onderpand of uitgegeven eigen schuldbewijzen (bezwaard)	Reële waarde van ontvangen onderpand of uitgegeven eigen schuldbewijzen (beschikbaar voor bezwaring)	Reële waarde van ontvangen onderpand of uitgegeven eigen schuldbewijzen (bezwaard)	Reële waarde van ontvangen onderpand of uitgegeven eigen schuldbewijzen (beschikbaar voor bezwaring)
Door de rapporterende instelling ontvangen onderpand		1.959.228		2.366.775
Schuldbewijzen		1.959.228		2.366.775

2. Samenvatting bezwaarde activa per bron

31/12/18	Bezwaarde activa		Totaal
	Leningen en voorschotten	Schuldbewijzen	
Bron van bezwaarde activa	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	
(in duizend EUR)			
Terugkoopovereenkomsten	0	336.853	336.853
Deposito's tegen onderpand - andere dan terugkoopovereenkomsten	49.914	0	49.914
Reële waarde van ontleende effecten zonder cash-onderpand	0	1.627.633	1.627.633
TOTAAL	49.914	1.964.486	2.014.399

31/12/19	Bezwaarde activa		Totaal
	Leningen en voorschotten	Schuldbewijzen	
Bron van bezwaarde activa	Gewaardeerd tegen reële waarde via winst of verlies	Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	
(in duizend EUR)			
Terugkoopovereenkomsten	0	320.375	320.375
Deposito's tegen onderpand - andere dan terugkoopovereenkomsten	55.001	0	55.001
Reële waarde van ontleende effecten zonder cash-onderpand	0	1.938.376	1.938.376
TOTAAL	55.001	2.258.751	2.313.752

3. Bezwaard(e) activa/ontvangen onderpand en daarmee verbonden verplichtingen

	31/12/18		31/12/19	
	Matchende verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen of uitgeleende effecten	Activa, ontvangen onderpand en uitgegeven eigen schuldbewijzen met uitzondering van gedekte obligaties en bezwaarde ABS	Matchende verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen of uitgeleende effecten	Activa, ontvangen onderpand en uitgegeven eigen schuldbewijzen met uitzondering van gedekte obligaties en bezwaarde ABS
	(in duizend EUR)			
Boekwaarde van geselecteerde financiële verplichtingen	451.555	386.767	966.496	375.376

4. Overdracht van financiële activa die niet in aanmerking komen voor een verwijdering uit de geconsolideerde balans

31/12/18	Boekwaarde van de overgedragen activa	Boekwaarde van daarmee samenhangende verplichtingen
(in duizend EUR)		
In schuldbewijzen belichaamde schulden	1.157.710	1.131.378
TOTAAL	1.157.710	1.131.378

31/12/19	Boekwaarde van de overgedragen activa	Boekwaarde van daarmee samenhangende verplichtingen
(in duizend EUR)		
In schuldbewijzen belichaamde schulden	1.277.498	1.297.113
TOTAAL	1.277.498	1.297.113

Terugkoopovereenkomsten

Belfius Insurance gebruikt terugkoopovereenkomsten als financieringstransacties waarbij effecten worden verkocht aan een marktpartij in ruil voor cash en waarbij de overgedragen effecten op termijn teruggekocht worden.

De terugkoopovereenkomsten worden afgesloten onder de algemene voorwaarden opgenomen in de toepasselijke Global Master Repurchase Agreement. De marktpartijen zijn onderworpen aan het kredietrisico-proces zoals beschreven in het beheersverslag

Gezien nagenoeg alle risico's en voordelen van de overgedragen effecten worden behouden, blijven bijgevolg de effecten op de balans van Belfius. De ontvangen cash bekomen onder deze transactie wordt opgenomen als een verplichting.

Vermits de tegenpartij, in geval van default, niet uitsluitend verhaal heeft op de overgedragen activa, maar op de volledige schuld, zijn de kolommen "verplichtingen die alleen een beroep kunnen doen op de overgedragen activa" hierop niet van toepassing.

5. Waarborgen en andere kredietverbeteringen verkregen door inbezitneming van de aangehouden waarborg

Betrokken bedragen zijn immaterieel.

6. Saldering

A. Financiële activa die het voorwerp uitmaken van saldering

op 31/12/2018	Brutobedrag geboekte financiële activa	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële verplichtingen	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans
(in duizend EUR)			
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting-overeenkomsten	729.739	729.739	0
TOTAAL	729.739	729.739	0

op 31/12/2019	Brutobedrag geboekte financiële activa	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële verplichtingen	Nettobedrag financiële activa opgenomen in de balans
(in duizend EUR)			
Repo-overeenkomsten met wederinkoop onder master netting-overeenkomsten	690.471	690.471	0
TOTAAL	690.471	690.471	0

B. Financiële verplichtingen die het voorwerp uitmaken van saldering

31/12/18	Brutobedrag geboekte financiële verplichtingen	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële activa	Nettobedrag financiële ver- plichtingen opge- nomen in de balans	Bedragen niet gesaldeerd in de balans Collateral (effecten + cash) gegeven PF	Nettobedrag
(in duizend EUR)					
Repo-overeenkomsten onder master netting-overeenkomsten	1.131.271	729.739	401.531	401.531	0
TOTAAL	1.131.271	729.739	401.531	401.531	0

31/12/19	Brutobedrag geboekte financiële verplichtingen	Brutobedrag geboekte gesaldeerde financiële activa	Nettobedrag financiële ver- plichtingen opge- nomen in de balans	Bedragen niet gesaldeerd in de balans Collateral (effecten + cash) gegeven	Nettobedrag
(in duizend EUR)					
Repo-overeenkomsten onder master netting-overeenkomsten	1.987.584	690.471	1.297.113	1.297.113	0
TOTAAL	1.987.584	690.471	1.297.113	1.297.113	0

9.4. Renteherzieningsrisico: uitsplitsing volgens resterende looptijd tot de volgende rentevoetbepaling

1. 2018

A. Activa

	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	On- bepaald	Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waarde- verminde- ring	Totaal
(in duizend EUR)										
Kas en tegoeden bij centrale banken	30	0	0	0	0	0	0	0	0	30
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	401.345	0	0	0	0	0	(241)	0	0	401.104
Leningen en voorschotten	0	7.420	26.749	443.926	3.610.045	16.591	11.654	0	(15.244)	4.101.142
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstru- menten	0	478.364	387.252	3.021.142	5.643.592	1.803.497	185.582	358.831	(750)	11.877.508
Derivaten							0	28.165	0	28.165
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten						2.837.971				2.837.971
Investeringsactiviteiten in ondernemingen in vermogensmutatie						32.205				32.205
Materiële vaste activa						491.569				491.569
Immateriële activa						52.758				52.758
Goodwill						5.762				5.762
Belastingvorderingen Lopend boekjaar						27.540				27.540
Uitgestelde belastingvor- deringen						24.815				24.815
Overige activa	0	86.105	31.390	34.247	43.798	232.909	0	0	(407)	428.041
TOTAAL VAN HET ACTIEF	401.376	571.889	445.391	3.499.314	9.297.434	5.525.616	196.995	386.996	(16.401)	20.308.610
Handel volgens standaardmarktconven- ties (regular way trade)	0	0	0	0	0	44.241	0	0	0	44.241
Derivaten	0	0	0	0	0	1.322.285	0	0	0	1.322.285
BUITENBALANS	0	0	0	0	0	1.366.526	0	0	0	1.366.526
TOTAAL RENTE- HERZIENINGSRISICO	401.376	571.889	445.391	3.499.314	9.297.434	6.892.143	196.995	386.996	(16.401)	21.675.137

B. Verplichtingen

	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	On- bepaald	Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waarde- verminde- ring	Totaal
(in duizend EUR)										
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	0	401.642	0	14.218	101.036	24.172	(17)	0	0	541.050
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten						2.837.971			0	2.837.971
Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	13.920.362			0	13.920.362
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	0	0	0	0	0	187.309	0	0	0	187.309
Achtergestelde schulden	0	0	0	0	520.000	42.768	20.289	0	0	583.057
Belastingverplichtingen lopend boekjaar						2.752			0	2.752
Uitgestelde belastingver- plichtingen						19.245			0	19.245
Overige verplichtingen	0	8.383	3.101	4.919	6.968	399.357	0	0	0	422.729
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN	0	410.025	3.101	19.137	628.003	17.433.936	20.272	0	0	18.514.475
Handel volgens standaardmarktconven- ties (regular way trade)	0	0	0	0	0	28.745	0	0	0	28.745
BUITENBALANS	0	0	0	0	0	28.745	0	0	0	28.745
TOTAAL RENTE- HERZIENINGSRISICO	0	410.025	3.101	19.137	628.003	17.462.682	20.272	0	0	18.543.221

C. De nettopositie

	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald
(in duizend EUR)						
Sensitiviteitsgap in de balans	401.376	161.864	442.290	3.480.177	8.669.431	(10.570.539)

Het reële rente-risico van Belfius Insurance wordt beheerd op basis van meer geavanceerde hypothesen. (Zie toelichting 9.5. Markt-risico en balansbeheer)

2. 2019

A. Activa

	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	On- bepaald	Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waarde- verminde- ring	Totaal
(in duizend EUR)										
Kas en tegoeden bij centrale banken	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	370.579	0	0	0	0	7.728	(101)	0	0	378.206
Leningen en voorschotten	0	13.890	85.840	366.630	4.061.413	7.482	11.736	0	(10.559)	4.536.431
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstru- menten	0	281.387	501.483	2.817.753	5.751.940	1.674.247	175.507	745.365	(803)	11.946.880
Derivaten							0	779	0	779
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten						3.671.372				3.671.372
Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie						41.752				41.752
Materiële vaste activa						544.317				544.317
Immateriële activa						53.230				53.230
Goodwill						5.762				5.762
Belastingvorderingen Lopend boekjaar						35.666				35.666
Uitgestelde belastingvor- deringen						14.608				14.608
Overige activa	0	136.738	37.161	41.066	57.151	110.966	0	0	(543)	382.540
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsacti- viteiten						663		0	0	663
TOTAAL VAN HET ACTIEF	370.580	432.016	624.484	3.225.449	9.870.504	6.167.793	187.142	746.145	(11.905)	21.612.208
Handel volgens standaardmarktconven- ties (regular way trade)	0	0	0	0	0	13.836	0	0	0	13.836
Derivaten	0	0	0	0	0	1.322.285	0	0	0	1.322.285
BUITENBALANS	0	0	0	0	0	1.336.121	0	0	0	1.336.121
TOTAAL RENTE- HERZIENINGSRISICO	370.580	432.016	624.484	3.225.449	9.870.504	7.503.914	187.142	746.145	(11.905)	22.948.329

B. Verplichtingen

	Op zicht en direct opeisbaar	Minder dan 3 maand	3 maand tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Onbepaald	Gelopen rente	Aanpassingen naar reële waarde en marktwaarde van derivaten	Waardevermindering	Totaal
(in duizend EUR)										
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	0	1.003.667	293.982	10.045	83.135	0	(465)	0	0	1.390.364
Uitgegeven schuldbewijzen en overige financiële verplichtingen	0	107	300	465	0	0	0	0	0	872
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten						3.671.372			0	3.671.372
Derivaten							0	3.995	0	3.995
Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	13.191.487			0	13.191.487
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	0	0	0	0	0	184.189	0	0	0	184.189
Achtergestelde schulden	0	0	0	0	520.000	42.768	20.264	0	0	583.032
Belastingverplichtingen lopend boekjaar						34.834			0	34.834
Uitgestelde belastingverplichtingen						65.396			0	65.396
Overige verplichtingen	0	218.865	12.859	232	0	110.547	0	0	0	342.503
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN	0	1.222.639	307.140	10.742	603.135	17.300.595	19.800	3.995	0	19.468.045
Handel volgens standaardmarktconventies (regular way trade)	0	0	0	0	0	14.613	0	0	0	14.613
BUITENBALANS	0	0	0	0	0	14.613	0	0	0	14.613
TOTAAL RENTE-HERZIENINGSRISICO	0	1.222.639	307.140	10.742	603.135	17.315.208	19.800	3.995	0	19.482.658

C. De nettopositie

	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald
(in duizend EUR)						
Sensitiviteitgap in de balans	370.580	(790.623)	317.343	3.214.708	9.267.369	(9.811.294)

Het reële rente-risico van Belfius Insurance wordt beheerd op basis van meer geavanceerde hypothesen. (Zie toelichting 9.5 Marktrisico en balansbeheer)

9.5. Marktrisico en balansbeheer

Voor meer informatie betreffende het marktrisico verwijzen we naar het deel "Risicobeheer" van het beheersverslag sectie Marktrisico.

Balansbeheer (ALM)

A Renterisico

Renterisico kan twee vormen aannemen: het risico dat de economische waarde van de bank schommelt en het risico dat het renteresultaat van de bank schommelt. Het meten van beide risico's is complementair voor het begrijpen van de volledige scope van het renterisico op de balans (exclusief financiële markten).

De indicatoren voor economische waarde meten het langetermijneffect van wijzigingen van de rente. De rentegevoeligheid van de economische waarde meet de wijziging van de ALM economische waarde indien de gehele rentecurve wijzigt met 10 basispunten.

De Earnings-at-risk-indicatoren capteren het kortetermijneffect van de rentewijzigingen op de opbrengsten van de verzekeraar. Daarom kunnen, indirect via de rentabiliteit, rentewijzigingen ook een kortetermijneffect hebben op de solvabiliteit. Een stijging met 50 bp van de rente heeft een positieve weerslag op de netto-renteopbrengsten (vóór belastingen) van +2,2 miljoen EUR.

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Economische waarde (+10 bp)	10.874	6.874
Earnings at Risk (+50 bp)	2.347	2.178

B. Genoteerde aandelen & vastgoed

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Marktwaaarde - genoteerde aandelen & gelijkgestelde	492.831	501.175
Marktwaaarde - genoteerd vastgoed	318.592	277.776
Shock 30% (negatief)	(243.427)	(233.685)
VaR (99 %, 10 dagen)	53.400	36.037

C. Vastgoed - rechtstreekse eigendom

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Marktwaaarde	645.291	720.808
Shock 12,5% (negatief)	(96.794)	(108.121)

4. Obligatieportefeuille

A. Uitstaande nominale bedragen

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Uitstaande nominale bedragen	9.401.251	9.140.108

B. Rentegevoeligheid

De rentegevoeligheid voor een stijging van 1 bp van de obligatieportefeuille van de verzekeraar bedroeg -8 miljoen EUR op eind 2019, deze is onderdeel van het globale ALM-beheer van de verzekeringsmaatschappijen.

C. Gevoeligheid voor kredietspreads

Onderstaande tabel geeft de gevoeligheid voor kredietspread weer van de obligatieportefeuille ten gevolge van een spreadverhoging met 1 basispunt.

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Impact op de beschikbare financiële middelen	(8 105)	(8 180)

9.6. Liquiditeitsrisico

De liquiditeit wordt beheerd door specifieke richtlijnen en een specifiek kader m.b.t. het Liquidity Risk Management. Wij verwijzen ook naar het beheersverslag voor een gedetailleerde beschrijving.

Belfius Insurance houdt een aanzienlijk bedrag aan niet bezwaarde activa aan die beleenbaar zijn bij de Europese Centrale Bank (ECB). Specifiek wil dit zeggen dat de maatschappij minstens 40 % van haar obligatieportefeuille in overheidsobligaties belegt, die kunnen worden gebruikt voor repo's in het kader van haar liquiditeitsbeheer.

Uitsplitsing volgens resterende looptijd tot vervaldag

Activa en verplichtingen worden uitgesplitst over de verschillende periodes volgens de contractuele kasstroomkarakteristieken.

We maken geen bedragen bekend voor vervroegde terugbetalingsdata, als zodanig hebben we gebruik gemaakt van de contractuele vervaldag voor deze tabel.

1. 2018

A. Activa

	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio					Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waarde- verminde- ring	Totaal	
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar					Onbepaald
(in duizend EUR)										
Kas en tegoeden bij centrale banken	30	0	0	0	0	0	0	0	30	
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	401.345	0	0	0	0	0	(241)	0	401.104	
Leningen en voorschotten	0	7.420	26.749	443.926	3.610.045	16.591	11.654	0	(15.244)	4.101.142
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstru- menten	0	478.364	387.252	3.021.142	5.643.592	1.803.497	185.582	358.831	(750)	11.877.508
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten										
verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	2.837.971	0	0	0	2.837.971
Derivaten	0	0	0	0	0	0	0	28.165	0	28.165
Investeringen in ondernemingen in vermogensmutatie	0	0	0	0	0	32.205	0	0	0	32.205
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	491.569	0	0	0	491.569
Immateriële activa	0	0	0	0	0	52.758	0	0	0	52.758
Goodwill	0	0	0	0	0	5.762	0	0	0	5.762
Belastingvorderingen Lopend boekjaar	0	0	0	0	0	27.540	0	0	0	27.540
Uitgestelde belasting- vorderingen	0	0	0	0	0	24.815	0	0	0	24.815
Overige activa	0	86.105	31.390	34.247	43.798	232.909	0	0	(407)	428.041
TOTAAL VAN HET ACTIEF	401.376	571.889	445.391	3.499.314	9.297.434	5.525.616	196.995	386.996	(16.401)	20.308.610
Handel volgens standaardmarktconven- ties (regular way trade)	0	0	0	0	0	44.241	0	0	0	44.241
KASSTROOM UIT DERIVATEN EN HANDEL VOLGENS STANDAARD- MARKTCONVENTIES	0	0	0	0	0	44.241	0	0	0	44.241
TOTAAL	401.376	571.889	445.391	3.499.314	9.297.434	5.569.857	196.995	386.996	(16.401)	20.352.851

B. Verplichtingen

	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio						Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waardever- mindering	Totaal
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald				
(in duizend EUR)										
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	0	401.642	0	14.218	101.036	24.172	(17)	0	0	541.050
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	2.837.971	0	0	0	2.837.971
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	0	0	0	0	0	187.309	0	0	0	187.309
Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	0	189.269	559.398	5.819.131	7.352.563	0	0	0	0	13.920.362
Achtergestelde schulden	0	0	0	0	520.000	42.768	20.289	0	0	583.057
Belastingverplichtingen lopend boekjaar	0	0	0	0	0	2.752	0	0	0	2.752
Uitgestelde belasting- verplichtingen	0	0	0	0	0	19.245	0	0	0	19.245
Overige verplichtingen	0	8.383	3.101	4.919	6.968	399.357	0	0	0	422.729
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN	0	599.294	562.499	5.838.269	7.980.567	3.513.575	20.272	0	0	18.514.475
Kern eigen vermogen	0	0	0	0	0	1.499.262	0	0	0	1.499.262
Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	0	0	0	0	0	278.925	0	0	0	278.925
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP	0	0	0	0	0	1.778.187	0	0	0	1.778.187
Minderheidsbelang	0	0	0	0	0	15.948	0	0	0	15.948
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	0	0	0	0	0	1.794.135	0	0	0	1.794.135
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN	0	599.294	562.499	5.838.269	7.980.567	5.307.710	20.272	0	0	20.308.611
Handel volgens standaardmarktconventies (regular way trade)	0	0	0	0	0	28.745	0	0	0	28.745
KASSTROOM UIT DERIVATEN EN HANDEL VOLGENS STANDAARD- MARKTCONVENTIES	0	0	0	0	0	28.745	0	0	0	28.745
TOTAAL	0	599.294	562.499	5.838.269	7.980.567	5.336.456	20.272	0	0	20.337.356

C. Totaal voor liquiditeitsgap

	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio				
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar
(in duizend EUR)					
Totaal voor liquiditeitsgap	401.376	(27.404)	(117.108)	(2.338.955)	1.316.867
					233.402

2. 2019

A. Activa

(in duizend EUR)	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio						Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waarde- verminde- ring	Totaal
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald				
Kas en tegoeden bij centrale banken	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	370.579	0	0	0	0	7.728	(101)	0	0	378.206
Leningen en voorschotten	0	13.890	85.840	366.630	4.061.413	7.482	11.736	0	(10.559)	4.536.431
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstru- menten	0	281.387	501.483	2.817.753	5.751.940	1.674.247	175.507	745.365	(803)	11.946.880
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	3.671.372	0	0	0	3.671.372
Derivaten	0	0	0	0	0	0	0	779	0	779
Investerings in ondernemingen in vermogensmutatie	0	0	0	0	0	41.752	0	0	0	41.752
Materiële vaste activa	0	0	0	0	0	544.317	0	0	0	544.317
Immateriële activa	0	0	0	0	0	53.230	0	0	0	53.230
Goodwill	0	0	0	0	0	5.762	0	0	0	5.762
Belastingvorderingen Lopend boekjaar	0	0	0	0	0	35.666	0	0	0	35.666
Uitgestelde belasting- vorderingen	0	0	0	0	0	14.608	0	0	0	14.608
Overige activa	0	136.738	37.161	41.066	57.151	110.966	0	0	(543)	382.540
Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfs- activiteiten	0	0	0	0	0	663	0	0	0	663
TOTAAL VAN HET ACTIEF	370.580	432.016	624.484	3.225.449	9.870.504	6.167.793	187.142	746.145	(11.905)	21.612.208
Handel volgens standaardmarktconven- ties (regular way trade)	0	0	0	0	0	13.836	0	0	0	13.836
KASSTROOM UIT DERIVATEN EN HANDEL VOLGENS STANDAARD- MARKTCONVENTIES	0	0	0	0	0	13.836	0	0	0	13.836
TOTAAL	370.580	432.016	624.484	3.225.449	9.870.504	6.181.629	187.142	746.145	(11.905)	21.626.044

B. Verplichtingen

(in duizend EUR)	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio						Gelopen rente	Aanpassin- gen naar reële waarde en markt- waarde van derivaten	Waardever- mindering	Totaal
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald				
Schulden aan en deposito's van kredietinstellingen	0	1.003.667	293.982	10.045	83.135	0	(465)	0	0	1.390.364
Uitgegeven schuldbewij- zen en overige financiële verplichtingen	0	107	300	465	0	0	0	0	0	872
Aan beleggingsfondsen gekoppelde producten verzekeringsactiviteiten	0	0	0	0	0	3.671.372	0	0	0	3.671.372
Derivaten	0	0	0	0	0	0	0	3.995	0	3.995
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	0	0	0	0	0	184.189	0	0	0	184.189
Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten	0	1.157.268	461.588	4.559.691	7.012.941	0	0	0	0	13.191.487
Achtergestelde schulden	0	0	0	0	520.000	42.768	20.264	0	0	583.032
Belastingverplichtingen lopend boekjaar	0	0	0	0	0	34.834	0	0	0	34.834
Uitgestelde belasting- verplichtingen	0	0	0	0	0	65.396	0	0	0	65.396
Overige verplichtingen	0	218.865	12.859	232	0	110.547	0	0	0	342.503
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN	0	2.379.907	768.728	4.570.432	7.616.076	4.109.108	19.800	3.995	0	19.468.045
Kern eigen vermogen	0	0	0	0	0	1.545.948	0	0	0	1.545.948
Niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	0	0	0	0	0	573.441	0	0	0	573.441
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP	0	0	0	0	0	2.119.390	0	0	0	2.119.390
Minderheidsbelang	0	0	0	0	0	24.774	0	0	0	24.774
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	0	0	0	0	0	2.144.164	0	0	0	2.144.164
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN	0	2.379.907	768.728	4.570.432	7.616.076	6.253.271	19.800	3.995	0	21.612.209
Handel volgens standaardmarktconventies (regular way trade)	0	0	0	0	0	14.613	0	0	0	14.613
KASSTROOM UIT DERIVATEN EN HANDEL VOLGENS STANDAARD- MARKTCONVENTIES	0	0	0	0	0	14.613	0	0	0	14.613
TOTAAL	0	2.379.907	768.728	4.570.432	7.616.076	6.267.884	19.800	3.995	0	21.626.822

C. Totaal voor liquiditeitsgap

(in duizend EUR)	Uitsplitsing van brutobedrag en agio/disagio					
	Op zicht en direct opeisbaar	≤ 3 maand	> 3 maand en ≤ 1 jaar	> 1 jaar en ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Onbepaald
Totaal voor liquiditeitsgap	370.580	(1.947.890)	(144.245)	(1.344.983)	2.254.428	(86.256)

9.7. Valutarisico en Wisselkoersen

1. Valutarisico

(in duizend EUR)	31/12/18			
	USD	Andere	EUR	Totaal
Totaal van het actief	0	176.288	20.132.322	20.308.610
Totaal van de verplichtingen	0	0	18.514.475	18.514.475
Totaal eigen vermogen	(59)	102	1.794.091	1.794.135
Waarvan niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	(59)	102	278.882	278.925
Waarvan overig eigen vermogen	0	0	1.515.210	1.515.210
NETTO IN DE BALANS OPGENOMEN POSITIE	59	176.186	(176.245)	0
DE NETTOPOSITIE	59	176.186	(176.245)	0

(in duizend EUR)	31/12/19			
	USD	Andere	EUR	Totaal
Totaal van het actief	7.392	122.684	21.482.133	21.612.209
Totaal van de verplichtingen	0	0	19.468.045	19.468.045
Totaal eigen vermogen	1.686	236	2.142.242	2.144.164
Waarvan niet in de resultatenrekening opgenomen winsten en verliezen	1.686	236	571.519	573.441
Waarvan overig eigen vermogen	0	0	1.570.722	1.570.722
NETTO IN DE BALANS OPGENOMEN POSITIE	5.706	122.448	(128.153)	0
DE NETTOPOSITIE	5.706	122.448	(128.153)	0

Afhankelijk van de waardering van het actief worden valutakoerswinsten en -verliezen opgenomen in de winst- en verliesrekening "Nettowinst uit financiële instrumenten tegen reële waarde via resultatenrekening" of in overige onderdelen van het totaalresultaat. Voor meer informatie verwijzen wij naar de waarderingsregels.

2. Wisselkoersen

(in duizend EUR)		31/12/18		31/12/19	
		Slotkoers	Gemiddelde koers	Slotkoers	Gemiddelde koers
Australische Dollar	AUD	1,6235	1,5829	1,5984	1,6080
Canadese Dollar	CAD	1,5618	1,5323	1,4560	1,4784
Zwitserse Frank	CHF	1,1282	1,1504	1,0863	1,1108
Tsjechische Kroon	CZK	25,7675	25,6817	25,4055	25,6470
Deense Kroon	DKK	7,4678	7,4533	7,4721	7,4657
Euro	EUR	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000
Brits Pond	GBP	0,8944	0,8854	0,8487	0,8735
Hongkongse Dollar	HKD	8,9548	9,2362	8,7449	8,7698
Hongaarse Forint	HUF	320,9500	319,9317	330,4450	325,9291
Israëlische Sjekel	ILS	4,2826	4,2489	3,8818	3,9719
Japanse Yen	JPY	125,6850	129,9221	121,9300	122,0464
Mexicaanse Peso	MXN	22,4851	22,6587	21,1818	21,5939
Noorse Kroon	NOK	9,9289	9,6251	9,8477	9,8556
Nieuw-Zeelandse Dollar	NZD	1,7078	1,7085	1,6648	1,6950
Zweedse Kroon	SEK	10,2125	10,3031	10,4758	10,5840
Singaporese Dollar	SGD	1,5588	1,5893	1,5093	1,5241
Nieuwe Turkse Lire	TRY	6,0553	5,7084	6,6793	6,3432
Amerikaanse Dollar	USD	1,1436	1,1782	1,1225	1,1196

9.8. Verzekeringsrisico

1. Definitie

Belfius Insurance, dat behoort tot de groep Belfius Bank & Verzekeringen, neemt risico via de verzekeringscontracten die het onderschrijft. Het onderschrijvingsrisico wordt onderverdeeld afhankelijk van het type van contract (Leven of Niet-Leven) en het specifieke proces dat verband houdt met de aard van de onderliggende activiteit (schadebeheer, premie collectie, prijszetting, selectie, etc.).

De verzekeringsrisico's die voortvloeien uit het afsluiten of onderschrijven van verzekeringscontracten, i.e. onderschrijvingsrisico's, zijn de volgende:

→ **Onderschrijvingsrisico Leven:** het risico dat voortvloeit uit de levensverzekeringsverplichtingen, met betrekking tot de verzekerde risico's en de processen voor de bedrijfsuitvoering. Het is onderverdeeld in 7 deelmodules:

- het mortaliteitsrisico is het risico dat de sterfte toeneemt. Het geldt voor alle verbintenissen waarvoor de verwachte te betalen prestaties toenemen in geval van een stijging van de mortaliteit;
- het levensduurrisico: dat is het tegengestelde van het mortaliteitsrisico; het geldt voor de contracten waarvoor een daling van de mortaliteit zou leiden tot een stijging van de verwachte betalingen (bv. pensioencontracten). Verbeteringen in medische behandelingen die de levensverwachting zouden kunnen verhogen zonder de arbeidsgeschiktheid te herstellen, zouden ertoe kunnen leiden dat de frequentie van het levensduurrisico hoger ligt dan momenteel geobserveerd;
- het morbiditeitsrisico of invaliditeitsrisico slaat op het risico op verlies of een nadelige evolutie van de verwachte prestaties, te wijten aan veranderingen met betrekking tot het niveau, de trend of de volatiliteit van de invaliditeitsgraad;
- het afkooprisico inzake Leven wordt omschreven als het risico op verlies of toename van de prestaties dat te wijten is aan een verschil tussen de effectieve uitoefening van de contractuele opties van de verzekerde en de verwachte uitoefening. De term "opties" moet worden gezien in de ruime zin van het woord: de deelmodule omvat de opties inzake afkoop, opzegging en premiereductie, maar ook van uitbreiding van de waarborgen. Voor bepaalde contracten kan de uitoefening voordelig zijn voor de instelling, voor andere zal dat leiden tot een verlies. Deze deelmodule omvat daarom twee scenario's: één waarvoor de opties vaker dan verwacht zullen worden uitgeoefend dan voorzien, en een ander waarvoor dat minder het geval zal zijn;
- het risico met betrekking tot de beheerskosten stemt overeen met het risico dat de beheerskosten hoger zullen komen te liggen dan verwacht doordat ze een hogere inflatie ondergaan dan ingeschat;
- het risico op een herziening geldt enkel voor herzienbare annuïteiten waarvan de bedragen in negatieve zin kunnen evolueren voor de verzekeraar als gevolg van een verandering van de wetgeving of de gezondheidstoestand van de verzekerde;

- het catastroferisico is beperkt tot de contracten waarvoor een onmiddellijke en drastische stijging van de mortaliteit een stijging van de uitbetalingen met zich zou brengen.

→ **Onderschrijvingsrisico Niet-Leven:** het risico dat voortvloeit uit de verzekeringsverbintenissen Niet-Leven. Deze onzekerheid omtrent resultaten van de deelmodules onderschrijving door de verzekeraar wordt onderverdeeld in 3 deelmodules:

- het premierisico betreft het risico dat het bedrag van de ontvangen premies niet toereikend is voor het betalen van de schadegevallen die zich hebben voorgedaan tijdens de dekkingsperiode waarop de premies betrekking hebben;
- het reserverisico is het risico op verlies of een ongunstige wijziging in de waarde van de verzekeringsverbintenissen, die voortvloeien uit schommelingen in de frequentie en de impact van de verzekerde gebeurtenissen, alsook uit de datum en het bedrag van de uitbetalingen van de schadegevallen; en
- het catastroferisico is het risico dat er zich een onvoorspelbare gebeurtenis van grote omvang voordoet die niet gedekt is door de twee voorgaande risico's. Catastrofes zijn rampen zoals onder andere, maar niet beperkt tot, windstormen, overstromingen, streng winterweer en andere weer gerelateerde gebeurtenissen, aardbevingen, industriële explosies, grootschalige branden, pandemieën en andere door de mens veroorzaakte rampen zoals maatschappelijke onrust en terroristische aanslagen.

→ **Productontwerprisico:** het risico op verlies voortkomend uit kenmerken, opties of waarborgen die niet voorzien waren in het ontwerp of de prijszetting van het verzekeringsproduct.

2. Beheer van het verzekeringsrisico

Het Risico & Onderschrijvingscomité geeft zijn advies over de strategie op het vlak van de onderschrijving en de reservering van de verzekeringsmaatschappijen van Belfius Insurance en het beleid dat daaruit voortvloeit, in het bijzonder aangaande de volgende punten:

- soorten en kenmerken van de verzekeringsactiviteiten die Belfius Insurance bereid is om te beheren;
- selectiecriteria van de risico's die in overeenstemming zijn met de risicobereidheid;
- de manier waarop er toezicht wordt gehouden op de effectieve onderschrijving;
- de afstemming tussen aan de ene kant de geïnde verzekeringspremies en aan de andere kant de te betalen schadegevallen die bij de gedragen kosten worden geteld;
- de identificatie van de risico's die voortvloeien uit de verbintenissen van Belfius Insurance, met inbegrip van de impliciete opties en het kapitaal dat wordt gewaarborgd door de verzekeringsproducten; en
- het aanleggen van voorzieningen voor de schadegevallen.

De globaal bepaalde strategie wordt binnen de verschillende betrokken entiteiten concreet uitgewerkt en opgevolgd door de lokale verantwoordelijke personen.

Herverzekering is een van de methodes die gebruikt wordt om het verzekeringsrisico te beperken. De bedoeling van een herverzekering is de volatiliteit van de kapitaalbehoeften en de winsten, en dus de onzekerheid die verbonden is aan het risico in de waardering van de verzekeraar, terug te dringen.

Dit zijn de herverzekeringsfuncties:

- capaciteit: dankzij de herverzekering is er voor de verzekeraars een grotere flexibiliteit mogelijk met betrekking tot de omvang, de soorten risico's en het activiteit volume dat zij op een veilige manier kunnen aanvaarden. Daardoor zijn de verzekeraars in staat nieuwe activiteiten uit te voeren of ze uit te breiden tijdens een korte periode;
- stabiliteit: dankzij gestructureerde herverzekeringsprogramma's kunnen de verzekeraars hun operationeel resultaat stabiliseren;
- bescherming: de herverzekering zorgt voor een bescherming tegen gecumuleerde financiële verliezen door een opeenvolging van gebeurtenissen (bijvoorbeeld slechte weersomstandigheden) of tegen significante financiële verliezen als gevolg van één enkele gebeurtenis;
- financiering: herverzekeren kan een alternatief zijn voor een kapitaalverhoging; en
- expertise: de herverzekeraars verlenen bijstand aan de verzekeraars in hun expertisedomein. Het bevoegde personeel van de herverzekeringsmaatschappijen biedt zijn diensten aan bij het opstarten van bv. een nieuwe activiteit.

3. Sensitiviteiten

Belfius Insurance evalueert het effect van de sensitiviteiten op het economisch eigen vermogen. Zij slaan op de technische voorzieningen in marktwaarde.

Gelet op de lage marktrente is de waarde van de technische voorzieningen groter dan de afkoopwaarde, wat leidt tot een negatieve impact op het eigen vermogen in geval van een verlaging van het afkooppercentage. De sensitiviteit aan het afkooppercentage stijgt lichtjes in 2019.

De herziening van de kosten assumpties heeft een negatieve impact op de beschikbare financiële middelen en de gevoeligheid ervan. Dit wordt nog versterkt door de lage marktrente.

De verhoging van de sterftecijfers heeft ook een negatieve impact op de beschikbare financiële middelen.

Voor de activiteiten leven en in de schadeverzekeringen, leiden hogere kosten assumpties tot een lager resultaat. Een stijging van de schadegevallen leidt eveneens tot een lager resultaat.

Onderschrijvingsrisico Leven: scenario dat overeenstemt met ⁽¹⁾	Impact op de beschikbare financiële middelen vóór belastingen (in miljoen EUR)	
	31/12/18	31/12/19
Een toename van 15% sterftecijfers	(34,5)	(40,2)
Een toename van 10 % van de kosten + 1% inflatie	(158,3)	(188,7)
Een daling van 10% afkopen	(23,2)	(33,2)

(1) Toepassingsgebied: Belfius Insurance NV en Corona NV (= Belins conso)

Onderschrijvingsrisico Niet-Leven: scenario dat overeenstemt met ⁽¹⁾	Impact op het resultaat vóór belastingen (in miljoen EUR)	
	31/12/18	31/12/19
Een toename van 10% van de administratieve kosten	(8,5)	(8,8)
Een toename van 5% in schades	(19,4)	(21,3)

(1) Toepassingsgebied: Belfius Insurance NV en Corona NV (= Belins conso)

4. Evolutie van de schadegevallen

De schadedriehoek is de gebruikelijke methode voor het in kaart brengen van de schadebetalingen, die over meerdere jaren gespreid zijn. Op basis hiervan test de actuaire onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen. Bij de verzekeringen Niet-Leven kan de verzekeraar tussen de datum dat een schadegeval zich voordoet en de datum dat het volledig is afgehandeld, doorgaans de totale kostprijs van het schadegeval niet exact bepalen. Tijdens die periode vormt de verzekeraar een reserve die gelijk is aan het geraamde bedrag aan toekomstige betalingen voor dit schadegeval.

Aangezien de reserve slechts een raming is, bestaat het risico dat het effectief betaalde bedrag verschillend is (hoger of lager).

Om het risico te beoordelen, is het noodzakelijk de schommeling van twee bedragen te analyseren:

- de som van de betalingen die werden gedaan vóór die datum;
- de reserve die op die datum is geboekt voor de toekomstige betalingen.

De som van die twee componenten wordt de totale schadelast genoemd.

Onderstaande tabel toont voor Belfius Insurance NV en Corona NV de evolutie sinds 2009 van de som op het einde van het jaar van de totale kosten voor de schadegevallen die zich op jaarbasis hebben voorgedaan.

31/12/2019

SCHADELAST (EXCLUSIEF HERVERZEKERING EN INTERNE KOSTEN)

(in duizend EUR)		Voorvalsjaar									
Afwikkelingsjaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Raming aan het einde van het voorvalsjaar	331.831	376.927	368.410	366.403	365.798	415.445	389.632	427.822	417.069	441.459	452.780
1 jaar later	315.094	377.982	365.547	350.517	324.524	392.976	361.479	402.910	396.145	431.019	
2 jaar later	302.958	376.143	355.306	334.313	312.883	381.044	353.512	385.904	377.854		
3 jaar later	302.314	370.819	350.249	329.882	306.454	374.836	351.551	379.367			
4 jaar later	300.159	370.924	352.804	328.046	303.051	371.983	345.737				
5 jaar later	299.236	363.378	350.780	323.899	301.179	369.929					
6 jaar later	296.773	360.537	351.335	319.633	297.842						
7 jaar later	293.969	357.875	344.245	317.895							
8 jaar later	293.741	354.384	341.644								
9 jaar later	292.906	350.988									
10 jaar later	292.051										

(in duizend EUR)

Huidige raming	292.051	350.988	341.644	317.895	297.842	369.929	345.737	379.367	377.854	431.019	452.780
Cumulatieve betalingen	(269.545)	(304.713)	(303.622)	(275.321)	(256.269)	(317.231)	(273.090)	(290.493)	(268.620)	(286.340)	(211.965)
Huidige voorzieningen	22.506	46.275	38.022	42.574	41.572	52.698	72.647	88.874	109.234	144.680	240.815

(in duizend EUR)

Voorzieningen (vanaf 2009)	899.896
Voorzieningen (tot 2009)	152.308
Interne kosten	43.232
Aangenomen zaken	22.505

TOTAAL⁽¹⁾ **1.117.940**

(1) Schadereserve 31/12/2019 - toelichting 6.3.2

X. Toelichtingen met betrekking tot belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring en lijst van de dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen van Belfius Insurance

10.1. Belangrijke wijzigingen in de consolidatiekring.

(Alleen de wijzigingen die een materieel effect (d.w.z. een impact van meer dan 1% van het balanstotaal en/of resultaat) zijn vermeld.)

1. op 31 december 2018

Volledige consolidatie van Auxipar

Eind 2016 werd een overeenkomst gesloten tussen Belfius en de vereffenaars van de Arco-bedrijven in vereffening (Arcopar, Arcocofin, Arcoplus en Arcosyn) met als doel de vereffening te finaliseren, in het belang van alle betrokken partijen. Deze overeenkomst bevatte een combinatie van acties om de vereffening af te ronden, met inbegrip van de overname door Belfius Insurance van de aandelen Auxipar die in het bezit zijn van de Arco-bedrijven.

Als gevolg van deze acties heeft Belfius Insurance op 29 maart zijn belang in Auxipar verhoogd van 39,7% tot 74,99% voor een prijs van EUR 29,4 miljoen. De transactie kwalificeert voor Belfius Insurance als een bedrijfscombinatie uitgevoerd in verschillende fases en is dus onderworpen aan IFRS 3, waarbij elk voordien aangehouden belang wordt aangepast aan de reële waarde op de overnamedatum, met alle daaruit voortvloeiende winsten in de geconsolideerde resultatenrekening. Belfius Insurance heeft de reële waarde van Auxipar geschat op EUR 82,8 miljoen op overnamedatum, in lijn met de overnameprijs voor 100% van de aandelen (EUR 83,3 miljoen). De herwaardering als gevolg van de toepassing van IFRS 3 van het voorheen aangehouden belang (dat eind maart 2018 op 33 miljoen EUR werd bepaald) resulteerde in een minwaarde van 1,7 miljoen EUR. Het verschil tussen de herwerking van de balans en de betaalde vergoeding resulteerde in een goodwill van 0,1 miljoen EUR.

Een van de investeringen van Auxipar is een belang van 82,7% in EPC, een organisatie van apotheken die farmaceutische producten distribueren. Hoewel Auxipar de meerderheid van de aandelen in EPC in handen heeft, heeft het geen controle over de investering, aangezien (a) er een beperking van de stemrechten is en (b) er geen aandeelhoudersovereenkomsten bestaan. Als gevolg hiervan zal Belfius EPC consolideren via de vermogensmutatiemethode. De waarde van EUR 20,7 miljoen die voortvloeit uit de vermogensmutatiemethode wordt beschouwd als de reële waarde van EPC geschat op de datum van verwerving van Auxipar en omvat EUR 1,4 miljoen aan goodwill.

Overige wijzigingen in de consolidatiekring

Caring People, een 100% dochteronderneming van Corona die contactcenteractiviteiten voor Corona uitvoert, wordt vanaf 2018 volledig geconsolideerd.

De ondernemingen Jaimy en Jane worden volledig geconsolideerd vanaf de datum van oprichting. Jaimy biedt een platform voor kleine reparaties, terwijl Jane thuiszorg aanbiedt.

De vastgoed entiteit Offico Immo wordt volledig geconsolideerd vanaf december 2018. De investering in het vakantiepark De Haan en investeringsmaatschappij M80 Capital worden, conform het aandeel dat Belfius Insurance in deze vennootschappen aanhoudt geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode. De acquisitie van deze participaties past in de gediversifieerde lange termijn beleggingsstrategie van Belfius Insurance.

2. op 31 december 2019

Belfius Insurance breidde zijn commercieel niet-verzekeringsaanbod uit door de lancering van twee nieuwe entiteiten: Jaimy en Jane. De laatste heette Charlin bij initiële opstart.

Jaimy ging commercieel van start in de tweede helft van 2019 en biedt een onlineplatform aan waarop gebruikers kleine herstellingen op hun thuisadres kunnen aanvragen. In maart 2019 werd extra aandelenkapitaal uitgegeven ter waarde van 11,6 miljoen EUR. De extra aandelen werden uitgegeven aan Belfius Insurance en Boston Consulting Group. Boston Consulting Group kocht de aandelen met cash, terwijl Belfius Insurance aandelen ontving voor de bijdrage van zelf ontwikkelde software die gebruikt wordt door het platform. Het aandeel van Belfius Insurance in Jaimy nam af van 100% tot 78,5% als gevolg van deze kapitaalverhoging.

Jane ging eind 2019 commercieel van start en levert een monitorsysteem op basis van een sensor waarmee oudere personen langer thuis kunnen blijven wonen zonder speciale bijstand. In maart 2019 werd extra aandelenkapitaal uitgegeven ter waarde van 15,1 miljoen EUR. De extra aandelen werden uitgegeven aan Belfius Insurance en Boston Consulting Group. Boston Consulting Group kocht de aandelen met cash, terwijl Belfius Insurance aandelen ontving voor de bijdrage van zelf ontwikkelde software die gebruikt wordt door het platform. Het aandeel van Belfius Insurance nam af van 100% tot 77,4% als gevolg van deze kapitaalverhoging.

Het vastgoedbedrijf Immo Trêfles, een bedrijf gespecialiseerd in rusthuizen, werd aangekocht en wordt sinds december 2019 volledig geconsolideerd.

De investeringsmaatschappij Belfius Insurance Invest is gefuseerd met Belfius Insurance met ingang van 1 juli 2019, wat leidde tot een flexibeler liquiditeitsbeheer van de afnemende activaportefeuille.

De investeringsmaatschappij Auxipar heeft op 4 februari 2020 haar naam veranderd in Capline.

10.2 Overnames en overdrachten van geconsolideerde ondernemingen

1. Voornaamste acquisities

A. Jaar 2018

Op 29 maart verwierf Belfius Insurance 35,3% van de aandelen van Auxipar voor een prijs van EUR 29,4 miljoen, waardoor haar belang in Auxipar steeg van 39,7% tot 74,99%. Auxipar en zijn investering "Interfinance" worden volledig geconsolideerd vanaf 2018. De investering in EPC wordt geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode omdat Auxipar de meerderheid van de aandelen in EPC bezit, maar geen controle over de investering heeft aangezien (a) er een beperking van de stemrechten bestaat en (b) er geen aandeelhoudersovereenkomsten bestaan.

Caring People, een 100% dochteronderneming van Corona die contactcenteractiviteiten voor Corona uitvoert, wordt vanaf 2018 volledig geconsolideerd.

De ondernemingen Jaimy en Jane worden volledig geconsolideerd vanaf de datum van oprichting.

De vastgoed entiteit Offico Immo wordt volledig geconsolideerd vanaf december 2018.

De investering in het vakantiepark De Haan en investeringsmaatschappij M80 Capital worden geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode.

De activa en passiva geven het volgende beeld op moment van aankoop:

(in duizend EUR)	2018		
	Group Auxipar	Caring People	Jaimy & Charlin
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	2.130	1.662	124
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten	84.684	0	0
Investeringen in ondernemingen in vermogensmutatie	27.707	0	0
Belastingvorderingen	647	0	0
Overige activa	504	194	0
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	(32.351)	0	0
Belastingverplichtingen	0	(10)	(1)
Overige verplichtingen	(63)	(633)	0
NETTO ACTIVA	83.257	1.212	124
Groepsaandeel	62.431	1.212	124
Reeds in bezit van de groep	33.051	1.212	124
Aankoopprijs (in cash)	29.379	0	0
Min: transactiekosten	0	0	0
Min: geldmiddelen en equivalenten in de aangekochte dochter	(57)	0	(124)
NETTO CASH UITSTROOM BIJ AANKOOP	29.323	0	0

(in duizend EUR)	2018		
	De Haan	M80	Offico Immo
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	0	0	403
In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten	0	0	0
Investeringen in ondernemingen in vermogensmutatie	9.500	1.518	0
Materiële vaste activa	0	0	30.371
Belastingvorderingen	0	0	282
Overige activa	0	0	562
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	0	0	(21.224)
Belastingverplichtingen	0	0	0
Overige verplichtingen	0	0	(386)
NETTO ACTIVA	9.500	1.518	10.008
Groepsaandeel	9.500	1.518	10.008
Reeds in bezit van de groep	0	0	0
Aankoopprijs (in cash)	9.500	1.518	10.008
Min: transactiekosten	0	0	0
Min: geldmiddelen en equivalenten in de aangekochte dochter	0	0	(51)
NETTO CASH UITSTROOM BIJ AANKOOP	9.500	1.518	9.957

B. Jaar 2019

Het vastgoedbedrijf Immo Trèfles, een bedrijf gespecialiseerd in rusthuizen, werd aangekocht en wordt sinds december 2019 volledig geconsolideerd.

De activa en passiva geven het volgende beeld op moment van aankoop:

	2019
(in duizend EUR)	Immo Trèfles
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	1.280
Materiële vaste activa	18.666
Overige activa	663
Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen	(15.854)
Overige verplichtingen	(738)
NETTO ACTIVA	4.017
Groepsaandeel	4.017
Aankopprijs (in cash)	4.127
<i>Min: geldmiddelen en equivalenten in de aangekochte dochter</i>	<i>(1.280)</i>
NETTO CASH UITSTROOM BIJ AANKOOP	2.847

2. Voornaamste verkooptransacties

A. Jaar 2018

Er vonden geen significante verkooptransacties plaats in 2018.

B. Jaar 2019

Er waren geen belangrijke verkooptransacties op 31 december 2019.

3. Activa en verplichtingen vervat in groepen die aangehouden worden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

A. Jaar 2018

Op 31 december 2018 werden geen dochterondernemingen geregistreerd als "Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten".

B. Jaar 2019

Op 31 december 2019 werden geen dochterondernemingen geregistreerd als "Vaste activa (groep activa die wordt afgestoten) aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten".

10.3. Lijst van de dochterondernemingen, de ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast, de geassocieerde ondernemingen en de ondernemingen waarin de groep ten minste 20% van het kapitaal bezit

1. Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%) ⁽¹⁾	Activiteits-code
Auxipar NV (Capline NV vanaf 4 februari 2020)	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	74,99	10
Belfius Insurance Services Finance SA	Rue de l'Industrie 20 L-8399 Windhof	100	21
Caring People NV	De Kleetlaan 7A B-1831 Diegem	100	30
Coquelets NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Corona NV	De Kleetlaan 7A B-1831 Diegem	100	28
Elantis SA	Rue des Clarisses 38 B-4000 Liège	100	6
ImmoActivity NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Immo Malvoz BVBA	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Immo Trèfles SPRL	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Immo Zeedrift NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Interfinance CVBA	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	74,99	10
Jaimy NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	78,56	47
Jane NV (ex Charlin NV)	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	77,45	47
Legros-Renier Les Amarentes Seigneurie de Loverval NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
LFB NV	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31
Offico Immo BVBA	Karel Rogierplein 11 B-1210 Brussel	100	31

(1) direct aangehouden percentage door rechtstreekse aandeelhouder

Er zijn geen belangrijke beperkingen voor de dochterondernemingen op haar vermogen om toegang te krijgen tot of gebruik te maken van activa en om over te gaan tot afwikkeling van verplichtingen van de groep.

2. Lijst van de niet-volledig geconsolideerde dochterondernemingen

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%) ⁽¹⁾	Reden van uitsluiting	Activiteits-code
Belsur BVBA	Kruidtuinlaan 44 B-1000 Brussel	100	Te verwaarlozen belang	30
Bureau Laveaux & Martin BVBA	Brusselsesteenweg 346C B-9090 Melle	100	Te verwaarlozen belang	30
Qualitass NV	Vilvoordsesteenweg 166 B-1850 Grimbergen	100	Te verwaarlozen belang	30
VDL - Interass NV	Brusselsesteenweg 346C B-9090 Melle	100	Te verwaarlozen belang	30

(1) direct aangehouden percentage door rechtstreekse aandeelhouder

3. Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%)	Activiteits-code
L' ECONOMIE POPULAIRE DE CINEY SCRL	Rue Edouard Dinot 32 B-5590 Ciney	61,37	33
De Haan Vakantiehuizen NV	Woluwelaan 58 B-1200 Sint-Lambrechts-Woluwe	25,82	31
M80 Capital Comm.V.	Overwiningsstraat 1 B-1060 Sint-Gillis	22,11	10

4. Lijst van de ondernemingen waarop geen vermogensmutatiemethode wordt toegepast

Naam	Zetel	Gehouden deel van het kapitaal (%)	Reden van uitsluiting	Activiteits-code
Assurcard NV	Fonteinstraat 1A bus 0301 B-3000 Leuven	20	Te verwaarlozen belang	34
Belwing SA	Avenue Maurice Destenay 13 B-4000 Liège	20	Te verwaarlozen belang	10
Les News 24 NV	Genèvestraat 175 B-1140 Evere	33,22	Te verwaarlozen belang	45
Syneco Agence Conseil VZW	rue des Glaces Nationales 169 B-5060 Sambreville	20	Te verwaarlozen belang	47

Activiteitscode

1. Banken en kredietinstellingen	26. Verzekeringen Niet-Leven
2. Privé-spaarkassen	27. Herverzekeringen
3. Openbare kredietinstellingen	28. Verzekeringsmaatschappijen - multibranche
4. Agentschappen	29. Agenten en makelaars in financiële producten
5. Leasingmaatschappij	30. Agenten en makelaars in verzekeringsproducten
6. Hypothecaire kredieten	31. Onroerendgoedverrichtingen voor eigen rekening
7. Financiering van ondernemingen d.m.v. participaties	32. Onroerendgoedverrichtingen voor rekening van derden
8. Distributie van verbruikskredieten	33. Gezondheid en sociale activiteiten
9. Distributie van diverse krediettypes	34. Informatica / Information Technology
10. Nemen van en beheer van participaties	35. Met bancaire activiteiten aanverwante activiteiten
11. Beursvennootschappen	36. Overige aanverwante activiteiten
12. Beveks, sicavs	37. Sanering, wegen en afvalbeheer
13. Gemeenschappelijke beleggingsfondsen	38. Recreatie
14. Beheermaatschappij van beveks, sicavs	39. Telecommunicatie
15. Factoring	40. Transport
16. Financieringmaatschappij van infrastructuur en onroerend goed	41. Andere toeleveringsactiviteiten
17. Overige nevenactiviteiten i.v.m. de verdeling van specifieke financiële producten	42. Energie
18. Administratie m.b.t. financiële markten	43. Economische ontwikkeling
19. Portefeuillebeheer, beleggingsadvies	44. Water
20. Financiële engineering, consultancy, studie en financieel advies	45. Uitgifte van boeken en multimedia
21. Andere activiteiten binnen de financiële sector	46. Studie-, onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten
22. Borgstellingsvennootschappen	47. Overige dienstverlening
23. Fiducieverrichtingen	48. Productie, beheer en distributie van geïnformatiseerde betaalmiddelen
24. Wisselkantoor	49. Financieringsmaatschappij
25. Verzekeringen Leven	50. Merchant bank

10.4 Belangen in niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

1. De aard, het doel en de activiteiten van een gestructureerde entiteit

Belfius Insurance' betrokkenheid bij de niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten is voornamelijk vanuit een investeringsperspectief. Het doel van Belfius is een stabiele interestmarge te genereren voor deze investeringen.

Belfius heeft de volgende blootstellingen uit niet-geconsolideerde entiteiten in haar portefeuille:

→ a) "Mortgage Backed Securities" (MBS): deze gestructureerde entiteiten investeren in residentiële en/of commerciële hypothecaire leningen die gefinancierd worden door middel van de uitgifte van schuld papier. Belfius heeft geïnvesteerd in de meest senior tranches.

→ b) "Asset Backed Securities" (ABS): deze entiteiten investeren in leningen, obligaties en/of andere vorderingen die worden gefinancierd door middel van de uitgifte van schuld papier. Belfius heeft geïnvesteerd in de meest senior tranches.

→ c) Andere gestructureerde entiteiten: Voornamelijk financieersvehikels die obligaties uitgeven teneinde hun moederonderneming te financieren.

Belfius insurance heeft geen blootstellingen aan verbonden ondernemingen of deelnemingen van haar hoofdaandeelhouder Belfius Bank.

2. Betrokken bedragen

(in duizend EUR)	2018	
	Boekhoudkundige waarde	Kredietrisico
FINANCIËLE ACTIVA	73.541	73.939
Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	36.778	36.906
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	27.070	27.070
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	9.693	9.963
FINANCIËLE SCHULDEN	0	0
BUITENBALANSRUBRIEKEN - GEGEVEN	0	0

(in duizend EUR)	2019	
	Boekhoudkundige waarde	Kredietrisico
FINANCIËLE ACTIVA	40.901	40.901
Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa	0	
Verplicht tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa voor niet-handelsdoeleinden met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies	17.078	17.078
Financiële activa die als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies zijn aangewezen		
Tegen reële waarde gewaardeerde financiële activa met verwerking van waardeveranderingen in de overige onderdelen van het totaalresultaat	18.051	18.051
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	5.772	5.772
Derivaten - Hedge accounting		
FINANCIËLE SCHULDEN	0	0
BUITENBALANSRUBRIEKEN - GEGEVEN	0	0

XI. Transacties met verbonden partijen

1. Transacties met verbonden partijen

	Managers op sleutelposities ⁽¹⁾		Moedermaatschappij (Belfius Bank)		Geassocieerde deelnemingen		Joint ventures waarin de entiteit een deelnemer is	
(in duizend EUR)	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019
Leningen ⁽²⁾	2.467	2.998	1.005.375	1.893.381	5.360	5.360	0	0
Renteopbrengsten			1.920	2.501	8	11	0	0
Deposito's en schuld papier ⁽²⁾			367.378	339.354	0	0	0	0
Rentekosten			(16.726)	(16.006)	0	0	0	0
Commissielonen m.b.t. verzekerings- verrichtingen			(111.507)	(115.917)				
Overige inkomsten - netto honoraria	258	193	589	795	0	0	0	0
Door de groep verstrekte garanties en toegekende verbintenissen ⁽³⁾			1.073.878	2.039.043	0	0	0	0
Door de groep bekomen garanties en toegekende verbintenissen			311.576	361.606	0	0	0	0

(1) Managers op sleutelposities omvat de raad van bestuur en het directiecomité, evenals hun kinderen en echtgenoten of samenwonende partner, en de kinderen van deze echtgenoten of samenwonende partner.

(2) Transacties met verbonden partijen worden tegen marktconforme voorwaarden toegekend.

(3) Niet-gebruikte kredietlijnen.

2. Compensaties managers op sleutelposities⁽¹⁾

(in duizend EUR)	31/12/18	31/12/19
Kortetermijnpersoneelsbeloningen ⁽²⁾	2.082	2.249
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	0	443

(1) Managers op sleutelposities omvat de raad van bestuur en het directiecomité.

(2) Korte termijn personeelsbeloningen bevatten salarissen, bonussen en andere beloningen.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Belfius Insurance NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2019 - Geconsolideerde jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Belfius Insurance NV (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 25 april 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Belfius Insurance NV uitgevoerd gedurende 19 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die de geconsolideerde balans op 31 december 2019 omvat, de geconsolideerde resultatenrekening en de geconsolideerde staat van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, de geconsolideerde staat van de wijzigingen in eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatievervalsing, waarvan het totaal van de geconsolideerde balans 21 612 209 (000) EUR bedraagt en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 203 630 (000) EUR (aandeel van de groep).

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2019 alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
Toereikendheid van de technische voorzieningen Leven (inclusief shadow accounting) Per 31 december 2019 bedragen de technische voorzieningen Leven 11 893 927 (000) EUR en vertegenwoordigen 55% van het totaal van de verplichtingen. De toereikendheidstest van de technische voorzieningen Leven en de toegepaste shadow accounting zijn gebaseerd op complexe modelberekeningen. Deze zijn afhankelijk van tal van economische en niet-economische assumpties met betrekking tot onzekere toekomstige gebeurtenissen, die deels berusten op oordeelsvorming van het management. Bovendien kunnen deze modelberekeningen onderhevig zijn aan fouten omwille van ontoereikende datakwaliteit, onvolledige data, of wegens tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen. Overeenkomstig de waarderingsregels past de groep shadow accounting toe waarbij niet-gerealiseerde beleggingsresultaten uit eigen vermogen (gedeeltelijk) worden overgeboekt naar de technische voorzieningen. Deze boekhoudkundige verwerking doet zich voor wanneer de realisatie van onder het eigen vermogen opgenomen niet-gerealiseerde beleggingsresultaten van welbepaalde activa een rechtstreeks invloed heeft op de waardering van de technische voorzieningen. Per 31 december 2019 bedraagt de correctie voor shadow accounting 37 974 (000) EUR. Rekening houdend met het belang van deze balanspost alsook de impact op het IFRS eigen vermogen van de vennootschap ingevolge shadow accounting, beschouwen wij de toereikendheid van de technische voorzieningen Leven (inclusief shadow accounting) als een kernpunt van onze controle. Wij verwijzen naar de volgende toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening: → 'III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening – 8. Verzekerings- en herverzekeringsactiviteiten'; → 'VI. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans – 6.3. Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten – 1. Verzekeringscontracten Leven'.	Onze auditprocedures omvatten zowel het verkrijgen van inzicht in de groep en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing en het bestuur die relevant zijn voor de berekening van de technische voorzieningen Leven, als de kwantitatieve toetsing van o.m. parameters, opzet van actuariële modelberekeningen en relevante toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening. Wij hebben onze actuariële specialisten betrokken bij de uitvoer van onze werkzaamheden. Onze werkzaamheden inzake interne beheersing omvatten o.m.: → het beoordelen van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersings-maatregelen (o.m. betreffende de datakwaliteit); → het kennisnemen en beoordelen van de documentatie van de keuze van modellen en parameters, alsook de formele goedkeuring ervan door de bevoegde comités; → het kennisnemen van de verslaggeving van de onafhankelijke controlefuncties (risicobeheer en actuariële functie). Onze gegevensgerichte procedures omvatten o.m.: → het beoordelen van de geschiktheid van gehanteerde assumpties en methodologieën; → het kennisnemen van notulen van de bevoegde comités; → het controleren van de bewegingsanalyse voorbereid door de vennootschap, om de redelijkheid van de evoluties tijdens het boekjaar te beoordelen; → het controleren van de geprojecteerde kasstromen opgenomen in de toereikendheidstest om de redelijkheid ervan te beoordelen; → het steekproefsgewijs herberekenen van elementen vervat in de toereikendheidstest; → het steekproefsgewijs reconciliëren van inputdata gebruikt voor berekeningen met boekhoudkundige gegevens; → het controleren van basisgegevens gebruikt voor de waardering van de technische voorzieningen; → het controleren van de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening aangaande verzekeringscontracten.

Toereikendheid van de technische voorzieningen Niet-Leven

Per 31 december 2019 bedragen de technische voorzieningen Niet-Leven 1 297 560 (000) EUR en vertegenwoordigen 6% van het totaal van de verplichtingen. Deze voorzieningen bevatten een voorziening voor te betalen schade ten belope van 986 203 (000) EUR.

Enerzijds dient de voorziening voor te betalen schade toereikend te zijn om aan alle verplichtingen betreffende schaden te kunnen voldoen, zowel voor aangemelde schaden, als voor niet-aangemelde schaden. Anderzijds is de toereikendheidstest van de technische voorzieningen Niet-Leven gebaseerd op complexe (model)berekeningen.

De berekeningen zijn afhankelijk van tal van economische en niet-economische assumpties met betrekking tot onzekere toekomstige gebeurtenissen, die deels berusten op oordeelsvorming van het management. Bovendien kunnen deze berekeningen onderhevig zijn aan fouten omwille van ontoereikende data-kwaliteit, onvolledige data, of wegens tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen.

Rekening houdend met bovenvermelde overwegingen, beschouwen wij de toereikendheid van de technische voorzieningen Niet-Leven als een kernpunt van onze controle.

Wij verwijzen naar de volgende toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening:

- 'III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening – 8. Verzekerings- en herverzekeringsactiviteiten';
- 'VI. Toelichtingen bij de verplichtingen van de geconsolideerde balans – 6.3. Voorzieningen voor verzekeringsactiviteiten – 2. Verzekeringscontracten Niet-Leven'.

Onze auditprocedures omvatten zowel het verkrijgen van inzicht in de groep en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing en het bestuur die relevant zijn voor de berekening van de technische voorzieningen Niet-Leven, als de kwantitatieve toetsing van o.m. parameters, opzet van actuariële berekeningen en relevante toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening. Wij hebben onze actuariële specialisten betrokken bij de uitvoer van onze werkzaamheden.

Onze werkzaamheden inzake interne beheersing omvatten o.m.:

- het beoordelen van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersingsmaatregelen (o.m. betreffende de datakwaliteit);
- het kennisnemen en beoordelen van de documentatie van de keuze van modellen en parameters, alsook de formele goedkeuring ervan door de bevoegde comités;
- het kennisnemen van de verslaggeving van de onafhankelijke controlefuncties (risicobeheer en actuariële functie).

Onze gegevensgerichte procedures omvatten o.m.:

- het beoordelen van de geschiktheid van gehanteerde assumpties en methodologieën;
 - het kennisnemen van notulen van de bevoegde comités;
 - het controleren van de bewegingsanalyse voorbereid door de vennootschap, om de redelijkheid van de evoluties tijdens het boekjaar te beoordelen;
 - het steekproefsgewijs herberekenen van elementen vervat in de toereikendheidstest;
 - het reconciliëren van inputdata gebruikt voor berekeningen met boekhoudkundige gegevens;
 - het controleren van basisgegevens gebruikt voor de waardering van de technische voorzieningen;
 - het controleren van de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening aangaande verzekeringscontracten.
-

Waardeverminderingen op leningen en voorschotten en in schuldbewijzen belichaamde schulden

Per 31 december 2019 bedraagt de portefeuille van leningen en voorschotten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs van Belfius Insurance 4 435 514 (000) EUR, inclusief waardeverminderingen gerelateerd aan stadia 1, 2 en 3 ten belope van 10 559 (000) EUR. De portefeuille van in schuldbewijzen belichaamde schulden gewaardeerd tegen enerzijds geamortiseerde kostprijs en anderzijds reële waarde via de overige onderdelen van het totaalresultaat, bedraagt 11 123 555 (000) EUR, inclusief waardeverminderingen gerelateerd aan stadia 1, 2 en 3 ten belope van 20 153 (000) EUR.

De bepaling van de classificatie in stadia 1, 2 en 3 van leningen en voorschotten en in schuldbewijzen belichaamde schulden, volgens IFRS 9 zijn afhankelijk van subjectieve elementen die deels berusten op oordeelsvorming van het management, o.m. met betrekking tot de definitie van 'significante toename van het kredietrisico' die de perimeter van stadia 1 en 2 bepaalt.

De berekening van de IFRS 9 te verwachten kredietverliezen binnen 12 maanden en over de looptijd van het contract zijn eveneens afhankelijk van subjectieve elementen die deels berusten op oordeelsvorming van het management, o.m. met betrekking tot vooruitziende factoren, economische scenarios, verlies bij wanbetaling en waarschijnlijkheid op wanbetaling.

Rekening houdend met bovenvermelde overwegingen, beschouwen wij de bepaling en de berekening van waardeverminderingen op leningen en voorschotten en in schuldbewijzen belichaamde schulden als een kernpunt van onze controle.

De waardeverminderingen op leningen en voorschotten en in schuldbewijzen belichaamde schulden worden als volgt ingedeeld:

- Stadium 1: blootstellingen die beschouwd worden als Performing credit exposures, waarvoor er geen significante toename is van het kredietrisico sedert de eerste opname;
- Stadium 2: blootstellingen die beschouwd worden als under-performing credit exposures, waarvoor er een significante toename is van het kredietrisico sedert de toekenning of aankoop van het financieel actief en de rapporteringsdatum;
- Stadium 3: blootstellingen die beschouwd worden als non-performing credit exposures, waarvoor er een verminderde kredietwaardigheid is vastgesteld.

Wij verwijzen naar de volgende toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening:

- 'III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening – 6.5 Bijzondere waardeverminderingen voor Financiële instrumenten';
- 'V. Toelichtingen bij het actief van de geconsolideerde balans- 5.4. Leningen en voorschotten';
- 'V. Toelichtingen bij het actief van de geconsolideerde balans- 5.5. In schuldbewijzen belichaamde schulden en eigen vermogensinstrumenten'.

Onze auditprocedures omvatten zowel het verkrijgen van inzicht in de groep en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing en het bestuur die relevant zijn voor het bepalen en berekenen van waardeverminderingen op Leningen en voorschotten en In schuldbewijzen belichaamde schulden, als gegevensgerichte werkzaamheden.

Onze werkzaamheden inzake interne beheersing omvatten o.m.:

- het beoordelen van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersingsmaatregelen;
- het verkrijgen van audit documentatie inzake sleutelcontroles en het nazicht- en goedkeuringsproces inzake:
 - het identificeren van gebeurtenissen die aanleiding geven tot het bepalen en berekenen van waardeverminderingen, en
 - de oordeelsvorming van het management;

Onze gegevensgerichte procedures omvatten o.m.:

- het kennisnemen van notulen van de bevoegde comités;
- het beoordelen van de volledigheid en juistheid van de date opgenomen in de credit impairment modellen;
- het beoordelen van de geschiktheid van gehanteerde assumpties en methodologieën voor het bepalen en berekenen van waardeverminderingen door toetsing aan onze ervaring en kennis van de financiële sector, waarbij bijzondere aandacht wordt geschonken aan eventuele wijzigingen sinds 1 januari 2018.
- het beoordelen van oordeelsvorming van het management, met bijzondere aandacht voor de redelijkheid van de benadering;
- het steekproefsgewijs testen van Leningen en voorschotten en In schuldbewijzen belichaamde schulden om een tijdige identificatie en juiste berekening van waardeverminderingen na te gaan:
 - voor stadium 3 waardeverminderingen werd een gedetailleerd nazicht van kredietdossiers uitgevoerd waarbij de gehanteerde assumpties voor het berekenen van de waardeverminderingen werden beoordeeld op redelijkheid;
 - voor stadia 1 en 2 waardeverminderingen werd het gehanteerde model beoordeeld en werd de volledigheid en de juistheid van de input parameters nagegaan.

Reële waardebepaling van financiële instrumenten geclassificeerd als Niveau 2 en Niveau 3 instrumenten met grotere risicokenmerken

De financiële instrumenten die door de vennootschap gedefinieerd zijn als Niveau 2 en Niveau 3 binnen de hiërarchie van de reële waarde in het kader van IFRS 13, hebben een hogere blootstelling aan het risico van onjuiste waardering.

Wij beschouwen de bepaling van de reële waarde van de volgende financiële instrumenten van Niveau 2 en Niveau 3 als kernpunten van onze controle:

- leningen en voorschotten voor een bedrag van 476 831 (000) EUR van Niveau 2 en 4 870 786 (000) EUR van Niveau 3;
- in schuldbewijzen belichaamde schulden voor een bedrag van 503 963 (000) EUR van Niveau 2 en 1 545 614 (000) EUR van Niveau 3;
- eigen vermogensinstrumenten voor een bedrag van 88 647 (000) EUR van Niveau 3.

De waardering van complexe financiële instrumenten vereist aanzienlijke inspanningen van de vennootschap inzake middelen en bestuur. Onze beoordeling houdt rekening met verschillende criteria, waaronder:

- de complexiteit van de gehanteerde waarderingsmodellen;
- het gebrek aan gepaste beschikbare marktinformatie voor de waardering van specifieke financiële instrumenten;
- de noodzaak tot het gebruik van niet-waarneembare marktinformatie;
- de hoge mate van oordeelsvorming nodig voor de bepaling van de reële waarde.

Het gebruik van verschillende waarderingstechnieken en/of assumpties kan aanleiding geven tot andere reële waarden die betekenisvol van elkaar kunnen afwijken. Deze factoren omvatten o.m. volgende bestanddelen:

- het gebruik van modellen voor de waardering van financiële instrumenten van Niveau 2 en Niveau 3;
- de noodzaak tot het gebruik van afgeleide en/of illiquide prijszettingsparameters als input voor de waardering van instrumenten van Niveau 2 en Niveau 3.

Wij verwijzen naar de volgende toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening:

- 'III. Boekhoudprincipes en waarderingsregels van de geconsolideerde jaarrekening – 6.7 Reële waarde van financiële instrumenten';
- 'IX. Toelichtingen met betrekking tot het risicobeheer – 9.1. Reële waarde – 2. Analyse van de reële waarde van financiële instrumenten'.

Onze auditprocedures omvatten zowel het verkrijgen van inzicht in de groep en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing en het bestuur die relevant zijn voor de waardering van financiële instrumenten, als de toetsing van parameters, opzet van waarderingsmodellen en relevante toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening. Wij hebben onze waarderings-specialisten betrokken bij de beoordeling en controle van de waarderingsmodellen.

Onze werkzaamheden inzake interne beheersing omvatten o.m.:

- het beoordelen van doorloopbeschrijvingen van werkelijke producttransacties teneinde ons begrip van de processen en controles in het kader van het afsluiten en registreren van transacties in financiële instrumenten te bevestigen;
- het beoordelen van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersings-maatregelen rond het waarderingsproces van financiële instrumenten;
- het opvolgen van de geschikte en tijdige documentatie van waarderingsmodellen en parameterkeuzes, en de formele goedkeuring ervan door de bevoegde comités;
- het kennisnemen van modelvalidatierapporten opgemaakt door de onafhankelijke validatiefunctie.

Onze gegevensgerichte procedures omvatten o.m.:

- het beoordelen op steekproefbasis van marktparameters en kernassumpties toegepast in de waarderingsmodellen;
- het beoordelen of waarderingsmethodes gebaseerd zijn op marktpraktijken, ervaring van experts, marktkennis, en of deze in lijn zijn met IFRS 13;
- het identificeren van elementen met een hoog niveau van oordeelsvorming door middel van de controle van impactanalyses opgesteld door het management en rekening houdend met toelichtingen van onze waarderingsspecialisten;
- het onafhankelijk herwaarderen van financiële instrumenten op steekproefbasis door onze waarderingsspecialisten;
- het controleren van de toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening aangaande waarderingsaangelegenheden, om de overeenstemming met IFRS 13 te verifiëren.

Toelichting over de kapitaalspositie op basis van Solvabiliteit II-regelgeving

Sinds 1 januari 2016 is de Solvabiliteit II-regelgeving van toepassing op (her)verzekerings-ondernemingen. De invoering van deze regelgeving heeft een belangrijke impact gehad op de vennootschap, o.m. omwille van de complexiteit van de berekeningen van het vereiste en beschikbaar kapitaal, en de focus die wordt gelegd op het risicobeheer.

Het vereiste kapitaal wordt berekend op basis van de Standaardformule van de Solvabiliteit II-regelgeving. Per 31 december 2019 bedraagt de geconsolideerde Solvabiliteit II-ratio 212%. De ratio wordt berekend als de verhouding van de geconsolideerde marktwaardebalans ten opzichte van het vereiste kapitaal (*Solvency Capital Requirement of SCR*).

Zowel de Solvabiliteit II-marktwaardebalans als de SCR zijn gebaseerd op complexe berekeningen die gebruikmaken van belangrijke assumpties dewelke van betekenisvolle invloed zijn op de solvabiliteitsratio. Ook de kwaliteit van de gebruikte data in de berekeningen is van essentieel belang. Het bestuursproces betreffende de datakwaliteit moet gepast zijn om de volledigheid, de nauwkeurigheid en de gepastheid van de gebruikte data te waarborgen. Bovendien kan het gebruik van modelberekeningen aanleiding geven tot bepaalde onzekerheden die een invloed kunnen hebben op de solvabiliteitsratio.

Wij verwijzen naar deel 'Geconsolideerde staat van de wijzigingen in eigen vermogen', sectie 'Eigen vermogen' van de geconsolideerde jaarrekening.

Onze auditprocedures zijn erop gericht om materiële afwijkingen van de solvabiliteitsratio te onderkennen. Zij omvatten zowel het verkrijgen van inzicht in de groep en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing en het bestuur die relevant zijn voor de berekening van de solvabiliteitsratio. Wij hebben onze waarderings- en actuariële specialisten betrokken bij onze werkzaamheden.

Onze werkzaamheden inzake interne beheersing omvatten o.m.:

- het beoordelen van de opzet en implementatie van de relevante interne beheersings-maatregelen (o.m. betreffende de datakwaliteit);
- het kennisnemen en beoordelen van de documentatie van de keuze van modellen en parameters, alsook de formele goedkeuring ervan door de bevoegde comités;
- het kennisnemen van de verslaggeving van de onafhankelijke controlefuncties (risicobeheer en actuariële functie).

Onze gegevensgerichte procedures omvatten o.m.:

- het beoordelen van de toegepaste assumpties op hun redelijkheid;
 - het controleren van de aanpassingen voor de overgang van de IFRS-balans naar de Solvabiliteit II-marktwaardebalans inzake juistheid en volledigheid. Onze procedures omvatten o.m.:
 - het beoordelen van de parameters en modellen voor de bepaling van de kasstromen die gebruikt worden in de waardering van de technische voorzieningen;
 - het controleren van de juistheid en volledigheid van de inputdata die gebruikt wordt voor de berekening van de SCR; en
 - het controleren van de berekening van het vereiste kapitaal per risicocomponent, in lijn met de Standaardformule van de Solvabiliteit II-regelgeving;
 - het controleren van de bewegingsanalyse opgesteld door de vennootschap, om de redelijkheid van de evoluties tijdens het boekjaar te beoordelen voor wat betreft de solvabiliteitsratio, het vereiste kapitaal per risicocomponent en de marktwaardebalans.
-

Continuïteit en integriteit van de IT-systemen

Aangezien de IT-infrastructuur essentieel is voor de continuïteit en integriteit van de operationele activiteiten van de groep en haar financiële en prudentiële verslaggeving, beschouwen wij deze als een kernpunt van onze controle.

Onze beoordeling houdt rekening met:

- de verscheidenheid aan IT-applicaties;
- het hoge volume aan transacties;
- het feit dat verschillende applicaties intern werden ontwikkeld of op maat gemaakt;
- het feit dat kwalitatieve informatie, vastgelegd op transactieniveau door de operationele departementen, van essentieel belang is voor de financiële verslaggeving (o.m. de aard van transacties en tegenpartijen);
- het feit dat belangrijke elementen van de IT-infrastructuur worden uitbesteed.

Wij hebben onze IT-auditspecialisten betrokken bij het uitvoeren van onze werkzaamheden.

Onze werkzaamheden omvatten o.m.:

- het beoordelen van de interne beheersing van de algemene IT-beheersmaatregelen (General IT Controls) die van essentieel belang zijn voor de financiële verslaggeving;
- het beoordelen van de interne beheersing van de aanvullende interne beheersmaatregelen van het financiële, operationele en IT-departement aangaande de integriteit en kwaliteit van de gegevens en hun doorstroming vanuit de operationele applicaties naar de applicaties voor financiële verslaggeving.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die aan het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- Profiel van de groep;
- Kerncijfers van Belfius Insurance;
- Aanvullende inlichtingen;

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

De vennootschap is vrijgesteld van de verklaring van niet-financiële informatie, zoals vereist op grond van artikel 3:32, § 2 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, aangezien zij een dochtervennootschap is en zij (samen met haar dochtervennootschappen) is opgenomen in het geconsolideerd jaarverslag van Belfius Bank NV, dat de niet-financiële verklaring van de groep bevat.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 7 april 2020

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren
CVBA

Vertegenwoordigd door

Franky Wevers
Partner

Bernard De Meulemeester
Partner

Aanvullende inlichtingen

Algemene gegevens van Belfius Insurance

Maatschappelijke benaming

Belfius Insurance NV

Contact

tel.: +32 2 286 76 11

Algemeen postadres

Karel Rogierplein 11
1210 Brussel

Ondernemingsnummer

RPM Brussel BTW BE 0405.764.064

Verzekeringsonderneming toegelaten onder codenummer 0037

CONTACT

Wenst u meer info over Belfius Insurance?

Stuur dan een mail naar communication@belfius-insurance.be

U kunt ons ook bereiken op +32 2 286 76 11

(ma-do: 8.30 uur - 17 uur/vrij: 8.30 uur - 16.30 uur).

Uiteraard kunt u ons ook volgen op:

[LinkedIn.com/company/belfius-insurance](https://www.linkedin.com/company/belfius-insurance)

of via onze website www.belfius-insurance.be